

Stuk

Herman Bang

The Project Gutenberg EBook of Stuk, by Herman Bang

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.net

Title: Stuk

Author: Herman Bang

Release Date: June 24, 2004 [EBook #12698]

Language: Danish

Character set encoding: ASCII

*** START OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK STUK ***

Produced by Steen Christensen, Heidi Christensen and PG Distributed Proofreaders

STUK

HERMAN BANG

1. udg. 1887

Stuk _udkom i tidsrummet 22.-28. oktober 1887, kostede 6 kr., indb. 7,50 kr og omfatter [VIII] + 396 + [1] side_.

Helshirtingsbindet har guld- og sorttryk og er 180 mm højt. Del afbildede eksemplar tilhører Del kongelige Bibliotek og er rodt.

FORSTE DEL

Regn af Guld

I

Herluf Berg og Lange kom ned paa Gaden til Drosken, der ventede: Kasino, Kusk, raabte de og sprang ind.

De var kommen til Saede, og Kusken korte ad gamle Frederiksborggade til.

Det var Skumring endnu, og over Parken og Skt. Peders Molle hvilede det graablaa sidste Skaer af Dag. Men langs Gaden var der allerede taendt, og Lygter og alle Butikers Blus lyste ud over Vrimlen. Lig en hel Arme strømmede Arbejderne langs Fortovene ud ad Broen--som en taktfast Marsch lod det mod Stenene; og midt ad Gaden, paa Sporet, klemte de oplyste Teatervogne frem, tre i Rad, propfulde, med glade, haetteklaedte Damer, der hang og red helt ud paa Platformene.

Forpustede Medsostre i Abonnementet, der maatte gaa, kom ikke hurtig nok i Vej paa Fortovet og brod ud paa Gaden, hvor de skridtede af langs Rendestenen med en forvildet Pige i Haelene.

-Her er livligt, sagde Berg, han sad behageligt og indaandede den fugtig-milde Luft i sit Vognhjørne.

-Levende er her blevet i Staden, sagde Lange.

Ved Boulevardens Holdsted kom man slet ikke frem, saadant et Myldr var der af Haetter, der skreg, og forbitrede AEGtemandsstokke, der demonstrerede. Men Sporvognene rullede sindigt forbi hen ad Boulevarden, svajende tungt under deres glade Last som et Par store vraltende Dyr.

Berg og Lange kom ind i Kobmagergade. Morkningshandelen gik i Kaeldre og Stuer. Igennem Ruderne saa man de fulde Boder, og Fortovsstrømmen lob bus paa Tjenestepiger, der debatterede i Naerheden af Kaelderhalsene. Unge Piger fra Kursus floj forbi hinanden med Haandslag, og "Herrer fra Forretningen" skod ud og ind i Vrimlen for at bringe Breve til den sidste Post.

Udenfor Modebutikerne, hvor de forste Vintermodeller prangede under Gassens Lys, kom man slet ikke frem; og ved hvert femte Hus stoppedes den hele Strom af Plankevaerker foran Huse, som var under Ombygning, saa alle maatte ud at gaa Gaasegang paa de smalle Braeddebroer, der var lagt frem over Rendestenen.

-Svaert, saa vi bygger Facader, sagde Berg, der i den skiftende Belysning sad og saa' ud over Fortovsstrømmens mange Hoveder.

-Vi kalker vore Grave, sagde Lange.

Paa Ostergade blev Strommen langsommere. Man drev afsted i Lyset, Skridt for Skridt, lunt, som i sin egen Stue, kiggede og hilste med Nik og vendte sig. En Omnibus kom paatvaers af Drosken, saa den blev

trykket helt ind mod Fortovet, hvor de unger Piger gled forbi, friske af Luften, sode og vimse under Herreblikkene; Ansigterne var just i Højde med Drosken, saa nær, saa det var, som om de rorte Vognen med Kinderne.

-Aften, Berg, Aften, raabte et Par Herrer og rettede Stokkene, som de bar "paa skraa" i Lommen.

-God Aften--god Aften.

De var uden for en Kunsthandel og maatte rent holde stille; man kom ikke frem, Svaermen stod helt ud paa Gaden.

-Her kan man s'gu altid holde Karantainen, sagde Kusken.

Det var et Par franske Sirener, man vilde se, der prangede i stærkt Lys--i halv Legensstorrelse--i Udhaengsskabet, indrammede af Makartbuketter. Alle stod med opadvendte Ansigter og smilte foran Yndighederne.

-Kor ad Ny-Ostergade, raabte Berg. Kusken drejede ind i Sidegaden, hvor de gled blott hen ad Korebanen, og der pludselig blev ganske mørkt og stille: ingen andre Folk end Parrene, der hviskede, gemte rundtom i Doraabningernes Skygger.

* * * * *

Folk drog over Skt. Annaeplads i Stime, og Droskerne satte ind i Amaliegade med en Fart, som var Dyrene lobske; Damer, der lob over Gaden med loftede Skorter, kom foran Hestene og hvinte.

-Ka' den Dame dy sig, bandte Kusken.

-Hva'?

-Men--Amalie ...

En Amalie, der var kommet paatvaers af Bergs Droske, blev langet ind af en Herream.

-Du dog--raabte hun: Herluf Berg.

Damen Amalie blev af lutter lykkelig Forbavselse staaende ugraciost paaskraevs over Rendestenen og saa' efter Drosken, til hun paany blev rendt over Ende.

Udenfor Teatret var der en Smaekken med Vogndorene og en Traengen sig frem paa Trappen ind ad Porten, som om alle fik Feber blot ved at se Facadens Lygter og vilde komme forst. Kun Droskekuskene sad uanfægtede og saa' betaenkelige paa Smaapengene i de flade Haender--for de vendte og korte bort.

Inde i Garderoberne og Gangene, hvor man maerkede Gasluften og Stovet, fik Folk endnu mere travlt: Ouverturen var begyndt, man horte den ned---

-Skynd dig, skynd dig dog, raabte Berg, Taeppet gaar.

Der var allerede daempet i Salen. Hele Rummet var kun Hoved ved Hoved

helt op i Amfiteatrets store levende Morke--fyldt af en Brusen, i hvilken Ouverturens Vals næsten blev borte.

Man folte sig, som kom man ind i en elektrisk Kaede, naar Rækken lukkede sig, og man naaede paa Plads...

Taeppet til "Lykkepigen" gik op, da Berg og Lange satte sig: Man var i Provence, hvor Bonder holdt Fest, og Gaasepigen var i Spidsen med sin Hyrde. Hun tabte strax sin Traesko, som hun havde Halm i, og hele Huset genlod af den forste glade, meningslose Lattersalve, mens hun fik den paa igen.

Saa slog man sig til Ro i Loger og Parket og satte sig lunt til Saede under Kor og Sange, mens Klapsalver faldt ned over En fra Galleriet, og man lod Forlibelse og Danserytmer staa sig ind i Ansigtet.

Indholdet kendte man. Det var fortalt otte Dage i Rad af alle Blade: Gaasepigen, hed det, var et Lykkebarn, saalaenge hun aldrig havde kysset noget Mandfolk. Reklamerne havde antydnet, at det jo egenlig ikke var "kysset", men i Paris noget mere. Men Bearbejderen havde lagt en mildnende Haand paa Sujettet--af Hensyn til vort Publikums Folelser--og havde aendret til "kysset".

Akten endte med en "Honsesang", hvor Gaasepigen kaglede.

Taeppet faldt og gik atter op og ned. Og i samme Sekund, mens der endnu blev klappet paa Galleriet, og for der blev Lys, steg der en pludrende Jubel op fra hele Salen, som om tusind Skoleborn fik Frikvarter, og ingen Mund stod stille, mens det var, som alle Hoveder nikkede paa en Gang.

Berg havde rejst sig og brugte Kikkerten. Lidt efter lidt blev der mere stille, mens man begyndte at monstre hinanden og hilse og melde: Den var her og den og den--og man nikkede. For hvert kendt Ansigt var det som Velvaeret voksede: de var her rigtig alle, og man selv sad paa sin gode Plads og talte med. Det var et eget fornojeligt Velbehag, hvor man monstrede og monstredes, mens Stemmerne summede.

Berg og Lange rettede Kikkerterne mod Logerne. Damerne sad smilende Række bag Række. De lyse Liv fra Sommeren var fremme en sidste Gang til Afsked, og det var, som om Ansigter og Kinder var runde endnu af Bade og Sommerluft.

-Gor sig s'gu, gor sig s'gu, sagde Lange og forte den ene Haand gennem Luften i en lille Bue, som om han med et Kaertegn omfattede al den friske Konhed.

-Brillant, sagde Berg.

De var der alle--allesammen: Fru Canth, med en Vifte, saa man bare saa' den yderste Haartot af Assessoren; Fru Ekberg med Generalkonsulen, med ny Plade; Fru Dunker mellem Oberstinde Strom og Redaktor Scheele: Legationsraadinde Sten, udringet, med Legationsraaden paa Pladsen bag hende, saa trind og smilende som en falbydende Urtekraemmer bag sin Disk; Skuespillerinder fra Norregade; Fru Koch....alle, Ansigt ved Ansigt, Rækkerne ned.

-Svaert med Fruer, sagde Berg, vaebnet med Kikkerten.

-Ja...

-Naa--Fru Ekberg kunde nu gerne gi'e sig.

-Hvorfor? De var skam alle ti Aar aeldre for en halv Snes Aar siden, sagde Berg og lo.

Introduktionen var begyndt i Orkestret. Men ingen horte efter. Det gav et Ryk tilhojre i alle Hoveder, og der blev en travl Hvisken paa Gulvet med Ansigterne ind imod hinanden, i en ivrig Pylren, som var et Aaleskind pludselig faldet ned i en Honsegaard.

Det var en Dame, der var tonet op i den yderste Loge, med en blond Toupe drysset fuld af Brillanter--Diamanter i Orene og Diamanter om Halsen.... Der blev et sandt Opror, hvor alle tiskede og spurgte, indtil Damerne, lidt efter lidt--der kom ligesom en stram Luft over Parkettet--lod Kikkerterne synke og holdt Ojnene stift haeftede paa Taeppet, som om de pludselig havde faaet Fotografholdere i Naken:

-Hvem?

-_Hvem_ du, hviskede Blom op til Berg, fra forste Baenk, bag Chapeau-claque'en (Blom og Brodersen var i Kjole og hvidt Slips, de forsogte at indfore Gala ved "Premiererne").

Berg vidste ikke og gjorde Tegn med Skuldrene. Lidt efter lidt blev der stille--Diamantdamen sad hvidkalket og sovnic og gnistrede--alle kom paa Plads, Kritiken langs ad Flojene, faerdig til Traefning: Kars havde Plads tilhojre, med et lyst Smil og foldede Haender, som bad han Bordbon ved et opdaekket Bord, og Professor Markus sad hojtidelig, med let rokkende Hoved, som en Provinsoverlaerer ved en Censur, ved Siden af Hr. Staehr.

Taeppet gik op.

Man var ved Hoffet. Folk klappede strax ad den straalende Sal i Guld og Guld, mens der kom Pager ind ad alle Dore--fler og fler Pager, to og to, fler og fler--i Trikot. Hele Salen blev blot en Kikkert--Maend greb Glassene af Koners Skod eller Haender--: Men der var jo Flokke, Snese--en Haer af Pager--en Haer--rent en Haer af Trikots.

Fruerne sad nysgerrige og stille sammenlignende, lidt generte ved Maendenes Hidsighed med Kikkerterne; somme blev ogsaa noget krumryggede i Saederne, som havde de en Fornemmelse, ligesom var de selv kommet lidt for nedringede til Bal....

Nu kom Hofdamerne i Flok: Guld og Atlask, Guld og Silke. Det straalte og det skinnede. Fler og fler--det horte jo aldrig op--der maatte da vaere hundrede....

Man slap Kikkerterne og man klappede taet, over hele Salen.

Det var Operettens beromteste Numer, "Kyssenes Kor". Man fangede, man valsede, man kurede og kyssede.

Publikum jublede; man vilde have det om og atter om.

Her kysses vi, Som har Jour; Her kysses vi Og gor Kur. Her kysses vi.

Glade i Bifaldet kroede Kordamerne sig som Killinger for Rampen.

Man kom ikke mer ud af Stemning, mens Konflikten tilspidsedes, og alt blev en Tummel af Stoj og Danserytmer: Gaasepigen forfulgtes af en Prins, og en Prinsesse forfulgte hendes Hyrde.

Man lo og lo. Akten havde i betaenkkelig Grad traengt til den "mildnende Haand": Der var stroget, saa man forstod ingenting, undtagen--at der var to Brudekamre beredt (i Kulisserne) og at der blev meget Morke.

-Satan, Satan, sagde Lange hvert Minut med voksende inderlige Betoninger, han havde knebet Berg baade gul og grøn i Armen.

-Satan, Satan....

I yderste Grad havde Bearbejderen traengt til "sin mildnende", mens Prinsessen og Gaasepigen svirrede i Nat-Musseliner ud og ind mellem Dorene....

Saa blev det ganske Nat, og Pagerne holdt Vagt, i lange Kapper, nynnende sagte "Kysenes Sang"--foran de Elskendes Dore.

Hist kysses de og gor Kur. Vaage man vi, Som har Jour. Ene er vi.

Der var ganske stille i Salen udover Halvmorket af Hoveder, der langsomt rokkede, som nynnede alle uhorligt med. Varmt var der blevet. Fru Canth havde slaaet sin store Vifte op og vuggede den efter Takten.

Finalen kom: Hofdamer brod ind med Kandelabrer; Vagten floj til med Sabler; Pagerne skreg, og Hofdamerne hvinede... Prinsessen kom i Friserkaabe, og Gaasepigen var ganske i Natdragt....

O ve--o ve, Hvad her dog sker: Hun bliver aldrig Lykkepige mer.

De svingede med Kandelabrerne og de klirrede med Kaarderne, Hofdamerne torrede Taarer i Slaebene...Ingen forstod et Ord; i Orkestret kaempede Tromme med Triangel...Der var ikke _den_, der horte Orenlyd: Det var Glanspunktet af Operetten.

Taeppet var nede. Det maatte op igen. Publikum raste, det maatte op igen. Bifaldet lod som store Dron fra Galleriet. Det maatte op igen.

Man strommede ud fra Baenkene, og man klappede i Gangene, hede og sammenstuede, mens alle snakkede. Oppe i Logerne sad Damerne varme og glade, med fremskudte Buster, som en Raekke Spurve, der soler sig. Kun Diamantdamen forblev dorsk og ligeglad og gnaskede Marzipan af sin Pose.

Kritikerne sankede sig tilbunke i Hullet ved Orkestret...Man talte om Antallet af Opforelser--man mente tredive...Redaktor Isaksen forte energisk Naesen op og ned, snusende hen mod Taeppet, som om han vilde grade Stykket ved Hjaelp af Lugteredskaerne, og Kars sagde, seende ud over Salen, med et langt sultent Blik:

-Ja Godtfolk--nu var der Penge at tjene med en Treakter....

Berg og Lange kom ned i Bazargangen. Man skubbede og man stodte; ingen horte Orenlyd for Latter og Stoj. Det var det unge Kobenhavn straalende og stramt i Klaederne, overmodigt i Gasluft og Traengsel, som

Fisk i Vandet.

-Naa--I, det var Blom, der stansede foran Berg og Lange midt i Traengselen og gik halvt i Knae, mens han viftede med den oprakte Haand: Ka' vi no'et, vi Kobenhavnere?

-Fa'en ta' mig, er der _Stemning der?_ Blom lo, saa man saa' alle hans hvide Taender.

-Ja, sagde Lange nikkende, der er "Bevaegelse"--det kan man ikke naegte.

De vilde "se at finde en Soda", og de traengte frem gennem Stimlen, men de kom naeppe af Stedet, mens de braendte Vittigheder af og gav Haandtryk--Kredsen Blom gav Haanden ved blot at strække en oprakt Tommeltot frem mod Genpartens Haand til Tryk--; til sidst fik de dog erobret en Sofa lige inden for Restaurationsdoren til Gangen, hvor Svaermen sivede forbi som en vandrende Mur. I selve Doren var der en Traengsel, saa man blev drejet som Bonner i en Kvaern.

-Tummel, lo en ung Dame lykkelig over til Berg--det var en Skuespillerinde fra Kongens Nytorv--og blev drejet ud igen.

-Naa--_saaledes_, sagde Brodersen og forte Spidsen af Pegefingeren hen under Naesen, mens han snoftede. Det var i Kredsen Blom Tegnet til, at noget havde "Vildtlugt".

-Sludder, Broder, sagde Blom, Broder gor s'gu det hele til et stort --"nok sagt"--bare for at haeve Byens Anseelse.

Alle lo. Broder har ingen Mening, sagde Berg.

-Saa? Brodersen havde et fedtet Organ, saa det altid lod, som han vraengede: Ja--tro I--for mig paa de renlivede Jomfruer fra Bi-belen, sagde Brodersen.

Man talte om "Diamantkvinden"--: Hun pynter, sagde Lange. Det hjaelper altsammen.--og Signalet lod til at bryde op.

-Ja, ja, sagde Lange, som holdt af at tale i en Tone, som om han sluttede en Generalforsamling. Vi faar s'gu dog Pudder i Logerne --gamle Folk.

"De gamle Folk" slentrede hen ad Gangen, hvor der begyndte at blive tomt, og tog Afsked med Nik. Berg blev raabt hen til Fru Canth, som i en Nischesofa under meget Spektakel fik kredenset Sodavand af Edvard Sundt, Fuldmaegtigen.

-Kaere--giv mig Ret, raabte hun. _Er_ det ikke for Bae'lam ... Hys, Edvard, hvad jeg siger, det er raedsomt med den Anstaendighed. Fru Canth var en lille vever Dame med et Ansigt, der hovedsagelig bestod af et Par store, allestedsnaervaerende og blanke Ojne. Hun gererede sig som en Mellemting mellem et Egern og en Abekat og kaldte "af Princip" alle Herrer ved Fornavn.

Fru Canth gængede paa Sofaen, med fremstrakte Fodder, saa man saa' et Par Spaendesko med et Par morkerode Silkestromper op over Anklen.

-Gennembrudte, sagde hun og pegede. AEgte Varer--sagde Kraemmeren ... Hvormange jeg har kobt, lille Edvard? Seks Par.

-Men--Gud ... Jeg snakker ... Fru Canth satte Spaendeskoene med et Stod i Gulvet: Hvor er Manse? Han aner jo intet om Regningen....

"Mansen" var Assessoren, en forskraemt lille Herre med nogle tynde Haartotter og et Par forvaagede Ojne. Han saa' ud, som om han _altid_ fik praesenteret en Regning. Fru Canth raabte ham regelmaessigt ud et Par Gange i Timen og han blev saa funden bagved Fruen, som havde han vaeret gemt i en Kjolefold--hvorpaa Fru Canth sagde:

-Naa, Manse, og nikkede til Afmonstring.

Man horte Korstemmerne ned oppefra.

-Bevares. Fru Canth stod op: Tak. Hun rakte i stiv Arm Sodavandsglasset hen til Sundt: Djo, Born. Hun gik med "Manse"; ved Parkettrappedoren stansede hun: Edvard--man modes jo efter Dagens Gerning--i "Bethesda".

Sidste Akt gik. Den endte med et Soldatertableau, hvor Gardens Musikkorps blaeste paa Horn. Berg og Lange var nogle af de forste, der kom ud.

-Tivoli, sagde Berg og slog Droskedoren i. "Institutionen" gav den sidste Fyrvaerkerifest i Saesonen.

Maengden brod ud af alle Porte, skyllede Liv og Stoj ned over Trappen og frem over Gaden--gennem Strandstraede trallede Raekke efter Raekke. Ude paa Kongens Nytorv flod man sammen til hojlydte, lystige Oer, hvor de muntre Sporvogne brod ud og svingede bort hver sin Vej, frem ad Sporene.

Saa delte Stojen sig--ind i Gadernes store, ventende Gab. Og svagere og svagere rullede den frem gennem Husenes store Stilhed: piblede ind i en Port, ned i et Straede--som om Stenraekkernes tavse Graa langsomt havde suget den til sig.

Hist kysses de og gor Kur. Vaage maa vi, Som har Jour. Ene er vi.

Banditterne om "Hesten" havde dorsk rejst Nakkerne en Smule og brummet--nu taenkte de videre med Hovederne ned i deres Haender. Og kun en Omnibus klaprede tungt op gennem Tavsheden.

* * * * *

Tivolis Navn straalte i Gasbogstaver: Pantomimen var lige endt, og Skarene drev rundt under de illuminerede Buer.

-Kom du, sagde Berg, lad os suge lidt Luft.

De vendte og gik ned mod Basarplaenen, der laa foran dem som i en lys Sky; Gaskuplerne slog matte Arabesker gennem det fugtige Graes og Kunstbedene prangede i dugget Pragt under Skaer af Lamperne. Rundt om i Traeranden hang de farvede Balloner som skinnende Kaempefrugter.

De gik frem. Berg stansede: Midt i den musikfyldte Luft rejste Basaren stille sine straalende Buer. Alt lyste, Kupler og Minareter. Et Vindstod drev nu og da de viftende Flammer sammen som til sitrende Lyn fra Minareternes Spidser; og over de slanke Tinder laa

Sensommerhimmels stjernestroede Dunkelblaa.

-Ja, her er smukt, sagde Berg daempet og langsomt.

-Smukt er her, sagde Lange og flojtede til Hornmusikken glad ud i Herligheden.

De vendte om og gik atter ned gennem Koncertsalsalleen, hvor Gasbuerne spaendte sig som lyse Aereporte over Hovederne: Aften--Berg og Lange, lod det bag ved.

-God Aften....

Det var Lille-Gerster af Cirklen Blom, der skod paa dem som et Lyn, Stokken bagud og Naesen frem: Er her med de Gamle, sagde han og skod Skulderne op, Lemme-Souper....

-Tak, skod Lange ind.

-Tante fra Skan-der-borg, sagde Gerster. Herinde for at faa Taender. Vi gemmer hende i Divanen... Hvordan var 'et saa derude? De begyndte at gaa.

-Naa--net....

-Kostymerne fra Paris,--Gerster snovlede som en Udraaber paa et Marked:--med en Tomme sat over til Knaeene--man kender 'et... Naa--maa hjem til Passagergodset. Djo--Born.

-Djo. Gerster fo'r afsted som en Pil, han gik altid med fremstrakt Hals og sammenknebne Ojne og bevaegede Naeseborene, som om han stadig vejrede Luften, hvor han kom frem.

-Satan--saa de har megen Familie fra Provinserne, sagde Lange, da Lille-Gerster var ude af Skudvidde.

-Ja--der er de jo ogsaa fra....

-Ja, sagde Lange. Men Professoren gor sig s'gu dog med sin Horemaskine.

-Ja--hun er en klog Kone, sagde Berg. Hun har faaet udrettet noget i de Par Aar.

-Ja--Pokkers, sagde Lange, det er jo ikke mer, siden de flyttede fra Randers....

Det var, som kom de ind i en Dansesals svirrende Tummel af Stemmer og Lyd nede ved Koncertsalen. Lige fra Stengrotterne til frem under Kandelaberne, hvis Prismer lyste, var det kun et vandrende, mudrende Myldr; og indefra, hvor man over Stimlen saa' Dirigenten med det hvide Bryst som en stor Dukke, sogte de forvildede Polkatakter ud over Hovederne, hvor unge Piger greb dem i Flugten og nynnede.

Berg og Lange havde kaempet sig frem gennem Stimlen til Divanens Trappe. Nu rystede de sig, som Hunde, der kommer op af Vandet.

-Det tro Kobenhavn, sagde Berg, seende ned over Svaermen.

-Aften, Hr. Berg, Aften... To Roastbeef... _sauce tartare_... Kellner Jensen viftede allerede Krummerne af det yderste Verandabord med sin Serviet--Bankherrerne, Hr. Berg--Berg havde set provende over tilhøjre mod en højrostatet Herre-Pousse-Cafe i hvide Slips.... Lille Diner, sytten Kuverter... er ved Kaffen, Hr. Berg... Hr. Jensen skod undskyldende højre Skulder i Vejret og smilte illustrerende Tilstanden.

-Vel--Vel... Kellner Jensen drejede som en Top... To Alliancer. Væk var Hr. Jensen.

-Der har vi Professorens, sagde Berg, der stod i Doren og monstrede Salen. Professor Gersters havde okkuperet det højre Sofa-Hjørne og slaaet Krans om Tanten med det nye Gebiss, som Hofdamerne i "Svinedrengen" om Prinsessen.

Hele Salen var saa fuld, at Opvarterne knap kunde komme frem mellem Stolene, og der blev raabt og bestilt og klirret: "Vel"--"vel", saa ingen Ganymed havde Kjoleskodet frelst. Mens et Par Bankherrer fra Provinserne ravede hummerode rundt i Forvirringen--i Svalehaler og Brandspande--og faldt Venner og Bekendte gladelig om Halsen over Bordene.

Ovre i den venstre Sofa praesiderede Fru Canth i "Menigheden", ogsaa kaldet "de sikre". Det var den snaevreste Canthske Kreds: tre, fire Familier, men, som Fru Canth sagde, "af den rette Aand". Sommer-Stamsaedet var denne venstre Divan-Sofa, af Fru Canth kaldet "Bethesda", til Forargelse for Fru Molbom. Fru Molbom, der evindelig forte Poder enten til Daab eller til Konfirmation, havde smaa religiose Anfaegtelser.

laften var hele den "sikre" Kreds samlet: de fire Fruer, Fru Canth selv, Fru Dunker, Fru Molbom og "Tante" Strom: "vore tre Ungkarle": Sundt, Redaktor Scheele og Bastrup af Toldvaesenet, ogsaa kaldede "de smaa", samt Maendene.

Der blev raabt saa laenge paa Berg, til han bugserede sig frem til Bordet. Damer og Herrer forte Olglassene fint mod Flaskerne; hvad der betod Akklamation: Plads for lille Herluf--Plads for lille Herluf, raabte Fru Canth ... Luften svirrede af Herre-Fornavne--Damerne i Kredsen Canth kaldte alle Herrerne ved Fornavne undtagen deres respektive Maend--og Berg blev klemt ned paa en Stol ved Siden af Hr. Molbom.

-For Bae'lam--for Bae'lam--Fru Canth var stadig ved Operetten--: noget for den smaa Edvard. Fru Canth drak Buketten af en Carlsberg med Sundt, der straalte paa en Sofaplads mellem Fru Molbom og Fru Dunker, med Skuldrene skudt behageligt op, som en Mand, der endelig er kommet i Kakkelovnskrogen.

Fru Dunker pillede uafsladelig Rejer til Scheele med nogle ringbesatte, nervose Fingre.

Hr. Molbom konverserede Berg. Familien Molbom havde gjort deres Ferieudflugt til Moen: Fa'er og Mo'er og Arthur, sagde Hr. Molbom. Dejlig Tur--fem Dage for hundrede tre og tredive Kroner....

-Tre Mand--_tre_ Mand, De! gentog Hr. Molbom.

-Fa'er og Mo'er og Arthur--Hr. Molbom nikkede over til Arthur, som var Hr. Bastrup af Toldvaesenet. En lang Noddeknaecker, der brugte kulsur Natron til sin Mad (om Foraaret drak han og Fru Molbom samme Brond i Rosenborg).

-Fem Dage, sagde Hr. Molbom.

Damerne talte om Fru Canths Stromper: Lille Herluf har set dem, raabte Fru Canth. Har lille Herluf ikke set dem? Berg maatte bevidne, at han havde set dem, og der blev en Strompedebat over alle Bredder.

Det intimere Lingeri var den Canthske Damekreds's bedste Emne. Man gennemgik det stadig paany til det diskreteste Mellemsvaerk. Ved Vintersammenkomsterne havde alle Damerne Kniplebraedte og kniplede los paa Forogelsen af Raffinementerne, mens Herrerne gav Raad og domte om Modellerne.

Fru Strom havde set et Monster (Scheele fik sit Rejebrod rakt paa en Kniv af Fru Dunker) ... hos Davidsens ... og hvad havde Fru Canth ikke set--idag hos Vett--en Model til Chemiser....

-Nogle Chemiser, Tante Strom,--Fru Canth saa' ud, som om hun vilde sluge Chemiserne--uden AErmer....

Alle Damerne kastede sig over de aermelose "inderste"; Hr. Molbom, der var faerdig med Prisbilligheden paa Moen, sagde:

-_Tre_ Mand, og faldt pludselig hen med begge sine fyldige Haender stemte fast mod Bergs Laar. Hr. Molbom var saadan: han faldt pludselig hen og glemte Verden i en om Stilling mod et Medmenneske, og sad saa med stirrende Ojne ud i Rummet.

-Ja, sagde Berg saadan noget som for tyvende Gang, der er kont paa Moen.

Der blev et Staahej i Anledning af Ankomsten af Billedhugger Pless. Der maatte skaffes Plads til ham, og man rykkede saa taet sammen, at ingen kunde rore Benene: La' ham sidde paa Skodet, raabte Tante Strom; Pless kom ned ved Siden af Fru Canth.

Damerne var saa ivrige, at de skod Tallerkenerne bort og tegnede Monstre paa Dugen med Neglene; Oberstinde Strom sad og skinnede, rank og stormaegtig, med sine stikkende Ojne rundt i Kredsen med et Smil, der bugnede af Forstaaelse; kun Fru Molbom--der altid var rodt i Kinderne og paa Grund af for stramt Korset ligefrem ophovnet--sad med stiv Hage som den personificerede Forargelse. Fru Molbom havde i det hele taget nemt til at antage et Udtryk, som om hun lugtede til et Log.

Hr. Molbom vaagnede og saa' over til sin Halvdel.

-Vi to, Mo'er, sagde Hr. Molbom og loftede Glas. Hr. Molbom kaldte altid sin Kone for "Mo'er" med et Udtryk af Inderlighed paa Ordet. Fru Molbom havde skaenket ham otte Born fra nitten Aar og nedefter.

-Vidne, Hr. Berg, sagde Hr. Molbom. Vidne, Arthur ... De drak alle fire.

Damerne var stadig ved Lingeriet: Ja--i _hver_ Vask lod Fru Dunker

sine Mellemvaerk blode i Kaffe ... de saa' ud som aegte....

-Men Gud, det Arbejde--Damerne raabte ... Ja, Fru Dunker gjorde det ... i hver Vadsk (Fru Dunker blev ivrig) ... hun blodte dem med en Klud--_hvert_ Mellemvaerk ... Scheele vidste det!

-Lille Carl ved det, lille Carl ved det, raabte Fru Canth.

Sundt saa' op fra sin Mad og strakte Armene i Vejret: Ja, sagde han, Livet er rart,--mens Tante Strom og Fru Canth lo, saa ingen horte Orenlyd.

Midt i Stojen sad AEGtemaendene Dunker og Strom stive og ubevaegelige, daddellose, med Dannebrogordenens smaa Baand i Knaphullerne, og drak en Gang imellem hinanden stille til; hvorpaa Ingenior Dunker igen faldt hen med halvlukkede slove Ojne, som om han sov, mens Oberst Strom forblev rank med sit lange, konne Napoleonsskaeg og et hofligt-opmaerksomt Smil, som om han stadig horte paa en Bordtale.

Lille Canth gemte sit forskraemte og rynkede Ansigt bag Oberstindens brede Buste, og de tre AEGtemaend blev midt under Lystigheden siddende med stadigt det samme Udtryk i Ansigterne, ubevaegelige som tre Avtomater. Hr. Molbom drak bestandig Raekken rundt og tog Vidner med et aandsfattigt Udtryk i Ansigtet.

Fru Dunker, der altid var febrilsk og blev stojende ved den mindste Lejlighed, for at holde Scheele i Aande--var blevet ved _sit_ om de kaffeblodte Mellemvaerker, og Debatten blev stadig hedere, mens Fru Canth lo, saa hun maatte holde sig i Siderne. Pludselig vendte hun Hovedet og sagde:

-Hvad si'er Pless? og der blev en ny Latter, hvori selv Obersten deltog: Pless sagde nemlig aldrig noget. Han kom kun i Menigheden for at spise og fylde en L'hombre ud for AEGtemaendene; han horte ligesom Berg--kun til Udenvaerkerne og gik under Navnet "Neutrum".

Mens alle blev ved at le, saa' Berg sit Snit og tog Afsked. Ude paa Verandaen sad Lange og saa' kraenket ud over en med Brod kemisk rensed Tallerken: Det er saa morsomt at sidde ene, sagde han, naar man er i Selskab.

-Du kender jo Fru Canth, sagde Berg og slog Tartaresaucen over Kodet. Man kommer aldrig derfra.

Ovre ved Pousse-Cafe'en blev der slaaet paa Glasset, og Konsul Moller fra Nibe fik Ordet ved en Bordende. Men i Herreraekken mod Verandapillerne drak man glade Privatlikorer i Flaeng, og Konsul Mollers Nabo blev ved at slaa et Par kaerlige Arme op om Konsulens Skjortebryst: Ja vel, min gamle Ven, ja vel, sagde han--saa Konsul Moller aldrig kom videre end til "hojt at glaede sig, mine Herrer", hvad han blev ved at gore, med Ansigtet vendt mod Honoratiores, en Etatsraadsraekke, der sad ind mod Vaeggen, ranke og repraesenterende, med saare tomme Ansigter.

-Hva' er det for en Forsamling? sagde Berg.

-Ved s'gu ikke ... En Bankdelegation, tror jeg--Konferensraad Hein staar i Spidsen--de vil danne en Centralbank eller saadan noget--for at samle Kapitalen...

-Ja saa...

Berg og Lange sad med Albuerne paa Bordet og saa' ned over Svaermen ved Koncertsalen. Et Par gamle Let-paa-Taa ved Bankbordet havde rejst sig, mens Konsulen fra Nibe klinkede langs Vinduerne, og listede ned ad Trappen med aabne Overfrakker og Lommetorklaederne bundet om Halsen ... De forsvandt ovre i Alleen, drejende om alle Skjorter...

Strommen dernede blev ved at bolge frem og tilbage, mens en Gang imellem Blikinstrumenterne bruste ud i en Takt, der naaede op til Verandaen, og indefra Latteren fra det Canthske Bord lod ud gennem Vinduerne.

Ovre ved Bankdineren var der blevet mere stille. Herrerne med Ryggen mod Haven havde vendt sig, og de saa' alle ud over Maengden mod den lyse Koncertsal.

Der blev applauderet dernede, først inde i Salen og saa udenfor; det lod som en stor Brusen op til Verandaen.--Da Orkestret intonerede igen, kendte man "Honnormarschen" og alle Herrerne raabte Bravo og klappede ud over Raekvaerket under Larmen. Konferensraad Hein klappede for, med smaa distinkte Haandklap, som slog han Takt; og alle blev ved at applaudere, saa Agent Hoyer, Delegeret fra Viborg, der sov yderst paa Hjørnet, barhovedet, i sin brunrode Paryk--med den høje Hat under Stolen og med Muffediserne trukket halvt frem over Haenderne, der var foldet paa Maven--vaagnede med et Ryk mod Sidemanden og troede, der skulle stemmes i Byraadet...

Da Klap og Bravo var doet hen, slog Konferensraad Hein paa sit Glas og sagde siddende, at han vilde tillade sig at meddele H.M. Kongen denne "spontane Ovation"--han vidste, i hvor høj en Grad det vilde glæde Hans Majestaet. Og da alle klappede, under langtrukne Bravoer, der gik over til et stort Hurra--Etatsraaderne aabnede Mundene taktfast, ni Gange, stumme som Havets Fisk--rejste Konferensraaden sig og sagde hojtideligere, med Glasset i Haanden, mens der blev stille:

Han vilde sikkert bringe Hans Majestaet denne Forsamlingens gentagne Hilsen. De ved det, sagde han og talte, vuggende let frem over Bordkanten: De ved, mine Herrer, hvilken hojsindet Protektor, hvilken utraetelig Beskytter af ethvert Fremskridt vort Land har i Hans Majestaet. Det er mig personlig bekendt, at ogsaa disse Dages betydelige Gerning--denne store Sammensmeltning af saa anselig en Del af al Landets Kapital--af Hans Majestaet er blevet hilset med Glaede og Haab. Det maa vaere os en Tilfredsstillelse--for os alle, mine Herrer, en Tilfredsstillelse og en Lykke at vide vor ophojede Konge i Spidsen for vore Bestraebelser med sine naadige Onsker om vor Fremgang ...

Der blev atter raabt Bravo, og Konferensraaden sluttede med et hojt "Leve" for Hans Majestaet.

Man horte de sidste Toner af Honnormarschen, mens Hurraraabene dode hen; der var kommet en høj, loftet Stemning over hele Selskabet, man talte om de store nationale Foretagender, om Omvaeltningerne i Agerbruget og Havnen i Esbjerg.

Redaktor og Bankraadsmedlem Svendsen fra Aalborg rejste sig: han vilde dog kun sige nogle faa Ord, de sidste idag--og de skulde henvendes til Hr. Konferensraad Hein. Der blev raabt Bravo, saa ingen horte mer end

"Fortjenester, alle kendte", og Redaktoren maatte vente, til Dirigenten havde skaffet Ro. Saa sluttede han af--med hojt haevet Glas--med et Leve for _ham_, mine Herrer, der havde givet Kapitalen Vinger i dette Land. Et Leve for vor Stands Icaros, Hr. Konferensraad Hein.

Leveraabene vilde slet ikke holde op, og alle stimlede sammen om Konferensraaden for at klinge.

Etatsraad Blom, Landstingsmanden, lod sit lille Miniatur-Dannbrogskors glide hen mellem sin Tommel og Pegefingern og sagde:

-Ja--vore Produkter er blevet Guld.

De gentog Etatsraadens Saetning rundt om, og et Par af Herrerne rejste sig: de maatte have Luft ved igen at klinge kraftigt med Etatsraaderne. Mens Justitsraad Horn--fra Assens, Ridder af Vasa--nede i sit Hjørne sagde en Saetning af "Dagbladet" om "Guld, gravet ud af vore gamle Volde", og alle sad saa opromte, med straalende Ansigter, som havde de alt det rare Guld foran sig paa Dugen.

Konferensraad Hein talte ikke mer. Han sad i Tanker og forte Cigaren til og fra den smalle Mund, mens han fulgte de fine tynde Rogskyer med et Smil. Ovre ved Rækvaerket havde alle Herrerne vendt Stolene ud mod Svaermen, og Konsul Moller sad halv salig og lod sin Serviet dingle langt ned fra Rækvaerket over Maengden, ligesom om han anglede.

-Det er _Fiskene_, sagde han og grinte af sin egen Vittighed, saa han var lige ved at gaa ud over Rækvaerket, og en hel Del Provinskolleger lo med, til der pludselig blev ganske stille og man tav genert.

Men Konferensraad Hein var vaagnet af sine Tanker ved Latteren og uden at have hort den jydske Vittighed sagde han, med et Glimt i Ojnene, seende frem over Mylret og Salen.

-Ja--Liv er her blevet.

--Berg og Lange gik ind til Gersters. Familien saa resigneret ud og dukkede over Melon med Sukker i Rundkreds om Tanten, der var i Atlaskmantille med Chenille, og som endnu kun besvaerligt talte med de nye Taender. Da Berg og Lange blev praesenteret, gav hun Haanden, som om hun stak Fingrene ind mellem Tremmerne i et Menageri. Professorinden bod paa et lille Stykke Melon til et Glas Vin, og de fik Plads ved Bordet.

Man talte om Landet og Sommerophold. Lange sad ved Siden af Professoren og illustrerede ham en Badesaeson ved Bovbjerg med mange impressionistiske Billeder, mens Professoren umaerkeligt rykkede laengere og laengere ind paa sin Stol--hvert moderne Udslag af den Langeske Sprogbrug skar gennem ham som en Kniv--og sagde gentagende, at Luften anerkendt jo skulde vaere ganske fortraeffelig ved Bovbjerg.

-Ja--hvad Lange angik, kunde han sige, _hans_ Nerver havde _danset_ ...

Fruen smilte, med sit vaagne, behagelige Vaertindeblik stadig hen over Bordet--ogsaa Professoren sorgede hun for, _saa_ bod hun ham, og _saa_ rakte hun ham noget med en egen daempet Omhyggelighed--:

-Ja--sagde hun, Hr. Lange fandt nu altid saa ejendommelige Steder ...
De havde saamaen bare vaeret i Fredensborg--men der havde vaeret rigtig rart der ude ... Man havde altid Slotshaven at sidde i om Dagen.

-Og saa gi'er det jo noget Liv--med Hoffet derude, sagde hun.

Berg mente ogsaa, der var rigtig rart i Fredensborg, han havde boet der en Sommer--stille og rart, kun saa solhede Veje, sagde han.

-Og ikke Mad at opdrive, sagde Lille Gerster. Han havde ikke maelet et Ord til nu, men bare siddet dukket over sin Tallerken og leget med Melonkaernerne, det generede ham altid, at Lange talte saa hojt, naar han var sammen med hans Familie, og havde saa store Bevaegelser med baade Arme og Ben. Han havde stadig en Fornemmelse, som om Lange maatte vaelte noget. Familien Gerster selv havde alle nogle forbindtlige, blode Stemmer, der kun brugte Mellemtone, og smaa hensynsfulde Bevaegelser, der aldrig blev paastraengende eller fyldte op.

-Erhard forsogte vist tre Gange hele Sommeren, sagde Fruen og lo lidt over til sin Son.

-Mo'er overdriver--i Familien Gerster brugte kun Professoren Tiltalens personlige Pronomen--jeg var derude hver anden Uge.

-For at sove ud, sagde Professoren frem over Bordet. Han var den eneste i Familien, der undertiden talte hojere i en ligesom pludselig utaalmodig Tone. Gerster skulde raekke Karaflen herved, sagde den agtsomme Frue, hvis Herrerne deroppe har faaet.

Karaflen blev rakt ned under en lille Taushed, og Fruen spurgte Berg, om man ventede mange Boger nu i Efteraaret. Naar Erhards Venner var der, ledte Professorinden altid gerne Samtalen hen paa nye Boger og nye Forfattere, og hun sad smilende og horte paa alle de gudforgaaende og radikale Ting, mens hun selv skod sine behageligt liberale Anskuelser ind i smaa rolige, halvt satiriske Saetninger. Men en Gang imellem kunde der ogsaa plumpe ud af hende et uvilkaarligt, ganske ungpigeagtigt udbrud, der gik videre end nogen andens, og som viste en betaenkkelig Mangel paa Respekt for baade--det ene og det andet hos Professoren. Og saadanne Udbrud kom altid i en egen fortrolig Tone, som om hun talte med Haanden for Munden eller bag nogens Ryg.

-Jo--sagde hun, Novellerne havde hun laest, strax--ude i Fredensborg.

Hun kom pludselig til at se' over paa Tanten, der sad ret op i Sofaen, helt stiv af Sovn:

-Tante sagde jo, ytrede hun, at Kielland var blevet laest hjemme i Skanderborg.

Tanten vaagnede ved Lyden af sit Bys-Navn og sagde besvaerligt paa Grund af de nye Munddele:

-Ja ... vi havde Laese-Torsdag ifjor ... Vi og Madsens, du ved, de unge Folk, og Doktor Sorensens ... skiftede hos hinanden ...

-Ja--det har jo Tante fortalt, sagde Fruen.

-Men efter Nytaar, du, spillede vi Boston, sagde Tanten.

Erhard rommede sig og saa' paa Berg. Lille Gerster led i det hele af den Sygdom stadig at genere sig, naar der var Venner af ham sammen med hans Familie; _saa_ paa den ene Parts Vegne og _saa_ paa den anden. _Selv_ gav han ikke Anstod. Han sad mest stille paa sin Stol. og saa' underlig umyndig ud, med et Par artige Ojne.

Lange var ogsaa gaaet over til Literatur og talte meget indgaaende om Zola: Satan til Ka'l. sagde han. Satan til Ka'l. Lange kradsede sig i Hovedet: Han ved, hvad det kommer an paa: at ta'e Sanserne; sagde han, _det_ er det.

Han bojede Manken helt ind til Professoren og blinkede: der var altid saadan en inderlig Fortrolighed over Lange, naar han bredte sig paa et Yndlingsemne:

-Ham lugter man saagu, sagde han og snoftede let.

-Ja--Professoren laeste desvaerre kun Revue des deux Mondes i--"Laeseforeningen"...

Salen var naesten blevet tom, alle var brudt op til Fyrvaerkeriet. Lange og Berg tog Afsked, Tanten var allerede kommet midt ud paa Gulvet for at binde Kjolen op med et Gummibaand og komme afsted. Fru Donnergaard, fods Gerster, havde ikke set Fyrvaerkeri siden Kronprinsens Bryllup, da Amtsraadet lod braende et af paa "Slotsbjerget"...

-Rigtig kont var'et, Jette--isaer i Vandet ... Men der er ogsaa dejligt ved Soen ... Det er dog det dejligste Sted, Jette.

-Men lad mig dog holde, Jette--lad mig dog holde, sagde Fru Donnergaard til Fru Gerster, der tog Overstykket paa. Hun var saa ivrig for at de alle skulde rejse sig og komme afsted, som om hun aldrig havde nikket over en Tallerken med Melon.

Og tilsidst blev de da endelig faerdige, mens Lange og Berg bukkede i Doren.

* * * * *

Da Lange og Berg kom ud paa Verandaen forbi Bankherrerne, hvoraf nogle stod barho'dede og stak Naesen op i Luften, horte de allerede den susende Knitren af Fyrvaerkeriet, og lige foran dem, over Maengdens mangfoldige Nakker, saa' de Bagsiden af en snurrende Sol, der kastede et rodt Skaer, som en halvt udfoldet baskende Vinge, gennem Rog og Gnister, for den slukkedes.

Lange istemte Maengdens lange "Aa--aa", da de sidste Gnister faldt. Rundt om dem laa nogle Ojeblikke kun et vidt Morke, fyldt af Maengdens Mumlen som af en Susen, op mod den stille, lyse Basar. Midt i Morket lob de smaa Lys af Fyrvaerkernes Lygter og kastede hoppende Skaer over Fyrvaerkeriets store Galgen-Skeletoner.

Numer fulgte paa Numer. Smaaflammer sprang op ad Fyrvaerkeriets Stilladser og taendte--rodt, gult og gront--regnbuefarvet urolig Ild. Og paa den anden Side af Plaenen saa' man pludselig de tusinde, sagte bolgende Ansigter i Skaer af de skiftende Flammer, helt op til Basarens rolige Lysbuer.

En Regn af "Svaermere" var det sidste Numer.

Der lod nogle Knald, og i samme Nu skod hundrede Ildslanger sig op i Kreds, bojende i skonne Rundinger mod hinanden de lange Halse; og som om de udspyede dem, faldt utallige Perler, store, som lyse Kloder ned gennem Rummet og brodes med Knald--smaa plaffende Knald: med et var hele Himlen, hvor man saa'. kun _et_ vildsomt Lob af ilende hurtigfodte Stjerner, der lyste over Tusinders Ansigter...

Bankherrerne var gaaet helt frem for Enden af Verandaen, hvor de stod og gloede med glad Undren over Traekkene, mens et langt Bifaldsraab steg op fra Lavningen og spaendte over det hele Rum--op mod de kunstige Stjerner, der slukkedes.

* * * * *

Berg og Lange gik ned ad den halvmørke Koncertsals Alle. Langt borte fra horte de Selskabet Canth, som gjorde en sidste Runde. Arm i Arm, de fire AEGtemaend bagerst. Lille Canth havde saadan en ujaevn Gang, saa han aldrig holdt Trit, og det altid saa' ud, som lob han som en Hund mellem de andres Ben.

Fru Canth og Sundt gik forrest. Oberstinden havde Fuldmaegtigens venstre Arm. Det var hendes Ret: en venstre Arm hos en af "de smaa"--paa Skift. Hun kaldte sig selv "det femte Hjul" og lo med sin høje overstadige Latter, naar hun sagde det.

Berg sluttede sig til Lille Canth, mens de gik videre. Der var en egen melankolsk Sympati mellem de to: Berg holdt saa meget af den lille Mand. Han maelte aldrig et Ord. Han gik stille rundt, rokkende lidt paa Hovedet med det triste Ansigt og det tottede Skaeg; han tog sig kun en Gang imellem op til Ojnene, ligesom om han vaagnede eller besindede sig. Og saa sukkede han.

I Middagsselskaberne, naar Berg og han var sammen, kom han altid efter Bordet og tog Berg under Armen og slaebe ham med sig hen i en Krog, hvor han kunde finde et Par Stole; og _der_ sad han saa, ligeoverfor Berg, uden at maele et Ord, en hel Timestid i en stor Rogsky.

Og naar der blev kaldt til Spillebordene, rejste han sig kun og sagde med sin tynde Stemme, mens han tog sig med Haanden over Ojnene:

-Naa--nu skal der nok spilles, og gik fra Berg med et Haandtryk.

Ogsaa nu gik de to uden at sige noget; lige foran dem havde Hr. Molbom slaaet en Klo i Lange og var igen paa Moen, mens "Mo'er" gik lidt henne til en Side med lange Arthur, begge tavse, i et traegt luntende Trav--Fru Molbom i Galosker--som et Par halvgamle Heste, der laenge har trukket sammen.

Fru Dunker og Scheele gik inde under Traerne--naar de var alene, støjede hun ikke mer.

Berg stodte mod noget paa Jorden, med Foden, og bukkede sig: Aa--det er en Raketstok, sagde han og tog den op, saa' ind i det sorte Hylster og rystede det.

Lille Canth standsede ogsaa og kiggede ind i det tomme Hylster, Fru Canth raabte fra Fortroppen, hvad det var, og alle stansede og tog om

den mærkvaerdige Stok, til Fru Canth sagde:

-Uh, man blir jo sort om sine Hansker, og smed den.

Og alle satte i Marsch igjen.

-Ja, Herren ved, sagde Lange, hvem der har faaet _den_ i Hovedet. Hr. Molbom lo.

-Det er ikke noget at le af, sagde Lange, _det_ er s'gu Faren med Raketstokke--at Godtfolk faar dem i Hovedet...

De kom ned mod Teatret og horte en hoj Klappen. Det var Publikum ved Hornmusikken, der vilde have et sidste Extra-Numer. De gik over til den store Rundkreds af Folk, der ventede under Lygterne; Bankherrerne kom ogsaa i en Svaerm, echaufferede, med Hattene i Haanden, og blev staaende.

Da Musikken begyndte, kendte de "Kysenes Sang" ... Og nynnende, vuggende Hovederne ind mod deres Herres Skuldre, stod Damerne med de smilende Ansigter vendt op i Lygtelyset...

Saa strommede alle ud paa den store Plads, hvor det elektriske Blus paa National-Taarnet sendte sin Strime af Lys frem over Mylret ned mod Frihedsstottens store graa Sten.

Og ind i Stojen af rullende Drosker og "Nationals" Musik og "Farvel" af de hundrede Stemmer horte man hojt Zinkarbejdernes lystige Takt, der under Edisons Lamper glad hamrede los paa "Victoria-Teatrets" nys rejste Tag.

Berg var stanset ovre paa Fortovshjornet ved Jernbanen. Du, Lange, sagde han daempet og dvaeledede paa Ordene, mens han saa' ud i det rige Mylr: Om man dog havde en Harlekinsstav og slog med den en Tryllekreds om den hele By og bandt den til et Billede...

Berg tav lidt, og med en Bevaegelse med Haenderne, som sonderbrod han den taenkte Stav, sagde han med et utaalmodgt Suk:

-Og saa vilde det vaere et Tornerosetableau, det hele Billede.

Han vendte sig, just som han blev raabt an af en hoj, lidt skingrende Stemme: God Aften--Berg.

Det var en Herre, der raabte fra en Droske over den halve Gade: Ses i Ugen, raabte han, til en bedre Frokost ... Han svingede med Hatten fra Drosken, der rullede videre.

-Hvem er det? sagde Lange.

-Den unge Adolf, sagde Berg--Son af Adolf med "Husholdningsbøgerne"...

-Hm, sagde Lange i sin misfornojede Tone: En stojende Herre.

De gik videre.

* * * * *

Berg var kommet hjem, hvor Lampen braendte stille under sin Skaerm, og

gik frem og tilbage over Gulvet. Han knipsede Kineserdukkerne, der sad rundt om paa Kanten af Etagerer og Konsoller, saa de bevaegede Hovederne, og saa' lidt paa den nikkende himmelske Forsamling.

Saa slog han de lange Persienneskodder til Side og aabnede Vinduet. Der var ganske stille, ikke et Fodtrin, ikke en Lyd. Fra Stjernehimlen laa et Skaer som af Sommernatsdaemring over Pladsens hoje Tage.

Og laengst borte, over alle Huse lyste som en skinnende Sky Skaeret fra "Victoriateatrets" elektriske Lamper.

Berg gik tilbage i Stuen og opdagede et Brev ved Foden af Lampen. Han tog det og saa' paa Haandskriften--i Hjørnet var der en Svale med en fransk Devise: _Nous reviendrons_--: Berg blev siddende lidt, for han brod det og læste:

"Moder beder mig sige Dem, at vi nu lykkeligt og vel er kommen hjem til Byen--for at opleve endnu en Saeson.

Vi hilser Dem alle.

Deres ASTA HELTZ"

Berg blev siddende laenge og stirrede ind i Lampen--Brevet med Svalen havde han krammet fast sammen i sin Haand.

II

Berg blev baade dov og or paa den gyngende Bro, hvor han stod, midt mellem Victoriateatrets Himmel og Jord--saadan blev der banket, hamret og hovlet; i et Net af Stilladser og Bjaelker og Stiger klang Murskeer og Hamre, oppe og nede, gennem Tridsesnurren og Raab: Ohoj--ohoj, lod det fra Kaeldereren som fra Maven af vaeldige Bugtalere.

Berg blev svimmel, naar han saa' derned, hvor Stilladserne groede op af Morket paa svaere Ben og spredte sig i hele Rummet, lige op til Kuplen, hvor Lugerne lo mod Dagen--en Kaempekrop, hvor alting sang og virkede ... Hojst oppe hang Malerne, som Fluere, under Loftet, og traliede i Kor "Kysenes Sang" ned over Stojen...

Bygmester Martens stod ved Siden af Berg paa Broen og gestikulerede; Orenlyd af hvad der sagdes, horte ingen af dem. Nede, hvor Scenegulvet blev lagt som en ren Flaskeholder af Bjaelker og Huller, stod den unge Adolf og raabte med Haenderne for Munden: Frokosten--Frokosten! og Berg og Martens gik tilbage ad Broen, balancerende paa vuggende Stiger: Hold i Tovet--Tovet, raabte Martens, som var underst. Vejen var ikke saa rar, for de fik en solid Stentrappes faste Grund under Fodderne.

Den unge Adolf ventede paa dem med Bogholder Spenner, Martens Faktotum, der sagde, at Kokken umulig laengere kunde holde "den lille Forfriskning".

Men Martens blev ved at vise frem, mens de gik hen gennem Balkongangrummet, bukkende frem under Malerstilladser og hoppende udenom Kalkbotter og over Braedder:

-_Der_ skulde være Marmorpuds, og _der_ skulde være Forgyldning ...
Martens pegede og Martens viste.

Bygmester Martens begyndte altid ivrigt paa Forklaringerne af sine Herligheder og fandt saa ikke Ordene og stod blot og forte den høje Arm gennem Luften, som om han udbredte den ganske Pragt af Stuk og Puds og Kulorer for sine glade Øjne, der altid straaledede som et Barns over hans egne Undere.

-Ja, ja, sagde han saa. Det er Interessen. Og han gik videre og nynnede. Nynne gjorde Martens altid, højere og højere, mens det svirrede for hans Øjne med Forgyldning og Marmorpuds, naar han gik om i sine Bygninger. Det var saadan en Rest af Vanen fra den Tid, hvor han havde sunget over Hovlebaenken.

Hr. Spenner, der gik bagved med Hr. Adolf, mindede igen om Kokken. Men Modellen maatte man da se, mente Martens. Den stod jo bare lige herindenfor i "Foyeren"--Martens sagde "Foe-en", han snublede altid over de mange fremmede Ord i sine "Bygninger"--; de brod gennem mange skaermende Sækkelaerreder, der spaerrede Doraabningen, ind i Foyeren, hvor Arbejdernes toj hang paa interimistiske Knager, og en Maengde Olfasker garnerede Vaeggene. Modellen stod velforvaret paa et Fjællebord.

Martens daekkede Stykket af med en Haand saa varsom, som loftede han Dynen lidt fra en Vugge, og de stod alle fire og saa' paa Papiermache-Modellen, mens Martens tog Loftet af, saa man kunde se det indvendige, og Adolf bukkede sig ned og pustede til den lille Vimpel paa Taget, saa den viftede.

De læste "Victoria" paa Vimplen og blev alle fire ved at le, fordi den saadan kunde vifte, naar man pustede.

Berg slog lidt mod Modellen med en Kno:

-Ja--kunde man bygge af _det_ Materiale, sagde han over til Martens.

-Ja, sagde Martens og kneb Øjnene sammen, mens han blev ved at le med sin Kluklatter: Det er "Interessen", sagde han. Han slog et Sækkelaerred til Side fra en høj Hylde, hvor der var stillet en Række Gipsstykker op--dansende Basunengle til Logebrystningerne. Hva' tror De, det er? sagde han og rakte Armen op for at tage et af Stykkerne, stadig med det samme Ansigt som en Dreng, der viser et legetøj.

Han strakte Gipsstykket frem mod Berg med Vrangen ud: Det buttede Drengsbarn var det tyndeste Pap.

-Satan, sagde Adolf og slog med sin svipstok op mod Englene. Satan --saa man bli'r fiffige, sagde han og stod og gottede sig, mens han ligesom vejede den hule Papengel i den anden Haand.

De lo alle, mens de igen brod ud gennem Sækkelaerrederne for at komme ned og hjælpe paa kokken.

Victoria-Restaurant'en var allerede aabnet i Sideflojen med fire Sale og tolv Kabinetter.

De gik gennem alle Salene ind paa Nr. 10, Hjornestuen paa forste Sal, hvor Bordet var daekket med Servietterne som virtuosmaessige Svanehalse

paa Kuverterne. De var blevet svaert sultne paa Vandringen og sagde nogle Lovord over Maden med Mundene fulde. Martens sad og hilste rundt, saa glad over sin Koks Kunster som en Hundehvalp i et Spil Kegler, og sagde:

-Det gor godt i Naesen, naar Laaget bli'r taget af Fadene.

Martens nod iovrigt laekkermundet alle sine Maaltider i Restauranten nu. Hjemme var han naesten kun om Natten og om Sondag Eftermiddag.

Han sad da efter Bordet i et Hjerne af "Salen" i Sofaen og saa' ud paa Pragten af Flojl, Loftsdekorationer og indlagte Mobler, der var stillet op ganske som i hans Restaurationssale, men som her, hvor der manglede Publikum, saa' dode og stive ud, som de endnu stod i et Magasin.

Hans Kone gik stille om paa de skinnende hvide Laerreder mellem Dorene og syslede. Til daglig kom hun ikke i Stuerne, men blev i Sovekamret og Badevaerelset, der var det mindste Rum i hele Huset. Der havde hun strax stoppet alle seks Born sammen og vuggede og vissede fortunlet videre, saa godt hun kunde.

Fru Martens var efter Aar og Dag endnu ikke kommet sig af Forbavselsen over deres "Ophojelse"; og hun gik om Sondag Eftermiddag rundt om Martens paa Laerredsstykkerne, saa forsigtigt, som om hun ikke turde traede, og talte hviskende, halvt af naesten overtrosk Arefrygt for hele Manden og halvt af noget som Angst for, at det hele kunde vaere forbi igen, hvis man traadte for haardt til eller gjorde nogen Slags Stoj mellem Vaeggene.

Naar hun saa Ugen igennem vissede og vuggede, spurgte Fru Martens stadig sig selv paany, hvordan det egenlig var gaaet til. Da de giftede sig, var Martens kun Svend, og de havde blot en Stues Indbo. Hun havde sparet deres forste trehundrede Daler.... da var det Daler endnu ... De forste trehundrede Daler ... Fru Martens blev siddende med en lille Bygmester Martens i Armene: hendes Forstand kom ikke videre.

Martens taenkte sjældent paa Fortiden. Det hele var gaaet saa ganske naturligt til, som alting gaar naturligt til. Han havde "klasket" et Hus op, som alle andre Svende, med Laan paa hver Sal og Prioriteter til Taget--han havde bare sat Gipsgesimser i Gadevaerelserne og givet malede Lofter, og saa havde han solgt og bygget nyt og solgt igen, stadig mere hidsig paa Farver, og Gips og Snorkler paa Dorene....

-Som "Interessen" nu er, sagde han til Arkitekterne.

Og da de andre holdt op, Kammeraterne, og sad som Grundejere og tog deres jaevne leje paa Broerne, blev han ved, stadig med Facader, Forgyldninger og Spejlglas, taget ligesom i en hel Rus af Imitation og skinnende Kulorer--ligesom han i Laeretiden havde siddet og klattet Farver paa Skillingsbilleder for hver opdrevet Toskilling--hele Tiden halvt forundret over sine egne Vidundere.

Man var saa begyndt at tale om hans Bygninger; og Omtalen drev ham videre til nye Raffinementer, han sogte Hjaelp hos Arkitekter og Dekoratorer, byggede og byggede ... Bevarende, under det altsammen, Smaamandens kaerlighed til det grelle i Kulorerne og Uvaegerligt byggende alle sine Huse--disse Huse med deres monumentale belgiske

Ovne indførte fra Sverig, de imiterede Broncekaryatider paa Trapperne, de forgyldte Gelaendere og eftergjorte Parketgulve--ubekvemme, indskaenkende og snaevre, ubevidst bevarende Arbejderens Maal, der er vant til de smaa Rum, hvor man kan række med Haenderne mellem Vaeggene, og til en tung Luft.

Han tilbragte sine Sondagstimer i sin Sofakrog--han arbejdede aldrig om Sondag og afgjorde aldrig nogen forretning paa en helligdag--legende med Bornene og seende paa sin Stue, hvor "Haedersgaver" fra hans Arbejdere stod rundt om og pyntede, saa "dode" som alt det ovrigt.

En "Haedersgave" var et stort gammeltysk Skab, indrettet som Pengeskab. Pengeskabet var iovrigt tomt. Alt, hvad Penge angik, havde Spenner at raade med, og forresten var der aldrig meget med rede Mont at gemme; det gik i Forretningen mere med Veksler, der var saa gode som Penge.

Martens skrev sit Navn, der galdt som fuld Valuta, paa de blaa Papirer med en egen sitrende, stolt Fornemmelse, stirrende paa de store Tal med Haandvaerkerens Ojne, der overfor Kapitalen bevarer noget som en aerefrygtsfuld og naesten aengstelig Aerbodighed--selv nu, hvor han regnede op i de hundredetusinder.

--Frokostselskabet havde stillet den forste Sult og begyndte at drikke flittigere til smaa Mundfulde. Spenner, der sad tilbords som en tyvagtig Hankat, der labber Flode, begyndte at tale om Martens' Ejendomme.

-Det var Tiden at bygge nu, sagde han ... Igaar havde de solgt Nr. 11 ... Som varmt Brod gik det med Salg og med Bortleje.

-Ja--sagde Adolf--nu har man Avance. Han lod en tung Burgunder flyde paa Tungen og smaekkede.

De talte om alle Martens' Foretagender, om Kob og Salg og udlagte Byggegrunde og nye Gader, saa det rullede med Tusinder. Spenner sad hele Tiden med dukket Hoved og vaskede Bordet med Haanden, som om han uafbrudt "forduftede" det meget Guld ned i sit Skod; Martens talte om et Sommerhotel--ved Bellevue--paa Strandvejen ... Et Sommerpalae ...

-Med Broer, sagde han, Broer over Strandvejen--Ekstra, ekstra, Hr. Berg, det er Interessen ... Med Broer, sagde han igen og kom ikke videre, men byggede sit Sommerpalae i Luften med begge Armene.

Adolf slog sit Glas i Skum: Ja, sagde han, nu er det Tiden at saette sine Penge paa Rente.

En af Kellnerne kaldte Spenner fra Bordet. Det var en Lejer, der vilde underskrive en Kontrakt:

-Ja, ja--det gaar, sagde Martens glad, idag flyttede han ind derhjemme--den lille Fuldmaegtig. "Den lille Fuldmaegtig" var Assessor Canth, der var flyttet ind paa Martens' tredje Sal.

De havde stadig faaet flere smaa Retter, og Vinflaskerne gik om i Kurve. De talte igen om Teatret, om Lejesummen og om Direktorer--da Spenner kom tilbage.

-Men Pokker til Leje, sagde Adolf, De--Spenner ...

-Det var Grunden, der var saa dyr. Den og Pilloteringen havde kostet.

-Pilloteringen? spurgte Berg.

-Ja--det var jo _det_ ... hvad havde den ikke slugt for Penge: Huset laa jo midt i Stadsgraven ... sagde Spenner.

-Ja--Satan til Historie med den Grund, sagde Adolf.

-Og Vandet har vi endnu i Kaeldrene, sagde Martens.

-Ja--om man nu havde Direktoren, sagde Spenner og "dukkede". Bogholder Spenner dukkede altid Hovedet ned mellem Skuldrene, naar han sagde noget, som om han vilde gemme sig for sine egne Ord, og det saa' ud, som om han stangede.

-Men Alverden søger jo, sagde Berg.

De var naaet til "Fuglene" og sad maette, laenede tilbage, med Servietterne i Skodet, mens de talte i Munden paa hinanden. Ja--_der_ blev naevnt Folk--det var den halve By, der blev naevnt af Rygtet--til Direktor.

-Saagar jeg, sagde Berg og lo, blev spurgt igaar: Jeg skulde vel vaere Direktor ...

-Ja, raabte Adolf, vi to--Berg--os to.

Spenner dukkede og vaskede Dug: Hvorfor ikke? sagde han. Det vilde vel have sin Interesse.

Berg blev ved at le, mens de andre i Spog, leende og drikkende, vedblev at tale med "Dhrr. Direktorer" om stykker og Billetpriser og Skuespillerengagementer.

-Ja, sagde Berg: Naar man kunde slaa en Jode ihjel ...

De rejste sig fra Bordet for at drikke Kaffen ved Vinduerne. De takkede for Mad, rodmussede og hojroastede, fik Cigarer taendt og slog vinduerne op. Ovre i Passagen strommede Middagssvaermen forbi i Solen, Luften var hoj og klar. De slog sig ned om Likorflaskerne, seende ud over maengden, glade og vaedende Tungerne med smaa Glas.

Adolf stodte sit Glas mod Bergs: Konsortiet leve, sagde han. Og han begyndte igen at laegge Planer om Koncerter, om Turneer og om Sommerforestillinger med fremmede Kunstnere: September! Hvad taler De om September? der kan tjenes Guld i September, sagde han, det er de Rejsendes Maaned ...

-Der er jo ingen Provinser mere, sagde han og slog Haanden ud mod Passagen og Maengden. Det er jo kun et eneste stort Kobenhavn, det hele....

De smilte alle ud over Middagssvaermen, og Spenner sagde: Og saa traekker man dem ogsaa over Sundet.

-Ja, sagde Adolf, over Sundet skal de.

De blev stille, hver i sine Tanker, blaesende smaa, fine Rogskyer frem for sig i luften. Stojen nede fra traengte op til dem, og de sad, smilende og saa' paa deres Glas, hvis Vaedske blev gylden i Lyset.

-Ja, sagde Adolf. Det er det, det gaelder om; og de tomte Glassene og brod op.

Berg og Adolf var ganske hede og opildnede, da de kom ned paa gaden og skiltes ovre paa Hamtorvet;

-Men ligegodt, sagde Adolf. Taenk over det--det er en _Ide_.

-Snak, sagde Berg. Han var virkelig gaaet og havde smilet ved Tanken om "Direktoratet"--saa tosset det end var.

-Naa--adieu, "Associe", sagde Adolf. Og inde fra Fortouget raabte han: "_Jeg_ skyder Pengene ind.

Berg blev ved at le ganske hojt for sig selv, mens han sad, med Hatten paa sit Skod, oppe paa Taget af Sporvognen og korte til Kontoret.

I Redaktionsstuerne var Persienerne nede for Solen og Luften stram af de nye Olietaepper paa Gulvene. Redaktionssekretaerstolen, Hr. Gravesens Embedssaede, i den første Stue var tom, paa et Hjørne af Skrivebordet laa der en Flettekurv.

Flettekurven var Tegnet paa, at Fru Gravesen var i Redaktionen. Fru Gravesen holdt af at opsøge sin Mand i Redaktionstiden--væbnet med Fletteposen--for at afgøre pinligere huslige Udgifter (i Familien Gravesen kunde iovrigt naesten alle Udgifter henregnes til de pinlige): heroppe forbad Hensynet til "De Herrer" Gravesen at blive hojroset eller simpelthen at gaa og smække med Doren.

-Ja, sagde Fru Gravesen hjemme med et lille Suk: Saa maa jeg vel ind til "Fa'er".

Der var igen noget, det _maatte_ skaffes til Pigebornene. Caroline, giv mig mit Toj! sagde Fru Gravesen. Hun fik Fletteposen og Tojet--den laengste Tid af Aaret var Fru Gravesens Toj en grundtvigiansk Straahat og en Atlaskes Mantille--og kom ned ad Trapperne. De to Klaverer fulgte hende langt hen ad Vejen.

Familien Gravesen boede paa Osterbro i et "Gevinst-Hus". De seks Frokener uddannede sig--som Bier--til praktiske Erhverv, et Par i hver Etage. Hele Huset var fuldt af Skalaer, Solfeggier og italiensk Bogholderi.

Hvert Kvarter kom en af Bierne ud paa Trappen og hvinte "Ro"; Om Amalie blot et Minut kunde holde op med sine Hyl.

Amalie kvadrede i Stuen; der blev smækket med en Dor: Om Vilhelmine vilde holde Naesen hos sig selv--man maatte vel have Lov til at ove sig. Amalies Hoved kom tilsyne ved Kaeldergelaenderet og skingrede op efter i Trappegangen.

Alle Froknerne Gravesen svirrede ud af de respektive Dore og hvinte, rodtoppede over Gelaenderne--samtlige Damer Gravesen var Chatteringer af rodt--: Ja, Amalie kunde vel osse la' vaer' ... Aldrig havde man et Sekund Ro for Amalie....

-Pyh--Gud ved, hvor tit Vilhelmine tog sine Poter fra Klaveret....

-_Saa?_ om Ida bare vilde passe sig selv, kom det fra Kvisten, fra Froken Frederikke, der var med Stilebog og Blaek i Ansigtet. Alle havde de Roster i Diskanten.

-Aa, maa jeg vaere fri....

-Naa--det ved vi da om Vilhelmine, at hun bare over for at irritere os andre....

-Hold du din Mund, Frederikke.

-Uf--Ida bliver naturligvis raa, hvinte Vilhelmine.

Det gik fra Kaelder til Kvist; saa smaekkede Dorene--hele "Gevinsten" rystede, naar en af Froknerne Gravesen bad om Ro--Amalie sendte den siste Pil op til de uregelmaessige Verber paa Kvisten:

-Hm--det ved man vel, hvem der kan klaede sig selv, skingrede hun. Froken Amalie var Medlem af Holmens Kirkekor og holdt sig selv med Paaklaedning....

Med Skalaer og Verber vedblev nu uforstyrreligt oppe og nede i Gevinsten. Froknerne Gravesen var udmattede og havde ikke Vejr.

Fru Gravesen asede til Byen; hun havde en Gang, som hun var knaekket i Knaerne, men hun brugte aldrig Sporvogn af Hensyn til Udgiften.

Naar hun kom ind paa Kontoret, nejede hun for Medarbejderne i den første Stue--Fru Gravesen havde vaeret gift syv og tyve Aar i "Byen", men hilste endnu stadig med et provinsielt Ungpige-knix, under Grundtvigianerhatten--og hun og Hr. Gravesen gik ind i et lille Braedderum, der benyttedes af Extra-Korrektorerne, og hvor der en Tid blev debatteret heftigt og halvhojt.

-Tror du, det er til mig, Gravesen? sagde Fru Gravesen traet, naar Redaktionssekretaerens lille Skindpung endelig var kommet frem til Udbetaling.

Naar hun gik, kniksede Fru Gravesen igen, med et sky Blik til Redaktorens lukkede Dor. Fru Gravesen betragtede Redaktoren som noget, der var meget naer op til Guddommen.

Medarbejderne lod klogelig Redaktionssekretaeren sunde sig lidt over sin Ordensliste efter Fru Gravesens Afgang.

Da Fruen var vel afsted, bad Berg om Papir; han vilde sidde her og skrive, han gad ikke gaa ind til sig selv. Han fik Papiret og satte sig hen i en Krog, men han fik ingenting skrevet. Han var tung og lidt forstumlet i Hovedet og sad og saa' frem gennem de stille Stuer, hvor Solen gennem Persienerne kastede sine regelmaessige Pletter hen over Gulvene, og Medarbejderne sad, den ene bag den anden, laenede over deres Borde.

Hr. Gravesen havde snaerret sin første Forbitrelse op i Taleroret til Saetteriet--Faktoren horte altid paa Stemmen, naar der havde vaeret Udgifter til Pigebornene--; nu havde han et ledigt Ojeblik og skrev

med Albuen paa Lommetorklaedet og Frakkekraven kroben hojt op bag til, mens han bukkede sig. Hans "ledige Ojeblikke" tilhorte den modnere Ungdom, han belærte den utraetligt i Oversaetelser efter det engelske. Han havde gjort det i tredive Aar og troede endnu, at han var anonym og at det var en Hemmelighed.

Berg fik ikke skrevet en Linje. Den store Hurtigpresse begyndte at tage fat til Aftennumret og sendte sine uafledelige, hastigt klaprende Stod op gennem Huset. I Redaktionsstuerne rorte sig ingen. Gravesen blev ved at sidde bojet, fyldende Side paa Side og læggende dem til Bunke: Han lignede en Skildpadde som han sad, rundrygget med opkroben Frakkekrave og dukkede.

Den eneste Afveksling i _den_ Mands Tilvaerelse var hans "Viser". Han havde vaeret Forer paa et af de forste Studentertog, og han havde endnu en humoristisk Aare, som de tog til, ved Rusgilderne i "Studenterforeningen." Ved saerdeles festlige Lejligheder var han ogsaa Medlem af Studenterdeputationer, med en meget gammel og vejrbit Hue, der Aar for Aar faldt ham laengere ned i Ansigtet, som om Hjerneskillen skrumpede ind med det ovrigt....

Inde i det naeste Kontor sad Krans. Han havde ikke loftet Hovedet fra Papiret saalaenge Berg sad der. Han kom Klokken ni om Morgenen og satte sig paa Plads paa sin Luftpude; i tre Timer skrev han Bogstav til Bogstav. Klokken tolv var han saa faerdig med Foljetonromanen og havde tjent til Huslejen. Og han spiste sin Frokost, det sammenlagte Smorrebrod, uden at rejse sig, siddende foran sit Bord, stirrende ud gennem Stuerne, der endnu var tomme. Berg plejede just at komme paa den Tid og satte sig i Sofaen med en Avis.

-Berg--laaner De mig femhundrede Kroner? sagde Krans.

-Saa vilde man ta' Ferie, sagde han og blev ved at se ud i Stuerne, mens der kom noget som et Lys i Ojnene med de blodige Aarer.

-Ja--lo Berg--om jeg kunde.

Krans strakte Armene i Vejret: Aa--ja, sagde han og lagde igen de lange Papirer til Rette: Man maa vaere glad, at man kan tjene Foden.

Der blev smaekket med et Par Dore, saa det fo'r i Berg. Det var Hr. Staer, med Revision paa "Literatur": Der var stroget otte Linjer, han kunde naeppe tale--otte Linjer....

-Der er stroget _halvtreds_, sagde Hr. Gravesen tort.

-Men otte Linjer, som _maatte_ ind ... Otte Linjer midt i Tankegangen. Hr. Staer satte sig, han begyndte at laese op af Revisionen, og korrigerede alt, som han læste, hidsigt, med en blaa Blyant, skont han vidste, Maskinerne gik, og intet blev rettet.

Hr. Staer led alle Helvedes Kvaler ved hver stroget Linje og hvert ombyttet Ord Paa tyvende Aar lob han i "journalistisk Virksomhed" Vaeddelob omkap med Familiens Fornodenheder, Hurtigpressen og sin egen Tanke.

-Netop Knudepunktet, sagde han--midt i Knudepunktet--men det er jo det, man aldrig ser, sagde Hr. Staer, forpint og faegende med den blaa Blyant.

-De horer jo Maskinen, sagde Gravesen. Han gik uforstyrrelig over til et Par Depecher.

Men Hr. Staer blev ved med sine otte Linjer, krammende med sine forskrevne Fingre i sit Skaeg. Til sidst sagde han: Hvorfor arbejder man her. Vil De sige mig--hvorfor slider man sig op i denne Anstalt? Her gaelder det jo dog blot--at faa Numret fuldt.

-Ja, sagde Gravesen.

Staer faldt tilbage i Stolen med Revisionen over sine Knae. Maskinen klappede op gennem Huset, hojere og hojere, som om den blev betaget af et voksende Rasen under Fodringen. Faktoren modte med sin Mappe: han havde ikke Manuskript nok til Morgenumret.

Hr. Gravesen skod Skuffer op og i--Skufferne i de nye "Egetraesborde" gik aldrig op, Fyrretraeet havde vaeret fugtigt--og rodede efter "Indsendere". Der maatte vaere Manuskript i Udlandet. Og Hr. Berg skrev jo "Bagstykke".

Berg krammede Papiret sammen og rejste sig: Nej, sagde han. Det blir ikke til no'et.

Staer stod ogsaa op fra Stolen og sagde: Og naturligvis just naar man endelig en Gang har faaet noget sagt, sagde han og han gik ind i Laesestuen med Berg. Et Par af "d'Herrer" sad og stod med Dagens Aviser. Hr. Staer lod sin Forbitrelse gaa ud over Aktieselskabet: der var _Ho_ i de nye Sofaer og Skrivebordene faldt fra hinanden, saa de skraevede.

Aktieselskabets ny Udstyr var Egetraesmoblement med Staalhaengsler paa alle Skufferne og alvorlige Sofaer, hvis stenhaarde Saeder og Rygge var betrukket med brunt Klaede. Udstyret var leveret af Bygmester Martens forste Leverandor.

Staer var allerede borte og havde smaekket Doren i, ind til sig selv. Han satte sig foran sit Bord, bestandig oprort, taenkende paa sine otte Linjer: En Maskine er man, sagde han, en Maskine. Man maa en Gang _gaa_ fra denne Anstalt.

Han faldt sammen, traet, som en slagen Mand: Hver Aften taenkte Staer paa "hellere _gaa_ fra denne Anstalt"; og hver Dag blev han, og skrev videre for at leve som en Mand, hvis Blod blev tappet draabevis.

-Ja, ja, sagde han, ja, ja--det er ikke anderledes. Han stod op og tog Frakken paa for at gaa hjem. Hr. Staer gik saa tungt i Trapperne, som om han bar de Mile af Papir, han i tyve Aar havde skrevet fulde, i _en_ uhyre Victoriarulle paa sin Ryg.

Berg gik hen ad Gangen, ind til sig selv, for at se, om der var Korrektur. Hans Kontubernal, Arnoldsen--"en af Bergs Generation", som Redaktoren sagde--sad ved det andet Skrivebord og de hilste paa hinanden med et Nik. Der laa paa Bergs Bord hverken Korrekturer eller Breve, og han drev frem og tilbage paa Gulvet uden Lyst til at tage sig noget til.

-Den Maskine, sagde han irriteret.

-Hvilket? Arnoldsen loftede Hovedet fra sit Papir: Ja ... sagde han og skrev videre. Berg saa', henne fra Doren, paa Arnoldsens saert hvide Ansigt og den kvindelige Mund, hvis Laeber uafadeligt sitrede, naar han skrev.

-Hvad skriver De? sagde han.

-Aa--nogle Noter ... Arnoldsen blev siddende bojet.

Berg havde faaet Arnoldsen til "Bladet" efter at have laest et Manuskript af ham, som Arnoldsen havde smidt i Kakkellovnen samme Dag, som Berg havde sagt, der var Talent; og nu, da han var kommen i Virksomhed, naaede det Dag for Dag aldrig videre end til Generalforsamlings-Referaterne og "nogle Noter".

-Hvor var De iaftes, sagde Berg.

-I Romersgade--der var Gudsforhandling. Han havde en sloret Stemme, der altid sitrede, saa man naesten troede, han stammede, og han bed sig uafadelig med sine smaa Taender i Laeben, mens han talte.

Han sad lidt, saa sagde han: Har De vaeret der?--Nej, sagde Berg, ikke iaar.

-Hvor de Folk kaemper--hvor de slider--med deres Uvidenhed. Han fortalte med Ojnene i Bordet, i sine besynderlige, hakkende Udbrud, om Modet:

-Det var om Verdens Skabelse--i de seks Dage--paa tiende Aften havde de talt om de seks Dage og om første Mosebog--_tiende_ Mode, sagde han og lod den knyttede Haand falde ned mod sit Bord.

-De skulde hellere ikke gaa der, sagde Berg. Hvad nytter det?

-Man lider med dem, sagde Arnoldsen med sin sitrende Stemme.

Han bojede sig over sit Papir og vendte tilbage til sine "Noter". Det var Smaanotitser, han samlede, om Fattigforhold i London, om Elendigheden rundt i Verden, om de sociale Nodstilstande, Notitser, over hvilke han lod sine tre og tyve Aar ruge halve Dage, og som blev trykt i "Bladet" med Petit, ved Siden af Kulissenhederne.

Redaktoren kaldte Arnoldsen for "Bergs hvide Mand" og vaernede "Noterne" mod Hr. Gravesen, der var forbitret: Man kunde vel i det mindste holde sig Nihilister fra Halsen--mente han.

Redaktoren sagde: Naa--det er af de Nihilister, som ikke slaar ihjel; og "Noterne" blev staaende.

"Nihilisten" kunde undertiden komme paa Kontoret, bleg som var han syg:

-Hvad jeg har set for Ansigter, sagde han med en Stemme, som om han fros, hvad man ser for Elendighed--for magre, for gamle, elendige Ansigter ... han malte nervost disse Ansigter for Berg; og han sad hen, stirrende paa sit Papir, bundet og knaekket ved den blotte Erindring om disse Fattigansigter til Gaden, til han igen begravede sig i sit orkeslose og skrivermaessige Arbejde--fortaeret som af en Feber, af sin raadlose og stumme Fanatisme, af et stumpet og

mojsommeligt undertrykt Raseri over sin egen Mangel paa Handleevne, Magteslosheden overfor al den Verdenskummer, han saa'.

-Han har s'gu Skt. Veitsdans, sagde Lille-Gerster, som afskyede ham.

Hr. Gravesen korte ham venskabeligt rundt til SporvognsselskabsGeneralforsamlinger og reducerede saa Referatet til ti Linjer, naar han endelig Klokken halv tolv naaede ind til Kontoret ude fra Smallegade.

Berg havde staaet og set paa ham. Nu gik han hen til Skrivebordet og tog et Par Manuskript-Konvoluter frem af en Skuffe. Men han kom ikke laengere end til at spekulere over Skriften ... Alle Mennesker omkring Tyverne havde dog kun to Slags Skrift. Den ene Part en rund Barneskrift, der ikke var kommet bort fra Skonskriftbogen, kun var alle Bogstaver skrumpet sammen og rynkede som et overgemt AEble; de andre, hvis Bogstaver gav sig stramme nok, havde i Grunden blot strakt de samme tynde Jomfru-Tegn den gale Vej, som havde de rejst dem med en Stiver under hvert Bogstav....

Der lod et rask Bank med to Knoer, der meldte Lange.

-Da', Born--kom han ind. Hvordan gaar 'et? Goddag, Hr. Arnoldsen. Han kom til Saede.

-Tak. Og dig? sagde Berg.

-Tak--brillant. Brillant s'gu ... Sidder nede paa Boulevarden disse Formiddage, dejlige Formiddage, du--foler s'gu, hvordan det vokser for En ... Billeder faar man, med et Lys over--Lange fangede dette Lys med sin hule Haand og klaskede det paa sine "Billeder"--Har s'gu forresten et Par Smaastumper med, sagde han flottere, som jeg vilde laese for dig.

Arnoldsen gjorde Mine til at ville rejse sig fra sit Arbejde: Bliv bare siddende, kaere, sagde Lange. De forstyrrer ikke. Han havde faaet en Bunke Papirer op af sin Lomme af Format som Kancelliakter og rodede rundt--paa hvert Ark svommede der kun et Par enkelte laeselige Saetninger rundt mellem mange saere Tegn--: Besynderligt--jeg havde s'gu et Gulv, et brilliant Gulv--kan s'gu ikke finde det ... han blev ved at rode....

-Det var et Gulv. forstaar du--Lange viftede med Haanden--et Balsals Gulv, du, set ind gennem Dorene--med Stov henover og en Stump Garnering helt inde og en "Sonne" paa en Vaeg, du, i forgyldt Ramme--hva? De Folk har altid Sonne, sagde han med et lille Forstaaelsens Nik, gamle Sonne, du....

-Og saa kommer Snakken, indefra Damevaerelset, hvor hun ta'er Tojet paa ... Lange laeste et Par Linjer, stadig malende, bevaegende den ene Haand--Forstaar du, _det_ skal jo nu _udfores_, forstaar du ... Saadan lidt sovligt Snak--som de er--med Stov i Ojnene....

-Her er et brilliant Sted i Kotillonon--i siste Tur, naar de er blevet saadan rigtig smidige i Livene ... Han laeste igen....

-Men--det var s'gu egenlig ikke det, jeg vilde laese--Jeg har faaet hende ned i Drosken (han sogte) hvor de siger Farvel--med en Arm ud over Vogndoren, i Lyset ... Brillant Lys paa den arm, sagde han, naar

hun korer ... Storartet Lys over Handsken.

Berg havde i et halvt Aar set hver lille Skonhedsplet i Lyset paa den Arm. Du skulde se at gore det faerdigt nu, sagde han. Han folte en Maskine dernede skar ham i Orene.

-Faerdigt, sagde Lange. Det kan jo gores faerdigt paa et Par Dage ... Han rejste sig op og gik op og ned ad Gulvet med et meget misfornojet og tvivlende Udtryk: Men jeg ved s'gu ikke, hvordan de Folk _ser_, sagde han. _Jeg ser_ Gulvet--som jeg sidder i Rygevaerelset--ind gennem Dorene--med Vaeggene og et Par Stole ... Med et Par _Menneske_ojne ser jeg....

-_Saadan maa det gores,_ sagde han og standsede. Men jeg ved s'gu ikke, hvordan de andre _ser_, sagde han.

-Og _praeker_--De ved s'gu alt muligt ... Jeg vilde vaere glad du, om jeg bare fik en lille Folelse boret ud--det er, Fanden ta' mig, Kunsten: at finde det ene, lille Ord....

-Ordet, der gi'er det, sagde Lange med overbevisning.

-Ja, sagde Berg sukkende, det er det.

-Men jeg ved s'gu ikke, hvordan de andre _ser_, sluttede Lange. Han begyndte at samle sine Akter sammen. Gaar du med ned ad Gaden, sagde han.

-Nej--jeg har lidt at gore endnu, sagde Berg, han fulgte ham ud. Da de var kommet udenfor, sagde Lange med en Forstaaelsens Gebaerde: Sporg, hvordan han derinde har syntes om det ... Man maa s'gu vide, hvad Populus mener, sagde han. Berg vidste, Arnoldsens mente intet.

-Hvad bliver det forresten til med ham, gade Lange med sit tvivlende Udtryk og sagtere.

-Naa, sagde Berg og trak lidt paa Skuldrene.

-Ikke til noget? sagde Lange med Lys over ansigtet; det er _det, jeg_ altid har sagt. Farvel, du.

Lange skred flojtende ned ad Trappen, mens Berg gik ind i Redaktionen.

Inde i Redaktionsstuerne var det allerede begyndt saa smaat at morkne. Det var de halvt private Audiensers behagelige Time. Inde i "Laesestuen" havde en Skuespiller, der gik sin Direktors AErinde, med en Reklame i hver Lomme, i en Sofakrog fat i Bagstykke-Leverandoren, Hr. Isack, hvem han tiltroede betydelig Indflydelse.

En betroet Embedsmand fra Konferensraad Heins Bank underholdt Krans, som ved en Pult sammentalte sine Linjer i Morgenumret:

-Kapitalen burde naturligvis tage Sagen i sin Haand, sagde han, Stedet var jo henrivende, Stedet havde jo alle Betingelser--der var Tale om "Marienlyst", som et Aktieselskab maatte kunne gore til et evropaeisk Bad--... Men Publikums Interesse maatte vaekkes forst.

-Man maatte have Publikums Interesse vakt, sagde Bankherren.

Inde i Redaktionssekretaerens Vaerelse var Lampen allerede taendt paa Skrivebordet. Redaktoren havde fort Professor Gerster ind til Hr. Gravesen. Professoren talte i Familiens blode Tone, siddende med Benene slaaet behageligt over Kors i sin Laenestol:

-Der var ganske vist endnu laenge til Kongressen--men den almaegtige Presse--og Professoren gjorde en Haandbevaegelse frem mod Hr. Gravesen, der altid blev ligesom lidt bredere i Stolen i Tiden fra fem til seks--kunde man aldrig gore sig bevaagen for tidlig....

Redaktoren stod ved Siden af og stirrede ud paa Himlen, der begyndte at farves rod over Slottet, som man saa' som en mork Kolos helt nede for Enden af Holbergsgade. Redaktoren var en soigneret Mand, der mest horte til, med et lidt traet Udtryk. Han var behagelig--med et let Skaer af Ligegyldighed overfor alle Medarbejderne undtagen overfor Hr. Staer, der angreb hans Nerver. Han onskede frem for alt ikke Stoj i sin Avis og ansaa "Le Figaro" for Monstret af et Blad.

-Ja. Kongressen skulde vaere skandinavisk--med Indbydelse til de finske Laeger ... Og det var projekteret at forbinde den med en Udstilling--Af hygiejnisk Indhold....

De Herrer talte halvhøjt ind gennem Stuerne, hvor det lidt efter lidt blev mørkt. Kun Gruppen om Hr. Gravesens Lampe--hvortil den militaere Medarbejder, Kaptejn Petersen, falden for Aldersgraensen, havde sluttet sig--var fuldt Lys. Efter den egentlige Kontortids Slutning var Yderdorene lukkede, og Maskinens Stoj lod kun herind som et hyggeligt Akkompagnement af fjern Brusen. De Herrer blev ivrigere, og Bankherren sagde højt til Krans:

-Ja--det er Maalet, min Ven, vi maa vække Publikum; og henne fra Sofahjørnet i Morket sagde Skuespilleren med sin markerede Stemme:

-Ganske vist--der var taenkt paa en fransk Ballet--men, oprigtig talt, vore egne gor det s'gu ligesaa godt ... og de to Herrer lo halvhøjt gennem Stuerne, mens Professoren, der stottede Hagen i sin Haand, sagde i sin alvorlige Tone: Ja--Hygiejnen er upaatvivlelig Samfundets forste Livssag.

Samtalen blev afbrudt af en lille Mand. der kom ind gennem Laesestuen og holdt sig tilbage i Halvmorket, da han saa', der var fremmede. Det var lille Hr. Canth, som forlegen sagde, at det var ingenting, han vilde blot sige Redaktionssekretaeren et Ord....

"Ordet" var et Par Fribilletter til Fru Canth, som han fik stukket i Lommen i en Krog. Fru Canth sendte saa jaevnligt "Manse" i Billetmission til Redaktionssekretaeren, som hun titulerede "Gamle Naestsodskendebarn" og lod give sig Kindkys, naar de modtes.

Berg havde faaet Tojet paa, og mens han knappede sine Handsker, sagde han, irriteret ved dette glatragede Komediantansigt med de tykke Kaeber--som et Udbrud af hele disse Par Timers Lede:

-Naa--hvad er det saa for en Logn, vi skal debitere, saa uformodet højt, at det hortest gennem alle Stuer og der pludselig blev stille, mens Berg gik.

En Saetter kom imod ham ude paa Gangen og sagde, at en tysk Herre var gaaet ind og ventede paa hans Vaerelse. Berg sagde, man kunde dog gerne

havde sagt, han var gaaet ... Ja--men--det var en tysk Herre.

Den tyske Herre var Impressario Hr. Theodor Franz. Hr. Theodor Franz svedte--det var den sjette Visit hos Pressen--men sagde, han var som genfodt.

-Min Herre, sagde han, Skandinavien er en Lystrejse--det er en Rekreation.

Berg spurgte, hvad Hr. Franz bragte iaar. Hr. Franz bragte en Buket --en Stjerne-Buket, desvaerre, det er det eneste....

-Min Herre, sagde Hr. Theodor Franz med et Suk, de Tider er forbi, hvor man bod paa et Program med seks Numre.

Og han begyndte at traekke et Par Reklamer frem, idet han talte om den kobenhavnske Presse. Han kaldte den en Presse af Rang, og han kunde sige, han satte saerlig Pris paa den kobenhavnske Presse:

Den kobenhavnske Presse forstod _Sagen_, sagde han, og var _deltagende_.

-Ja, min Herre, sagde han. Deres Presse har megen _Fantasi_.

Han havde sat som et fedt Punktum og pustedede, med Haenderne paa sine Knae. Berg folte Forpligtelsen til at fylde Pavsens med en Kompliment og sagde:

-Ja, min Herre, det er jo kun en Pligt at vaere imodekommende mod "Stormestren" blandt Impressarioer.

-Min Herre, sagde Hr. Theodor Franz, der modtog Komplimenter med bredt Bryst: Det er kun et Talent.

Hr. Theodor Franz lod Ojnene falde i sin Notitsbog og blev pludselig oprort. Han havde bemaerket Fattigskattens ti Procent. Fattigskatten fornaermede ham, han kaldte de ti Procent en Kraenkelse.

-Min Herre, sagde han, jeg forstaar det ikke. Vi bringer Kunstnere --vi bringer Verdensberomtheder, og man brandskatter os som Menageriejere....

Men Hr. Theodor Franz blev hurtigt formildet, og han talte om Kobenhavn. Han besang den, han fandt ikke Ord for at lovsynge den. Han gik hen til Vinduet og talte stadig hojere og hojere. Dette var utroligt; dette var endelig en By. Dette var Foretagelsesaand--en Storstad, her kunde man anlaegge Kapitaler.

-Min Herre, sagde han, jeg er forsigtig--forsigtig, jeg har femten Aars Erfaring. Men ti Stjerner, min Herre, ti Stjerner forer jeg til Kobenhavn--i en Saeson.

Han vendte Ansigtet mod vinduet, og idet han saa' ud over den lyse Gade, sagde han:

-Ja, min Herre, her er "Stemning", her forstaar man at nyde efter at have arbejdet.

Og han blev ved at tale i sin ophidsede Tone, med store

Haandbevaegelser, slaaende ud mod Byen foran sig. Han talte om de nye Staddele, om Victoriateatret--"Min Herre," sagde han, "Tusinderne vil dryppe fra Vaeggene"--om Voldene, der var mejet bort, om "National", om Strommen allevegne:

-Ja, min Herre, sagde han. Her er Jord for en Verdensstad.

-Hvorpaa venter Skandinavien, raabte han, paa hvem venter man? Norden venter paa Kobenhavn, sagde han. Jeg afgor en Sukces med ti Depecher fra Kobenhavn.

Berg horte ikke mer. Han dromte med et Smil, med Hovedet stottet i sin Haand. Og uden selv at vide det traadte han hen til Vinduet, og han stirrede smilende ned ad den lyse Gade mod det store Slot.

Hr. Theodor Franz var blevet meget varm og kunde naeppe faa Vejret. Han holdt inde og torrede den begejstrede Sved af Panden.

-Ja vel, min Herre, sagde han, det er et lykkeligt Land.

Berg vidste knap om sine egne Ord, da Hr. Theodor Franz brod op, og han fulgte ham tildors med en Kompliment. Han var i Tankerne paany vendt tilbage til denne "Spog" fra Restauranten; til den Plan, som ikke vilde vige fra ham: dette Teater, der fortryllede ham, saa fuldt af Liv; hvor alt virkede, som byggede de derinde en hel Stad; dette Teater, som blev ham et Symbol, det store Symbol paa denne ganske By, der begyndte at _leve_.

Og han folte igen hele Leden fra de tungluftede Stuer dernede, hvor de udslidte Medarbejdere dukryggede skrev mekanisk omkap med den buldrende Maskine--Gravesen, Krans og Staer ... Og Arnoldsen og Lange, der evindeligt sad, den ene mismodig og den anden selvglad, og befolte deres eget Talent og kom ikke videre--en evindeligt Marsch paa Stedet af hele dette "skrivende" Kompagni.

Og han selv?

-Nej, nej--han havde heller intet Digtalent--hele hans Talent, han vidste det nu, havde kun vaeret _hans Samliv_ med denne By....

Og gaaende frem og tilbage paa Gulvet, et Bytte for al den Bevaegelse, denne Dag havde opsamlet hos ham, saa' han, som et Landskab, Solen pludselig belyser--hele sit Liv, det fjerne ganske naer.

* * * * *

Erindringen om hans forste Hjem i Skovridergaarden paa Als viste sig altid forst for ham i _det_ Billede: den runde Dam med sin Gronsvaerkant, hvor Barnepigen sad med Benene op under sig og strikkede paa sin Hose, samt Lysthuset foran Dammen med de fire hvide Sojler og ved Siden af Gangbraedtet, hvor han listede sig frem skaevende og bange for at kigge ind i "Lunden", hvor der var ganske stille, og hvor Barnepigerne sagde, at _der_ boede "den store Mand"....

Herluf legede rundt om Dammen, og ovre paa den anden Side krob han op paa Stakittet og holdt sig fast: Ude paa Engen vadede Landsbydrengene i Aaen med deres bare Ben og langt borte laa "Fa'ers Skov"--til han faldt ned og skraalte, og Barnepigen satte i med et: Naa--saa ... og fik ham samlet op.

Saa faldt de i Sovn, begge to, ved Siden af hinanden paa Gronsvaeret, mens Myggene stak dem, saa Herluf havde Buler over hele Kroppen.

Til Moders Fodselsdag blev der bundet Kranse til Lysthuset, af Guldregn og Sirener, og "Thebordet" var dækket derinde om Morgenen. Fremmede Damer gik rundt om Dammen i stive Skorter og sad i Solen paa Baenkene og lo med deres Kopper i Haenderne, mens lille Herluf lob rundt i Flojelsblusen og bod Kager om.

Om Formiddagene legede Herluf i Gaarden: Mo'er holdt Udkig fra sit Vindu. Han jog--langt borte--efter Kalvene, saa de satte i Galop fra Vandtruget paa deres slatne Ben; Rugehonen laa med bredte Vinger over Kyllingerne i Solen ved Stalldoren--de rullede ligesom smaa gule AEG mellem Gaardstenene ... Og Lars korte Ho ind, mens Moderen lukkede alle Vinduer op, for at Duften kunde traekke ind i Stuen, og saa kom Ruglaessene med alle Orentvistene....

Lars fandt alle Mettes Killinger oppe i Hoet over Toftene, det var en hel Kurv fuld af smaa, snoftende Blinddyr, som Herluf bragte ind i Kokkenet for at give dem Maelk ... Da de blev druknet i Dammen, allesammen i en Saek, graed Herluf saa laenge, til han tilsidst kom i det morke Kammer....

Og saa blev det koldt, og Havedoren blev til et Vindu, og Moder lo ad Fader, naar han gik i sine store Traeskostovler til Skoven og slog paa Ruden til Farvel.

Moderen sad ved Vinduet om Eftermiddagen, Herluf stavede med Bogen i hendes Skod; siden saa' han Billeder, liggende paa Gulvet, paa Maven, mens Moderen syede--Plejens Lyd horte man gennem den stille Gaard. Lars og Daglejeren taerskede i Loen....

-Mo'er, sagde Herluf paa en Gang, midt som han laa over sin Billedbog, er du lykkelig?

Moderen lo. Hvad den Dreng har for Ideer, sagde hun.

-Ja, sagde hun saa og lod Sytojet synke: jeg er lykkelig.

-Naa, sagde Herluf blot og laa igen stille paa sin kuglerunde Mave over Billedbogen--halve Timer. Vintersolen krob ind til smalle Striber henover Gulvtaeppe.

Moderen rejste sig og de gik over i Loen; Lars og Daglejeren tog til Huen og taerskede videre, og Moderen satte sig paa en Bjaelkekant med Fodderne hojt op under sig og saa' til. Herluf krob ogsaa op--han dukkede altid frem bag Moderens Skorter--og Soren tog Saed op i den hule Haand og viste Fruen, hvor den skaeppe.

Naar det begyndte at skumre, gik de hen ad Poppelalleen forbi Haven til den lille Baenk. Der sad de, mens Solen gik ned bag Degnegaarden, og Klokkerne begyndte at ringe.

Degnens tykke Tine kom med et Torklaede over Hovedet. Munden stod ikke paa Degnens Tine, og altid havde hun travlt med at laegge sine Kjoler ud i Sommene. I Skovriddergaarden var det, som alle maatte le, bare de saa' hendes runde Ansigt.

Paa "Morkningsbaenken" nikkede "Tine" til hver, der kom forbi paa Vejen, og kaldte ham ved Navn, og snakkede los igen:

-Nej, nej, sagde hun. Peer Nils kan hverken leve eller do, stakkel ...
Tine tumlede med de syge i det ganske Sogn. Hendes Kur var: Vinduer op og faa dem i Solen.

-Ja, hun ka' lovte En, sagde den lamme Peer Nils, Degnens Tine ka' lovte En, og Taarerne lob det gamle "Mimredyr"--som Tine kaldte ham--ned ad Kinderne bare ved Tanken.

De sad alle tre paa Morkningsbaenken, til Klokkerne horte op at ringe, og der blev stille, i Genbogaarden kom Drengen frem og lukkede Gaardporten.

-Der er Skovrideren, sagde Tine. Hun horte ham altid forst, naar han kom paa Vejen. Og snakkende gik de alle hjem ad Alleen.

I Degnegaarden gik Moder og Herluf op for at drikke Kaffe om Eftermiddagen. Det var som alting skinnede i Degneboligen: Stuerne og den lille runde Degn og Tine og Madammen, og Solen, syntes man, stod altid ind i Stadsstuen over det sandstroede Gulv.

Ingen havde heller saa rask til Vaffeljernet, som Madam Bolling.

Efter Kaffen sad Moderen og Tine i Stadsstuesofaen og sang. Med et satte de op at danse og valsede over Gulvet, saa alle Madam Bollings fine Sandstjerner floj; Tine var Kavaller og svingede, saa Skorterne viftede:

Smukke Pige med det sorte Haar, Se lidt paa mig. Hor hvor bankende mit Hjerte slaar, Jeg elsker dig. Nej, Hr. Jaeger, nej.

Lad mig gaa min Vej, Hvis Mama det saa', Vil jeg Utak faa. Pape, Pape, Pape. Pape Pap, Det tror jeg knap.

Det var Tyrolervals. Tine slog Armen om Fru Berg, saa det kladskede, Madam Bolling nynnede med paa sin Stol.

Smukke Pige med det sorte Haar, Se lidt paa mig....

Herluf gjorde ogsaa Spring, foran Spejlet, med Fingrene i Munden: _Han_ skulde danse--han skulde danse, raabte Tine. Hun og Fru Berg pustede i Sofaen med hinanden om Livet, mens Herluf skulde danse. Han hoppede som en Kakelak med Tungen stiv i Munden--gamle Bolling lo, saa hans Mave gyngede under Vesten.

Saa satte Tine i igen og valsede og sang:

I Kongelunden vort Bryllup skal staa Med Dans og klingende Spil
Enhver, der har Lyst, kan se derpaa. Vi indbyde alle, store og smaa,
Til Festen i Kongelunden. Trallera....

De svingede, saa de ikke havde Vejr.

-Syng, syng, raabte Tine aandelos: De Gamle sang; gamle Bolling slog Takten med Foden som ved Psalmesangen i Kordoren, og Herluf blev helt vild og for om i Rundkreds som Hesten "Zampa", han havde set paa Markedet i Avgustenburg, mens han hylede:

Til Festen I Kongelunden....

-Skovrideren, sagde Tine, og standsede midt paa Gulvet. Berg stod i Doren, og de blev alle stille, ligesom halvflove i det, til Tine fik Berg budt op og valsede.

Naar de kom hjem fra Degnens, sad Moderen i Morkning til The. Hun sang ved Klaveret--det var Visen om "Lille Grete"--med en svag, daempet Stemme, der knap naaede frem i Stuen, Berg aabnede sin Dor paa Klem, Herluf sad ganske stille paa sin Skammel.

Ak, kaereste Hr. Guldsmed, Jeg har kun Sorg og Savn, Min Grete rejser fra mig I Dag til Kobenhavn. Nu vil jeg gerne be' ham. Min gode Mester Vig, At gore mig en Guldring Og skrive indeni: Farvel, farvel, lille Grete!

--Det var de korte Dage. Slud og evig Regn. Fru Berg og Tine kom forfrosne i store Sjaler til Morkningsbaenken. Hjemme blev der slet ikke taendt Lys om Aftenen, Faderen og Moderen sad sammen i Sofaen i Morket. Herluf krob sammen ved Fodderne af Moderen. Talt blev der ikke.

Stridregn var det, saa det slog mod Ruderne: De Satans Hunde, sagde Faderen. De to Jagthunde hylede jamrende oppe paa deres Loftskammer.

-Det er mod ondt Vejr, sagde Moderen, sagte, som om hun fros. De sad igen stille, mens Hundene blev ved at jamre: Det er ikke til at holde ud, sagde Berg. Han rejste sig for at gaa op til Hundene. Moderen og Herluf blev alene og horte hans Skridt over Loftet.

-Mo'er, sagde Herluf stille op imod hende i Morket: Doer da Kongen?

-Gud forbyde det, sagde Moderen. Herluf tog om hendes Knae, hun havde saa underlig en Stemme.

--Moderen og Herluf sad endnu med Tine paa Baenken, skont det laengst var blevet morkt. En Gang imellem hvidskede de en Saetning--med de Stemmer, hvormed i de Dage alle talte, som om de havde en Kulde i sig--om det eneste, man talte og taenkte: om den syge paa Gluecksborg.

Man sagde, det var igaar blevet vaerre med Kongen.

Vejen laa stille og ode. Kun Pilene paa Genbohegnet svajede i Morket.

-Mon han er ved Samling, sagde Tine.

-De siger jo Nej, sagde Moderen.

De horte en Vogn, der arbejdede sig tungt gennem den opblodte Vej: Det er Posten, sagde Tine og rejste sig. De saa' ham komme frem i Morket vandrende ved Siden af sit Og.

-Jakob Hans, raabte Tine, hvordan er 'et?

-Jakob Hans standsede sit Koretoj og stod lidt. De sier, han er dod, sagde han saa.

-Iaftes.

Moderen og Tine graed hojt, Herluf trykkede sig ind imellem dem. Posten satte langsomt sit Og i Gang igen gennem Morket: Godnat, Jakob Hans, sagde Tine gennem Graaden.

De blev ved at graede ved Siden af hinanden: Jeg taenkte det, sagde Tine. Uglerne var saa slemme iaftes.

Berg kom bag ved dem: I ved det, sagde han. Moderen laenede sig til ham; lidt efter lidt horte de op at graede og stod stille.

-Nu skal Klokkerne gaa, sagde Tine.

-Ja, sagde Berg.

-Hent Deres Foraeldre, Tine, sagde Moderen. Lad os vaere sammen.

De gik hjemad, Berg holdt Herluf i Haanden. Da de kom ind, gik Herluf ud i Kokkenet og Borgestuen og sagde til hver:

-Kongen er dod, og saa' paa, hvordan hele Huset graed.

* * * * *

--Man ventede Krigen hver Dag. Brod den ud, maatte Berg med som Reserveløjtenant, og han vilde have sin Kone og Herluf bort i alle Fald: i Skovridergaarden maatte der dog ansaettes en Vikar. Og han vilde vaere roligere, naar han vidste Kone og Barn i Behold hos sin Fader og Soster i Kobenhavn.

Hun gav efter; iaften skulde de, hun og Herluf, rejse med Dampskibet, som anlob Sonderborg ud paa Natten.

Det var en fugtig og taaget Dag. Fru Berg gik sidste Gang om til hvert et Sted i Gaard og Have; Herluf stolprede hende i Haelene. Hun stod i Stalden hos den blissede Ko--det var Fanny, som havde givet Maelk til Herluf, da hun ikke laengere taalte at amme ham--; hun stod og kloede Fanny kaertegnende mellem Hornene, den var saa kaelen og vilde slikke hendes Haand:

-Saa sorger Lars jo for hende, rigtig godt for hende, sagde hun.

-Det ka' Fruen vaere tryk paa, sagde Lars, som ogsaa var paa Vej til at vande en Hone foran den blissede.

Koerne vendte Hovederne i Baasene og brolte langtrukket og daempet, mens "Fruen" lukkede Stalddoren.

De gik om langs Laengen forbi Honsehuset: Ja, den spaettede var trofast ... den lagde AEG til det sidste, og de bojede ind bag Haekken ved Dammen. Herluf tog Moderens Haand, mens de gik. Ved Lysthuset standsede de. Der hang paa Slyngrosen om den ene Sojle en frisk lille Gren, da Moderen saa' den, begyndte hun at graede igen og brod den af.

-Mo'er--kommer vi hjem til din Fodselsdag, sagde Herluf.

-Jeg ved ikke, sagde Moderen, som graed.

De gik ind gennem Lunden; i dens Udkant laa der en Hoj. Henne over Landsbyen gik Solen ned. Det vor som en fjern Brand over Skyerne; foran dem laa Eng og Aa og Gaarde og "Fa'ers" Skov. Fru Berg saa' frem derover, laenge, laenge; graede gjorde hun ikke mer, stod kun bleg og stille.

-Mo'er, sagde Herluf og trak i hende, men hvorfor maa vi rejse.

Moderen rorte sig ikke: Fordi Fjenden er over os, sagde hun. Og Herluf stod stille, ligesom den Gang, han havde vaeret i Kirke.

Om Aftenen sad de i Stuen. Fader og Moder i Sofaen, Faderen sad hele Tiden og klappede Moders Haender, Herluf havde han paa Skodet.

-Ja, det er Tid, sagde Faderen. Moderen rejste sig og begyndte at tage tojet paa, men hun lod det ligge og gik hen til Vinduet, hvor hun graed med Hovedet mod Stolpen.

Da Vognen var forspændt, kom Tine som en Stormvind med sit Torklaede over Hovedet.

-Naa, naa, sagde hun og lo med Graaden op i Halsen. Vi skal nok muntre Skovrideren ... Det er fra Moders Urtepotter, sagde hun og stak et Par Blomster til Fru Berg; hun kunde ikke tale mere.

Ude paa Gangen stod alle Folkene paa Hosesokker, der var en Snoften i hele Klyngen. Fru Berg rakte Haanden til hver: Mo'er, sagde Herluf, du har ikke givet Haanden til Hans Husmand, Mo'er, du har ikke givet Haanden til Hans Husmand, Mo'er ... Da Maren Malkepige fik Haanden, gav hun sig til at hyle, som om den Onde vilde tage hende, og slog Forklaedet op om Hovedet.

Til sidst kom de da ind i Kalechen: Farvel, Hans Husmand, blev Herluf ved at raabe; og Vognlygtelyset faldt hen over Dagligstuevinduerne og "Kontoret" og saa over Poppeltraeerne--de var ude af Gaarden.

Oppe ved Morkningsbaenken stod Tine og vinkede med sit Torklaede. Hun lob med Vognen og rakte Haanden ind over Forlaederet. Saa tog Herluf paa at graede.

Da de kom til Sonderborg Havn, laa Dampskibet allerede der ude og stonnede med sine Lanterner. Baaden var klar. Baadfolkene lob rundt med Lygter; da Herluf kom ned i Baaden og folte det gyngende under sig og saa' det sorte Vand, graed han igen og vilde hjem. Faderen tog ham paa Skodet paa Toften.

De var snart ude. Afskeden maatte gores kort. Moderen og Herluf var oppe ad den lille Trappe ved Hjulhuset, og Styrmanden holdt sin Lygte op mod Bergs Ansigt, der stod paa det nederste Trin.

-Nej, sagde Berg, jeg bliver.

Og der blev pebet, og Skibet begyndte at ryste under Maskinen. Baaden saa' man knap mer, kun Lygterne inde ved Havnen.

-Mo'er, sagde Herluf og tog hende i Kaaben, Mo'er, Fa'er graed.

Moderen svarede ikke. Hun troede, hendes Ojne vilde kunne finde ham i Morket endnu--hendes Mand.

Skibet stodte saa tungt op mod Sonderborg Slot.

De saa' ikke Mand og Fader mer. Berg faldt ved Dybbol i Skanserne. Det var Fru Berg, som om det kun var noget, hun havde vidst og ventet, og som om det slet ikke gav nogen Forandring--uden Immortelkransen, hun bandt om hans Billede over Sofaen.

Hun syntes, hun havde _altid_ siddet orkeslos her i disse trykkende Stuer og stirret ud paa den traenge Vester-Gade og hort Svigerindens langsommelige Plojen gennem "Napoleons Felttog", som hun igen begyndte forfra for den Gamle. Ved hver Lyd fo'r Fru Berg sammen: Det var vel Herluf, der gjorde Ulykker igen. Den Dreng var blevet saa kejtet af lutter Forskraemthed, at han ikke rorte sig uden at gore Skade.

-Marie, skreg den Gamle fra den lille Stue, Marie....

-Ja, ja, sagde Moderen, hun var allerede paa Vejen til Gerningsstedet.

-Naar han blot la'er mine Piber haenge, skingrede Bedstefaderen. Er det mine _Piber?_ skreg han ud gennem Dorene. Ikke en Time lod han Marie i Ro med sine Piber: Naar han blot la'er mine Piber _haenge_, blev han ved.

-Ja ja--ja--ja, sagde Marie.--Men kunde Bedstefader ikke flytte dem derind? Her kom Herluf saa sjaeldent....

-Ja, ja, Marie, de blir nok flyttede, de blir nok snart flyttede ... Men min Tid blir de haengende, min Go'e, sagde han rystende, min Tid skal de ha' Lov at blive haengende, min Go'e, blev han staedigt ved, med sin halve Hoste, der aldrig blev til mer end til en Stonnen, og som dog fyldte hele Huset.

-Skal jeg ikke laese for dig, sagde Marie.

-Tak min Go'e, sagde Bedstefaderen, stadig stiv, hvis du vil....

Marie laeste et Par Sider, mens den Gamle stadig rommede sig og flyttede sig i Stolen: Tak, sagde han saa, men du er vist traet nu ... Hvor er Minna? sagde han.

-Hun kommer vist strax, sagde Marie og lagde Maerket i Bogen. Hun sukkede.

-Ja--ja, du sukker min Pige ... ja, ja, det er ikke Skovridergaarden ... Vi andre, vi har siddet her fem og tredivte Aar ... tit baade _Sommer_ og Vinter, sagde han. "_Sommer_ og Vinter" glemte han aldrig, det refererede sig til et Par Somre, hvor han ikke havde vaeret inviteret til Skovridergaarden.

Marie svarede ikke; lidt efter kom Minna, og hun vendte tilbage til sit Vindu.

-Hvordan er 'et, hun laeser, sagde den Gamle. Jeg forstaar hende ikke--hvordan er 'et hun laeser, sagde han. Minna tog fat paa Laesningen.

Inde fra Spisestuen lod der et Rabalder: Marie, Marie, gik det los.

Fru Berg var allerede derinde. Det var en Urtepotte, der laa paa Spisestuegulvet med Jord og Skaar og det hele.

-Men Herluf dog, sagde Moderen, saa inderlig traet bebrejdende, _kan_ du dog ikke ta'e dig iagt?

Herluf dukkede over Misgerningen--han var paa Veje til at blive rent ud skelojet af evig ond Samvittighed--og fik lykkeligt Jorden smurt ud over endnu et Stykke Gulv.

-Men Herluf dog, sagde Moderen og tog ham vaek.

Man maa jo huske, han er et Barn, sagde Tanten og holdt Haenderne mod Tindingerne med det glatkaemmede Haar. Sofie, sagde hun og aabnede den listeslaaede Dor til Kokkenet: Vil du bringe Fejeskuffen ... Herluf er kommet til at rive min Azalia ned....

-_Kan_ du Tabellen? sagde Moderen.

Herluf gryntede og gik sidelaengs hjem i sin Krog ... Han gik i Skole ved "Frue Plads" hos to Frokener, i Vejret skod han saa leddelos og blegnaebbet som et Vinterskud.

... Sofie var inde med Husholdningstavlen, det skete, naar Herluf var i Seng og den Gamle til Ro. Svigerinden borede Haenderne i Tindingerne.

-Hva' skal man dog gi' Jer, sagde hun traet. I er jo vant til Afveksling ... Ja, ja, Sofie, tag saa et Stykke Bryst--et halvt Pund mere, ved du....

-Men, Herre Gud, sagde Fru Berg fra den anden Side Lampen ... det behoves jo ikke, Minna....

-Et Barn har dog Appetit, sagde Tanten gudhengivent. Sofie gik; Froken Berg var altid saa anstraengt af Tavlen.

-Onsker du ellers noget? sagde hun, naar hun var faerdig med "Berlingskes" Foljeton, som hun nod med Strikkepinden mod Overlaeben for Gaben; hun behandlede endnu stadig Svigerinden som en Gaest.

-Nej Tak, sagde Fru Berg og taendte Lyset, der ventede. De vexlede "Godnat", og Fru Berg gik op til sig selv paa tredje Sal, med sit Lys. Hun gik saa slaebende som en gammel Kone opad Trappen: Det var Regnestykket, det evige Regnestykke, der lagde som Bly i hendes Ben.

-Nej--hun naaede ikke videre, kunde ikke komme videre end til den Smule Klaeder og Skolepengene--Skolepengene, som vilde stige--og Vaerelset her i Leje....

-Sov dog, sagde hun og lagde Taepperne om Herluf, som aldrig sov, for hun kom op, braendende hed som han laa i Sengen, af Angst ved at ligge alene i Morket, alene i Etagen her ovenpaa.--Mo'er--gaa i Seng, hvidskede Herluf fra Taepperne. Fru Berg sad paa Sengekanten og stirrede ind i sit Lys med Haenderne i sit Skod.

-Sov dog, sagde hun igen. Hun stod op og lagde Bordtaeppet sammen til Natten--det var det gamle Bord derhjemmefra--og trak Hylstrene over Sophapuderne: det var hendes Brudegaver endnu....

Naar hun var kommet i Seng, graed hun i Pudens ganske stille. Herluf stod op og listede sig ud af sin Seng: Mo'er hviskede han ved hendes Hovedgaerde.

-Mo'er, du skulde ikke graede sagde han. Og han begyndte selv at graede stille som hun, mens hun tog ham ind under Taeppe, og de laa i Morket taet ind til hinanden.

-Mo'er, hvidskede han, hvem boer nu hjemme?

-Fjenderne, sagde hun.

-Og har Bollings Fanny? sagde han.

-Ja--Bollings har Fanny.

Herluf faldt hen og drog Vejret dybt i Sovne. Saa loftede hun varsomt sin lange tynde Dreng og bar ham over Gulvet, i Armene, paa de bare Fodder, hen i hans egen Seng.

... Froken Minna havde taendt sin Lampe paa maelkehvid Fod og var gaaet ind til sig selv. Hendes Vaerelse var et lidet Rum med meget pertentligt hvidt, lagt over Krusejern; "Hjortens Flugt", "den lille Hornblaeser" og "Stjernesku" i Pragtbind om Sykurven; og "Marie og Magdalena", i en bleg Udgave over Sengen.

Naar Froken Berg var kommet i Nattojet, slukkede hun Lampen og listede ud for at lukke Dorene paa Klem.

Hun sov jo som en Hare for at hore efter den Gamle.

Tiden gik. Tre Aar efter at de var kommet til Kobenhavn, dode Fru Berg. Herluf blev hentet hjem fra Skole, Bestyreren kom selv ind og klappede ham paa Hovedet, mens han begyndte at hulke hojt, i Klassen.

Tanten stod ved Trappegelaenderet hjemme og tog imod ham og graed. Alle Dore stod aabne; han greb om Tanten og vilde ikke ind: Kom, sagde hun.

-Er det min Dreng? det var Moderens Stemme, hun sad op i Sengen, men hendes Ojne kunde ikke se mere.

-Min Dreng, sagde hun, hun folte hans Haar med sin Haand: min lille Dreng.

... De graed alle, og Tanten tog ham op, hvor han laa. Der var saa stille i Kammeret.

Det var en travrig Begravelse fra Kapellet ude paa Kirkegaarden, faa Folk og ikke mange Kranse. Herluf gik med Praesten bagved Kisten.

Da de kom hjem, var Stuerne fine, med rene Gardiner som til Jul og Pintse. Men da de kom tilbords, med Vin paa Bordet, Damerne i deres sorte Kjoler, begyndte Herluf at hulke, saa de maatte bringe ham fra Bordet.

Han sad og borede sig ind i Krogen under Pibebrædtet, mens han graed--til en af Piberne faldt ned, og der blev et helt Opror. Inde fra Lillestuen skreg Bedstefaderen, og alle stod fra Bordet.

Herluf lob op i deres egen Stue og gemte sig. Der sad han i en Krog til om Aftenen, da Tanten kom op og sagde: Nu skulde han komme ned, Bedstefa'er var ikke mere vred. Men Herluf tog paa at hulke igen: han syntes, nu var forst hans Moder rigtig dod.

Nede i Stuen sad de sorte Damer og haeklede om Lampen.

* * * * *

Og Tiden lob. Herluf var laengst i Latinklasserne.

Det var Lordagens sidste Time. Tredje "Faelleds" havde Gymnastik. Solen stod ind ad Vinduerne paa Kalkvaeggen, og Stovet slog i store Skyer af de gamle Homadratser under Realisternes Laengdespring. De Studerende stod og skod Ryg i Geled langs Vaeggen som en Rad Flagermus, der er kommet i Dagen.

Hr. Atterbom, der udenfor Gymnastikken tilhorte Toldboden, var begejstret og gned sit Lugteorgan, som om han gav sig selv "Skrabnaese".

-Godt Jensen, godt Jensen--det er Appel. Realistfuksen Jensen satte i Skjorteaermer ind paa Hopuden. Godt, godt! Hr. Atterbom gav Guldrandskasketten et Fur. Saa vore Baenkebidere, raabte han.

Vore Baenkebidere var de Studerende: Madratsen ind, sagde Hr. Atterbom; Madratsen blev flyttet naermere til Kridtstregen. De studerende tog Tillob med nogle smaa, skrutryggede jomfrunalske Hop og kraenkede Ansigter: Naa, naa, bli'r 'et til no'et? naa, naa, kommer man afsted? Baenkebiderne faldt ned ved Siden af Madratsen, som Oldenborrer fra et rystet Trae.

-Naa, for Satan--_om igen_. Hr. Atterbom raste. Herluf Berg hoppede om: Jomfrubuks, skreg han. Herluf bad om Lov til at gaa ud at drikke Vand, han havde Trykken for sit Bryst.

-Naa, Appel, Hesten frem....

Det gav et Ryk i de syv syge, som pyldrede rundt i Krogene, med nogle ynkværdige Ansigter--i Mangel af Attester. De syv Blegsotskandidater krob ud i Solen for at slæbe Hesten og vendte saa tilbage til Mandagslektierne, med Haenderne paa Panden.

Realisterne lagde for, mens de studerende regnede smaa Mandags-Opgaver i den hule Haand. Den rodhaarede Duks sluttede Censuren: han forte Privatbog over alle tre hundrede syv og firs Disciples Flid og Opforsel.

Der blev en staerk Bevaegelse. Det var Ole Martens, der trampede ind og smaekkede med Doren. Han havde vaeret hos Rektor for at hente Karakterbog med Anmaerkning for "at sove lydeligt og gentagende", og var tykskindet, som havde han Faaresyge. Selv de syge listede frem af deres Kroge for at syne ham:

-Ja, vraengede han til alle Foresporgsler ta' 'en, Mariane....

-Godt, godt, Guldrandskasketten gik bagad af Extase, der har vi Jensen--godt, godt--han ta'er som en _Danser_ ... Naa--frisk, Hr.

Atterbom klappede: Saa lofter vi Enderne....

Tilraabet var til de studerende. Hr. Atterbom blev altid "raa", naar han stod ved Hesten mellem Realisterne, der tog imod i Skjorteærmer og spyttede i Haenderne.

-Naa, naa, saa sætter vi i; Hr. Atterbom talte som en Kusk, der driver et gammelt Og, mens den rodhaarede lagde for som en skraemt Kapellan for Bispen. De andre fulgte efter gennem Salen som forblaeste Hons.

-Hva', hva'? Hr. Atterbom blev ved: er 'et Mandfolk--hva' si'er jeg, er' et ikke Kaellinger--hva', hva'? de springer som lamme Lopper....

Latinerne faldt baade paa to og paa fire: Dyrplageri, vrissede Duksen og borstede sine Knae; han havde Ansigts Skt.-Veitsdans af rodhaaret Arrigskab og Forlaesthed.

-Nej, sagde Hr. Atterbom sorgmodig og forskod sin Paryk, det er s'gu Kaellinger. Han kommanderede de blegsottige frem igen for at flytte Hesten. Nu skulde de have Skraastangsovelser til Slut.

Herluf Berg praesenterede en daarlig Finger og blev dimitteret.

Han lagde sine Boger sammen for at gaa--under arrige Hvislelyd fra Vaeggen--og Ole Martens slog ham Folge.

De gik op ad Gaardtrappen i Hovedbygningen ind i den lange Klassegang. Luften var tung og noget blandet. Det bornholmske Uhr ligeoverfor Sokrates's Buste dikkede gnavent gennem den sovnlige Summen, der stod ud gennem Dorene. En Gang imellem horte man en Skraben, som om Heste rorte sig i Baasen.

-Ja-a, sagde Ole og slyngede Bogremmen med et Knald ind mod Vaeggen ved Siden af Sokrates, saa Vismanden rystede:

-Den ganske Bule skulde han straffe gentagende.

Det rungede i hele Gangen, mens de rogede ned ad Trappen.

Da Herluf naaede Vestergade, stak han naesten i Lob i en pludselig glad Lordagsfornemmelse, og den snaevre, gamle Trappe tog han i to Spring, saa den knirkede--alting var snaevent, og alting knirkede hjemme i Vestergade:

-Om du vilde taenke det _mindste_ paa din Bedstefader, sagde Tanten, da han stormede ind.

Efter Bordet laeste han Lektier oppe paa sit eget Vaerelse. En Gang imellem sprang han op og raabte Remserne, mens han trampede op og ned ad Gulvet, med Haenderne i Lommen.

Der blev dunket i Gulvet nedefra--det var Bedstefaderen, som nu mest laa i Sengen, der mindede ham med en Stok mod Loftet--Herluf krob til Krogs og fortsatte sine Remser uden Legemsovelser. Nu var han vant til det snaevre Hus.

Klokken otte skulde han til Dans. Han klaedte sig paa og gik ned:

-Nu gaar jeg, sagde han.

-Naa. Tanten skulde til at tage fat paa "Tavlen". Hvis du saa vilde huske iaften at lukke Gadedoren _lidt_ sagtere.

Herluf mumlede og kom afsted.

Han dansede paa Hr. Bonnesens Kursus ved Holmens Kanal. Ynglingene tog Dansesko paa i Forstuen: God Aften, Hr. Bonnesen--God Aften, Hr. Bonnesen, traadte hver ind og skrabelede ud.

-Bonnes_o_n, Bonnes_o_n, rettede Hr. Bonnesen hver og bukkede. Han var en lille Mand med graaet Kunstnerhaar og knaekkede Ledemod, der bar blod Krave som Malerne i "Mesterens" Pontemolle.

-Bonnes_o_n, Bonnes_o_n, rettede Hr. Bonnesen; han talte i Polkatakt. Holdning, Holdning--mine Damer--Damerne var kommet ud fra Toilettet og gik i Gulvet i Klump: Runde Albuer, mine Damer--runde Albuer....

Undervisningen begyndte. Damerne og "min Laura" kom paa Plads til Polonaese. "Min Laura" var en barhalset og strygebraedtsformet Niece, som dansede for i fodfri Kjole og haelelose Lakske. Damerne travede afsted efter Laura, Salen rundt, som Gaes over en Stubmark, mens Hr. Bonnesen rettede:

-Mine Damer, pas paa Ryggen--Gratie, Gratie--Froken Hilda, Maven ind ... Smaa Trin--taenk Dem, det er paa Ostergade ... bedre, strax bedre ... lille Froken Hilda, nu bojer vi ind i Vimmelskafet....

-Altsaa _nu_, Hr. Bonnes_o_n klappede: Hilsen til "den modende Herre" ... Altsaa nu en sart Hilsen ... Haenderne i Muffen: Jeg er Herren ... Mine Damer: Hilsenen er Indledningen til Bekendtskabet.

Ved Herrevaeggen bag Hr. Bonnesen blev der fniset, mens Damerne trippede forbi Dansemestren med fremskudt Mave og hilste med Ojenbrynene. Man var meget sejt anlagt ved Herrevaeggen, og hele Damekorpser regaleredes med Faellesbetegnelsen "Honsehuset".

-Mine Damer, mine Damer, tror De det er _indtagende?_ ... Mine Damer, mine Damer, De _afviser_ jo Herrerne (Hr. Bonnesen gjorde en veltalende Gestus over mod Herrevaeggen) ... Min Laura--du, sagde han. Laura traadte frem og hilste ved at boje den bare Hals som en Svane, der bliver fodret med Tvebak.

-Godt, godt, Hr. Bonnesen holdt de udspilede Haender frem i Luften som en Orkesterdirigent, der fremtryller et Pianissimo:

-Ja--sagde han, en Hilsen maa have den kyske Gratie! Ikke for lidt og ikke for meget.

Derpaa var der pavse.

-Ja, mine Fruer, sagde Hr. Bonnesen foran de "Paarorende" ved Vinduerne: Man underviser for Livet.

Naar Damerne gik, "peb Herrerne dem ud" ned ad Trapperne: Aanden blandt Ynglingene var yderlig skeptisk,--naar de gik i Flok.

Men henne i en Port eller paa et Hjørne ventede hver enkelt i Skjul, til _hun_ kom forbi.

Herlufs Flamme var et Aar aeldre end han. Han kom "hjemme", og de spillede Filippine, hvor han vandt en lille Kniv, som han gemte i lyserodt Silkepapir, og som foraarsagde ham Hjertebanken, naar han tog den frem.

Men efter at Kursus'et var endt, gik han en Dag op til Stadsgraven ved Skt. Pederstraede og kastede Kniven i Vandet--"fordi det var dog ingenting".

Foraaret gik. Om Aftenen, naar han var faerdig med Lektierne, sad Herluf i Stuen nedenunder; Tanten laeste Berlingskes Roman med den diskrete Strikkepind, mens Herluf slugte Jordans Bind med Haaret strittende til alle Sider.

-Hvad er det, du laeser? sagde Tanten, som vendte Berlingske.

Herluf mumlede.

-Gud ved, om det passer for din Alder, sagde Tanten.

Herluf mumlede igen og slugte videre.

Tanten gabede staerkt over de sidste Spalter med en lang Lyd bag Strikkepinden som en Vinds sorgmodige Klagen i en Kakkellovn. Saa gik de i Seng.

Sommeren kom. Hele Familien havde abonneret i Tivoli, og lune Aftener blev Bedstefaderen transporteret ind til Koncertsalen, hvor Tanten Klokken seks gik over og "belagde" en Krog.

Hen paa Sommeren talte alle Mennesker kun om Krigen, der trak op, mellem Frankrig og Tyskland. Laererne lod Lektierne vaere og holdt i Timerne lange Foredrag, udviklende Situationen--isaer Geografilaeeren, som havde vaeret med ved Dybbol. Hjemme ventede Herluf om Aftenen paa Konen med Berlingske udenfor Gadedoren, og han laeste op af det fugtige Blad midt i Stuen, saa Stemmen gik fra ham, hojrod i Hovedet, mens Bedstefaderen rejste sig halvt op i sin Stol og strakte de rystende Arme frem; Tanten havde knuget de foldede Haender fast ind mod mit Bryst: Krigen var brudt ud.

Om Faderens Billede haengte Tanten en Krans af friske Forglemmigejer.

--Det var i Tivoli, hvor efter en julihed Dag den halve By var strommet ind. Fra Rummet ved Koncertsalen slog Stoj og Stemmer op--i en lummer Luft--som fra en Kedel i Kog. Inde i Salen var der tomt, Numer efter Numer. Alle maatte ud, rore sig og fole sig sammen. Talte blot om et og det samme: _det_, man ventede nu, hvor Kejseren var rejst fra Compiegne og stodt til Haeren.

Selv Froken Minna var ude med Herluf, saa den gamle sad alene i sin Krog og skreg paa Opvarterne, hvoraf ingen horte; de stod bare i Stimmel ved Indgangen, saa hede som alle andre.

Ude tog Stojen til, og Opvarterne satte op paa Borde, Ryg over Ryg, for at se.

-Hva' er' et? skreg den gamle, hva' er' et? Det lod som en Explosion, saa Salen rystede, et Skrig, mens alle Hatte blev svinget. Den gamle

stod op, Stokkene tabte han....

-Sejr, Sejr! raabte de fra Bordene. Og som Vaeggene var aabnede Sluser, hvor man brod ind over Borde og Baenke, mens alle skreg af Jubel, saa Rummet dronede--var Salen fyldt i et Nu af rasende, der raabte, Hoved ved Hoved, paa Marseillaisen:

-Marseillaisen!

Froken Minna og Herluf stottede den gamle og fik ham ud: Jeg vil _se_ det, sagde han. Jeg vil se det. Han blev ved at tale, med rystende og ophidset Stemme, om Isted og Dybbol og Sonnen, mens de ventede i Flokken foran Tavlen.

-Laes 'et, sagde han til Herluf. Og Herluf laeste Depechen fra Saarbruecken:

I Formiddags Kl. 11 tog Franskmaendene Offensiven. Efter en alvorlig Faegtning jagede de Preusserne ud af Saarbruecken. Kejseren og den kejserslige Prins vare tilstede ved Operationerne: Kl. 4 Eftermiddag vendte de tilbage til Metz. Franskmaendenes Tab var ubetydeligt.

Bagved og rundt om dem raabte de Hurra igen. Den gamle blev laenge ved at staa foran Tavlen og forte de knugede foldede Haender op og ned, for de gik. Han begyndte at snakke igen og vilde ikke stottes, mens de gik frem gennem Horderne, der sang. En Gang imellem standsede han og nikkede.

Da de kom hjem, vilde han se Sonnens gamle Sabel, som Froken Minna gemte. Hun hentede den--hun var ganske hojtidelig og bleg--og den gamle tog den:

-Ja, ja, sagde han. Der er en Gud over os; og han sad med Sablen paa sit Skod, med rokkende Hoved.

Til sidst kom han til Ro, men han blev ved at snakke inde fra Sengen, ind til Tanten, der sad ved Vinduet i Stuen, bleg i Sommernatslyset.

-Ja, Fa'er, sagde hun. Ja--Faer. Men sov nu....

Lidt efter lidt blev han stille, og Tanten og Herluf sad tavse i den halvlyse Stue--ovre fra Tivoli naaende Sangen herind.

Herluf saa' hen paa Tanten. Hun havde taget Faderens Billede ned af Karmen og sad og stirrede paa det, mens hun holdt det i begge Haender. Herluf var ellers aldrig "kaerlig" mod Tanten, men nu listede han hen og tog hendes Haand.

-Hvor de synger, sagde han sagte.

Hun nikkede og blev ved at beholde hans Haand:

-Husker du din Fader? sagde hun.

-Ja, sagde Herluf. Godt.

Hun begyndte at tale om hans Fader, mens hun holdt sin Haand paa Herlufs Hoved, sagte for ikke at vaekke den gamle: om den Tid, han var paa Akademiet--Akademiet var det jo den Gang--og hun kom paa Bal

derude, og herhjemme kom Kammeraterne--om Sondag--naar de havde fri ... hele Klassen. Henrik var jo saa godt lidt.

Froken Minna blev ved at fortælle med en mild lykkelig Stemme--om Broderen, om Kusinerne, om Ungdomslivet ... da Henrik var hjemme.

-Ja--saa blev Kusinerne forlovet ... Tante Jette og Tante Ida ... og kom til Jylland.

-Det var to Gange Brudepige i et Aar....

Hun blev ved at fortælle med sin daempede Stemme for ikke at vække den gamle; Herluf satte sig paa Forhojningen: ovre fra Tivoli lod Sangen endnu.

-Ja, det var Tider, sagde hun. Hun tav lidt, og Herluf skottede op i hendes Ansigt. Men saa blev din Fa'er forlovet--og tog Afsked af Etaten, sagde hun og lod de foldede Haender falde ned i Skodet.

Hun tav en Tid, til hun lo igen af et gammelt Minde.

-Herluf, sagde hun. Er du ikke sulten? Herluf var meget sulten. Jeg ogsaa, sagde hun. Kom. De listede op og gik paa Tæerne gennem Stuen. Det var Tanten, der lo, naar Dorene knirkede.

Ude i Spisekamret tog hun alt ned fra Hylderne. Herluf maatte hjælpe:

-Du bliver stor, sagde Tanten--du er snart saa høj som din Fa'er.

De spiste og lo og gnavede af alting. Men dog, sagde Tanten, det er snart Dag. Det begyndte at blive lyst, og de spiste endnu. Herluf fik Rodvin i et Vandglas, og de drak og klinkede, mens Tanten fortalte:

-Saadan havde de spist, i gamle Dage, herinde, med lukket Dor, naar de kom hjem fra Bal, Henrik og hun; og de havde snakket, mens hun sad her op paa Bordet i sin hvide Kjole--lige til det blev Dag ... den lyse Dag....

Tanten begyndte at sætte Tingene ind igen: Ja, sagde hun og saa' ud i Luften. Det var den Gang. Og hun faldt hen i Tanker, mens hun dækkede for Smorkrukken.

Herluf sagde "Godnat". Det var, som han var helt beruset, da han kom op og stod ved Vinduet, hvor den stærke Morgenluft slog ind imod ham.

Dernede gik endnu et Par og sang:

Allons enfants de la patrie....

Han faldt knap i Sovn, for han maatte op igen og i Skole.

Og saa kom de _sande_ Efterretninger. Og blev ikke troet. Og da de _maatte_ troes, fortæles der i Skolen lange Debatter, hvor pludseligt de mest ustridbare fo'r op og slog los; og i et Nu laa den hele Klasse i et meningsløst vildt Prygleri--paa Livet los, til ingen kunde mer....

Men Tiden lob, og ogsaa de Indtryk viskedes ud og syntes saa glemte

* * * * *

Det var Foraar. Den franske Laerer havde ladet Vinduerne lukke op, og den lune Luft fra Gaarden, hvor Lindetraesraekken stod i Knop, gjorde Gymnasiasterne dosige. Laereren gennemgik Stilen med den røde Duks ved Siden af sig ved Katedret, mens Eleverne hang med døde Ojne over Bøgerne, kun Benene gik langs alle Baenkene uroligt som hidsige Perpendikler.

Laereren faldt hen og glemte Teksten, stirrende ud i den lyse Gaard, og mens han tav, og Duksen--som evindeligt--befolte, frem og tilbage, det tætte Udslet paa sin Pande, horte man ikke andet end Baenkenes stadige Smaaknirken under de urolige Ben.

-Naa--hvor var vi, Laereren vendte sig mod Duksen, der fik Haenderne ned med et Ryk. De skulde gaa til en Læge med _det_, Sonne, sagde han og forte Penneskaffet hen mod den megen Blomstring.

Den røde Duks bojede Hovedet vaek fra Lyset, og langs Baenkene holdt Benene inde og blev stille med et, som gik der en Engel gennem Klassen.

-Hvor var vi saa? sagde Laereren igen. Han gik videre....

Herluf og Hein gik hjem fra Skolen sammen. Herluf kom meget hos Etatsraadens og i det hele--sammen med Hein--meget ud. De var konne og velvoksne begge to og blev bedt til net Fyld paa handelsaristokratiske Baller. De valsede godt og var grumme sikre i Vaesen. I Stilhed levede de alligevel i evig Mistro til, om man tog dem ret alvorligt:

-Men--Froken--det var mig. Hein demonstrerede med sin Klaphat (Klaphatten forlod ham aldrig) for Froken Kornerup, der gik ved Armen af en Kandidat.

-Men, Gud, var det Dem, Hein--som jeg studerede for at tyde Deres Navn! Og Frokenen gik med sin Kandidat.

Hein flojtede sagte bag sin Klaphat. Det haendte oftere, at Damerne resultatlost studerede for at tyde deres Navnechiffer. Han vendte sig til Herluf--de holdt sig altid sammen--der konverserede en fregnet syttenaarig i fodfri Kjole om Udstillingen:

-Nej--han kunde ikke finde det--det gjorde ham ondt: Der var intet _Foredrag_ i det Billede ... Baade Herluf og Hein talte vaegtigt om hvad det var, benyttende alle Slags Kunstord--med en stadig hemmelig Fornemmelse, som gik de frem paa tynd Is, indtil det blev dem en Vane, der ikke mere generede.

-Ja, det nyttede ikke ... Den fregnede vidste, det var en "landlig" Smag: Men hun elskede nu en Gang Carl Helsted....

-Han har Hjerte, sagde hun og saa' svaermerisk ud. Hun havde Underbid.

Hein blev ved at flojtede svagt, mens han saa' ud mod Kandidaten og Froken Kornerup, der floj under Lysekronen saa taktfast i Mazurkaen som et Par Traner paa gloende Tallerkener.

-Det er os, sagde "den landlige Smag"....

Da Herluf og Hein gik hjem, skældte de Damerne ud og raillerede over

deres Klæder som et Par Kommiss'er fra en Modebutik. De blev forsorne og brugte hojst "indgaaende" Ord om alting--ligesom paa Danseskolen:

-Gaes, sagde Hein endnu en Gang og borede Haenderne i Frakkelommerne.

Om Sondag efter Middag sad de i Heins Stue, der var udstafferet med nogle gamle Mobler fra et forhenvaerende Rygevaerelse. De talte kun lidt, sad mest og rog og dosede.

-Du, sagde Hein langsomt. Ja--hvad mon det egenlig bli'r til?

-Hvilket?

-Med _En_, sagde Hein og stirrede ud i Luften.

-Ja, sagde Herluf og stirrede ud i Rummet, han ogsaa ... Hvad mon?

Ud paa Foraaret, da Examen naermede sig, fik de Extratimer om Aftenen. Det trak ofte ud til Klokkeren ti, for de kom hjemad. De gik i Flok hen gennem Straederne mod Frederiksberggade.

En aeldre "Dame" fra Kvarteret stod saedvanlig Forpost paa et af Hjørnerne med sin Silkeparaply som Gevaer ved Fod. Hun lod til Ynglingene falde nogle stille Kaeleord, der besvaredes med Skaeldsnavne. Det blev til Raaheder, som regnede over Pigen. Viceduksen puffede hende i Rendestenen, saa Damen hvinte, og det gik los med Skaeldsord igen.

-_Sludder_, sagde Ole Martens, der kom til og skod de andre vaek--han drev altid afsted sine halvhundrede Skridt bag de andre--God Aften, Marie, sagde han og rakte Damen Haanden som en Veteran en gammel Vaabenbroder.

-Man ved s'gu nok, hvorfor I kvidrer, sagde han med sin Bas, idet han gik videre bag de andre.

-_Ronnebaer_, sagde han og spyttede ud mellem Fortaenderne.

Klassen gik videre i Tavshed med sande Dobbeltthager af noget, de troede var saedelig Indignation. I deres Klub var der holdt Foredrag mod Prostitutionen.

* * * * *

Seks-otte Uger for Eksamen dode Herlufs Bedstefader. Tanten vilde straks veksle Hus, og de flyttede ind i en ledig Lejlighed paa Hjørnet af Norregade og Volden. Herluf repeterede om Natten oppe paa sit Kvistvaerelse, Tanten bragte selv Spirituslampen og Kaffen op, for hun gik tilsengs: nu var Herluf den eneste, Froken Minna havde at sysle om.

Og hun lukkede Doren for Herluf bag sin Bogbunke med et varsomt "God Nat".

Laest blev der egenlig ikke saa meget. Dertil tog "Arrangementet" for megen Tid: det hele med at indrette sig som en Mand, der laeste til Eksamen. Huen var ogsaa kobt efter den skriftlige Prove og skulde frem foran Spejlet; og saa faldt han i Tanker med Ojnene ud paa Himlen, der lidt efter lidt blev bleg og graa og saa atter rodmede mod

Morgen.

Han lukkede Doren op til den lille Altan. Luften var sval og fuld af den natlige Fugtighed. Arbejdet laa forladt over det hele store Vold-Terrain. De halvrejste Husmure med deres store Stilladser; paa Byggepladsene Voldene af de rode Mursten; og langs Boulevarden Graastenene og Borene, som Brolaeggerne havde ladet staa midt i den opgravede Jord--alt laa det stille, en Stund, i Dagen.

Herluf blev siddende--med Huen paa--ved Gelaenderet og saa', naar de kom til Arbejde.

De forste var Daglonnerne, som sendraegtigt fik aabnet Laagerne i Plankevaerkerne og fik alle Redskaber sanket sammen. Men snart kom der fler, hele Flokke, der vekslede muntre Hilsener; Murerne skiftede Toj og kom til Vejrs--op ad alle Stiger; og Brolaeggerne tog fat, paa den bare Jord, og hamrede....

Den hele Luft blev fuld af klingre Hammerslag og Sang, mens Tridser gik og Trilleborene skurrede: De byggede det nye Kobenhavn.

Herluf stod op, med Huen bagaf; uden Stemme i Livet, ud i den dejlige Luft sendte han nogle Indianerskrig, han troede var Sang--som vilde han overdove alle de klingende Hamre:

Nu var det forbi--Vestergadeliv og Tranghed. Nu begyndte _han_ at leve--med det nye Kobenhavn.

Og han saa', mens han blev ved at synge, langt op i den sommerlyse Himmel, som han stod _der_, paa sin Kvistaltan, over sit store Kobenhavn, med sin flunkende Hue.

... Saa blev han Student.

Om Aftenen var de alle i Tivoli--drev under Traeerne, Arm i Arm, sang, blev vejede og drak, hele Flokken med de nye Huer.

Det rigtige Sold blev holdt i Divanen. Paa Verandaen blev Bollen brygget. Og midt som de sad og det var talt og sunget, og mens Musikken lod dernede, sprang Herluf op paa Bordet; midt imellem Bolle og Flasker og Glas, skreg han, svingende sin nye Hue, ud i Vrimlen om den lyse Koncertsal et:

-Leve Kobenhavn!

Og Folk dernede blev staaende og saa' ham, Russen paa sit Bord, og viftede og hilste og lo, mens Studenterne skreg i Jubel deres lange Hurra....

* * * * *

Herluf Berg stod endnu ved Vinduet i sit Kontor. Himlen braendte over Slot og Kirke, mens det var, som horte han hint gamle Rus-Jubelraab igen--glide sammen med Lyden af alle Victoria-Teatrets triumferende Hamre.

-Ja--det var Virksomhed, sagde han og, stirrende ud paa Himlen, tilfojede han sagtere i en Tone, som vidste han ikke selv om sine egne Ord:

-Og man kom los, sagde han.

Han gik ned. Det var blevet sent. Budet, Hr. Sorensen, var allerede kommet igen efter Middag og læste sine Psalmer ved sin Pult i Forvaerelset. Man saa' hans Ansigt i Profil med den evig aabne Mund (Hr. Sorensen var Gendober og henlevede sit Liv med evindeligt aabnede Læber, enten i berettiget Forbavselse over, at det efter ti Aars Tjeneste endnu ikke nogensinde var lykkedes ham at sortere Provinsaviserne i de rette Rum i Reolerne, eller fordi han bestandig sang uhorlige Psalmer; den fromme Indskrift over Pulten straalte imod Lampen:

HERRE, FORLAD DEM, THI DE VIDE IKKE, HVAD DE GORE

Herluf gik ind og haengte Noglen til sin Dor op paa Noglebraedtet, mens Hr. Sorensen lagde de foldede Haender ned paa Psalmebogen og hilste. Hr. Sorensen hilste visse af Medarbejderne som en grundtvigsk Degn en hojkirkelig Foresat....

Ude paa Trappen blev Herluf Berg et Ojeblik staaende. Maskinen arbejdede endnu, og inde fra Budestuen lod en langtrukken Bas. Hr. Sorensen troede sig ene og stemte op. Herluf gik ned ad Trappen, mens Hr. Sorensens Psalmer klang klagende over den travle "Victorias" sidste hundrede.

I Porten lob han paa den kommercielle Medarbejder, Hr. Meyer, der stod og stirrede paa det rode Himmelskaer over Slottet.

-Maerkvaerdigt, sagde han.

-Det maa vaere en Slags Nordlys, sagde Berg og gav Haanden.

-Ja ... I Berlingske iaften profeterer en Pastor emeritus, at det er Varsel om store Ting, sagde Meyer.

De lo begge og skiltes.

III

-_Kan_ han no'et?

-Ved s'gu ikke.

Talen var om unge Adolf, mens Gerster tog "Ess Bouquet" ud af Skrivebordet og rakte Berg. Erhards Essentser var lukket inde af Hensyn til Professoren, der hadede den "Moskuspest" i Stuerne. (Professorinden kom, naar hun skulde ud, og fik en Draabe paa Handsken: Det maerker din Fa'er ikke, sagde hun; i det aegteskabelige Sovekammer herskede kun Kollnervand).

-Ved s'gu ikke--men Penge har han--si'er de, og nu aabner han jo den nye Forretning--paa Kobmagergade.

-Ja--hvad er det for en Forretning? sagde Gerster, som taendte en Cigaret.

-Ja--det vil han jo ikke ud med--det er naturligvis en Kunsthandel--han vil revolutionere Smagen herhjemme, siger han. Men Penge maa han ha', sagde Berg ... Den Gamle har tjent dem paa "Husholdningsboger"....

-Jo. Tak, Adolfs "Den lille Bogholder i fem Storrelser", opremsede Gerster efter det bekendte Avertissement.

-Men de skal vaere gaaet svaert i Fyrrerne, sagde Berg og begyndte at le: ... Forelobig er de Gamle rykket ud fra Pilestraede med alle de fine Mahognitraesmobler og er flyttet ned i Tordenskjoldsgade.

-Hm, sagde Gerster. Konne Ruder har han lavet sig.

-Og han gaar ind paa Ens Ideer, ser du, sagde Berg. Han _forstaar_, sagde han. Men kan _udrette_ noget med Adolf. Han rejste sig og gik hen over Gulvet: Og ved du, sagde han og slog ud med Haanden: her traengte til at udrettes noget. Her traenger forbandet til, at der blev handlet i dette land.

Han blev ved at gaa frem og tilbage over Gulvet og talte om Adolf og Martens: De havde ligefrem tilbudt ham Kompagniskab--ja, alvorligt--helt Kompagniskab--hvor de stillede den fornodne Kapital....

-Og nu var et Teater noget vaerd, nu--hvor Staden voksede for hver Dag til at blive Nordens Hovedstad.

-Ja, ja, det blir den, sagde han.

Nu var Tiden for Folk med Kapital til at benytte Konjunkturerne, Tiden for dem, der havde Ideer og Ojne at se med--nu, hvor Norden kun ventede paa Stedet, hvor man kunstnerisk kunde samles--"kun ventede" gentog Herluf Berg to Gange og nikkede ud i Luften--paa _Pladsen_ til at samles. Teatret var Stedet, hvor Banen var brudt, _der_ var Sam-Interessen vakt: Ibsen og Bjornson var ikke Nordmaend mer, de var blevet Skandinaver, de spilledes lige op til Haparanda, lige over til Wiborg, Wiborg i Finland ... allevegne.

-Ser du, fortsatte han og standsede ved Vinduet: Det er Konjunkturer. Og idet han ligesom oversaa en lang Felttogsplan, tilfojede han med Hovedet laenet mod Vinduessprossen: Og Teatret giver ogsaa Plads for Reklamen, du--

Han vendte sig lidt efter og begyndte igen at gaa, mens han talte i en anden Tone: Man maa se Tingene, som de er, du, og vaere praktisk, Kunstnerne er ogsaa blevet Mennesker, som vil _leve_--og sidde blott. Forfatterne vil komme, naar man rækker dem blot den lille Finger: de venter jo ligefrem paa Skandinavien, der skal honorere dem....

Herluf satte sig og udviklede Planen for Driften. Der skulde spilles hele Aaret, Eneret, skandinaviske Vaerker, sat i Scene af Forfatterne selv, om Vinteren her og om Sommeren rundt om, i Stockholm, Goteborg, Kristiania og Bergen ... mens Stockholmernes Opera sang her eller Skuespillerne fra Kristiania spillede; saa udvekslede man Kunst....

-Man laerer hinanden at kende, sagde han. Og man har tillige Lejeindtaegten i den dode Tid.

Han begyndte atter at tale om "den ene Kunst", om Malerne og Musikerne, der vilde følge Eksemplet, Forfatterne gav, og søgte til København: Hvortil har man Jernbanerne? sagde han og lo. Eller Dampskibene. Vi skal nok røre Trommerne, til de kommer til København --til os.

Gerster havde lagt Cigaren og skottede hen til Herluf. I al Hemmelighed holdt han svært af at se på Berg, naar han saadan var rigtig "oppe" i en Plan.

-Og Provinsbyerne, sagde han, ta'er vi med Strejfkorps. De har faaet den rette Aand. Jeg gi'er Adolf Ret: der er kommen Stemning i Provinserne og--der er Penge at tjene. Hvad er Afstandene nu? Er det Afstande at tale om? Aarhus og Odense er rene Forstaeder til det nye København.

Han gik lidt, hen til Gerster, og lagde Haanden på hans Skulder: Ja --du, der var noget at gøre nu, sagde han. Og Gerster sagde:

-Men saa gribe til, du. (Det var en af Gersters Yndlingstalemaader "at gribe til"--selv greb han aldrig til).

-Naa, sagde han halvt misfornøjet. Det bankede med en flot Kno på Døren til Entreen. _Der_ har vi Lange.

-Kom ind, sagde han.

Lange sejlede ind med Stokken i den fremskudte Haand og loftede Skuldre:

-Goddag--saa man er hjemme, sagde han og satte sig. Hvad tygger I Drov på?

-Paa din Fremtidsberømmelse, sagde Gerster og tog Plads igen.

-Tak--det maa smage af mere, sagde Lange.

Samtalen slæbte sig mat afsted. Inde i Spisestuen blev der slaaet med en Dor, saa Døren ind til Erhard sprang op. Det var Professoren, som kom hjem fra Kliniken og vilde have "frisk Luft i Stuerne".

Erhard rejste sig for at lukke: Vil Gerster ha' Koteletten strax, horte man Professorinden. Og der blev stille.

-Hvad har I ellers bedrevet, sagde Erhard til Lange og satte sig igen.

-Hvad man har bedrevet, sagde Lange i sit betaenkelige Tonefald. Hvad man bedriver--gamle. Drak et Glas hos Paula i aftes--af Kedsomhed.

Det lod ikke til, at Berg og lille Gerster interesserede sig saa meget for Paula: Hun fortalte forresten en Historie, sagde Lange, en aldeles glimrende Historie ... om blonde Krause--I ved, ham med Haarene i Panden. Men du maa ved Gud ikke sige det til nogen--Lange efterlignede Froken Paulas Stemme ved at tage nogle ejendommelige fede Nasallyde--I kender hende, naar hun er "diskret" med Haanden op for Munden:

-_Du_--han er "Susse", sagde hun; (ser I hende? sagde Lange og blev ved med Paulas Stemme)--han lagde sig her ned på Gulvet, forsikrer

jeg dig--detvar, som han _sank_, siger jeg dig, og lagde Hovedet ind til mig--ganske stille, ligesom han var helt henne (og han havde lukket Ojnene, sagde Lange med et af Paulas forklarende Nik) og saa sagde han--ganske sagte, du: Er det at elske? sagde han.

-Jeg havde ved Gud Taarer i Ojnene, sluttede Lange med Paulas Rost.

-Hva' si'r I til det? sagde han og viftede henrykt med Haenderne.

-Det kan jeg s'gu ikke finde noget latterligt i, sagde Erhard langsomt. Vi bliver jo alle gjort nysgerrige, fra vi er syv Aar uden nogensinde at faa noget rigtigt at vide ... _Jeg_ spoger endnu nogle Gange, sagde han, om "_det_" er at elske?

-Saa spoger du vist ikke paa de rigtige Steder, sagde Lange kynisk og viftede.

-Saa? sagde Gerster--du siger mig maaske nogle bedre ... Jeg har ellers (Gerster vendte sig om mod Vinduet og saa' et Ojeblik ud af Ojnene omtrent som Bergs Hund, da den en Gang havde braekket sin Pote) saadan omtrent sogt overalt....

-Men Paula er forresten en aekel snakkesalig Pige, sagde han i en anden Tone.

-Ja, det er hun, sagde Berg og kom til at le sagte. Paula sladrede om alt; Lille-Gerster selv var et af hendes Yndlingsaemner:

-Du, Herluf, sagde hun en Gang: Erhard er ikke, som han giver sig ud for?

-Hvad mener du med det? havde Herluf sagt.

-Han graeder tit, du, sagde hun fortroligt.

-Ja saa. Saa graeder du vel ogsaa, Paula? spurgte Herluf.

-Ja. Jeg graeder da tit.

-Hvorover?

-Man _har_ da Folelse, havde hun sagt, halvt fornaermet.

Herluf kom til at le ganske hojt ved at taenke sig de to travrige Graedepile paa Paulas rode Sofa--ved Siden af hinanden.

-Hvad ler du af? sagde Lange.

-Af noget meget sorgeligt, svarede Berg.

-Ja--jeg synes ogsaa, Humoret staar paa Frost, sagde Lange, der var halvkraenket over Optagelsen af sin Historie og lettede paa sig. Det har vel ingen Hast, sagde Gerster. Det var jo kun et Lob herop, sagde Lange, for at se, om du levede. Han tog Afsked og gik.

De to andre blev siddende tavse.

-Vi var i "Konstantia" igaar, sagde saa Gerster. Blom og Brodersen og Damerne....

-Hm, sagde Herluf blot.

-Vi drak Kaffe paa Balkonen--du, og saa skod vi til Skive efter Flagstangen med Underkopperne ... Du skulde ha' set Buffetjomfruen og Kellnerne hvor de "spjaettede" ... Erhard spillede Fingrene ud Spraellemand--for at vise, hvor Kellnerne havde "spjaettet": De var ganske blege, du, sagde han.

Det var i det Hele en Forlystelse i Kredsen Blom at faa Folk til "at spjaette". Man eksperimenterer, Gamle, sagde Blom. Eksperimenterne var mangeartede. Det siste Eksperiment igaar--eller imorges tidligt--havde vaeret _det_ hojst uskyldige: at de havde stukket Cigarerne med den braendende Ende i Munden paa et Par sovende Medborgere--hvad der dog havde foranlediget dem til at forlade Lokalet og forlaegge "Eksperimenterne" hjem til Damerne. Et Par Timer efter gik Blom og Lille-Gerster hjemad.

Gerster tog Portnoglen op: Du, sagde Blom. Vi er et Par Baester.

-Ja, sagde Gerster. Det er vi.

-God Nat.

-God Nat.

Gerster gik op. Inde i sit Vaerelse gik han hen til det aabne Vindu--han stod og rakte tre Gange Tungen ud i Luften, for han lukkede det.

Ude i Gangen knirkede en Dor. Det var Professorinden, der ikke kunde vaerne sig af med at ligge sovnlos, til hun havde hort Erhard komme hjem.

... Herluf og Gerster sad tavse igen. Saa sagde Gerster,--da de atter havde talt lidt om ligegyldige Ting--lidt dybt, med Ojnene i sit Skod:

-Du--tror du nogensinde, jeg bliver forelsket? sagde han langsomt.

Herluf saa'hen paa ham: Jeg ved ikke, sagde han sagte.

De sad igen stille en lille Tid, til Gerster rejste sig: Jeg har gjort et Bekendtskab, sagde han, tovende og med Ansigtet mod Vinduet ... Jeg tror egenlig, jeg kunde komme til at holde af hende ... Hun er meget sod....

-Giff, sagde han.

Gerster stod lidt og i den samme--tovende eller ubestemt misfornojede --Tone som for sagde han:

-Og du? Naar bli'r det til noget i Vimmelskaffet?

I Vimmelskaffet laa den Heltzke Gaard, Froken Asta Heltz' Hjem: Man "talte" jo nu i Aarevis om Asta og Herluf.

Herluf trak traet paa Skuldrene og saa' i Gulvet.

-Nej, sagde Gerster med et Suk--det er det: man har s'gu mistet

Tilliden, du, til det, man selv gaar rundt og foler.

-Ja, sagde Herluf.

-Skal vi gaa ind til Mo'er? Gerster vendte sig.

-Ja--jeg vilde just sige det. Jeg skal gaa. Der var ingen Dore mellem de tre Dagligvaerelser, det samme brunlige Taeppe gik over alle Gulve. Alt var polstret, men i daempede Kulorer. Professorinden stod op fra Skrivebordet, da de kom ind.

-Vi forstyrrer Professorinden, sagde Berg.

-Aldeles ikke, smilte Fruen (i Virkeligheden havde man altid en Folelse, som om Professorinden kun fordrev et Kvarterstid i sin Stue som en Vaertinde, der sidder og venter paa de Fremmede til Middag) ... Vel har man travlt, sagde hun og pegede: Det er Kongressen, tilfojede hun og smilte, mens hun tog Plads i "Visithjornet" bag et mindre Marmorbord med en lille Standhylde, der indeholdt Professorindens privateste Haandbibliotek: et Par Bind af Topsoe, Martensens Ethik og Meyers Fremmed-Ordbog.

-Mo'er bespiser allerede den medicinske Videnskab, forklarede Erhard.

-Aa, det er kun nogle Sektionsmoder ... Sektionerne, der skal dannes, sagde Fruen, og saa spiser de her hos os ... Gerster finder, disse torre Komitemoder passer ikke mere for vor Tid, smilte hun.

-Maa jeg sporge Mo'er, sagde Erhard. Skal saa Fruerne med?

-Ja--vi ta'er dem dog med, Erhard ... Det er det mildnende Element, mener Gerster, sagde hun. Erhard gav et Par halvmumlede Ondskabsfuldheder tilbedste om de medicinske Fruer og Professorinden sagde: Erhard--vi horer selv med til Lavet, og satte sig tilbage i Sofaen (hun havde en egen bred Maade at saette sig tilrette paa under Smaasladder, der mindede lidt om de tyve Aar i Provinserne).

-Naa, sagde Gerster, de taler vel ikke bedre om os.

-Nej, sagde Fruen og sukkede: du har Ret i det, og hun gav selv i en vis hyggelig Tone, en lille Historie om en Kollega tilbedste. Man talte i det hele frit hos Gersters--selv om de naermeste Venner: Man kan jo se de smaa Svagheder, sagde Fruen, som havde hele ProvinsSelskabets Skarpsyn for Smaating. Frisproget gjorde meget til, at hver strax folte sig vel i Huset, som optaget i den naere Kreds.

-Naar Erhard blot ikke siger det ved Middagsbordet, sagde Fruen. Erhard kender sin Fa'er ... Gerster har saa megen Korpsaand, forklarede hun Berg.

Der blev talt om Spisestuen: om man virkelig ogsaa turde lade dem spise tyve. Naar Mo'er vil ta' Skammekrogen bort, kan man spise fire og tyve, sagde Erhard.

-Det er Erhards Syndebuk, sagde Fruen. "Skammekrogen" var et Privat-Hjorne af Spisestuen med et Divanbord og den gamle Sofa fra Provinsdagligstuen. Erhard paastod, at hans Moder flyttede derind og strikkede, naar der ingen var hjemme.

-Ja--sagde Fruen--naar Vinden staar paa her, sidder jeg derinde. Sandheden var, at "Skammekrogen", var hendes kaereste Plads. Naar hun skulde vaere alene hjemme, flyttede hun derind med en lille lavfodet Sparelampe, der naeppe nok oplyste selve Krogen: Erhard kom ind og sagde Farvel--i Kjole og med det hvide Slips--for han gik.

Hun holdt af at se ham saa soigneret og fin (ogsaa Dametoiletter var et af de stadige Emner, Erhard og hun debatterede ved deres Yndlingsmaaltid, Frokosten, naar de var ene; og det morede hende stille, naar Erhard vidste saa "detailleret" Besked); og naar han var gaaet, blev hun siddende, smilende ved Tanken om den Tid, da de endnu boede i Provinserne, og hun og Erhard, der var Gymnasiast, sammen laeste det lille kopenhavnske Dagblad med Billeder, som Erhard holdt bag Professorens Ryg, og hvis Kvartalspenge hun betalte--for at det kunde bringe dem Bud "derovrefra".

Og Professorinden kunde blive siddende i sin Krog, fortabt i gamle Erindringer, uden at tage sig noget til--lige til Jomfruen bragte hende Theen paa en lille Bakke med en lukket Porcellaenssukkerskaal: naar Professorinden var ene, tilfredsstillede hun en lille hemmelig Svaghed, hun havde for mørkt Puddersukker i sin The....

* * * * *

Et Par Uger efter skulde Berg spise til Middag hos Konferentsraadinde Heltz.

En af Husets to stille Stuepiger hjalp ham Frakken af nede i Stueetagen--der var altid en egen ren Luft af de mange Planter paa Trappegangen--og allerede i den første Stue lod det som Mudret af et helt Fuglebjerg: Alle blev straks hojstemte i Vimmelskafet. Konferentsraadinden snakkede og lo hojt--med begge Haender strakt frem mod hver, der kom--saa man saa' hendes to Rader Taender, saa hvide og sunde, som provede de hver Dag Kraeften med tykt Rugbrod.

Herluf undskyldte, at han kom for silde:

-Ja--det ved Gud, De gor, lo Konferentsraadinden og rystede hans Haender.

Der var tolv, femten Mennesker i Stuen: AEgteparret Juergens, Professor Juergens fra Landbohojskolen, Fruen var fra Nakskov, en Ungdomsveninde af Konferentsraadinden; Hr. og Fru Ekberg, der ikke havde regnet paa Daglys for Bordet og var lidt for pudret; Etatsraadinde Knudsen--ogsaa fra Nakskov--med Datter, Sundt: en lille ung Fru Stern, som Berg ikke kendte, og som han skulde have tilbords; Froken Asta og Froken Julie; og Huslaegen med Kone, der nu kom med Tungen ud af Halsen og erklærede, han havde en Ulvehunger.

Alle snakkede i Munden paa hinanden, siddende og staaende rundt om i Stuen, hvor de store svaere Mobler--de var ikke fornyet siden Konferentsraadens Dod for ti Aar siden--var spredt over Gulvet:

-Det er Asta, sagde Konferentsraadinden. Jeg holder ikke af det. Jeg vil helst sidde fast opad Vaeggene.

Berg var gaaet hen til Froken Asta--hendes Smil var slaaet frem imod ham lige strax ved Doren--og han talte med en halv sky, halv om Stemme, mens hun blev ved at se ham glad ind i Ansigtet og smilte.

Froken Julie demonstrerede foran Huslaegen: Tyvende Bal, Dr. Friis, tyvende Bal--i _November_, sagde hun og spilede fingrene ud foran hans Ansigt; Froken Julie var i lyserodt og mindede i Gestus lidt om en Ingenué paa Teatret.

De stilfaerdige Stuepiger havde Doren op, og man gik ind i Spisestuen i Lyset. Konferentsraadinden oste selv op, og Sundt sagde--med Servietten stukket ind under Vesten, saa den skaermede et Stykke af Skjorten--og slog ud med de konne Haender over Bordet:

-Er det nu ikke rart? sagde han og smilte som en Bisp i en Gaaserede. Ja, Froken Asta, sagde han og saa' mildt til det forste Glas Sherry: Fyrre--det er Zenith ... man forstaar et godt Bord, man har gjort Erfaringerne, Damerne forkaeler En ... Sundt svaelgede i Herlighederne ved at vaere fyrre.

-Ja, ja, raabte Fru Juergens leende. Sundt kender Fadene. Fru Juergens brugte Talemaader som en holbergsk Pernille, var i Selskab udskaaret, saa hun regelmaessig i sidste Nu, for de tog afsted, maatte hjaelpe efter med et Kniplingslommelommetorklaede, og var en Monstermoder for syv "Drenge", hvoraf den aeldste var Rus iaar.

-Maaske er det Zenith for Herrerne, sagde Fru Ekberg.

-Naa, mine Damer, sagde Dr. Friis. De har saamaen ogsaa laert at konservere Dem.

De lo igen, og Konferentsraadinden, der var faerdig med Suppen, sagde betaenksomt: Ja det _er_ maerkeligt ... Naar jeg taenker paa _min_ Moder....

-Hm, sagde Julie, der delte Berg med den lille Fru Stern: jeg vilde dog finde det rart, om Bedstemodrene blev ved at gaa med Kappe.

Man fik en Fisk med Hummer, og Konferentsraadinden, der havde Vinsmag, lod saerlige Maerker gaa, stovede, rundt i Kurve:

-God? ... Ikke? nikkede hun fornojet rundt til Herrerne.

-En Vin, kaere, sagde Ekberg op imod hende. Han naennede slet ikke at sluge den.

Lille Fru Stern havde ikke sagt et Ord, hun glemte endogsaa at spise og sad blot og stirrede med et Par store lyksalige Ojne, og bevaegede undertiden pludselig Skuldrene--opad som en lille Fugl under AEGgeheden.

-Mathilde, sagde Asta over Bordet og lo til Berg.

-Der flyver dig en stegt Due i Munden.

-Ja, sagde den lille frue og fo'r sammen. De drak med hinanden. Rundt om, over Bordet, blev der talt om Pigeborn og Opdragelse.

-Ja, jeg, sagde Fru Ekberg, der stadig havde Ansigtet i Bevaegelse (naar det var i Ro, begyndte det at markere "Zenith")--ligefrem _studere_ min Datter.

(Denne langbenede elleveaarige var udstyret med Hoffepuder og

Fingerringe, saa hun var ikke ulig en hellig Krokodille.)

-Ja, ja, Fru Friis sukkede. Opdragelsen var en Kunst ... Hvem kendte nu tildags sine egne Born? sagde hun, mens Fru Ekberg gentog at det var et Studium, og Fru Juergens sagde: Fortrolighed--bare Fortrolighed, kaere; og Konferentsraadinden saa' med sit glade Ansigt henover sine Dotre og sagde:

-Man kender da vel sit eget Kod og Blod....

-Ja, Gud hjaelpe os, sagde Froken Julie i en halvhoj Parenthes og slog Viften ud: Vi er ikke fra Nakskov.

Men Hr. Ekberg var enig med Fru Friis ... Det var en Revolution--en sand Revolution i de unge Gemytter ... Hr. Ekberg tilskrev den Symaskinen....

-Ja--kaere Frue, Symaskinen sagde han overbevist ... De kober ude--kober de ikke alting ude? De kober "faerdigt"--man kober faerdigt ... Hvad skal man saa gi' de unge Dotre at bestille ... Vil De _sige_ mig, hvad man skal give dem at bestille?

Hr. Ekberg tav og ventede med aaben Mund paa, hvad Fru Friis vilde give dem at bestille.

Etatsraadinde Knudsen, der var lidt dov, og som forst nu var kommet rigtig paa det klare med Samtalen--hidtil havde hun indskraenket sig til at nikke glad ned til Konferentsraadinden hver femte Minut--sagde, at de horte, de laeste--de fik for meget at vide....

-Og danser for meget, sagde Professor Juergens ned over sin Tallerken.

Man serverede en Oksetunge i Madeirasauce med Trofler og Hr. Ekberg forlod Symaskinen; hans Frue var blevet mere hojrosted (Fru Ekberg blev altid et Ojeblik hojrosted, naar hendes Mand fortabte sig i dybsindige Materier) og talte om Skolerne: Ja--hos Froken Zachrisson havde hver Elev et Apparat paa sin Plads, saa de rettede Ryggene....

-Ja--den Sidden bukket sagde Konferentsraadinden, nede fra sin Bordende. Den er en Ulidelighed ... Den er det, der gi'er den megen Blegsot....

-Nej, sagde Fru Juergens, vi Nakskovere--Emma, hun loftede Glasset mod Husfruen. Paa Nakskov, Anna, raabte Konferentsraadinden ned til Fru Knudsen: Paa den gamle Tid, Anna.

-Ja--paa den Tid, sagde Fru Knudsen og nikkede. De drak alle tre: Jo, sagde Fru Juergens og satte Glasset resolut ned, vi kunde tumle Springfyrene. Hun slog en Brodkugle over paa Professoren: _Han_ husker Skovballe, sagde hun og lo.

Hun blev ved at tale om Nakskovtiden, Etatsraadinden horte kun det halve, men sad og smilte: Ja, ja, Frederikke, du var nu altid det muntre Blod, sagde hun. Konferentsraadinden sad med Taarer i Ojnene over sit Glas--hun taenkte paa Konferentsraaden.

-Mo'er, hviskede Asta op.

-Lille Born, sagde Fru Heltz og saa' fra den ene Datter til den

anden. Hun loftede Glasset og Dotrene svarede. Asta holdt Glasset op med Ojnene paa Herluf--de straalende Ojne--og han haevede ogsaa sit Glas, og de drak, med Blikket paa hinanden, mens hele Bordet summede af al den glade Forelskelse i Nakskov.

-Slyngel, sagde han til sig selv, mens han drak og blev blussende rød, idet han satte Glasset ned paa Dugen.

Alle lo og snakkede; selv Froken Knudsen vaagnede ved det pludselige Ord "Ramlosa" og gav sig til at forfølge en Familie "Beck-Friis" op gennem Aarhundrederne; Fru Juergens sluttede af med Nakskov og slog ud mod Sundt.

-Nej, nej,--der var ingen gamle Ungkarle _der_.... Da vidste Folk, hvad de vilde--min Kaere, og kunde bestemme sig.

Hr. Ekberg slog paa sit Glas, men Herluf horte ikke efter, hvad han sagde. Han stirrede kun paa Asta, der smilte frem over Bordet, ved Siden af Sundt. Lyset fra Kronen lod Atlasklivet skinne som et Pantser om hendes Bryst: Hvor er hun smuk, taenkte han.

-De kender vist--Berg fo'r sammen, det var virkelig den lille Fru Stern, der havde talt, og to Gange havde maattet sige: "De kender vist", og var blevet saa rød som en Paeon. De kender vist en ... Hr. Gerster, Erhard Gerster, sagde hun og hun tabte fuldkommen Fatningen ved at naevne Fornavnet....

-Ja, sagde Berg ... ja ... Han tog ikke Ojnene fra Asta: Og hende skulde du ikke elske, sagde han til sig selv ... Ja, Fruen kender Gerster? sagde han.

-Ja--sagde den lille Frue--det er en Ven af min Svoger; hvorpaa hun blev helt borte i Forvirring og ikke mere oplod sin Mund, til de rejste sig fra Bordet.

Kaffen blev baaret om i Dagligstuen under "Tak for Mad" og Stojen. Fru Juergens blev staaende hos Konferentsraadinden, laenet til sin Mand:

-Ja, sagde hun, _jeg_ har faaet Lov til at beholde ham. Og de to Veninder blev staaende Haand i Haand, mens Professoren gik hen til Herrerne, der var overvaettes varme og rodho'dede og talte om Adolfs nye Forretning: "Ja, det er nye Spisesedler, han vil lave", sagde Ekberg--og om Gersters Klinik: Det skulde saerlig vaere med dovstumme, han eksperimenterede:

-Ja, sagde Dr. Friis,_de_ klager ikke.

Alle snakkede, og ingen horte, hvad den anden sagde. Fru Ekberg havde fanget Sundt ind i en Hjornesofa og talte om, "hvad man da egentlig antog var Kvindens Bestemmelse", mens hun saa' ham lige ind i Ansigtet gennem sin Stang-Lorgnette.

Ekberg kom til--i et Par Buer over Gulvet--: Kaere, sagde han til Sundt, hun forfaerder Dem ... Ikke? hun forfaerder Dem ... Ja, sagde han og slog beundrende ud med Haanden, _hun_ er radikal....

Ovre i det andet Hjørne stod Asta, Berg og lille Fru Stern i en Klynge: Ikke? sagde Asta og naesten "rullede" den lille Frue: hun ligner en Fugleunge?

-Nej, nej, ror mig ikke, raabte den lille Frue, hun var purpurrod og skubbede Skuldrene op, saa kilden som et Kid: Ror mig ikke, siger jeg....

Lidt efter lidt trak Herrerne ind i Rygevaerelset, hvor Hr. Ekberg talte om AEGteskabet: AEGteskabet, sagde han, kaere Ven--_vort_ AEGteskab er et Kammeratskab.

De andre Herrer sank hen i Tavshed, tyggende paa Cigarerne; de kendte det Ekbergske AEGteskab ud og ind fra Rygevaerelserne.

Inde i Dagligstuen var Damerne faldet lidt til Ro, mens Fru Knudsen og Fru Ekberg talte om nye Lejligheder og Eskilstuna-Ovne:

-Ja, ja, sagde Etatsraadinden, ja, ja ... men de varmer ikke, de varmer ikke....

Ud paa Aftenen spillede de Lotteri, Damerne og Sundt, der sad og glaedede sig over alle de konne Haender, der lob saa travlt over paa Bordet. Fru Juergens raabte op, og Konferentsraadinden og Fru Knudsen var saa ivrige som Born: Hva' for et Numer? hvad sagde hun for at Numer? sagde Etatsraadinden.

-Aa, de har ingen Ojne i Hovedet, sagde Konferentsraadinden, som satte paa baade tilhojre og venstre, hos Froken Knudsen og den lille Fru Stern, der bare sad og smilte ud i Luften og kildrede sin lille Barnehage med Spidsen af sin sammenfoldede Vifte.

Asta kom imod Berg i Spisestuedoren: Spiller De ikke? sagde hun. Jeg ikke heller--Stemmen lod paa en Gang saa besynderlig fravaerende og modlos--kom--inde i "Fa'ers Stue" er der stille. De gik gennem Spisestuen ind i Konferentsraadens Vaerelse, hvor de store Mobler, med Kaempesofaerne i Nicher, stod urorte, som da han levede. Asta satte sig.

-Hvad blir det saa til, sagde hun. Med Teatret.

-Ved ikke, sagde han. Men pint af Usikkerheden, naesten Frygten, der altid sneg sig ind over ham, naar de var ene, begyndte han--blot for overhovedet at tale, kun for at de ikke skulde sidde tause--at fortaelle hende alt. Han talte om den store Opgave, om Arbejdet, om Anstrengelserne, om alle Planerne, om alt det som endelig, _endelig_ skulde fylde hans Liv; han talte, blev ved at tale; som drevet frem af en hidsig Utaalmodighed, for hvilken han ikke selv gjorde sig Regnskab, oprullede han som et Fremtidskort over hele sit Liv--til han tav, aandelos som efter et langt Lob, og pludselig paany folte sig forvirret foran hendes stirrende Blik, naesten angst:

-_Og jeg da?_ sagde hun:

Herluf bojede uvilkaarlig sit Hoved, naesten som En, der dukker sig for Slag, mens Asta blev ved at stirre paa ham:

-Jeg kan gaa her som en gammel jomfru og ryste mine Kroller--og som fortvivlet rystede hun de taenkte Kroller--gaa her--alle de Aar, sagde hun.

Hun hulkede, med Ansigtet ned mod Bordet, kort og stille.

Herluf havde rejst sig, han fandt ingen Ord, mens han krammede om Bordet--det var som _i et_ ulideligt Nu al den ganske Afmagt skulde samles af disse fire Aars Forsøg paa at føle Kaerlighed:

-Asta, sagde han.

Og i samme Nu holdt han inde: Men det er jo derfor, du har anstillet det hele--for at _komme los_, sagde han til sig selv; og han tav og folte sig blodrod som en Desertor, fejt og elendig som en Falskner, der gribes.

Asta loftede Hovedet og forsøgte at tvinge Graaden tilbage: Der ser man, hvor man bliver folsom imellemstunder, sagde hun og vilde smile.

-Ja--De har vist ganske Ret, sagde hun: Vi skulde alle søge Virksomhed, sagde hun. Hun rejste sig, nikkede til ham og gik.

Herluf stod endnu nogle Ojeblikke, da hun var gaaet.

Han vidste ikke selv, hvad Paaskud han for Konferentsraadinden fandt til at gaa--hvor Synet af hendes gode Ansigt smertede ham, som en hemmelig Tyv--; ude i Gangen stod den lille Fru Stern:

-_De_ gaar ogsaa, sagde hun, helt forfjamsket.

-Ja, sagde Berg.

-Ja--Jeg ogsaa, sagde hun og gav sig til at knappe Handsken op igen. Nede paa Hjornet lob Berg paa Lille-Gerster under en Lygtepael: Ja--Godnat, sagde han blot, han horte ikke, hvad han sagde, og gik videre.

--Gaesterne var gaaet, og Konferentsraadinden vandrede rundt i sine Stuer og smaasnakkede. Kokkepigen kom ind og blev takket, glørod endnu efter Anstrengelserne:

-Rigtig nydeligt, Sofie, altsammen rigtig tilpas ... Ogsaa Suppen, netop tilpas....

-Naar Etatsraadinden kun er tilfreds, nejede Sofie--Sofie Kokkepige kom aldrig laenger i Rangforordningen end til Etatsraadinden, det havde hun nu kaldt Fruen i tyve Aar.

-Ja, rigtig tilpas, Sofie, sagde Fruen.

Gamle Sofie gik, og Konferentsraadinden satte sig, lidt traet, og saa' ind gennem sine konne, stille Stuer. Det var Aastas Hoved, som hun folte ind til sin Skulder.

-Ja, vi har det godt, Born, sagde hun ... Vi maa vaere Gud taknemmelige.

-Asta trykkede hendes Haender og rejste sig. Hun gik ind i Faderens Stue. Julie havde slaaet sig ned ved Klaveret i Kabinettet og kvidrede sin Livvise.

-Sidder Frokenen her, sagde en af de stille Stuepiger, der kom med Pusteren for at slukke.

-Stine kan godt slukke, sagde Asta.

Pigen slukkede. Inde i Kabinettet jodlede Julie, mens Asta sad i Morket.

Det var nær ved Midnatsstunden, da Babette og Benoit gik fra Gilde gennem Lunden: Der var mørkt og faelt--hu, ha! Stakkels Knos han gos med Rette. Faldri faldrala fari lari lette. Aa jeg ryster, sa' Benoit. Aa din Kryster, sa' Babette.

Saa holdt hun op og slog Klaveret i.

-Asta, kaldte Moderen ind gennem Stuerne.

-Ja, Mo'er. Asta gik ind til de andre.

-Gud forbarme sig, hvor dog Mathilde Stern er kedelig, sagde Julie, som sad paa Sengekanten i Sostrenes Sovekammer.

-Er _det_ en ung Frue, sagde hun og slog de fremstrakte Ben kækt mod hinanden under Natkjolen. Man gifter sig vel da, for at _dette_ skal høre op....

-Hvilket?

-Pyh, sagde Julie blot og krob i Seng.

* * * * *

Herluf Berg gik op og ned, op og ned, i sin Stue og forte lange Samtaler med sig selv:

Det var altsaa forbi: han var lobet infamt derfra. Og han havde _kun_ --han eller denne hr. X, der sad i den mørke Bagstue i hans Hjerne og regerede i Smug--fra den første Dag taget Haand i dette, filtret sig ind i dette: Virksomhed, Planer, Teater, for at slippe og "komme los".

Det var _det_, der havde ligget bag Ordene--strax, den Gang oppe i Redaktionsvaerelset, da han første Gang sagde (og blev forbavset, som havde en fremmed talt, en anden Mand, der stod ved Siden af ham): "Og man kom los" ... oh han havde vidst det lige strax, hvad det betød, og havde dog handlet videre i Skjul af alt det andet--det om "Virksomhed" og "Planer".

Og nu var det sket. Nu var alt forbi og rigtig dodt.

Hvor han huskede den første Aften, da denne Kaerligheds-Kamp begyndte: da han kom hjem fra Bal, saa sikker, hed og munter, med hele Fanget fuldt af Smil og Minder. Og saa, midt som han sad--_da_ havde hun smilet og _der_ havde de vexlet Blik, taenkte han--havde han sagt, selv sagt, pludselig ud i Luften (just saadan som hint første: Og man kom los):

-Ja--elske hende, gor du jo ikke ... Og han havde _selv_ hort Ordene med en Angst, saa han sprang op som for at vaerge sig eller som for at lobe fra dem, men Stemmen blev blot ved.

-Men det ved du jo godt, at du ikke elsker hende ... Det har du jo aldrig troet, at du elskede hende, blev den ved med sin standhaftige Ro som en Mand, der slog ham venligt paa Skuldren:

-Det har du jo hele Tiden vidst, sagde Stemmen venligt--denne nye "Sokrates-Rost": at det ikke er Kaerlighed. Pust det bare ikke op til Kaerlighed.

Fra den Dag var Kampen begyndt--Forsogene paa at fole Kaerlighed: hvor han tvang sig i Hede, og hvor han lunede med Stemninger; hvor han sad med Pulsen af hver en Folelse, og hvor han rugede hver Fornemmelse hed i sin Fantasi--for at sporge: Hvorfor skulde det ikke vaere Kaerlighed? Er _det_ ikke Kaerlighed? Og denne "anden", denne Hr. Sokrates, smilte kun og spurgte igen: Hvis du troer det?

Og alligevel han saa' hendes Skonhed, og han begaerede hende. Han kunde have ofret hende alt ... ti ofre kunde han, kun ikke elske....

-Og _hun_.

Hvor han havde gaettet hende--hvor han havde forstaaet hende.

Som idag modte hun ham hver Dag med et Smil, sikker og tillidsfuld --et Smil, som naar Solen gik gennem Skyer, strax naar de saaes. For under Fravaerelsen sugede hun Tillid af Erindringerne, som hendes Tanker pudsede op, og hun troede, naar de ikke saaes.

Men naar de saa modtes, og de sad overfor hinanden--og hun lyttede med sit ganske Vaesen paa blot en Lyd, en Tone, som Lidenskaben har

dem--saa sneg Uvirkeligheden sig langsomt ind over hende, og de folte begge hjaelpest den samme uhyre Modloshed, under hvilken de sank sammen....

Og der var ingen Mulighed for et Samliv til at klare det. Kun Saesonens og Konviniensens Moder, mens Tvivlene afstumpede hver Folelse, Dag for Dag. Og alt blev vagt imellem dem, og man som levede kun i omskrivende Ord og Talemaader: Forholdet blev som Bruddet var--nu idag....

Herluf stod ved Vinduet, halvafklaedt allerede, da det flojtede nede paa Fortovet. Det var Gerster. Kan jeg komme op? sagde han.

-Ja--men jeg gaar i Seng. Herluf smed Nogleerne ned.

Lille Gerster sad ved Sengen med Overfrakken aaben og rod i Kinderne.

-_Hvor_ kommer _du_ fra, sagde Herluf, som laa i Sengen.

-Du--sagde Gerster--du, jeg tror, jeg elsker, brast det ud af ham.

Han fortalte om hende: Hun er det sodeste, du, sagde han. Hans Stemme havde endnu over sig som en Klang af alle Staevnemodets Kaelenavne, som han kom fra.

-Det er hende--den Gifte, sagde han og smilte. Han saa' ud som en Rus ved sit forste Sold, som han sad.

Herluf havde ikke sagt et Ord. Men som var den en Sten, han loftede for fysisk at dulme en stor Smerte, tog han om Hovedpuden og skod den

bort:

-Og _jeg_ tror, jeg imorgen bliver Victoria-Teatrets Direktør, sagde han.

Gerster horte knap: Naa--endelig, sagde han. Og han blev ved at tale, med sin saert vibrerende Stemme, mens Herluf Berg--virksomhedens Mand fra imorgen--med Hovedet paa Armen blev ved at stirre paa dette Menneske, der _elskede_.

* * * * *

Næste Dag underskrev han Kontrakten.

Victoria-Teatret skulde, under Konsortiet: Martens, Adolf junior og Herluf Berg, aabnes om tre Maaneder.

Et Par forste Kraefter havde Martens eller Spenner allerede sikret sig: En Primadonna, som var blevet uklar med sin gamle Direktør, og en Elsker, der et Par Aar havde givet sig af med at spille med tre Stjerner som Gaest, Resten af Personalet tog man fra en Trup, der havde rejst i Norge.

Saesonen vilde jo være langt henne, naar man fik aabnet, og man kunde sagtens spille de Par Maaneder "paa Huset".

IV

Adolf og Berg var saa tidligt paa Benene for at træffe Martens hjemme og lægge Beslag paa ham, for han gik til sine Bygninger, at "Bygmesteren" sov endnu, da de kom--Martens snuede i det hele noget laengere, efter at Victoria-Restauranten var aabnet.

Fru Martens lukkede Doren op til Stuerne (hun talte som en lavmaelt "Gaardkone" og tog ikke Ojnene fra dem), hvor Haedersgaverne paraderede med Flor om, og Bordtaepperne var bojet sammen med Vranken opad.

Fru Martens listede et Par Gange ind over Lobestykkerne gennem Stuen, mens de ventede, til Martens arriverede syngende. Han sang den ganske Dag nu i Travlheden, da Aabningsdagen naermede sig.

Konsortiet kom afsted, og ude paa Trappen stodte de paa lille Hr. Canth, der gik ned: God Morgen, hr. Fuldmaegtig, sagde Martens, der altid hilste paa lille Canth i en godmodig-opmuntrende Tone, som slog han ham paa Skuldren med et: Naa--frisk Mod, mens man læste hele den ubetalte Husleje paa den lille Fuldmaegtigs Fysiognomi.

-God Morgen, Hr. fuldmaegtig, sagde Martens igen og rystede paa Hovedet hen til Berg--bag Canths Ryg, der gik foran dem ud af Porten med "Putte", sin yngste Pøde. Lille Canth traskede hver Dag med Putte til Skole, for han gik i Retten.

De tre Kompagnoner styrede ned mod Teatret, Martens i Forvejen, febrilsk som han altid blev, naar han bare naermede sig "Bygningerne". Forgyldeerne sang i Forhallen paa de høje Standstiger, mens de lagde sidste Haand paa de blomstrende Friser; paa Trapperne slog Arbejderne

Braeddestykkerne over Trinene bort, og de traadte for første Gang paa de blanke Fliser; Martens gik omkring, trippende om de andre, helt "borte" foran de pompejanske Vægge, der straaledede nye imod ham--man havde borttaget Laerredet om Morgenen.

I den runde Logegang kom de ikke frem; en Flok Arbejdere transporterede et tilhyllet noget og spaerrede Vejen:

-Hvad er det? sagde Adolf, som aldrig gav Tid, men vilde frem.

Det var den gyldne Victoria til Foyeren. Lad os se hende, sagde Adolf og slog Laerredet bort med sin Stok, saa man saa' Gudindens slanke, forgyldte Ben.

-Satans, som det rene Bronce, sagde Adolf.

-Ja, svaert aegte ser hun ud, sagde Formanden. Arbejderne gik videre med SejrsGudinden. Inde fra Tilskuerrummet, hvis Logedore stod aabne, horte man Dekoratorenes travle Hamre, der slog Guldsom i Brystningen, og Dampmaskinens Støj fra Varmeapparatet, der torrede Huset. Bag dem lod høje Ohoj fra Arbejderne, der bragte "Nike" paa Plads paa Piedestalen.

-Hr. Spenner ventede, meldte et Bud fra Kontoret; og de gik ned i Stueetagen mod Gaarden. Det var blot "de smaa blaa" for Dagen, sagde Hr. Spenner muntert og praesenterede en Række Blaapapir paa Pulten. Adolf konfererede og skrev under, Martens skulde ogsaa give sin Underskrift et Steds.

-Ja, det er snart sket, Hr. Berg, lo Hr. Spenner hen til Herluf: Naar Navnene gor det--Han tog kaelent henover Papirerne, mens han lagde dem sammen i Bankbudets Mappe med det gyldne "Victoria" paa Bindet.

-Ja-a, sagde Martens, som blev ved at sidde og stirre forundret ud i Luften, efter at han havde skrevet under.

-Naa, De vil altsaa ikke have nogen Mont ud fra Forretningen, sagde Adolf og slog et Par Afskedsflag til Pengeskabet med sin Stok.

-Nej--vi sorger for os selv herude, sagde Spenner.

-Vel. Adjo--de Herrer. Adolf satte Hatten paa, og ogsaa de andre brod op. Hr. Spenner blev alene og sad foran sit store Pengeskab med de forgyldte "Sfinxer" paa Hjørnerne, bojet over Pulten. Han drev ganske tankelos sin Yndlingssport at skrive Navne efter paa Klatpapiret: Martens's "s" endte altid med saadan en hjaelpelos, lille, strittende Streg ligeud, som en afhugget Hale.

Herluf gik op i sit eget Kontor, Dorene lod han staa aabne, han holdt af at høre Husets Støj, mens han arbejdede: Dekoratorenes Hamre gik i Takt, og Skuespillerne, der kredsede i Teatret hvileløse den ganske Dag, lo i Garderoberne. I Kaelderens pustede den nye Dampmaskine som et ungt Dyr, der utaalmodigt pruster i Tojet, og hvert minut sendte en Skuespiller fra Scenen en Provejodlen ud i det tomme Rum.

-Godmorgen, Frue, raabte Herluf fra Doren. Han havde genkendt Primadonnaens Stemme.

-God Morgen, svarede hun--ud i Tilskuerrummet, saa det klang.

-Spar paa Rosten, raabte Berg: Imorgen er der Prove.

-Vel, svarte hun igen. Og Programmet?

-Bliver ved de to Enaktere og Prologen.

-Hm. Det ene svenske? raabte hun.

-Ja.

Der blev banket paa den modsatte Dor, og der begyndte et sandt Korind. Det var først Teatermaleren--i Baret og Bluse--med Favnen fuld af Udkast, som han i mindre end fem Minuter havde bredt ud over alle Stole, mens han talte i et vaek; og Hr. Staer--med aaben Overfrakke og halvt i Knae af Foraselse--der haabede, i Teatrets Interesse, at kunne se Etablissementet to Dage for den ovrigte Presse--af Hensyn til sin skandinaviske Korrespondance.

Et par Skuespillere, der havde "lugtet Journalist" i Huset, bankede ogsaa paa og kom ind, og man horte ikke Orenlyd for den halvtyske Teatermaler, som forklarede Berg sine Udkast, hvis Farver skreg i Dagen, og de to Skuespillere, der lod Munden lobe foran Staer, som sad op paa Skrivebordet--Hr. Staer sagde altid Nej Tak til en Stol og, faldt saa hen paa et Bord, hvor han blev--og saa' traet ud, mens han i Tankerne udparcelerede Sladderer mellem Stjerner a en Krone i Bladenes Petitrubriker.

Berg, der var ganske or i Hovedet af Teatermalerens Forklaringer, hvoraf han intet forstod, vendte sig til de andre og sagde med Haanden paa Hovedet:

-Ja, sagde han (Hr. Staer talte om indleverede Stykker) jeg har i en Maaned laest syv og firs.

Telefonen begyndte at ringe, mens Hr. Staer spurgte ud om Titler, og den ene Skuespiller, der ikke lod sig overdove--han havde i fem Aar spillet aeldre Helte i Broderrigerne, med Hovedstation i Trondhjem, og havde faaet en bred Diktion--blev ved paa sit halvnorsk:

-Lad os forst have kompletteret vort Personale ... Og man skal hore fra os, _hore_ fra os....

Telefonen blev ved at ringe; det var fra Adolf: Hr. Berg maatte komme strax. Berg oploste Konsiliet; den aeldre Helt maatte han lempeligt skubbe ud af Doren, og endnu paa Taerskelen blev han greben af Overlampisten, der skulde have Oplysninger om Belysningsproven for Pressen.

Paa Trappen til Direktionsvaerelset havde der--til AEre for Hr. Staer --samlet sig en liden Flok Skuespillere, der hilste; Primadonnaen talte, bojet frem, hojt til en Kammerat paa Afsatsen nedenunder og stak sine hojvristede Fodder frem mellem Tremmerne i Gelaenderet....

Ved Porten skiltes man ... "Ornulf", den aeldre Helt, skulde samme Vej som Hr. Staer, og Berg naaede op i en Droske.

Udenfor Forretningen paa Kobmagergade var der formeligt Oplob foran en Silkepapirs-Mandarin og -Mandarinfrue i naturlig Storrelse, der

valsede i Udhaengsskabet. Herluf gik ad Bagvejen ind i Kontoret, hvor han hilste paa et Par unge spanskskaeggede Malere, der dovnede med Cigaretter i Munden i en Sofa, og nikkede ind til gamle Hr. Adolf, der sad bag en Tapetdor i et lille halvmorkt Rum fuldt af gamle Kotillonsrester, og talte Kontrolmaerker fra Forretningen.

Adolf junior rev Doren til Butikken op og raabte noget ind: Ja--Goddag, nikkede han til Berg og var vaek igen.

Har De set det? sagde en af de slove Malere og pegede paa Doren.

-Hvilket?

-Arrangementet, sagde han ... Vi har s'gu arbejdet hele Natten.

Herluf trak Doren til Butiken til Side for at gaa ud paa Trappen, der var hoj som en Altan, og sendte i det samme en Ed ind til Malerne: hele Rummet var paa en Nat blevet et lille Kina.

Den store Disk var rykket ud, og midt i Rummet stod der en Kaempe-Mandarin og nikkede under sin Parasol; foran Hjornespejlene prangede et Par udstoppede Paafugle over Guldpapiersskaermbrædtet, med Halerne bredte ud over smaa Sofaer; og foran Langvaeggen, der blev helt borte under Marokkotaepper og Majsstraabuketter og Palmeblade var der bygget en Grotte af Vifter og udspilede Parasoller og Lampeskaerme, hvor inderst inde en stor Kineserfrue sad og nikkede mellem to Lamper ... To skaeve Taarne af Mozart og Beethoven i Pap--"Medailloner til Pryd over Pianoforter", der var Forretningens sidste Nyhed--bojede sig halvvejs sammen over Grotten.

Hele Rummet var en Forvirring af Viftedekorationer, eftergjorte Skjolde og opspaendte Papirparasoller, som stod og som hang.

Og midt i det hele havde Adolf i sidste Ojeblik, i det fulde Lys fra Vinduerne, paa en Piedestal lige ved Doren, stillet en Prins Karneval i skrigende gult Silke--en Rest fra et Maskebals-Arrangement--der ragede op over alt med sin sejrige Brix i Haanden.

Doren stod ikke for Folk, der kom og gik. Det var en Beundring:

Hvad han havde for Ideer--Naar blev _han udtomt?_--Ja, man maatte forbavses ... Alle snakkede.

-_Mig maa_ De hjaelpe med noget fixt til en Kotillon, sagde en lille Dame og rejste sig paa Taeerne.

Alle Damerne vilde kun handle med Adolf, og de traengtes sammen om ham--under Kineseren--som Konfirmandinder, der vil have skrevet Navn i Psalmebogen, om Praesten:

-_Bedste_ Hr. Adolf--_mig_, sagde lille Fru Canth, der var her med Fru Strom. Men Adolf horte ikke, han blev ved at gestikulere foran Professor Gerster og en Kollega fra Fakultetet, som gjorde Bestillinger til den hygiejniske Kongres:

-Men Hr. Professoren vil blive aldeles tilfreds--aldeles tilfreds, forsikrede Adolf.

Fru Canth og Fru Strom opgav det og slog sig til Ro under Paafuglene:

Fru Canth skulde have en "net" lille Spiseseddel--"til selv at skrive paa--men noget net"....

Travlheden blev ved. De to Professorer, som ventede paa et Overslag, gik rundt og saa' paa Kunstblade. Lige under Trappen horte Berg Professor Gersters behagelige Stemme sige til Kollegaen, der saa' i en Mappe:

-Bedste Ven--Frederiks Hospital--Frederiks Hospital erklærer vi, er under Restavration under Kongressen.

Og Adolf, der var faerdig med Overslaget og kom hen til de to Herrer, sagde pegende paa Kunstbladene:

-Ja--det er Fotogravurer, ganske nye ... Ikke til at skelne fra Kobberstik....

Herluf gik tilbage i Kontoret; de to Malere var allerede gaaet. Den gamle Adolf, der altid gik hjemløs om med en medtaget Filthat paa Hovedet og ikke vidste, hvor han skulde gore af sig selv, og hvor han skulde vaere, men trippede rundt og lagde et fortygget Penneskraft i hver Krog, var idag helt forskraemt og havde allerede lavet sig til at traske hjemad ad Bagdoren ... Gamle Fru Adolf vovede sig sjældent stort laengere end til lige indenfor Doren i den nye Butik, hvor hun stod lidt, i sin Regnkaabe, og smilte til "Frokenerne i Forretningen", til hun havde set Sonnen:

-Hvad er det, Mo'er? sagde han i Skyndingen.

-Det er ingen Ting, Konstantin, sagde hun og gik saa igen.

Lidt efter lidt blev det stille i Butikken. Adolf kom op og satte sig tungt i Sofaen: _Det_ var en Dag, sagde han.

Herluf lo: Naa--hvor mange Dusiner Papirs-Tallerkener er der saa solgt til Vaeggepryd, sagde han.

-Gud forbarme sig, sagde Adolf, mange desvaerre--dem saelger vi jo med Tab ... Man maa jo skaffe Folk indenfor sine Dore.

Han rejste sig igen og taendte Gassen for at vise Berg Indbydelseskortene til Teatrets Belysningsprove for Pressen.

I Butiken var der blevet tomt, og det skumrede lidt efter lidt. De tre "Frokener" sad traette foran den store Grotte, hvis Lamper var gaaet ud. Og kun den store Mandarins hvide Skaldepande lyste, op og ned, i Skumringen, mens han nikkede.

-Taender vi saa? sagde Adolf fra Trappen.

* * * * *

Berg gik hjem og spiste hos gamle Adolfs. De to gamle ventede allerede i Spisestuen, hvor en ny Buffet med Spejle stod paa Langvaeggen, prydet med en stor pletteret Opsats, hvor paa en Spejlglassbakke tre Svaner svømmede under en Aakande--en Fodselsdagsgave fra Konstantin til sin Moder.

-Jeg holder jo ikke af det, sagde Fru Adolf--hun havde den Vane at

trække Folk hen i Krogene for at lette sit Hjerte lidt, naar
Konstantin gik ud af Stuen--jeg holder ikke af det ... det "Elektro"
... Vi spiste med Jern. Hr. Berg, til den Dag, vi havde "aegte" ...
Adolf gav mig tre Gafler hver Jul, til vi havde atten....

-Naa, min Pige, du har saamaen forstaaet at samle godt med Solvtoj,
sagde gamle Adolf og pegede over mod Skabene, hvor Husskattene blev
opbevaret, indpakket i defekte Lagener og Tarlatan.

-Ja, ja, Adolf, sagde hun, naar man siden kan det, Mand.

Konstantin kom ind igen, og de satte sig tilbords. De fik ingen Suppe,
men i Stedet for en Mellemret med mange fine Ting i Krustader. Siden
Konstantin havde vaeret de to Aar i Frankrig, spiste de hos Adolfs
efter en fransk Kogebog, Konstantin havde bragt med fra Paris. Fru
Adolf fik det oversat af en Niece og havde snart gennemstukket alle
Bladene med sine Strikkepinde for at indpraente sig Ordene. Men det var
og blev hende en svaer Ting--"de putter saa meget sammen", sagde hun
til Berg--og hun sad med Livet i Haenderne over Krustaderne.

-Hvordan er de, Adolf? sagde hun og flyttede sig paa Stolen.
Konstantin turde hun ikke sporge.

-Udmaerkede, min Pige, udmaerkede, sagde den gamle, der pustede med
Ganen helt forbraendt af alt det staerke Stads.

-Udmaerkede, sagde han.

-Ja--de er ganske gode, Mo'er, sagde Adolf junior.

-Den unge Herre siger, vi har vaeret heldige idag, Marie, sagde Fru
Adolf til den gamle Pige, der tog Tallerkenerne ud--helt nervos af
Glaede.

Da de var faerdige med at spise, drak de Kaffen i Dagligstuen, for
Konstantin og Herluf gik igen. Gamle Fru Adolf stod og saa' til i
Gangen, mens de tog Overfrakkerne paa.

Da de var gaaet, vendte hun tilbage til Stuen--gamle Adolf sov inde i
Spisestuen med "Dagbladet" i Skodet i sin Hvilestol--og kaldte den
gamle Pige ind for at faa lettet sit Hjerte og fortælle om "Drengen".

Til daglig fik Fru Adolf jo ikke meget at vide, og sporge turde hun
ikke--For han har jo naturligvis altid saa mange Ting i sit Hoved,
sagde hun--; men naar Herluf spiste der om Middagen, talte de om alle
deres Planer og Projekter, mens hun sad og spillede Oren og Ojne op:

-Ja--de har Ideer, de har Ideer, blev Fru Adolf ved til den gamle,
Marie.

Gamle Adolfs havde aldrig haft mer end den ene Son.

* * * * *

Der skulde forste Gang "taendes" i Viktoriateatret, og alle
Skuespillerne var der. Gamle Fru Adolf var gemt i en Krog i Logen oppe
over Kongelogen, hvor hun var arriveret en Time for Tiden, og hvor hun
blev helt forskraekket, da Doren sagte gik op bagved hende, og en anden
"Kvindeperson" listede sig ind og satte sig i det andet Hjørne i

Morket.

Man horte Skuespillerne hviske nede i det mørke Hus, og oppe bag Tæppet Skridt og Kommandoraab, indtil Rampen med et blev lys, og der lod et langt "Aah!" fra Parkettet: man saa' Tæppet for første Gang. Engle trak et Flojelsforhaeng bort fra en Sojlegang, hvorfra man en Foraarsmorgenstund saa' gennem Orstedspark ud mod det ny Kobenhavn. Frem gennem en Sidegade lyste Palmehusets Kuppel i Solen.

Skuespillerne blev ved at raabe, mens den store Lysekrone langsomt begyndte at saenke sig--den bredte Lys over Loftet, hvor Kunstens og Vaarens Genier i forgyldte Felter daengede hinanden med Roser, de plyndrede fra Overflodighedshorn; og kastede Skaer ind mod Logernes Baggrund, hvor gyldne Smaastjerner lyste paa Graat; alle Balkonrandens Engle dansede, mens de blaeste paa deres luende Tuber.

Der var blevet ganske stille, mens Kronen sank. Oppe i Logen bojede fru Adolf sig frem og fulgte aandelos det straalende Monstrum, der dalede majestaetisk; den anden Kvindeperson i krogen stirrede kun mod Loftet--Haenderne havde hun foldet, inde under Logekanten, hvor der var morkt.

De tre Kompagnoner stod og ventede oppe i Scenerummet bag den yderste Kulisse. Da de horte den første tunge Gliden af Tæppet, der haevede sig første Gang, greb Adolf Herluf krampagtigt om Haandleddet og gik bort, i Angst, ned i Kaelderrummet.

Dekorationen, man saa, var en gammeldags Sal med store, aabnede Glasdore i Fonden. Baggrundstæppet skaelnede man endnu ikke ret. Men nu gik Maanen op, og alle Skuespillerne skreg Bravo i Salen; det var "Fader Holbergs" Kongens Nytorv med Tage og Karnaper og det gamle danske Skuespilhus, der laa i Maaneskaeret.

Nede i Salen blev der raabt og applauderet, som var hele Huset fuldt; oppe i Logen rykkede de to ud af Krogene for at strække Hals og se. Saa faldt det hvide, guldbroderede Mellemaktstæppe, og Adolf, der var kommet op af Kaelderens igen ved Lyden af Bifaldet, traadte frem for Rampen.

-Om vi saa drak et Glas, sagde han, paa Husets Held.

Skuespillerne brod larmende op, under Hurra, og man horte dem jage ud gennem Gangene. Der var stille lidt, i det store Rum, til Tæppet igen gik op, og de alle stod i Flok paa Scenen, mens Victoria-Tjenerne fyldte Glassene:

-Saa et Huset leve, raabte Berg hojt, ud i den lyse Sal.

-Ja, et Huset leve, skreg de andre med loftede Glas.

... Ja, jeg er Madam Martens, nikkede den fremmede paa en Gang oppe i Logen glaedesstraalende til Fru Adolf--de var i Ivren rykket hinanden ganske naer, midt paa Baenken, uden at vide det--:

-Og mit Navn er Adolf, sagde Fru Adolf ganske forpustet af Bevaegelse.

-_Hans Moder_, sagde hun og nikkede til Fru Martens.

Hurraerne dode hen, mens de drak ud dernede, og Propperne knaldede

igen.

-Og saa et "Leve Konsortiet", raabte Regissoren: Det leve hojt.

Det elektriske Lys faldt pludselig fra Kulissen ud paa Flokken, mens de sang. Herrer og Damer, med Glassene i Haenderne:

Og dette skal vaere Konsortiet til AEre: Hurra. Og Skam faa den, som ikke Konsortiets Skaal vil drikke, Hurra--Hurra, Den Skaal var bra' Hurra.

-Hva'--Born--det kalder man Akustik, raabte Ornulf fra Trondhjem, da det sidste Hurra klang, og alle lo, mens de klinkede, og Martens svingede det fyldte Glas op mod sin Kone.

-Bliv ikke forskraekket, mine Damer og Herrer, sagde paa en Gang en fremmed Stemme, og alle vendte sig: Spenner var med en Herre dukket frem i en Kulissedor: Det er kun mig, sagde Konferentsraad Hein og traadte frem; lad Dem ikke forstyrre.

De veg alle tilbage og hilste, mens Adolf, der blev helt varm og febrilsk af Overraskelsen, sendte Bud efter mer Champagne, og Konferentsraaden af Herluf blev praesenteret for Selskabet, der bukkede og nejede, af Respekt for Kapitalen.

-Ja, mine Damer, det var Hr. Spenner, der forte mig paa Lur, smilte Konferentsraaden. Den nye Champagne kom, og Herluf bad Konferentsraaden drikke et Glas: Det var dog en Art Fest--i Familiens Skod--det var iaften forste Gang Lys i Huset, sagde han.

Konferentsraaden tog Glasset, og Kredsen ventede stille rundt om ham. Ja, mine Damer og Herrer, sagde han, det er vel mindst den selvbudne Gaests Sag at traenge sig frem med en Tale--men takke Dem maa jeg dog, fordi De tager saa venligt imod mig. Jeg kan forsikre Dem, at det er med Glaede--og Konferentsraaden vendte sig halvt mod Salen--at jeg tommer dette Glas med Dem for forste gang i Deres nye, skonne Hus ... Skal vi tomme det paa Foretagendets Held--de foretagsomme til Lykke!

Han rakte Glasset halvt frem mod Martens og holdt inde et Ojeblik: Og --mine Damer og Herrer, sagde han saa, i Begyndelsen sogende om Ordene --nu, mens jeg vandrede gennem Deres Hus--jeg kan vel sige med noget af _dens_ Glaede, der ser, begynder at se en Livsdrom gjort til Virkelighed--slog Tanken ned i mig: skal vi, mine Damer og Herrer, hilse dette Deres store og straalende Hjem, det sidste Vaerk og ligesom Kulminationen af hele den rige Foretagsomhedens Aand, der har sat sig Maerke paa Maerke i vort Samfund, der har omskabt vor By; der er traengt ind i vore Huse, ja, som har omdannet hele vort Liv ... skal vi hilse dette Hus, hvor Kunstens og Vaarens Genier--med loftet Glas vendte han sig helt mod Salen, og hans Stemme havde, mens han samlede det hele Rum som i et Blik og saa lod Ojnene hvile paa Balkonrandens legende Engle, noget af den halvdaempede og hemmelighedsfulde Klang, der beruste Generalforsamlingerne--udstror deres nye Rigdomme, skal vi hilse det som et Billede paa selve vort rige, store Fremtidens Kobenhavn, det _vort_ Kobenhavn, der brod Voldene ned for at bygge paa ny Jord: et Leve for Byen, der er rejst paa den Grund, hvor vi nu staar.

-Et Leve for et stort, et Leve for det nye Kobenhavn.

Ingen vidste, hvem der kastede det forst, men som et Lyn fo'r Glassene klirrende i Gulvet, mens de haevede Haenderne og raabte, naesten ligesom om de vilde svaerge:

-Leve--leve Kobenhavn.

Oppe i Logen graed de to Fruer, som var de til Hojmesse.

Paa Scenen dannede man Tog for at gaa endnu en Gang helt gennem Huset. Ogsaa de to Fruer listede ud af deres Krog og sneg sig ned gennem Gangene.

De kom ned i Foyeren, Latteren og Stojen af Skuespillerflokken dode bort henne i Korridoren. Fru Adolf og Fru Martens blev staaende i den store Sal, de begyndte saa smaat at vande Hons igen, hver paa sin Side af den gyldne "Victoria" ... Og dumpt lod helt herud Lyden af Jerntaeppe, der rullede sig ud som en truende Vaeg og faldt tungt i Gulvet, for forste Gang.

Alle var gaaet, og "Konsortiet" sad, lidt mat, i Kontoret.

-Nydelig Dag, nydelig Dag, sagde Martens til Hr. Spenner, der kom ind.

-Ja, ja, Hr. Spenner stangede og bugtede sig som en glat Aal: Og den forste Prioritet bliver tolvhundredetusind i Centralbanken.

-Hva'?'--Satan, Adolf forsogte at rejse sig, men faldt igen tilbage i Saedet, med Haenderne ned mod sine Laar.

-Ja ... Konferentsraaden havde netop Lejlighed iaften ... Og man skal vel ikke kobe Katten i Morke, Hr. Spenner gned Haenderne og lo: Satan, sagde Adolf blot igen. Der var Ojeblikke, hvor Adolf, der i det Hele taget var anlagt til at beundre, var helt "borte" over Spenners Geni for Forretninger.

Konsortiet havde i Stilhed traengt til en stor Prioritet.

* * * * *

-Asta--du blir forkolet ved at sidde ved det Vindu. Det var Fru Heltz, der raabte fra Dagligstuen, hvor hun arbejdede ved Lampen med Fru Juergens, ind i det mørke Kabinet til Asta, der sad ved et aabent Vindu.

Asta svarede ikke, hun havde bojet sig frem bag Gardinet: nede i Frederiksberggade horte hun nu Stojen af Stemmer og mange Vogne.

-Ja--det var dem--hun slog Gardinet for, som om nogen skulde kunne se hende fra Gaden, og hun lyttede i Morket, anspaendt, til Stemmerne dernedefra.

-Det er Teatervogene, sagde Konferentsraadinden inde i Dagligstuen ... Fra Vitoriateatret....

-Naa, saa er da ogsaa _den_ Fest forbi, sagde hun.

-Der er saamaen ogsaa snakket nok om det, sagde Fru Juergens. Asta sad stille bag Gardinet. Strommen god sig forbi--Trin og Stemmer og Latter

... Hun bojede sig frem, fangede de enkelte Ord og nu Herlufs Navn--Gang paa Gang hans Navn.

-Ja--det var gaaet godt ... det var gaaet godt; hendes Hoved sank ned mod Karmen.

Strommen var forbi, og Stojen tabte sig langsomt. Asta maerkede ikke, at Vinden fra det aabnede Vindu tog unaensomt i de lange Gardiner, med Hovedet stottet mod Karmen stirrede hun frem for sig.

-Asta--men det _traækker_, raabte Konferentsraadinden fra Dagligstuen.

-Ja, Mo'er, sagde Asta og fo'r sammen. Hun lukkede Vinduet.

-Skal vi saa drikke The? sagde hun og traadte frem i Doren.

-Ja--der ser man, Asta, du har forkolet dig ved det Vindu, sagde Konferentsraadinden ved Thebordet. Du er jo ganske bleg....

-Jeg, sagde Asta og lo: hun gned sig Rodme i Kinderne med de flade Haender, mens Froken Julie gav sig til at nynne ganske hojt ved Bordet.--

Kredsen Canth rullede op i Farimagsgade i tre Drosker efter Indvielsen. Der skulde spises hos Canths. Man diskuterede hojroset "Aftenen", mens man gik op ad Trappen, og kom noget mat til Saede i Stuerne, hvor lamperne havde oset, for at vente paa Aftensmaden. Det varede altid laenge hos Canths, for man naaede tilbords, mens Assessoren trippede ulykkelig frem og tilbage foran den lukkede Spisestudor og fo'r sammen hver Gang, en Dor floj haardt i ude i de ydre Gemakker--Fru Canth havde den Skaebne altid at faa saerdeles "heftige" Tjenestepiger, der iovrigt tilbragte Tiden i en Tilstand af evig Tilbundethed paa Grund af Tandpine--og "Tante" Strom blev kaldt ud i Kokkenet for at bistaa i Skyndingen.

Stemningen var mat og forsulten. Familien Molbom var i det hele kraenket; de havde siddet i anden Etage og havde haft Plads bag en Pille, saa de intet kunde se; og Bastrup havde i Garderoben faaet forvexlet sin Paraply.

Fru Dunker holdt bag en Lampe nervost Oje med Scheele, der var altfor optaget af Stroms franske Guvernante,--en Genferinde med Haaret i Slangekroller og et Par aengstende Ojne, for hvem Scheele i den siste Tid havde interesseret sig--som var her i Aften med sin Elev Agathe, en svaerlemmet fjortenaarig, der, opvakt, iagttog Situationen fra en Krog og ilsomt "telegraferede" til Moderen, som aabnede Doren og nu ogsaa kaldte Sundt ud til Salaterne.

Agathe besad sin Moders fulde Fortrolighed: Det er utroligt, sagde Fru Strom, alt, hvad det Pigebarn ser.

Sine paalideligste Oplysninger skyldte hun Agathe. der havde en Maade at kunne komme uventet tilstede paa, som var uforlignelig.

-Man tror det ikke, sagde Fru Strom, hvad min Agathe har for Ojne.

Endelig kom man ind i Spisestuen, og Parrene begyndte at skyde sig frem foran Buffeten for at finde deres Navne over Kuverterne: Her, lille Ven, her, lille Ven, raabte Fru Strom op til Obersten, der havde

Fru Dunker (Oberstinden havde i sidste Ojeblik venlig placeret Guvernanten tilvenstre hos Scheele og rykket sin Mand og Fru Dunker over vis-a-vis) her, lille Ven, sagde hun til Fru Dunker med sit rare og hjælpsomme Smil, saa man saa' alle hendes velbevarede Taender.

-Naa--saa Gud vaere lovet, lille Edvard, sagde Fru Canth: Saa fik vi da Maden paa Bordet. Hun praesiderede med Sundt midt for Doren til Sovekammeret, der saa' indbydende ud med en mat Loftslampe ved Fodenden af lille Fru Canths store Mahogniseng med Himmel af meget blomstret Kretonne. Mitte--den tjaarige aeldre Ud gave Canth--og Putte sov i to smaa Senge bag et Skaermbraedt. Til den lille Assessor blev der om Aftenen redt paa Sofaen i hans Vaerelse.

Stemningen haevede sig, saa det summede i Stuen. Lille Canth hilste rundt paa sine Gaester med smaa forknytte, hjertelige Nik, mens Molbom drak "Mo'er" til med mange Vidner for at opmuntre hende. Man talte igen om Teatret og kom ind paa Primadonnaens Kjoler, hvad der vaekkede Fru Molbom.

-Primadonnaen havde vaeret uanstaendigt klaedt paa, erklarede hun afgorende.

-Naa, Herre Gud, sagde Fru Canth og loftede veltalende Armene i Vejret, naar man _skal_ vaere bararmet ... Skaal, "de Smaa", sagde hun og drak Ungkarlene til.

-Det var _uanstaendigt_, sagde Fru Molbom oprort. Arthur, sagde hun over Bordet--_gav_ jeg Dem ikke Kikkerten?

Arthur bevidnede det: Men De saa' jo ingenting, sagde Sundt, for Pillen.

-Lidt saa' man vel, sagde Fru Molbom kraenket.

Alle lo og talte hojt, glade og maette. Fru Strom sad og smilte ligeoverfor Fru Dunker, der havde store røde Pletter paa Kinderne og ikke tog Blikket fra Scheele og Genferinden, der hele Tiden manovrerede med sine Slangelokker, saa de var lige ved at strejfe Redaktoren i Ansigtet.

-Skaal, lille Frue, sagde Molbom, med fremrakt Glas og tog "Vidne".

Man brod op fra Bordet og spredte sig i Stuerne, hvor de fire AEgtemaend sad tavse over Toddjerne i Hr. Canths Vaerelse, og den franske Guvernante, der drev "Chiromanti", laeste Skaebnen af Haenderne i Dagligstuen.

Der blev hvidsket rundtom i Krogene, mens Guvernanten blev ved at kaertegne Sundts Haandlede for at raade Fremtiden, og Fru Strom sad paa en Sofa midt i Stuen med sit brede Smil, som en Provinskaffesoster, der endelig horer Maskinen i Kog.

Agathe drev rundt i Spisestuen i Naerheden af Portieren til Sovekamret, hvor Fru Molbom, der stadig var fornaermet, havde trukket sig tilbage for at hviske med Bastrup.

Der blev et stort Staahej, da Fru Canth skulde spaas og paastod, at Guvernanten bare kildede. Alle strommede sammen, da Turen kom til Scheele, og Genferinden tog hans Haand.

-_Scheele_, sagde Fru Dunker næsten skrigende og gik et Par Skridt frem, hun havde ikke taget Ojnene fra den "Chiromantiske" Laererinde fra det Ojeblik, hun begyndte sine Kunster:

Scheele tog sin Haand los, og der var et kort Ojeblik stille i Stuen, til Fru Canth sagde: Ja, jeg siger det jo--hun kildrer, og fik Sundt praktiseret hen til Klaveret for at spille en Vals.

Hun bod Bastrup op, og de begyndte at valse paa Taepet, rundt om Moblerne. De andre fulgte efter og selv Molbom stod op fra Toddyen og kom frem i Doren: Vi to, Mo'er, sagde han og bod Fru Molbom op, der drejede i Valsen som et svaert Taarn midt paa Gulvet. Fru Strom hentede Obersten, og de dansede alle, aandelose og stodende mod Moblerne, mens Sundt spillede, og Fru Canth sang til, i Armene paa Bastrup.

Agathe sneg sig forbi sin Moder og blinkede: De er i Sovekamret, hviskede hun og begav sig tilbage paa sin Post med nogle ranglede Legemsbevaegelser, der skulde udtrykke Ligegyldighed.

Inde i Sovekamret talte Fru Dunker heftigt og sagte, siddende foran Scheele med Ryggen til Doren, holdende ham fast i en Krog, mens hun hviskede en Strom af Ord, og han svarede, halvhøjt, i korte opbragte Sætninger, og hun atter hviskede, bevaaget og næsten, som hun hulkede.

Mitte var vaagnet ved Lyden af Stemmerne, og hun var kroben ned ved Fodenden af sin Seng, hvor hun sad ubevaegelig og stirrede paa de stridende med store Ojne.

Agathe gik helt hen til Portieren. Nu horte hun, at Fru Dunker graed, og Scheele gik op og ned foran Spejlet, mens Fru Dunker talte klagende.

Putte var ogsaa vaagnet og var kroben ned til Søsteren, angst ved at høre nogen graede, taet ind til Mitte, der stadig sad ubevaegelig og lyttede, stirrende paa den graedende Fru Dunker....

Det var Fru Strom, der ude i Spisestuen højt bad Agathe om et Glas Vand, idet Scheele slog ud med Haanden mod Fru Dunker og gik.

Fru Dunker blev ved at graede, mens Bornene horte Valsen og Trinene inde fra Stuen. Til sidst rejste hun sig og gik hen til Vaskebordet for at vaske sine Ojne. Men saa begyndte hun at graede igen og rakte Armene op i Luften: Aa--Gud nej--aa Gud nej ... sagde hun.

-Hvad er det? hviskede Putte. Hvad er det? Men Mitte svarede ikke, blev bare ved at sidde og stirre ud i Luften, efter at Fru Dunker var gaaet.

Inde i Dagligstuen dundrede Guvernanten en Galop, og Gulvet rystede under de dansende, saa Bornene maerkede det helt ind under deres Senge som et rent Jordskaelv.

-Det er Mo'r, sagde Putte--der lod en høj Latter derind.

Begge Pigebornene listede ud af deres Senge, frem fra Skaermbraedtet hen til Doren, i deres Natkjoler. Inde i Stuen var alle Mobler skubbet til Side, og det ene Vindugardin flagrede for Vinduet, der var lukket op for at skaffe frisk Luft, mens de alle dansede ... Moderen forrest med

Sundt.

-Gud--Ungerne, raabte Fru Canth pludselig og lo himmelhojt ved at se de to natkjoleklaedte, der retirerede tilbage ind i Sovekamret.

Men Sundt lob efter dem og bar Putte ind paa Armene; han loftede hende hojt op, midt i Dagligstuen, mens de alle raabte, og Guvernanten blev ved at spille, saa Straengene dansede.

Lange Bastrup havde hentet Mitte og svingede hende i Polkaen, saa Natkjolen floj, og Fru Canth raabte, halvkvalt af Latter: Nej--se dog BARNET--se dog BARNET....

Der lod en stor Stoj nede paa Gaden, og alle styrtede til Vinduet. Hele Fortovet foran Huset var sort af Folk, der raabte Hurra og jublede:

-De følger Martens hjem, raabte Fru Canth. Alle Vinduer kom op, og man horte Martens Stemme, der takkede, og nye Hurra. Fru Canth og de andre begyndte at vifte med Lommetorklaederne: Gratulerer, gratulerer; og nede svarede de, saa Stojen lod helt hen over Parken i Natten.

-Er det lille Herluf, raabte Fru Canth ned i Svaermen.

-Ja, svarede Herluf.

-Kom herop, raabte hun.

De blev ved at vifte, den ene over den anden for at komme til, leende og jublende ud i Natten. Mitte og Putte stod bagved i Traekken paa de bare Ben og vilde ogsaa se.

Saa ringede Herluf, og Fru Canth vilde have et Baeger tomt paa "Dagen"; lille Canth maatte give sig, og alle blev samlet i Dagligstuen.

-Skal saa vort Hof- og Liv-Teater leve--raabte Fru Canth: Med ni hurraer ... en, to, tre....

-Lille Edvard--ta'e mig, ta'e mig, Fru Canth sprang ned igen i Armene paa Sundt.

Herluf tog imod Skaalen: Ja, sagde Fru Canth, jeg skal nok tage Billetter--hos Faetter Grevesen.

Lidt efter gik man. Den indbundne Pige stod ret op og ned og sov med Lobelampen i Haanden, mens Selskabet defilerede forbi hende ud ad Porten.

De fleste tog Drosker paa Halmtorvet. Men Familien Molbom gik. Toldassistent Bastrup begyndte at gnave igen: det nye Paraplyhaandtag faldt ham ikke i Haanden.

Lille Canth sad forknytt og "regnede", med den ene Strompe i Haanden, paa Kanten af sin opredte Sofa....

Martens spadserede om nede i sin Stue, lidt usikker paa Benene, i Kjole med det nye Dannebrogskors og sang.

-Nu skulde du laegge dig, Martens, sagde Fru Martens.

-Ja, sagde Martens og blev gaaende.

Til sidst fik Fru Martens ham dog i Seng, hvor han straks sov ind, mens hun gik stille om og lagde de sorte Klæder sammen. Hun bredte Kjolen ud og løste Korset, mens hendes Haender rystede.

Det nye Kors straalte i Lampelyset ... Fru Martens tog det hastigt op mod sit Ansigt og kyssede sin Mands Kors.

V

Det var paa Haeldningen af Maj. I Bredgade straalte Russerkirkens Kupler i Solen, og Kongresfanerne vajede stadseligt paa det kirurgiske Akademi. Langs Fortovet skinnede alle Damernes mangefarvede Parasoller som et broget Tag over de Spadserendes Strom. Ude i Gronningen var Lovet allerede taet, og paa Langelinje slog Brisen muntert ind fra Sundet.

-Hvad du?--det er Luft, sagde Lange til Berg og aandede dybt.

Himlen var hoj og lys, og der laa som et perlende Solv over Sundet: Ja, sagde Berg, idag er det Foraar.

Man kom ikke frem i Svaermen for glade Grupper, der standsede foran Vandet eller saa' over mod Kastellets gronne Vold--de forste Sirener stod i Knop langs dens Gange--som havde de aldrig set den for. Og alle Munde var paa Gled, saa det lod som et eneste Kor.

-Goddag, Goddag, raabte Brodersen og Blom, der var tilhest paa Korebanen, hvor de aabne Vogne rullede frem mellem de lysegronne Haekke under de unge Traeer: Ses iaften.

-Vel.

-Halloj, raabte det bag dem. Det var Adolf, der skod paa dem som en Raket gennem Svaermen--Time-Drosken ventede ved Porten:

-Depecher, raabte han. Alt i Orden. Svenskerne kommer. Han fik Depechen op og laeste midt paa Vejen, saa han standsede Stimlen som en Bom: Tredive Forestillinger--a tusind Kroner ... Saa spiller vi lige til Juli.

Svenskerne var en Trup med en tragisk Stockholmer-Stjerne, der skulde spille her, mens "vore Egne" gik paa Tourne med Aabningsforestillingen i Provinserne.

Adolf forklarede det hojrosted, mens han hilste til hojre og venstre: Genial Ide, sagde han: Aabningsforestillingen forstaar De--Fordrer kun ni Personer _med_ Regissor ... Gi'er jo ingen Omkostninger.

-Jylland og Oerne, sagde han. Adolfs Udtryksmaade blev efterhaanden mere og mere feltherremaessig kort, hvad der maaske ogsaa kom af, at han ikke kendte noget andet Meddelelsesmiddel i Forretningen end Telegrafan.

-Under Spenners Ledelse, sagde han.

Svaermen blev alt tættre, man kom kun langsomt frem. Iltre skar Dampbaadspiberne ind i Stojen, og fra Refshaleoen, hvor Dampskibene rejste deres store Skrog paa Vaerfterne, lod Maskinernes Larm og Smedenes Hamren ud over Rheden.

-Og hvad si'er De til Vejret? sagde Lange.

-Vejret, sagde Adolf Nu har vi faaet Sommer.

-Ja, sagde Lange i sin betaenkelige Tone:--og Tivoli aabent paa den anden Side af Gaden.

-Tivoli, sagde Adolf og han saa' frem over den foraarsklaedte Strom, ud mod Vaerfterne, Sundet og Rheden med de hundrede Master op i den lyse Luft.

-Tivoli, sagde han. Himlen har s'gu Manna nok for os alle.

Og de lo alle tre, seende lykkeligt frem mod det samme Billede, hojt og laenge:

-Saagu, sagde Lange glad.

Svaermen smilte og hilste, langsomt drev man bag hinanden; Hornblaeserdrengenes muntre Signaler lod ned fra Volden over Bredden og Vandet.

Saa hortest mange Vognes Rullen paa Korebanen: Kongresmedlemmer trak frisk Luft efter Frokost, med glade Ansigter og de hvide Slips paa Sned De rakte sig i Vognen, mens de hilste, for i Farten at fange en Kvist af de unge Traeer; alle Damer floj til Vejkanten og viftede til de gamle Herrer:

-Naa, naa, giv Tid, sagde Lange. De unge Piger lob kaade afsted for at folge med Vognene.

-Ja--Gud ske Lov, imorgen er det forbi, sagde Adolf, der fortalte om sit Slid; han havde ikke sovet otte Dage og Naetter for at lave skandinaviske Dekorationer til Spisestuer og tegne AEs kulaper til Menuer:

-Nogle Snesedler, sluttede han, og syv Kotilloner. Lange lo: Naa ja, sagde Adolf. Dans maa der jo til, naar man er mange sammen.

Men af Arrangementet idag var han stolt--til Kommunens Middag. Det var en Gruppe, til midt paa Bordet: Kobenhavn, der strækker Kransen ud mod Videnskaben, mens AEs kulap lægger sin Stav for hendes Fodder.

-Brillant--i vaeldig Storelse, sagde Adolf; Skoustrup har kladsket det op paa en Nat.

Lange havde set Festflgurerne og nikkede: Ja--s'gu flot gjort, sagde han. I vaadt Leer, forstaar du, forklarede han Berg.

-Ja, sagde Adolf, naar vi nu var over iaften. Det skal vaere Lonnen for vor Moje.

-Ja, sagde Berg, der ikke taenkte paa andet end paa Aftenen og sin "Prinsesse af Bagdad".

-Men, de kommer jo til anden Akt?

-Ja, sagde Berg.

Et Par skarpe Piber lod, og de saa' op: som en hel Flotille stod tre Dampere bag hinanden langsomt ind mod Havnen, forrest en Bordeauxfarer med sit maegtige, vejrbidte Skrog ... De modte en Oresundsdamper, og alle Damp Piper lod.

Svaermen blev staaende; helt henne ved omdrejningen havde Laegerne standset deres Vogne og stod op for at se: stille gled de store Skibe forbi i den lyse Luft. Da hortes pludselig Dronningens Klokkespand paa Vejen, og Laegernes Kuske vendte Vognene med et Ryk: Prinsessen hilste glad, med sine store Ojne--Hornblaeserdrengenes Signaler lod muntert fra Volden--og Skibene drog forbi paa det solbestraalte Vand som en Flotille til Revue, til de røde Livreer forsvandt mellem Traeerne.

-Naa, men min Droske, sagde Adolf. De talte lidt om Arrangementet af Scenen om Aftenen--"Ja, ja, sagde han, saa henter vi min Corot og et Par Kroyer'e"--for han gik.

Berg og Lange vendte tilbage endnu en Gang. Spadserevejen begyndte at tommes. Himlen var uden Skyer, Vandet gik smult til Vaerfternes muntre Hammerslag. Og langs den hele Kyst laa Villa ved Villa mellem Gront--vinkende som med hundrede Lofter om Sommer--helt op til "Hvidores" slanke Taarn.

De stod nogle Ojeblikke: Hva? sagde Lange, der skulde skrives en Bog om dette--en Bog, du--og han forte Haanden gennem Luften, som vilde han indfange det alt ligefra Vaerfterne til Hvidore--med _Sol_ over--

-Lys ned over Siderne, sagde han.

-Men de har ingen Ojne, de andre, fojede han til i sin misfornojede Tone, de har ingen Ojne--du ... Naa, sagde han og nikkede: Det kommer.

Da de vendte sig for at gaa, rullede en Vogn frem paa Korebanen. De saa' Lille-Gerstes Ansigt derinde. Han trak en lille behandsket Damehaand frem og lod den vifte ud af Vinduet med en Bogegren, mens der blev let i Vognen.

-Vi ses, raabte han ud, mens Vognen korte, og Grenen blev ved at vifte.

-Han saa' svaert lykkelig ud, sagde Lange. _Hva'_er 'et, blinkede han.

Berg trak paa Skuldren: Hvem ved. sagde han: de gik hjemad gennem Gronningen.

* * * * *

Mellemaktsmusiken var forbi, og alle Hoveder i Parkettet spejdede ventende op mod den tomme Balkonetage. Ude i Foyeren gik det hvidt behandskede Konsortium og drejede uroligt paa Haelene.

-Ja--men ... hvad skal man saadan sige? sagde Martens, der altid

svedte, naar han var i Kjole--der har sin Interesse, sagde han.

-Naar De blot tier stille, sagde Adolf grovt, der selv var saa nervos, at han rev Knapperne af sine Handsker. Og Martens begyndte igen at trippe rundt, med Sveden paa Panden bagefter Berg, som vilde han holde ham i Skoderne.

I den runde Gang saas kun tre Frokener Gravesen og en Niece af Hr. Staer, der benyttedes til en Slags journalistisk Blaenkertjeneste i Tilfaelde, hvor Diskretionen forbod "de Herrer" selv at vaere tilstede.

De horte Vognene rulle frem foran Facaden, og de Herrer Laeger standsende paa hvert andet Trappetrin og diskuterende--nogle kun med en Arm i Overfrakken over de daskende Kjolehaler.

Konsortiet bankede de paa Skuldrene og lo dem venligt ind i Ansigtet ad ingenting, mens de bakkede los paa Fest-Havanenserne--hvad der lod Bygmesteren begynde at trippe igen ved Tanken om Brandfare og Branddirektorens nye Reglement.

Kun Professor Gerster bevarede hele sin Praesidentvaerdighed, rank, med det nye Kommandorkors om Halsen, mens han sagde et Par takkende Ord med sin sonore Stemme og i Stilhed urolig taenkte paa et Par Landlaeger af den gamle Skole, der havde vaeret saerdeles livlige ved Kaffen.

De var snart alle samlede: Svenskerne plejede med smaa Borster Skaeg og Haarrester foran Spejlene, mens andre stirrede paa Loftsforgyldningen med strakte Halse, og de to Landlaeger--gamle Studenterkammerater med svaere Halskaeder over de sorte Silkeveste--satte sig til Borgerlade paa en Sofa og sagde: Ja, ja, det gor godt at sidde, du gamle, og slog hinanden paa Laarene ... De vidste ikke mer, hvad de var her for.

I den ene Dor til Gangen hoppede de tre Frokener Gravesen og den Staehrske Niece som forsultne Spurve om samme Tvebak, den ene bag den anden, indtil Professor Gerster, der nu stod i en Kreds af bestjerner Honoratieres, klappede i Haenderne og sagde, at Publikum ventede.

Kongresherrerne strammede sig op i Knaerne, idet de gik ind ad de aabnede Logedore, og Kontrollererne holdt Midtlogens Flojdor paa vid Gab for Spidserne, der fortes ind af Professoren.

Saa horte de, idet Dorene lukkedes, Legationsraad Stens festvante Stemme med et "Leve den hygiejniske Kongres", og Larmen, da alle rejste sig, og Hurraerne under Orkestrets Touche.

-Saa--nu er de der, sagde Adolf.

Og Berg gik urolig ned for at give Taepet Tegn.

De to Landlaeger var blevet enige om: at forst kunde man vel styrke sig med noget "Vand", og saa blev de siddende og nikkede lidt, med Cigaraske ned over Knaerne....

Kronen haevede sig derinde, og der blev stille i Huset.

Men da Taepet rullede op, gik der et sagte Udraab gennem Salen: en saadan Scene havde man aldrig set--som denne Nourvadays Tryllevilla.

Alt var matblaat: Silkeforhaengene, Vaegfelternes Grund, hvor blege

rode Roser var malt i Buketter, Tæpperne og de mangfoldige Polstre--allevegne. Over Hvilepladserne med deres mange Puder, hvor store tropiske Fugle farverigt var broderet paa Atlask, strakte høje Fonixpalmer deres buede Ribber, og rundtom fortonede store Vaser af Alebast, sart, Stoffernes matte Blaa.

En Faun holdt med oprakt Haand Vinterhavens Forhaeng tilside, hvor Palmer og tunge Rosentraeer tegnede sig utydelig. Over alt laa--fra elektriske lamper, daempet gennem blaaligt Glas--det samme Skaer naesten som af Midnatssol--Landets daglyse Nat.

Midt i Rummet straalte, i sin blegblaa Ramme, vendt mod Salen, udfordrende Corots badende Nymfe, med loftet Arm, som hilste hun vinkende.

Berg horte Salens Mumlen paa sin Regissorplads og greb haardt om Signal-Haandtaget: det var Begyndelsen til Sejren.

Saa blev der ganske stille i Salen. Nourvady kom med Lionette.

Lyset fra Lampen faldt vifteformigt frem over Parkettet, saa man saa' dets hundrede Ansigter--Kritikerne langs Flanken: Dr. Markus med sit rokkende imbecile Hoved, som horte han endnu paa sit Kateder en Oversaettelse af "De officiis", Kars med sine foldede Haender og Staehr, sammenbojet og foraset, allerede i Tankerne forfølgende en filosofisk Ide til Anmeldelsen af det Stykke, han endnu ikke havde set til Ende; Lyset faldt helt frem mod Parterret, hvor der blev mørkt, op mod Etagerne, hvor kun Kongressens hvide Skjortebryster skinnede frem langs Balkonen.

Professorinde Gerster havde lænet sig frem paa sin Plads i første Etage. Hun horte ikke Lionettes og Nourvadys Ord, mens hun betragtede den fyldte Sal. Denne Dag var som Maalet i hendes Liv. Og hun tænkte, mens hun sad, paa de lange uendelige Aar i Provinsen, hvor hun--med Ojnene bestandig, bestandig mod Kobenhavn--Sten paa Steen havde bygget deres Existens.

Langsomt havde hun skubbet denne smukke Mand med sit Høreapparat ind i Stillinger og frem i Lyset. Fra Stiftsmoder til Landsdelsmoder; fra Landsdelsmoder til Kongresser--bestandig med dette Apparat, som han forklarede med altid de samme Ord. Mens _hun_ samlede Penge, knyttede Venskaber, rykkede sine Hanefjed fremad--altid spejdende efter Ojeblikket, naar der skulde gribes til, Ojeblikket, hvor _her_ var _Plads_.

Og imens var Erhard vokset op i dette Hjem, som næret af alle hendes hemmelige Onsker, indslugende alle hendes forborgne Lyster, tavst forstaaende hele dette Felttog for at reussere, som her stille fortes fra Dag til Dag.

Indtil nu.

Fru Gerster havde lukket Ojnene. Nu slog hun dem op, og fra Balkonen, hvor hun i Halvmørket skimtede sin Mand rank, med det taenksomme Ansigt og Kommandorkorset om Halsen, sagde hun Erhard i Parkettet og blev siddende med et Smil.

Stykket skred frem. Oppe fra sin Loge fulgte gamle Fru Adolf Spaendingen i Parkettets fremrakte Ansigter, mens Lionette drog

Nourvady til Ansvar, stolt, ubonhorlig, Kongedatteren, som hun var, Ordene steg og dog talte de hviskende, holdt som i Ban af Tryllerummets Daemring omkring dem talte de daempet og haest:

-Hvorfor har De fornaermet mig? hvorfor har De vanaeret mig?

-Fordi jeg elskede Dem.

-Og derfor har De vanaeret mig?

-Jeg elsker Dem, Lionette.

Det var som hele Salen blev kun et Ore under denne Kaerlighedshistorie til Klang af Guld--et Program flagrede ned fra en Loge, og man horte dets lette Knitren gennem hele Rummet--: Fru Dunker der sad mellem Fru Strom og Scheele, strakte Hovedet frem som et lyttende Vildt med store Ojne, mens lille Fru Stern, med Profilen vendt mod Erhard, sad og bed i sin egen Laebe med et Udtryk som et Barn, der gotter sig ved stjaalet Knas.

Der blev pludselig Uro oppe i Balkonen; det var de to Landlaeger, der ogsaa vilde ind og se paa Komedie, og det regnede med Hyssen; Fru Martens, der intet forstod af Stykket, men altid var halvt forskraekket og halvt andaegtig, naar hun var i "Martens Teater", rykkede angst helt hen til Fru Adolf, for der blev Ro igen.

Men der blev atter stille i Salen; og Scenen med AEgtemanden kom.

Lionette lyttede til Larmen foran Doren, og hun horte Tjenernes og Kommissaerens Stemmer og Mandens--og kendte den. Hun havde forstaaet alt. Og slaaende Armene sammen over sit Bryst som for at daekke en pludselig Vunde, skreg hun og lob frem, som vilde hun vaerge Doren.

Men da--man saa' det knap og ingen gjorde sig Rede derfor--for hun havde lost sit Haar, det lange rodlige Haar, og blottet sit Bryst og flaenget Kniplingerne los fra sine Arme:

-Guldet, Guldet, skreg hun: Her! og rev Doren op.

Man taenkte ikke paa Handlingen, man brod sig ikke om Dramaet.

Man saa' kun aandelos og forvirret, denne halvnogne og ustyrlige Kvinde, der ligesom badede de dejlige blottede Arme i Nourvadys praegede Guld.

Og som blev hun elektriseret ved Kulden, som blev hun berust ved Synet af dette Guld i Guld, loftede hun med et Skrig af Triumf den blottede Arm med en Haandfuld af de blinkende Monter--der faldt som en gylden Regn over Nourvadys Gulv, mens Taepper hastigt sank.

Det var ikke Bifald, der lod. Det var Rasen. Paa Galleriet skreg de, bojende sig frem over Jernstaengerne saa langt, som skulde de styrte ned fra den svimlende Hojde; Laegerne strakte Armene frem over Balkonens Engle og raabte høje Bravoer ud over det bevaegede Parket. Og som et Legeme, der mister sin Stotte, faldt Fru Duncker, mens alle klappede, langsomt ned mod Scheeles Skulder--som en Gren, et sidste Vindstod bryder helt.

Taeppet gik op og atter ned; atter op: Primadonnaen stod der ene. Da

hun loftede Ansigtet fra sin Buket med de skandinaviske Farver--Kronen var allerede nede i Salen--blev det elektriske Lys pludselig drejet, saa det faldt ud over Salen, og hun fo'r sammen, som havde hun pludselig, i Parkettet og Loger, set hundrede gronlige Lig, der gjorde Grimacer imod hende i det skaerende Lys.

-Hvad er det, hvad er det, raabte de i Kulissen; hun naesten vaklede.

-Det var Lyset, sagde hun og stottede sig, da Taeppeet var nede: Lyset faldt ud over Salen.

Da sidste Akt var forbi, raabte Redaktor Isachsen, staaende op paa sit Saede i Parkettet, et nyt "Leve for Kobenhavns Gaester--Samfundets Helbredere". Og efter at de sidste Hurraer var dode hen, udbragte Vicepraesidenten, mens alle Laeger rejste sig--Professor Gerster stod i Midten mellem Pladslogens bestjernerede Koryfaeer--et: Leve Storstaden Kobenhavn....

-Ja, sagde han, et Leve Verdensbyen Kobenhavn!

Lange Hurraer, oppefra og nedefra, fik "Viktoria-Teatrets" Mure til at ryste.

Herluf Berg var gennem Orkestret lobet ned i Parkettet i Kritikerhjørnet, hvor alle komplimenterede ham.

-Ikke--ikke? det gik? sagde han og rystede endnu af Sindsbevaegelse.

-Dygtigt, dygtigt, forbandet dygtigt, sagde Viggo Hastrup, der aldrig fandt Ord undtagen ved sit Skrivebord, og nikkede med sit smukke Hoved, som om han sagde en stor Dybsindighed.

Hurraerne lod endnu.

-Lille Herluf, raabte en Damestemme bag Berg. Lille Herluf!

Det var Fru Canth, der raabte ham an ude fra Garderoben: hun maatte endelig laane en af de blaa Puder--dem med Fuglene, hjem at lave efter:

-Vist, Tante Strom, maa det kunne gores paa Cachemir, sagde hun.

Folk strommede ud gennem Gangen, snakkende ned ad Trapperne, ind i Restauranten, der var fyldt i et Nu. Kellnerne vaergede de bestilte Borde, og Damerne, med deres Kniplingstorklaeder om Hovederne, lo i Stimlen, der skubbede dem viljelost frem mellem Stolene, som Herrerne sloges om.

Fru Martens og Fru Adolf var gaaet ned i Buffetrummet og kiggede ind i Salen gennem det store Glas. Efterhaanden kom alle derude til Saede, og Kellnerne skreg deres Bestillinger, mens Buffetjomfruens Klokke gik. Op fra Trappen til Kaelderens horte de Kokkenes Stoj fra det store Kokken og Kyperens Stemme, der raabte Vinsorternes mange Navne gennem Taleroret.

Emmen fra Kokkenet slog imod dem, da de gik ned ad Trappen.

Bag de store, aabne Dore til Anrettervaerelset, hvor Jomfruene travlt rangerede Fadene under de hoje Varmelaag, saa' de det store Kokken saa

oplyst som til Fest. Alle Gasblus var taendte over Bordene, hvor Jomfruer med bare Arme trancherede vaeldige Stege, over Ovnene og over det maegtige Komfur, hvor midt i Rummet den krydrede Damp slog op fra hundrede Kasseroller og skjulte de hvide Kokkes Ansigter.

Alt var i Virksomhed Ovndorene, der blev slaaet op og i, raslede i Haengslerne, og hedho'dede Piger forte Piskejernene til Omeletterne, saa det klang.

Gamle Fru Adolf ligesom smagte--med aaben Mund--paa Dampen, der slog hen imod dem, mens Fru Martens blev ved at stirre helt frem i Kokkenet, hvor en bred Mandsperson haandterede et svaert Jern over Ilden, mens han raabte og kommanderede i et fremmed Maal.

Det var Hr. Desgrais, Chefen, en Beromthed fra fransk Savoyen, der forte Chateaubriand-Jernet til en Stamgaest med hojst-egne Haender. Fru Martens blev ved at se paa ham, som han stod bred og svaer med Jernet i sine Haender. Nu slap han det og kastede det halvforkullede "Stegestykker" ned i Asken, mens en Kokkedreng bar Chateau-brianden bort; og den store Hr. Desgrais vendte sig om mod et Kodtrug, hvor de skaere Kodflader laa Side om Side som flaengede, blodige Tunger, og klaskede to nye Stykker skaert om den ene Kodflade, han skulde riste.

-Se, raabte Fru Martens, som ikke tog Ojnene fra ham og de Kodstykker, han lod forkulle i Asken: Se, raabte hun igen. Irriteret havde Hr. Desgrais sluppet det hele Spid, saa det faldt ned i Ilden, mens han fo'r smaeldende frem mod Komfuret og en af Kokkene.

Fru Martens var blevet ganske bleg, men Fru Adolf sagde:

-Det er det franske Kokken, sagde hun og lo.

Fru Martens blev ved at se frem mod Kokken: hun havde aldrig tjent i Huse, hvor man brugte det franske Kokken.

De gik op ad Trappen igen. Inde fra Salen lod Proppers Knald og Klirren af Glas, som lystig Musik til Samtalernes hoje Kor.

Fru Martens saa' paa hele Hjemvejen for sine Ojne den store Kok, der lod det gode Kod falde unyttigt ned i Asken.

* * * * *

Det hele var forbi. Adolf, Lange og et Par andre spiste i et Kabinet i "Victoria-Restauranten". Men Berg vilde ned paa "Bladet" og "fyre" i med et Par saerlige Notitser forst.

Alle Medarbejderne sad kjoleklaedte ved Bordene gennem Stuerne, hvor Hr. Gravesen i Feststemning--Hr. Gravesen havde selv vaeret Referent ved Kommunens Middag--havde taendt alle Gaskroner, og nikkede og hilste gennem Rummene til Berg. _Der_ blev laest Korrektur, og _der_ blev skrevet Referater--alle var i Virksomhed.

Staehr laeste en Festtale hojt, og inde i Laesestuen pludrede Froknerne Gravesen, Fru Staehr og Niecen, der ventede paa de Herrer, hede og festklaedte. Alle Damerne faldt over Berg med Lykonskninger, og Froknerne Gravesen vilde have hans Knaphulsbuket at presse til Erindring--mens Hr. Staer stadig blev ved at foredrage den svenske Festtale med en patetisk Rost, og Hr. Gravesen tyssede paa sine Dotre.

Der skulde findes en Oplysning i et gammelt Numer af "Bladet", og Herluf slap endelig los fra Damekredsen for med Handelsmedlemmet Meyer at komme ud i Budestuen og soge Numeret.

De rodede i Bladbunken ved Lys af en Vokssvovlstik og fandt tilsidst Avisen.

Meyer holdt Svovlstikken højt op over Pulten, saa Lyset faldt paa Hr. Sorensens Indskrift. Og de lo begge to, mens de saa' de sorte Lakbogstaver:

HERRE FORLAD DEM. THI DE VIDE IKKE HVAD DE GORE.

til Svovlstikken slukkedes.

Berg gik ind for at hilse paa Redaktoren, der sad ved sit Skrivebord, i Selskabsdragt med Aereslegionens Kors. Berg bukkede, og de rakte hinanden Haanden.

-Ja, Berg--sagde Redaktoren med sit lidt traette Smil og drejede sin Stol, mens han saa' ned gennem Stuerne med den megen Belysning og de hvidbrystede Herrer Medarbejdere:

-De forstaar det, sagde han; De giver os, Hvad vi vil have i denne By: _Circenses et--Circenses._

-Han sagde, raabte Meyer hidsigt fra den anden Stue: Leve Samfundets Helbredere ... Hr. Meyer kaldte Damerne til Vidne, som svarede i Kor.

* * * * *

Da Berg kom tilbage i "Victoria-Restauranten", var man ved Champagnen. Der var stodt et Par fler til Selskabet--deriblandt en ung Skuespiller fra Teatret, der gjorde sig behagelig for en Ugebladskritiker med mange smaa geskaeftige Venligheder, ikke ulig en Han, der fordriver Tiden for sin Hun, som ruger--og man havde lettet sit Hjerte ved adskillige smaa "siddende Glas" med gensidige Behageligheder.

Efter at Berg havde faaet lidt Mad i Livet, vilde man "ende Dagen" og sendte Bud efter to Drosker, hvor man kom til Saede hulter til bulter.

Natten var mild som en Nat i Juni, og "Nationals" Musik lod vidt frem forbi Frihedsstotten.

Ligeoverfor Danselokalet, foran hvilket Droskekuskene holdt en Art Aeresvagt, drivende op ad Nabohusene, straalte en HalvtredsOre-Butik i fuld Belysning midt i den mørke Husraekke. Ser I, ser I, raabte Adolf: Begyndelsen til "Nathandelen".

Indefra Lokalet horte de allerede Valsen og Dansetrinene.

De fik en Loge, men Berg blev staaende paa Balkonen over Hovedindgangen og saa' paa Salen. Der var ganske fuldt, paa Gulv og i Loger; Kongres-Marskallerne med deres store, danebrogsfarvede Silkeskaerf drak hinanden til, fra Loge til Loge, over Salen. Rundtom langs Logerandende saa' man sovnlige eller forvildede Frokener, der fra Tid til anden opmuntrede sig ved at sende nogle umotiverede, høje Hvin ud over Salen, hvor de professionelle Dansere drejede til Musikken i

saere Ringe, mens de elektriske Apparaters Prr-Prr skar hastigt gennem Rummet.

Fra Logen blev der raabt paa Berg, og han gik gennem Gangen. Glade Frokner fløj forbi ham, og indenfor knaldede Propper. En Dor til en Loge blev revet op, og ud lod Stemmer, Støj og Musik som en Tummel.

-Herluf Berg, Herluf Berg, raabte blonde Krause--der i den sidste Tid bestandig saa' ud som et gennemforkelet Barn--og Herluf maatte ind at drikke med Selskabet.

Musiken begyndte paany.

Det var "Kysenes Vals". Man kendte den og klappede i Logerne. Dorene blev revet op, og man fløj gennem Gangene--Lange i Spidsen--ned for at valse.

Krause havde travlt og styrtede fra Loge til Loge. Nede jog Froknerne fra Arm til Arm, og Marskallernes Dannebrog-Skaerf flagrede i Valsen.

Oppe i Logen sang de, hilsende med Glassene; de valsede mellem Stolene og stodte mod Vaeggene--inde fra Bergs Selskab lod et "Victoria" ud gennem Larmen.

Musiken holdt op, men den maatte begynde paany. Som af en Hvirvel blev Parrene fejede frem over Gulvet i store Buer. Og pludselig horte man fra en Loge en skrattende Musik: det var Krause med et Orkester, ti Mand høj, op paa Borde og Stole, med Trommer og Barnetrompeter (hentede i "Nathandelen")--der faldt ind i "Kysenes Vals".

Alle holdt op at danse. Det var som en Rabies. Paa Gulvet strømmede man sammen og klappede; ud af alle Loger strakte Damer sig for at se; alle skreg og applauderede og lo--til Gulvet paany gyngede i Storm under de valsende, mens Barnetrompeterne tudede, og Trommerne gik, og Froknerne med loftede Glas hvinte "Kysenes Vals".

Ingen horte; Orenhinderne naegtede deres Tjeneste; som Rusens egne Pulsslag dirrede de elektriske Klokker.

Og ud fra Logen--over de hvirvlende Par, der saa' hverken Vaeg eller Gulv, over Marskallerne med de flagrende Skaerf--holdt Krause, mens alt gik under i samme Malstrom af Larm, den revnede Barnetromme som en Trofae.

* * * * *

Berg og Adolf korte hjem i Droske. Det forste graa Skaer af Morgen meldte allerede Dagen. Men da de kom til Kongens Nytorv, vilde de alligevel "gaa lidt" og rore Benene, for de vendte hjem.

-Ja, sagde Adolf, da Drosken var kort, Gud ved, hvad nu egenlig den Kongres har kostet os.

-Kostet? sagde Berg.

-Ja, det er s'gu ikke paa den Slags Forretninger, man tjener ... De horer til Driftsomkostningerne, sagde han.

De vandrede forbi "Hesten" ud ad Bredgade. Hele Torvet laa forladt og

stille. Ikke var det Nat og ikke var det Dag om de slukkede Lygter.

Kun paa Baenkene om "Hesten" drev et Par Vagabonder i Halvsovne; de vaagnede op ved Fodtrinene og rettede sig, mens de saa' efter de to. Saa lagde de sig atter til Hvile, med Hovederne i deres Haender og halvt udstrakte--som Dyr paa Lur inde i Skyggen.

-Men nu skal vi _hoste_, sagde Adolf, inde i sin forrige Tankegang.

De gik tavse frem mod Bredgade, og paa Torvet blev der ganske stille. Man horte intet uden det jaevne Fodtrin af Natbetjenten, der mekanisk gik frem og tilbage--vogtende den slumrende Bys Fred og Saeder.

Lidt efter lidt blev det ganske Dag.

Og hundrede travle Dampbiler og titusinders ilsomme Fodtrin meldte, den var vaagnet--Storstaden Kobenhavn.

Berg og Adolf stod paa Charlottenborg-Hjornet: Plakatmanden klistrede op en Victoria-Kaempeplakat, der meldte "den tragiske Stjerne" i skandinaviske Farver.

ANDEN DEL

Regn af Aske

I

Konferentsraad Hein havde endt sine fortrolige Meddelelser til Centralbankens Raad og lukkede sin Mappe sammen.

-Iovrigt, sluttede han, er det naturligvis min Overtydning--som jeg er overbevist om, at Bankraadet tilfulde deler--at denne ojeblikkelige Stilstand, rent forbigaaende Stilstand, ikke for os kan indeholde nogensomhelst Anledning til større Foruroligelse. Banken er Hjaertet i den Raekke store Foretagender, som i det sidste Tiaar har omskabt hele vort Forretningsliv og--jeg tør sige det--hele vor økonomiske Situation. En række Foretagender, som vi alle ved ikke blot repraesenterer en stor Del af vort Samfunds Kapitaler, men som fremfor alt er udsprungne nødvendige af Udviklingens Trang. Under saadanne Omstaendigheder gaelder det for os sikkerlig kun om at vise Fasthed og Udholdenhed.

Konferensraaden skubbede den tunge Egestol tilbage og gjorde et let Buk mod Bankraadets Formand, der forstod, at det var sluttet--Hans Excellence Lehns greven var meget dov--og rejste sig. Alle de svaere Stole (Konferentsraad Hein hadede personlig alt, hvad der hed "Imitation", og Bankraadssalen var udstyret med Mobler af naesten middelalderlig Soliditet) blev skubbet til Side, og de Herrer konverserede i Vindusfordybningerne. Etatsraad Blom forsogte at raabe Hans Excellence op--Kolleger som de var, begge kongevalgte Medlemmer

af Landstinget:

-Excellencen har naturligvis hort hende, sagde Hr. Blom.

-_Hvem?_ raabte Excellencen.

-Miss Tea, svarede hr. Blom med Haanden for Munden. Hun spillede jo igaar hos Majestaeterne.

-Ja, ja, sagde Excellencen. Jeg gaar nu altid strax til Whistbordet paa Slottet, betroede han, saa lydt, som meddelte han sig i Taagehorn ... Hva' si'er De? sagde han.

-At Deres Excellence har ganske Ret, raabte Hr. Blom.

Emnet Miss Tea forplantede sig videre langs Vinduerne. Alle de Herrer talte om Hofsoireen og "Violin-Feen", der satte Byen paa den anden Ende af Henrykkelse.

-Men det var ogsaa et overordenligt Talent--et ganske overordenligt Talent....

-Ganske vist: et maerkeligt Talent ... Tre og tyve tusind er der taget ind, siger man, af Victoriateatret i tre Koncerter....

Alle diskuterede de tre og tyve tusind. Generalkonsul Brodersen, der altid saa' ud, som holdt han Naesen over en for syrlig Bordeaux, sagde: AE--ae--Roverhistorier; men Etatsraad Henrik Hansen havde selv set Folk staa i Queue, saa hans Vogn kom ikke frem paa Kobmagergade udenfor Kunsthandelen.

Violin-Feen Miss Tea var en "Forste-Pris" fra Pariserkonservatoriet, som i ti Aar under Hr. Theodor Franz' Auspicer havde vaeret femten Aar i to Verdensdele. Ved Ankomsten til Kobenhavn fyldte hun sytten.

Hr. Theodor Franz satte megen Pris paa Miss Tea: Min Herre--sagde han--hun har ingen Skrupler. Impresario'en havde ikke Uret. Miss Tea lod gore med sig, ganske hvad Hr. Theodor Franz vilde, og tilbragte iovrigt Tiden med at saette Gevinsten i Sparekassen i Livorno (denne Amerikanerinde var fodt i Livorno); i store Ojeblikkes Anfald af Rorelse, sagde Hr. Theodor Franz undertiden:

-Min Herre--jeg tor sige, jeg betragter hende som mit eget Barn....

Den store Impresario var ankommen til Kobenhavn tre Dage for Feen: Mine Herrer, sagde han. Jeg ved det, Kobenhavn er et Terraen, hvor der kan arbejdes.

Hans forste Arbejde var at lukke Victoriateatrets just aabnede Kontor for Billetsalget. Det var Hr. Theodor Franz's Princip at saelge Billetterne i "Byernes Hjerte". _Han_ vidste ikke, sagde han, hvad Udbytte man vilde have af en "Tilstromning" i _denne_ Gade....

Billetterne blev solgt paa Kobmagergade....

-Ja ... vi _kom_ ikke frem, det var Etatsraad Henrik Hansen, der blev ved at udmale "Queuen" paa Kobmagergade--der var sort, siger jeg, sort af Mennesker.

Man talte endnu nogen Tid om Miss Tea.--Ja, sagde Hojesteretsadvokat Exner, jeg ved det fra Kabinetssekretæren, Hans Majestæt vil dekorere hende--; og talende om det hele Victoriaetablisement, sagde Konferensraad Hein, afsluttende, og med Ojnene ud paa Pladsen foran dem:

-Ja--et lykkeligt Foretagende--et lykkeligt Foretagende.

Bankraadet opløste sig for at gaa hen at spise Frokost.

Konferensraad Hein var blevet et Ojeblik tilbage i Bankraads-Salen. Nu gik han ad Vindeltrappen ned i det store Forretningslokale i Stuen. Bankraadsmodet og hans egen Veltalenhed havde spredt hans AERgrelser fra om Morgenen, hvor et Par Aktieselskaber til Torlægning af jyske Fjorde havde meldt Fortraedeligheder om nødvendig Forøgelse af Aktiekapitalerne, og han blev staaende et Nu paa Trappens nederste Trin og smilte.

I det store Rum, hvis hvalvede Loft var baaret af Stenpiller som en Kirke, stod og sad Kontoristerne ved deres Pulte, bojede over det stille Arbejde; og selv foran Skranken, hvor Indgangsdorene faldt sagte til, skaermede af Gummirande, gik Kunderne ligesom varsomt paa Tæpperne og talte kun halvhojt med Ekspeditorerne, der optalte Sedlerne mumlende--som om der i den store Sal celebreredes en evig stille Messe.

Konferensraaden blev ved at smile, mens han gik frem gennem Salen--det var ham ogsaa idag en egen Glæde at se dette tavse og høje Rum, hvor man som bestandig horte Millionstrommens umaerkelige Gliden--forbi Pultene, hvor ingen hilste, skont alle saa' ham: det var i Centralbanken forbudt at spille Tid med Hilsener.

Han havde endt sin Runde og gik ind i sit private Kontor, hvor store Kort over Danmark og Skandinavien hang paa Væggene. Han var fordybet i sit Arbejde, saa han ikke maerkede Banktjeneren, der bragte ham et Kort.

Det var Herluf Berg, som ønskede at tale med Konferensraaden.

Konferensraaden vendte sig i Stolen, da han kom ind: Dem, sagde han, ja, Dem ser man jo altid gerne ... Hr. Adolf, han lo lidt, kan undertiden komme til Ulejlighed....

-Ja ... idag, sagde Berg, kommer vi vist saa nogenledes om ... det samme ... Hr. Konferensraad.

-Jeg vilde gerne, sagde han og satte sig paa den budte Stol, soge at interessere Konferensraaden lidt virksomt for os.

-Jeg interesserer mig meget for Dem, sagde Konferensraaden, som legede med en Lineal og ikke mere saa' paa ham.

-Men denne Interesse, Hr. Konferensraad, maatte gerne--og Herluf Berg lo lidt--give sig noget tydeligt Udslag.

-Bedste Hr. Berg, sagde Konferensraaden og slap Linealen, Folk, der tager tyvetusinder ind, kan saa vist leve uden anden Prioriteter....

-Ikke naar Driften fordrer de tyvetusind, sagde Berg.

Konferentsraaden svarede ikke og Herluf begyndte at tale, benyttende Konferentsraadens Tavshed, udviklende endnu en Gang alle sine Planer. Han talte om alt det, der var udrettet i disse halvandet Aar: de tre, fire store skandinaviske Vaerker, de med Eneret til Opforelse havde fort gennem hele Norden; Gaestespillet af den Stockholmske Opera--de betydningsfulde Fremstillinger af Ibsenske og Bjornsonske Vaerker, der nu til Sommer forberedtes af Nordmaendene....

Og fra alle de kunstneriske Synspunkter gik han over til de mere materielle Fordele. Han gjorde opmaerksom paa alle Besparelserne ved Eneretsopforelserne, der lod den danske Trup hoste i hele Norden, mens Overskuddet tilhorte Kobenhavn; og han satte Konferentsraaden ind i visse direktoriale Hemmeligheder, som forogede Victoria-Scenens Chancer: Disse Stockholmere og Folk fra Kristiania modtog jo i Virkeligheden ikke stort mer end Halvdelen af det Aften-Honorar, om hvilket Bladene skreg (Konferentsraaden smilte muntert ved Ordene om Bladene) Kunstnerne vilde jo fremfor alt "Indvielsen", Seglet i Kobenhavn; og de spillede derfor billigt, naar kun ingen erfarede det--

Konferentsraaden sagde endnu bestandig intet, og Berg ventede nogle Ojeblikke. Og da han atter talte, var det i en anden Tone, pludseligt indtraengende og med en Varme, der vilde overbevise:

-Men alt dette var intet, sagde han, kun de hemmelige smaa Midler til at faa noget stort til at lykkes: En gammel Tanke maatte faa ny Form.

-Vi vil fra Scenen give Norden en Kunst og _vaenne det til et Sprog,_ sagde han.

Og som om han fik en egen Veltalenhed ved Samvaeret med denne Mand, der fra dette Rum og Hus skabte saa store Ting, gav Berg sig ganske hen: Ja--vi vil laere dem at _forstaa_, at _taenke_ videre i, at _fole_ i et andet, det beslaegtede Sprog, i hvilken vi spiller--_vi_ rundt i Sverig og Norge--og vore Gaester her ... Og Sprogene vil komme til at synes _Dialekter_ overfor Folelsen af den store Enhed ... Det er Sagen for hver, der forstaaer, hvad Sprogs Enhed betyder.

-Og saa er det _Deres_ Tur, sagde han pludseligt, naar Sindene er blevet modtagelige, Deres Tur: Lovgivningens og Kapitalens.

Han havde maaske ventet et Ord, men det kom ikke. Konferentsraaden betragtede Klatpapiret i sin Mappe. Og hidsigt, muligvis irriteret ved denne Tavshed, sagde Berg:

-Og det _maa_ lykkes: _Ti_ uden Skandinavien er Kobenhavn en By uden Opland._

Og da Konferentsraaden pludselig saa' op, som med et Ryk, sagde Berg og slog Armene ned mod Kanten af sin Stol:

-Ja--vil De sige mig--hvad er der vel Plads til i dette Land?

Konferentsraaden havde loftet Hovedet, og Berg fulgte instinktmaessig Retningen af hans Blik, der hvilede paa Skandinaviens Kort paa Vaeggen. Med Ojnene paa Kortet, hvis hundrede Skibsruter bojede sig ind mod Kobenhavn, sagde Konferentsraaden med sit ejendommelige Smil:

-Jeg har fundet Plads til en Havn.

Og i en anden Tone, bestandig betragtede Kortet, som hans Geni havde aflæst dets Hemmeligheder, sagde han:

-Fire og treds amputerede os for Land ved Hofterne ... Nu har vi kun Vandene tilbage, de _levende_ Vande, sagde han.

Der var nogle Ojeblikke stille i Kontoret, til Konferentsraaden vendte sig om mod Berg og sagde muntert:

-Naa--og hvad er det saa, De vil?

-Kunne arbejde i Ro, hr. Konferentsraad, sagde Berg i samme Tone.

-Jeg vil vaere ganske oprigtig, sagde han og saa' paa sine egne Haender, mens han talte,--der maa arbejdes meget, meget alvorligt: Nye Ideer--nye Foretagender fordrer Tid--og naar den forste Nysgerrighed hos Publikum, Nyheds-Rusen har fortaget sig--og den er maaske paa Veje til at foretage sig--maa man støtte sig til--til ordnede Forhold for at komme videre, sagde han.

Konferentsraaden havde atter hastigt set hen paa hans Ansigt:

-Ja--jeg har troet at se _det_, sagde han, at Publikum er blevet mere "nogternt"....

Berg gjorde en ivrig Bevaegelse som for at falde ham i Talen: Naa, jeg mener kun, sagde Konferentsraaden ... Vi maerker alle denne ... (det var som om han sogte om et Ord og saa igen tog det alt brugte) Nogternhed ... Og det er netop Grunden, hvorfor jeg virkelig i dette Ojeblik har haft Betaenkeligheder ved at engagere Banken i denne Sag....

-Men, sagde han, lad Hr. Adolf komme herop--iovermorgen ... Man kunde Jo ordne Sagen--en Kassekredit kan man jo altid forelobig aabne Dem ... til det hele ordner sig.

-Ikke sandt, saa siger De hr. Adolf, han kan se herop? sagde Konferentsraaden. Berg rejste sig og takkede, og Konferentsraaden, der stod op ved Skrivebordet, slog ham paa Skuldren og lo:

-Adieu, sagde han, De--Ridder af det skandinaviske Opland.

Berg gik. Ovre paa Nabohjornet ventede Adolf i en Kafe paa, hvad det blev til. Spenner var ogsaa kommet til, han, som ellers aldrig kom ind i det Indre af Byen paa den Tid.

Adolf var helt rodplettet paa Kinderne: Gik det? sagde han.

-Han giver en Kassekredit, sagde Berg, naar De kommer til ham iovermorgen.

-Hvor stor? sagde Adolf.

-Det sagde han ikke ... Han mente kun, at saadan kunde man, lettest, forelobig ordne Sagen.

-Hva'--sagde Adolf og slog Berg paa Kinderne med et Par hede

Haender--er _det_ en Karl--hva? Adolf var altid rede til at beundre de andre, mens han selv i Stilhed trak det vaerste Laes.

Spenner bare lo og dukkede: Nu skal han ha' Mad--han har fortjent den, sagde Adolf.

Berg fik Frokost, mens Adolf snakkede los (Berg blev naesten ganske urolig over hans Lystighed) og da de var faerdig med Kaffen, gik de ned paa Kobmagergade: Hr. Theodor Franz havde Klokken et aabnet Billetsalget til Miss Teas "forste og eneste populaere Koncert". Billetagende Bybude garnerede Trappen og hele Entreen var fuld af Folk. Hr. Theodor Franz havde personlig indrettet Butiken, saa der ikke var Plads til tyve Mennesker ad Gangen.

-Mine Herrer, sagde Hr. Theodor Franz, Klokken elleve saa' jeg mig nodsaget til at rekvirere Politi....

Det rekvirerede Ordenspoliti var en venlig Betjent, der tomte et Baeger inde hos gamle Adolf i Pulterkamret under den aflaegse Kineser.

Berg affattede "Tilstromnings-Notitser" til Aftenbladene.

-Ja, min Herre, sagde Hr. Theodor Franz, der laeste dem--Reklamer syntes Impressarien at forstaa i alle Sprog ved en Slags sjette Sands--:

-Ja, sagde han: Her bor man skatte Pressen....

-Mine Herrer, sagde han og lagde Haanden med udspilede Fingre ned paa Bordet: De har en Presse, der gaar i Spidsen for Bevaegelserne.

Klokken halvtre var der udsolgt til Miss Teas eneste populaere Koncert.

Feen lod sig bevaege til at give endnu en allersidste Koncert, som sluttede med "egne Kompositioner". "Vi spiller dem _kun_ i sidste Koncert", sagde Hr. Theodor Franz.

Ingen i Verden havde endnu hittet Rede i dette Kvidder paa en Violin ... Jublen var ubeskrivelig.

--Centralbanken aabnede forelobig "Victoria-Etablissementet" en storre Kasse-Kredit.

* * * * *

Det ringede endelig, og Erhard slog Taeppeet fra Doren for at lade Fru Stern svippe ind.

-Pyh, hvor har jeg lobet--Fru Stern rystede sit Fuglehoved og lod Haenderne synke i Skodet, mens hun satte sig--vi kom aldrig fra Bordet idag for den Snak ... Nu--Erhard fik et Tjat med den aftrukne Handske, alt var i bestandig Bevaegelse hos Mathilde, Hoved og Haender, mens hun talte: Nu er han rejst, sagde hun og rystede Solvarmbaandene ned paa sin Arm.

Han var Hr. Godsejer Stern, en AEgtemand, som tilbragte meste Delen af sit Liv med at afrejse til Jagter, hvortil der i Stilhed sluttede sig hoje L'hombres. Mathilde kaldte ham aldrig andet end "han", pludrende om ham, lost og fast, med en egen Skadefryd, som en

Skolepige, der endelig en Gang faar udost sit Hjaerte om en Klasselaererinde....

-Mus, sagde Erhard og holdt Munden frem.

-Is, sagde hun og satte Trutmund som et Barn, mens de kyssedes.

-_Der,_ sagde hun og lagde et Par gule Bind, som hun havde gemt under Overstykket paa Bordet, har du dine stygge Boger.

Det var franske Romaner, Erhard laante hende, og som hun læste hjemme, krobet sammen paa sin Sofa, med smaa tosedede Udbrud af indvendig Munterhed; noget naer med en Glaede som den, hvormed et Barn genhilser Gaardhanens Kontrafej paa Abc'ens forste Blad.

I Marginen skrev hun bemaerkninger og Karakterer med Blyant.

Erhard aabnede Bogerne og begyndte at laese: Fy, fy, fy, sagde hun, og holdt ham med Haanden for Munden, men han blev ved. Saa laeste hun selv, i sit Pensionsfransk, med sine smaa Anfald af Fnisen, og de sled i Bogen og holdt hinanden Haanden for Munden, til hun rev sig los:

-Uh--du, sagde hun og satte sig paa den anden Side af Bordet foran Konfekten: Har du et Par andre, sagde hun og pegede paa Romanerne.

Erhard gemte Bogerne for at blade i dem hjemme. Intet voldte ham større Glaede end Mathildes Anmaerkninger i Roman-Marginerne--med denne lille Krimskrams-Haandskrift, han var uforskammet nok til at sige lignede hendes Naese, der ogsaa havde en saadan kaek lille Drejning opad.

Brevene, som hun skrev til ham--hun skrev otte Sider fulde for at sige ham, naar "han" var hjemme eller hun ikke kunde komme--lignede saa ganske Noterne. De var saa fulde af gesvindte Parentheser, den ene i den anden; og Linjerne gik over i hinanden (hun skrev uden Ojemaal og begyndte midt paa Papiret Ordene med nogle store Drabantbogstaver, der saa blev ganske smaa og "sammenknirkede" mod Enden af Linjen og slog en lille Hale op- eller nedefter)--saa han hittede naeppe Rede i dem. Alt blev kaldt med Ogenavne, saa det var som et hebraisk af "deres Ord", det hele. Erhard kom lidt efter lidt til at skrive naesten ligedan.

-Mus, sagde han.

-Hm, hun pustede blot frem over Bordet imod ham....

Det var en Aften i det kongelige Teater, han havde bemaerket hende forste Gang. Og siden havde han set hende en tre, fire Tirsdage paa den samme Plads, hvor hun sad som en lille sammenkroben Fugleunge mellem Damerne. Hun havde ogsaa set ham, fin og kon, nede i Parkettet. Efter Forestillingen blev hun hentet af en Pige og gik forresten gennem Forsalen uden at skaenke ham saameget som et Blik. Med Pigen pludrede hun over Torvet.

Saa en Aften kom det tjenende Vaesen ikke, og Fru Stern blev staaende i Forsalen, ganske forskraekket, til der blev naesten helt tomt. Sporvogne var der nu ingen af mere, og hun lob over Torvet ned ad Bredgade, trykket helt ind mod Husene, i sin Kaabe.

-Ved du, hvad jeg tænkte? sagde hun til Erhard. Han følger nok efter, tænkte jeg, sagde hun siden.

Han var gaaet hen til hende og havde tilbudt hende en Droske--og var ogsaa steget ind. Hun sagde nogle ligegyldige Ord og morede sig, morede sig inderligt over den hele Situation med Drosken og _ham_ i Drosken--og saa sagde han:

-At nu havde Pigen naturligvis heller ingen The derhjemme.

-Jo, sagde hun blot i sin Krog og lo.

-Hun skulde meget hellere spise ude, sagde han.

Hun svarede ikke.

-Intet menneske saa' dem--ikke et Menneske--og saa korte Drosken hende hjem....

Det blev til, at de holdt foran en Restauration nede i Naerheden af Ostergade, og hun kom op og sad med Kaaben paa i Kabinettet paa den rode Plyds-Stol, som en lille Pige paa Kanten af et Badekar og saa' paa alting--Bordet og Servicet og Gardinerne og Spejlet med sine Tojplanter paa Jardinieren--med et Par nysgerrige og skraemte Ojne, mens Opvarteren svansede rundt med Bagdelen for stadig diskret at vende Agterspejl mod "Damen".

Men lidt efter lidt, ved Bordet, begyndte hun at gotte sig, da hun saa, der var ingen Fare; Erhard behandlede hende ganske som Dame, og de morede sig kun som et muntert Kotillons-Par, der har det rart med hinanden i Krogen af en Balsal.

Lige med et sagde hun rask og tomte sit Glas:

-Aa--jeg si'er, jeg tog hjem at drikke The med Owans; og hun lyttede efter Stemmerne i Nabokabinettet. hvor der nu blev livligt, og hun listede paa Taeerne--Hys, sagde hun og slog med Haanden hen imod ham; hvad hun havde for smaa geskaeftige Haender--hen til Doren og lagde Oret til: Hys; hun holdt Fingeren op.

Hun morede sig over alting, over alle de fyldte Fade paa Bordet, over Kellneren og over dem i SideKabinettet ... Erhard aabnede Doren til Balkonen, og hun sneg sig med derud, stadig tyssende. De stod og saa' ned i den stille morke Gade:

-Der boer min Svoger, sagde hun og pegede over paa Hotel d'Angleterres lange Vinduesraekke--hun havde en egen Maade at skyde de smaa Skuldre op, Erhard vidste ikke, om han nogen Tid havde set noget saa sodt:

-Han sover nu, sagde han.

-Ja, nikkede hun og lo sagte.

Og saa var hun kort hjem, havde ikke sovet hele Natten af Fornojelse.

Mathilde Stern var saamaen ellers kommen til den fulde Erkendelse, at der ikke var det allermindste morsomme ved Livet.

Forst havde hun gaaet i Skole hos Froken Ricard, og saa havde hun

gaaet i Skole hos "Sostrene" nede i Genf; og saa var hun kommet hjem, hvor hendes Moder altid havde et Oje paa hver Finger og et Par i Nakken: Det var bare alt det gamle--stadig, skont hun nu var fulde nitten Aar: Ikke at sidde med Fodderne over hinanden under Stolen; og rette Ryggen, og ligge lige ud i Sengen; og "holde sit Fransk godt vedlige"....

Om Sommeren, naar de laa paa Landet, gik Generalinden selv--lige som et Lys i Ryggen--med sine to Dotre, en paa hver Side, til Bad. Hun stod med Uhret paa Badebroen for at taele Minuterne, mens Dotrene var i Vandet. Mathilde, der elskede at pladske i Bassinet, naar Solen skinnede, blev raabt an de Snese Gange:

-Din Teint, raabte Generalinden, om du vilde taenke lidt paa din Teint.

... Og det blev saamaen heller ikke anderledes, da hun blev gift ... Bare, at hun havde "ham" over sig ogsaa--naar han var hjemme da--og forresten som saedvanlig Generalinden, der spiste hos dem hver Sondag, og Marie Kokkepige, Moderen havde givet hende med hjemmefra, da hun blev gift....

Marie Kokkepige havde vaeret hendes Barnepige, fra hun ikke var mere end seks, syv Aar: Mathilde blev fint klaedt paa i broderet hvid Kjole til Middag og bagefter spadserede de paa "Anstalten" med Marie Pige, der altid skaendte med sit: Naa--Mathilde--det skal jeg sige til Oberstinden.

Mathilde havde en Fornojelse: at lobe hen til Skovkilden--bag Maries Ryg--og saette sig i det vaade Bassin og lade sig gennemblode, den fine Kjole og Mamelukkerne, saa hun blev _gennemvaad_ lige ind til Popoen....

Der sad hun saa, med sammenknebnede Laeber, og strittede, til Pigen kom og rev hende vaek....

Hjemme betog siden Generalinden hende den Slags abnorme Lyster....

-Gud vaere lovet, sagde Generalinden om Sondagene ved Kaffen: vi er en _normal_ Familie--

... Dagen efter Restaurationbesoget kom der et lille Brev fra Erhard, den naeste Dag endnu et; og et Par Uger efter svippede hun for første Gang herind ad Doren til de to Stuer ved Volden--halvt forskraemt og halvt nysgerrig som en Kanarieflugt, der har faaet et nyt Bur.

Lidt efter lidt kom han ogsaa hjemme--i Begyndelsen, naar "han" var forrejt, og begge Piger var sendt ud:

-Marie Pige, sagde hun, stiv af Skraek, ved hver Lyd af en Dor. Marie Pige var hendes evige Angst--Provsten, som de kaldte hende.

Det var fra en Aften hjemme hos Mathilde, da Pigerne var sendt bort, og Mathilde krob sammen i sit Hjørne med det lille Hviletaeppe over Fodderne, mens Erhard fortalte Skolehistorier--Skolehistorier var Mathildes største Fornojelse, og selv var hun evig fuld af Fortaellinger om Skolen og "Sostrene"--:

Det var en Sommer i Jylland, hvor Erhard havde bygget Lovhytte i Byskoven (det havde iovrig vaeret hans eneste og saere Anfald af

saadanne umiddelbare og naive Drengepassioner) med Stedets Hojaervaerdigheds to Sonner, hvor de saa havde roget og brygget Punsch for Indtaegten af solgte Ordboger, saa de kom snurrende hjem, indtil de en Dag blev opdagede af den forfaerdede Provst....

Erhard skildrede Provstens Forfaerdelse, og Mathilde lo, saa det klukkede--da de med et horte Marie Piges Trin i Spisestuen, og Mathilde fo'r op:

-Hys--Provsten, sagde hun.

Og Erhard maatte listes ud--Mathilde gik i Forvejen--gennem den mørke Gang, han kneb hende i Armene, mens hun blev ved at hviske: Men Provsten--men Provsten, til han var vel ude.

Saa lob Mathilde lige paa Marie Pige i Gangen:

-Men er Fru Mathilde her? Marie Pige kaldte aldrig sit Herskab andet end Fru Mathilde.

-Ja-a, sagde Mathilde, der saa, naar hun blev greben, strax blev aldeles forfjamsket--jeg vilde kun fole, om min Kaabe ... var vaad endnu efter Regnen.

Erhard paastod "Fru Mathilde", var aldrig saa sod, som naar hun loj: hun saa' forst saa ganske hjaelpelos ud, til hun gjorde en lille resolut Grimasse og fik Usandheden sagt. Erhard sagde, hun var hver Gang saa stolt over Bedriften som en Kylling ved et Vindaeg:

-Pyh, sagde hun og slog henimod ham med Findrene i Luften: det er vel det forste, man faar laert....

Efterhaanden blev de kaekkere, og der var en sand Legen Skjul i hele Huset, hvor Erhard var gemt i alle Kroge. Da Mathilde fik en daarlig Fod og ikke kunde gaa ud, kom Erhard hver Formiddag. De havde Hovedkvarter i Badekamret med Bord af et Braedt over Karret.

En Gang imellem spillede de Kort, ved hojlys Dag. Det var en af Mathildes Glaeder:

-Du, sagde hun og spillede ud paa Braedtet: Stik. "Hjemme" havde hun og Soster Berta i Ferierne haft Kortene gemt under Hovedpuden:

-Saa spillede vi i Sengene, sagde hun og lo, skont Doren stod paa Klem til Mo'r.

Hvert tiende Minut humpede hun geskaeftig ud paa den syge Fod og gik nynnende frem og tilbage mellem Spisestuen og Kokkenet, tjattende paa den laasede Badekammerdor.

Stern kom hjem, mens hun endnu havde den daarlige Fod, og hun kvidrede om ham og passede hans Vaner og gjorde Fagter som den, der i "Tampen braender" har gemt Tampen.

-_Han_, sagde hun og lo, mens hun humpede om med hans Middagskaffe, paa sin syge Fod. Stern "begreb s'gu ikke, hvad der var kommet for en Stoj over Konen".

Men nu var Foden rask, og "han" rejst igen over til Gaarden i

Blekingen.

... De sad og gyngede hver i sin Stol, og Erhard saa' paa Mathildes Fodder, som hun strakte som en Danserinde, naar hun stodte fra Gulvet. Han maatte ned paa Gulvet og kaele for Fodderne--"de smaa Kid", som han kaldte dem. Men hun rev sig los og flygtede op paa sin Yndlingsplads--i Vindueskarmen, med Benene op og Hagen stottet mod Knaeene. Der sad hun saa og kiggede ind i "Hytten"--som de kaldte Stuen--:

-Ja, sagde hun til Erhard, som vilde sidde paa en Stol ved Siden af hende, naar du sidder paent....

Erhard sad saa nogenlunde "paent", og de saa' begge, ved Siden af hinanden, ind paa "Hytten".

-Du, sagde hun pludselig og saa' ned paa ham naesten som et Barn, der forste Gang siger noget som Severostotchnij i Geografien:

-Elsker du mig? sagde hun og lo ham halvt ind i Ansigtet.

Det gav naesten som et Ryk i Erhard, og Blodet skod ham som en Strom op i Ansigtet--de plejede ikke at benytte det Verbum at elske--:

-Ja, sagde han; og begyndte at kysse hendes Haender....

--Det maa vaere en sen Labansalder, der er kommet over Erhard, sagde Professorinden ved Frokostbordet, hvor Herluf Berg drak en Kop Kaffe og blev bombarderet med Brodkugler af Lille-Gerster.

-Du ser s'gu ud som en Palmesondags-Konfirmand, sagde Lange, der modte Gerster ved Volden.

-Saa? sagde Gerster og svippede ham med sin Stok mellem de staerkt hjulede Ben.

-Det manglede sgu blot, du skulde faa rode Kinder, sagde Lange. Dem fik Lille-Gerster dog ikke.

* * * * *

Det var en Formiddag hen paa Vinteren. Froknerne i Forretningen stovede af i Mangel af andet at tage Vare. Der vilde ikke komme rigtig Vind i Sejlene iaar, skont det var midt i Saesonen.

-Billighed vil de ha' ... Billighed raaber de paa ... Forretning er der nok af, sagde Adolf, der havde en vidunderlig Evne til at fylde det hele Lokale med Stoj, naar der var blot saa meget som to enlige Kunder i Butiken:

-Men bare billigt, billigt, billigt, sagde han og sogte hidsigt paa Pulten.

-Der lagde De Pennen, sagde Froken Hansen, Hojrehaanden i Forretningen, en sagtegaaende, slank og kon Dame, der gerne dvaelede et Minut ved Pulten, naar hun afleverede Kontrolmaerkerne. Adolf var saa distraet, at han aldrig fandt det ene for det andet.

Gamle Fru Adolf var bange, Konstantin "havde taget sig for meget paa":

Paa ham hviler det, sagde hun, stakkels Dreng.

-Hvad mener _du_, Adolf? spurgte hun Manden.

-Ja, ja, min Pige, man maa lade dem skalte, sagde gamle Adolf. Han blev mest inde i sit Rum hos Kineseren og talte Maerker. Og naar Konstantin ikke var der--for han holdt jo ikke af, at man blandede sig i hans Ting--listede han Journalen ind i sit Hul og gik den igennem: _den_ stemte. Og de andre Boger forte jo nu allesammen Spenner.

-Ja, ja--sagde gamle Fru Adolf. Der er kun saa mange Slags Mennesker, Adolf ... Gamle Fru Adolf gav ingen naermere Oplysninger om, hvad hun mente, og de drak Kaffen i Tavshed. De drak nu tidt Eftermiddagskaffen alene; Konstantin spiste ude i "Victoria" for Nemheds Skyld.

Fru Adolf gik sjaeldent op i Butiken mere undtagen om Aftenen eller straks om Formiddagen, naar hun vidste, Konstantin var ude paa Teatret.

Hun sad paa en Stol ved Disken hos Froken Hansen--de to var blevet gode Venner--og sagde med sin Lille-Pige-Stemme: Jeg synes ikke, her er saa godt "besogt" mere, sagde hun og saa' aengsteligt op paa hende.

-Naar Saesonen forst kommer rigtig i Flor, sagde Froken Hansen.

-Ja--naar den bare kommer i Flor, sagde den gamle Frue, og der blev Tavshed, til hun gik.

Lidt efter kom Berg for at sporge efter Adolf. Han var allerede gaaet ud paa Victoria, sagde Froken Hansen; straks imorges gik han.

Hun gik med Herluf op i Kontoret--Dorene blev altid trukket til i den sidste Tid ude paa "Victoria" og i Forretningen--: Han er der ikke, sagde hun om gamle Adolf, da Berg saa' hen mod Tapetdoren.

-Hr. Spenner fik saa Bogerne ud igaar, sagde hun.

-Hm, ja, naar _det_ hjalp, sagde Berg og kradsede paa Klatpapiret med en tor Pen. Konsortiet adresserede i Krogene rigeligt smaa tvivlrige Venligheder til hinanden--Adolf undtagen, som fo'r op mod hvert Ord, man vovede mod "Kompagnonerne".

-Og hvad nyt ellers? sagde Berg.

-Penge blev her hentet igen igaar, sagde Froken Hansen.

-Hm--og vi havde selv en god Kasse, sagde Berg, der blev ved at kradse med Pennen.

Der blev ringet paa Telefonen, om Berg var der. Han maatte komme strax, blev der sagt. Theodor Franz var paa "Victoria".

-Naa, sagde Berg, frisk Mod. Det var, som om de alle var blevet ligesom tungere i Benene, naar de skulde rejse sig.

-Farvel, Froken, sagde han.

-Farvel, Frokenen fulgte ham til Dors. Man vekslede med Froken Hansen--og i det hele i Victoria-Kredsen--ejendommelige

forstaaelsesfulde Haandtryk i den sidste Tid.

Berg horte Hr. Theodor Franz's Rost helt ud paa Trappen, og da han aabnede Doren, saa' han Impressarioen, der under afgørende Forhandlinger fik nogle pludselige og hojst besynderlige Ghetto-bevaegelser, der lod Hatten ryge bagaf og lod Naesen blive betaenkkelig som til Opbrud:

-Mine Herrer, sagde han med genvunden Vaerdighed, en Patti synger ikke paa Kredit.

Hr. Theodor Franz knappede sin Pels: Ja, mine Herrer, sagde han kraenket: Koncertsalenes Patti....

"Koncerttribunernes Patti" var en halt "belgisk Nattergal", Hr. Theodor Franz vilde fore til Skandinavien. Men Hr. Franz vilde have Garantier: det var hans Princip, at Honoraret forlods deponeredes i Banken.

Og Adolf mente, at han kunde dele Risikoen....

Hr. Theodor Franz havde knappet sin Pels og givet Opbruds-Signal til sin Ledsager, en langhalset Pianist af et saerdeles "polsk" Ydre, som Berg forst nu blev vaer i en Krog.

Berg spurgte beroligende om Tidspunkt og Repertoire, da Martens rev Doren op og sagde helt forpustet af Alteration: At "Hein" ventede dernede. Og Adolf og Berg sagde paa en Gang:

-Hvad?--Hvor? og var ude, for man fik set sig om, mens Adolf hastig havde raabt noget til Spenner, der blev ene med Hr. Theodor Franz og Pianisten.

Impressarioen saa'sig indigneret om: Ja--saa gaar vi vel, sagde han med Vaerdighed.

Hr. Spenner forklarede ham, at en nødvendig Samtale--at en meget afgørende Samtale havde bortkaldt de Herrer, og Hr. Theodor Franz rejste dog sikkert ikke idag....

-Iaften, min Herre, sagde Hr. Theodor Franz, der i de sidste to tre Minuter lidt efter lidt blev mer og mer aandeligt borte, som en Skildpadde, der traekker sig i Skal.

Han gik med Pianisten.

Udenfor Facaden blev han staaende foran de store Plakattavler, hvor der var mange brogede Underlags-Rester af Programmer--Hr. Theodor Franz var ikke ulig en Hund, der orienterer sig angaaende et Plankevaerk, mens han betragtede disse mange Rester af konne Plakater--:

-Min bedste, sagde Impressarioen og vendte sig til sin langhalsede Pylades: Her gives for mange "populaere Koncerter", sagde han og vendte sig.

Portier'en havde vist Konferensraaden ind i Konversationssalen, hvor han havde glemt ham for et saare muntert Selskab--med Brodersen og Blom i Spidsen--der havde spist en god Frokost, og som nu her vilde

spise godt til Middag.

Konferensraaden var kommen saa halvt om halvt for Prioriteten, den anden Prioritet i "Victoria" og alt dets Inventarium. Hein undte gerne Konsortiet Hjaelpen: det var og blev dog noget som en Benjamin blandt Centralbankens Foretagender, Victoriaetablisementet. Men paa den anden Side tovede han dog og kunde ikke beslutte sig: Forelobig vilde han nu lade Filiationdirektorerne fra Provinserne, som kom sammen til Halvaarsmode her i naeste Uge, spise til Middag herude.

Saa kunde man altid se, hvordan det videre vilde udvikle sig.

Han gik frem og tilbage, til han standsede ved Glasdoren og saa' over Gangen ind gennem Restaurationssalene. De var tomme endnu, og de opdaekkede Borde ventede pretentiose og stive med de vifteformede Servietter i Glassene og de pletterede Opsatser fyldte med Tojroser. De to fede Kellnere stod ved Midtdoren, orkeslose og ubevaegelige, hver paa sin Side, som et Par moderniserede Satyrer, med Benene over Kors i deres Brunelsstovler. Portieren over Doren hang allerede slatten i Folderne, og Guldet i Brokaden var blevet mat af Rogen af Allemands-Tobak. Martssolen var slem: allevegne saa' man var der slidt paa Mobler og Inventar et Par Kanter hist og her og et Par Kanter her.

Konferensraaden maatte undre sig--saa hurtigt det gik. Men Publikum sled.

Der blev kun spist ved et enkelt Bord, bag en Halvvaeg. Nu stak der et Ansigt frem bag Skillerummet: Det var Martens. Han spiste ene, tagende godt til sig--Kellneren bragte Vin og lukkede Fade.

Konferensraaden maatte finde det underholdende, for han blev ved at staa ved Glasdoren og se ind, hvor "Bygmesteren" sad og gjorde sig til gode alene midt i sin tomme Sal. Forst en Hilsen af Brodersen udenfor vaekkede ham, og han begyndte at maale Gulvet igen.

Herinde havde alting holdt sig bedre; kun paa Sofaerne og Laenestolene saa' man forvitrede Pletter paa Betaerket der, hvor Folk havde siddet. Konferensraaden var saa interesseret, at han begyndte at fole rundt paa det Brokadestof. Det var en Imitation med Guldtraade, som flossede. Men i Portiererne havde Stoffet holdt sig--de var foret med dobbelt Shirting, for Foldernes Skyld.

Konferensraaden blev ved at gaa op og ned, fra Doren til Spejlet, til han gik et pludseligt Slag over mod Krogen til venstre: et Par Borde var stillet ovenpaa hinanden og glemt. De fire sorte Ibentraesben stak op i Vejret. Men under de sorte, guldforsirede Bordben var Pladens opadvendte Bagside graahvid--det upolerede Fyr.

Konferensraaden blev staaende, perplex, foran de to Borde med de opadvendte lakerte Ben: Alle Bordene var saadan. Konferensraaden gik fra det ene til det andet og loftede de konne--shirtingforede--Bordtaepper og slog paa de smukke sorte Plader med Knoen, heftigt og heftigere:

-Dette var _for_ usolidt gjort.

Pludselig havde Martens set ham gennem Glasdorene og var lobet op i Kontoret. Da Berg og Adolf kom ned, sad Konferensraaden paa den runde Midtsofa, med Hat og Stok ved Siden af sig: de folte strax, der var noget ramt i Luften.

-Det gjorde intet, at han havde ventet, aldeles intet, sagde Konferensraaden.

-Han var blot kommet for at tale om en lille Middag--for de Bank-Delegerede--man agtede at spise herude....

Martens kom ind, forvirret og lidt blussende; men der vilde ingen ret Samtale komme i Gang, mens Konferensraaden blev ved kun at tale om Middagen: I al Tarvelighed--i al Tarvelighed, sagde han, Tiderne er saavidt ikke til andet, og Adolf var lidt for urolig-underdanig.

Indtil Konferensraaden rejste sig--han havde nu anslaaet en helt spogende Tone og talte om Martens's Frokost--:

-Jeg saa' til, sagde han og lo. Og helt i forbigaaende, mens han kom hen foran de to glemte Borde, sagde han i en leende Tone, idet han berorte Fyrrepladen med Knappen af sin Stok:

-De _der_, bedste Bygmester, er forhaabenlig ikke mellem de "Ibentraesborde", der repraesenterer 43 Kroner pr. Styk paa vor Inventarieliste....

De tre havde alle i samme Nu, endnu for han talte, set den ulykkelige Bagside--Adolf kunde have knust samtlige de forbandede Ben; Martens talte forst, forvirret som en Dreng, der er grebet i at snyde i Lektien:

-Jo--jo, sagde han ... De er betalt med 43, sagde han.

-Ja, Leverandorer benytter sig af Omstaendighederne, sagde Konferensraaden. Og idet han gav sig til at halvle igen, sagde han: Det er kun et Gode, at saadanne Folk har godt af at vente en Tid paa deres Penge....

Konferensraaden traadte gennem Glasdoren ud paa Gangen. Inde bag de modsatte Spejlrunder saa' de Restavrationssalen: der var blevet fuldt ved Bordene; Fade, Glas og Kolere blinkede allevegne--og Solen stod ikke paa mere. De graa Stuk-Sojler loftede sig stilfuldt og fornemt, baaerende Loftets pompose Ornamentur.

Og med et virkeligt Smil--i en Folelse af Beroligelse--sagde Konferensraaden:

-Dog et smukt Billede.

Han blev staaende lidt, og i den samme Folelse, paa samme Tid af Beroligelse og Samhorighed, vekslede de alle Haandtryk her foran Salen og skiltes.

Om Aftenen sad Adolf og Spenner hver paa sin Side af Pulten, efter at Dagskassen var gjort op.

-Men noget _maa_ der gores, sagde Adolf Men hvad? ... Satan, han holder Oje med hele Driften ... Ja, naar vi kunde spille et Par Maaneder med fuldt Hus, saa fik vi vel Prioriteten....

-Vi maa ... lade, som vi havde fuldt, sagde Spenner.

-Ja, sagde Adolf utaalmodigt, Fribilletter feder s'gu ikke Fattiglisten.

-Nej, sagde Spenner: ikke--saa laenge vi _stempler_ dem.

Adolf saa' op: Det vilde komme ud, Spenner, sagde han hurtigt.

Spenner svarede ikke, og Adolf saa' igen ned i Hovedbogen: han stirrede, uden at taenke paa det, paa Spenners mange Navne-Efterskrivninger paa Klatpapiret.

... Et Par Dage efter lod Adolf Billetkasserer Jespersen kalde op paa Kontoret.

Han sad genert og kradsede med Pennen paa sit Klatpapir, mens han talte med Kassereren. Det var ikke nødvendigt, sagde han, at stemple alle Fribilletterne--forelobig.

-Vi maa s'gu ha'e "aegte" Hus, Jespersen, sluttede Adolf og lo.

Berg modte Billetkassereren i Doren: Hvad gaar her for sig? sagde han.

-Vi har haft en hemmelig Konference, vi to, spogte Adolf. Farvel, Jespersen.

Berg var gaaet hen til Pulten:

-Saa, sagde han; han havde set ned paa Adolfs Klatpapir: Nu maler han saagu ogsaa Autografer.

Hele Klatpapiret var kradset fuldt med gamle Adolfs saere sitrende Navnetraek....

Fra den Dag blev det store Gros af Fribilletter ikke laenger stemplet med det lejdegivende "Fri". Victoriateatret betalte i Stilhed Fattigskat af sine Fribilletter.

II

Familien Gravesen skulde have Bal. Der var Opror i Familien.

Hr. Gravesen var blevet overrumplet efter Studenterforeningsballet, hvor han havde holdt fem og trediveaarigt Jubilaeum som Vicedigter, og ved Souperen var blevet baaret i Guldstol Salen rundt, mens Damerne applauderede og viftede. Efter Bordet havde han danset Tyrolervals med Fru Gravesen, der saa' ud som en tyndslidt Degnekone ved en landlig Barsel.

-Tak, sagde Froken Frederikke Gravesen--der var tre Frokener Gravesen tilstede; i blaa Atlaskesliv og hvide Tarlatansnederdele--: nu blir det mig dog for hedt med de gamle. Froken Frederikke trak sin teologiske Student ud paa Trappen til Afkoling....

Da Familien kom hjem, vilde Hr. Gravesen endnu have Toddy. De tre hjemmeblevne Frokener kom tilsyne i Natnet og Sengetaeppe for at hore Beretning og faa et Glas med. Hr. Gravesen var saa bevaeget, at han

kaldte sin Kone for "Lise-Mo'r", og Fru Gravesen havde Taarer i Ojnene. Hun sad og saa' paa sine seks:

Ved saadanne hojtidelige Lejligheder kaelede Fru Gravesen jo dog for det stille Haab, om "en brav Mand" ikke alligevel skulde finde et af hendes Pigeborn.

"Pigebornene" satte "den gamle" Studenterhuen paa, og Froken Amalie sad paa Skodet hos "Stoderen":

Det blev til "en lille Dans", for Hr. Gravesen vidste af det.

De naeste Dage skulde Indbydelserne bestemmes; hver af Froknerne havde _sin_ Liste i Noteboger og paa Nodehefter; op og ned ad Trappen gik det, mens Dorene smaekkede. Der var aldrig Fred ved Gelaenderne.

-Gud, naar Amalie bare faar alle sine med, skingrede det fra anden Sal.

-Hm, vi skal maaske ha' alle dine "Kirkesangere", sekunderede Froken Frederikke.

-_Du_ maatte vist vaere glad til, Frederikke, haanede Froken Amalie fra Stuen.

Dorene smaekkede. Fru Gravesen sad i Spisestuen i Stue-Etagen. Hun vidste allerede hverken ud eller ind:

-Det vaerste bli'r Opvartningen, sagde hun.

-Theodora bli'r i Kokkenet, afgjorde Frederikke Sporgsmaalet om Serveringen. Fru Canth kan vel nok laane os sin Stuepige--som hun bli'r fodret med Billetter paa "Bladet" ... Og saa ta'er vi forresten en Lejetjener, sluttede Froken Frederikke.

-Ja, ja, sukkede Fru Gravesen. Hun taenkte kun paa "alle de fremmede Ojne" paa sine Ting. Der bliver noget ruineret i et Hus i otte og tyve Aar, og svaert er det at faa fornyet: Ja, ja, sagde hun. Fru Canth ved vel ogsaa, hvad det vil sige--og hvad der gaar i Lobet i Aarene ...

Hvad Theodora angik, indsaa' Fru Gravesen nok, at hun _var_ ikke rigtig egnet til Festiviteter.

Familien Gravesen skiftede gennemsnitlig Pige fire Gange om Aaret. Men det var og blev trods al Skiften den samme Race af smaa pandekrollede og uvaskede "Underjordiske", som de stadig fik i Huset og hvortil ogsaa Theodora horte.

Theodora, der altid var i Slaeber, glemte en Spildevandsspand paa hver Trappe og havde altid ubeskrivelige Privatejendele til Torring paa Kokkentrapppegelaenderet i Gaarden, hvor hun holdt Staevnemoder med vandkaemmede Kaerester, der snedigt fralokkede hende hendes otte Kroners Lon om Maaneden.

Theodora var den eneste i Huset, der var fuldstaendig uberort af "Ballet", og ubekymret sang videre i sin Kaelder, saa hun undertiden overdovede alle Froknerne.

Indbydelserne var sendt ud, og Froken Frederikke skulde indrette

Vaerelserne.

-Dagligstuen bliver som den er, sagde hun, mens hun begyndte at inspicere Huset. Dagligstuen var allerede et modent Vaerk af Froknernes Arrangementstalent: med Sofaen ud paa Gulvet foran en fantastisk Dekoration af hjemmegjorte Makartbuketter og tre Skillings-Kineserparasoller--omslynget af to kække Chenilletorklaeder, der en Sommersaeson havde draperet Froknerne, naar de gik til Bad. Iovrigt var der mange trebenede Smaaborde i Krogene med Genstande, indleverede "Bladet" til Anmeldelse, som Hr. Gravesen havde for Skik at "reservere sig" og samle. Paa Vaeggene strakte sig "Vifter" af rammelose Fotografier; og det Hele henlaa i en klaedelig Dunkelhed, da de to Lag Gardiner var trukket for, saa man knap kendte hinanden for Morke.

-Dagligstuen bli'r, som den er, sagde Frederikke ret fornojet. Men vaerre var det i Stueetagen, hvor der skulde danses: De gronne Gardiner er umulige, naar Moblerne bliver flyttede ud sagde Frokenen.

-Ja, sagde Fru Gravesen--de synede begge de gronne Gardiner, der havde holdt ud fra hendes Bryllup--: de er jo slemme.

-_Umulige_, sagde Froken Frederikke afgorende.

Der maatte kobes Saekkelaerred og broderes en Kant med Uldgarn, raadede Vilhelmine,--det saa' udmaerket ud til Gardiner. To Symaskiner klaprede allerede i Huset med Balstadsen. Fru Gravesen gik uafsladelig til og fra Kontoret med Posen:

-Jeg spoger dig, sagde hun mat: tror du, det er for min Fornojelse, Gravesen? (man saa' det paa Fru Gravesen, at det vel strengt taget ikke var "til hendes Fornojelse").

To Dage for Ballet begyndte Frederikke at omkalfatre hele Huset. Alle Stuer--undtagen Balsalen--skulde indrettes i Dagligstuens Billede med Moblementet ud over Gulvene. Det var ikke saa let, for de Gravesenske Mobler traengte nok til lidt Stotte af Vaeggene, man turde heller sjaeldent se dem fra alle Sider:

-Jeg tror ikke, her er et helt Stykke i Huset, sagde Froken Frederikke rasende; Bagfyldingen faldt af en Sofa, hun og Vilhelmine slaebte.

-Ja, ja--Born, sagde Fru Gravesen tyssende, hun saa' hjaelpelos til. Frederikke daekkede opfindsomt Smaaskaderne med smaa, let henkastede Kretonnestumper--Rester, hun havde tilhandlet sig pundevis--og hun var ret tilfreds med sit Arrangement. Gud du--hvad ser man ved Lys, sagde hun til Vilhelmine, der assisterede.

-Kandelabrer laaner vi hos Fru Dunker, siden hun skal med for at traeffe sin Scheele, sagde Froken Vilhelmine, som i det hele taget laante rundt i Gaden, som om hele Kvarteret ikke havde større Fornojelse end at udlaane deres Indbo til Gravesens Bal. Om Formiddagen paa selve Baldagen maatte Theodora hente Urtepotter hos alle Naboer til en Blomsteroptilling paa Trappen:

-Bevar' os vel for Riskoste, sagde Froken Amalie, der kom hjem fra Sang ved en Begravelse.

-Saa--mener du? vrissede Vilhelmine.

-Gud fri os for Stank--det var Amalie, der var gaaet videre og havde aabnet Doren til Balsalen, hvor Froken Frederikke og Froken Sofie draperede de Saekkelaerreds; selv Froken Frederikke kunde ikke paastaa, at de just duftede--: Naa--saa vi skal forgives, skingrede Froken Amalie og pustede.

Der blev et Spektakel, hvor Frederikke hylede af fuld Hals, og alle seks kom til og skaendtes. Man tog Parti for Frederikke:

-Hm, det var nemt nok for Amalie, sagde Froken Ida....

-Amalie har ikke syet et Sting, hvinede Vilhelmine.

-Hun har ikke rort en Finger....

-Jeg har bare betalt Kotillonen, sagde Amalie og svajede op ad trappen. Amalie havde hos Adolf bestilt Kotillonsarrangementet: Til _Redaktionssekretaer_ Gravesen, ved "Bladet", havde hun sagt.

-Born dog, Born, sagde Fru Gravesen beroligende op fra Kokkentrappen. Hun havde Kogekone og gik og skammede sig nede i Kokkenet for hvert nyt "Kar", der manglede.

Striden horte pludselig op, da det ringede. Det var Froken Michelsen, Damefrisorinde, der skulde tage Froknerne i Arbejde og som blev installeret i Kaelderens i en Slags Strygestue, hvor alle Balkjolerne laa udbredte paa Sengene. Det gik efter Alder og begyndte med Froken Ida, den yngste.

De faerdige Frokener gik hvilelose rundt i Huset i Friserkaaber, stivho'dede for ikke at skade Frisurerne.

-Den evige Ringning her er, sagde Froken Amalie, som stadig flygtede fra Gangen ind i Balsalen.

Det var et Bybud. Theodora havde hentet til Fru Gravesen, som ringede.

-Tak, sagde Fru Gravesen: Vil De gaa herind? hun aabnede Doren til Vaerelset bag Balsalen og lukkede den efter dem igen.

-Det var, sagde hun--det var (og hun tog hastig et Etui op af Kjoelommen), om De maaske vilde vaere saa god ... at bringe denne hen --et Sted (hun aabnede Etuiet og viste en mat Guldbroche med en hvid Perle) ... Men, sagde hun, et _sikkert_ Sted ...

-Strax, hviskede Bybudet forstaaelsesfuld: i Lobet af et lille Kvarter, Frue.

-Hvormeget? sagde han og blinkede diskret, idet han stak Etuiet til sig.

-Ja ... jeg ved ikke, sagde Fru Gravesen helt ulykkelig.

-Ta'r saa meget, vi kan faa.... Er besorget Frue, _er_ besorget, opmuntrede Bybudet. Han havde saadan en egen Maade at gore sig halvt usynlig paa--henad Gangen; og Forstuedoren lukkede han sagte med et nyt Nik.

Det var Fru Gravesens "Haedersgave", Brochen med Perlen; hun havde faaet den til Solvbryllupet af Redaktionspersonalet Men det var det eneste, hun kunde taenke sig at skaffe Penge paa:

Og der forslog jo ingenting til den Kogekone; det var, som Tikrone-Sedlerne rentud kunde smelte i hendes Fingre. Ja, ja, det er ingen Sag, naar man kan ta' til fremmedes Ting, taenkte Fru Gravesen.

-Nu kommer jeg, nu kommer jeg, raabte hun ind i Strygestuen, hvor Dotrene allerede begyndte at klaede sig paa.

-Og der var ogsaa Lejetjeneren at betale endnu, og Drikkepenge til Stuepige og Frisorinden ... Fru Gravesen regnede, mens hun gik.

-Hvad fik De? sagde hun til Bybudet, da han kom tilbage (hun var faeret sammen, hver Gang det ringede): Tre Tiere, hviskede han fortroligt med Haanden op for Munden.

Fru Gravesen sukkede lettet, hun var i det mindste glad, at hun ikke behovede strax imorgen at gaa til Gravesen: Naar det blot er et sikkert Sted, sagde hun igen og betalte Budet. Hun gik op og gemte Laaneseddelen i sin hemmeligste Chiffoniere-Skuffe under Gravesens Breve fra Forlovelsestiden, som laa der i Bunker, omvundne med blaa Baand.

Klokken halvsyv kom Hr. Gravesen hjem, han havde i tre Dogn holdt sig udenfor Skudvidde og kun vaeret hjemme om Naetterne.

-Maa jeg sporge, sagde han til Fru Gravesen, hvor der er et Sted, hvor man kan tage en Kjole paa?

-Ovenpaa, Gravesen, sagde Fru Gravesen. Ovepaa betod et lidet Hul taet under Taget, hvor Theodora plejede at opbevare skident Vasketoj, men hvor idag de aegteskabelige Senge var opstillet for Natten.

Hr. Gravesen brummede. Der, sagde han i en meget fornaermet Tone og rakte barsk en Pakke til Fruen, idet han gik op ad Trappen. Det var den humoristiske Vise til Bordet.

-Den gamle! raabte Froken Ida, og to paaklaedte Frokener Gravesen, der horte Faderens Trin paa Trappen, retirerede hastigt tilbage til Dagligstuen. De onskede helst ikke, at Hr. Gravesen saa dem i den megen odsle Stads, for der var kommet et Par Gaester.

Hr. Gravesen kom atter ned i Kjole, da det ringede. Det var et Bud med Vin: Ja, ja--det er rigtigt, raabte han fra Trappen: Ja, ja, ja ... det er seks Flasker bedre Vin (Hr. Gravesen var saa nervos som de andre) ... Redaktoren sagde, han saa' herud en Timestid, sagde han.

-Du skulde vel ha' din Broche paa, sagde han og monstrede sin Kone.

-Gud, Gravesen, hvem ved, hvor den er gemt ned sagde Fruen, der forskraekket lob ind til Dotrene og sagde:

-Redaktoren, Born ... Redaktoren kommer herud. Fru Gravesen maatte saette sig ned, ved Tanken, inde i "Balsalen".

-Naa--vrippede Froken Amalie--gor han os den AEre? Det var svaert! hun drejede paa Haelen og forsogte at flojte.

Fru Gravesen var allerede paa Vejen til Kaelderens igen for at sørge for, at det _store_ Fad med Mayonaise blev sat til en Side.

De ovrigte Familiemedlemmer blev ved at trikke rundt i de to Vaerelser paa første Sal med forskellige mærkelige Underlivssymptomer, ikke ulige Begyndelsen til Sosyge--til det ringede.

Gaesterne begyndte at arrivere, og man kom hverken frem eller tilbage i den smalle Gang, hvor Herrerne skulde tage Tojet af og spærrede for Damerne, der hang fast med Kjolerne i Vilhelmines Blomsterarrangement, naar de gik op ad Trappen. Inde i Stuerne var der en jævn Højtidelighed til Klirren af Thekopper (Fru Canths Stuepige bod Sukker og Flode rundt saa stram, som om hvert Knips med Sukkertangen betød en Kraenkelse af hendes Vaerdighed) mens Frokenerne Gravesen standsede al Passage ved stadig alle seks at slaa ned om samme Indtraedende for at overose ham med en indholdslos Henrykkelse--hojlydt som Skader for at hæve Stemningen.

Herrerne havde allerede maattet romme Stuerne og rykke ud paa Gangen for at give Plads for Damerne, der ikke vilde sætte sig for Dansen, men stod op rundt om Moblerne, lidt generte af de moderne Silkekjoler, der var syede hjemme med Dessiner erobrede i Butiks-Udstillingerne, og som ubekvent stramte og pinte baade hist og her som alt hjemmegjort. Og der blev stadig ved at komme fler Gaester, mens Dotrene trak i Fru Gravesen for at præsentere:

-Ja, her er saa snævert, sagde hun undskyldende, saa meget snævert.

Hun tænkte stadig paa Maden, regnende med Fadene, angst for at der ikke skulde være nok, og to Gange kaldte hun Amalie ud paa Gangen:

-Men, hvor mange er der nu? sagde hun aengstelig. Er de ikke snart kommen alle?

-Du ved jo, der kommer atten Par, Mo'er....

-Ja, ja--atten Par--og saa dem, din Fa'er har bedt, sagde Fru Gravesen resigneret og nikkede halvforstyrret til Herrerne, som garnerede Vilhelmines Blomsterpotter, mens hun gentog sit:

-Ja--her er saa snævert, mine Herrer, sagde hun.

-Hed bli'r den, tilstod en af Herrerne halvhojt; Kavalererne, der mest var yngre Fordansere fra Foreningen, pustede allerede i den stærke Varme, der var gennemtrukket af en let Duft af Benzin fra de mange Handsker.

Nede i Stueetagen gik Hr. Gravesen og drejede uroligt foran Balsalsdøren ventende paa Pianisten.

* * * * *

Da Herluf ringede paa Klokken henimod elleve, blev der lukket op af en hed Danser. Nedenunder blev der polkeret i begge Stuer; det var Amalie, der "snart havde faaet de Genstande ryddet til Side" i Kabinettet, og de dansede i begge Rum, saa hele "AEsken" rystede. Alle Kakkelovnene flyttede Fodderne helt op paa anden Sal, hvor Herrerne drak Toddyer, opvartede af Theodora, som dog i sidste Ojeblik havde

maattet rykke ud af Kaelderens til Undsaetning, og som viste sig med Barmen fuld af mystiske Kniplinger og krollede Baandslojfer, der syntes at have oplevet adskillige bevaegede Ojeblikke.

De Herrer politiserede.

Hr. Gravesen selv sagde kun en Gang imellem nogle fravaerende Ord: Ganske vist, ganske vist, og nikkede, mens han stadig lyttede efter Dorklokken, om Redaktoren ikke kom. Men Kaptajn Petersen, der med Kjolesnipperne over Armen varmede sin Bagdel foran Kakkelovnen (det var en Yndlingsbeskaeftigelse hos Kaptajnen og hensatte ham i den Illusion, at han varmede sig ved en Vagtild) udviklede hidsigt, at det var en Levebrodsinstitution--en eneste Levebrodsinstitution hele Venstre....

Staehr, der hidtil intet havde sagt, men ligget som en brudt Mand i sin Laenestol, sagde nu:

-Og jeg skal sige Dem, Kaptajn--det er netop _det_, der mangler _os_ ... Hojre mangler Maend, der lever af det.

-Hvad siger De, Mand? raabte Kaptajnen. Hvad siger De?

-Jeg siger, Hojre mangler Maend, der lever af det, sagde Staehr. Politiken er os en Biting: vi skulde ha' ti-tolv Stykker, der levede af den....

Kaptajnen fo'r indigneret frem fra Kakkelovnen og lod Kjoleskoderne falde tilbage paa deres Plads, mens Staehr arrigt sagde:

-Ja--for er Partiet ikke lige. Han tav igen og lod Kaptajnen raabe.

Krans, der havde undersøgt Aftennumret, sagde: Ja--hvad er vi Mennesker? De _har_ skaaret sig nogle nette Levebrod; og Gravesen gentog sig: Ganske vist, mens han saa' paa sit Uhr under Bordkanten.

Der blev nogle Ojeblikke stille, og Kaptajnen, der fra Toddyglasset vendte tilbage til Kakkelovnen, sagde:

-Nej--vor Svagthed er _den_, at vi stoler for meget paa vor retfaerdige Sag.

Berg havde kun kigget ind ad Doren til Herrerne og gik ned ad Trappen igen, da han modte Fru Gravesen, der smilte over hele Ansigtet, saa inderlig lettet ved: at det nu "gik":

-De vil nok saette lidt Humor derinde, sagde hun fortroligt og pegede paa Doren til Daglistuen; selv gik hun videre.

Berg gik ind og saa' seks-syv Medarbejder-Fruer, der sad i en noget trykkende Luft, tavse og som levende Billeder paa Folks stille Kraenkelse, der har taget deres bedste Toj frem for at sidde i Krogene.

Fru Kaptajn Petersen havde talt om Indtaegter og om to Veninder, gifte i Handelsstanden, som for anden Gang i fire Aar skiftede Moblement og "tog nyt"--og hun sluttede med sin forbitrede Stemme:

-Ja--der er Folk, der tjener Penge. Og alle Damerne sad nu tavse, i Lyset fra Lamperne, med det samme stramme og anstrengte Udtryk i

Ansigterne. Fru Petersen bar med Ostentation bestandig samme ubeskrivelige skotske Silkekjole med sorte Kniplingsgarninger: Vi, sagde hun med et Blik paa de andre, saa Berg undertiden taenkte, den Kone river dem en Gang Silken fra Livet: Vi, som er faldne for Aldersgraensen, maa klaede os derefter, sagde Fru Petersen.

De andre var ungdommeligt paaklaedte, halvt som Teaterdamer, i farvede Silkekjoler, men syede af underlig tyndtraadede, strammede Stoffer, der uvilkaarligt mindede om Linjebetalingen. Fru Arnesen fra Landbrugstidende havde Ansigtet fuldt af blaa-hvidt Rispudder, der lugtede som Kongerogelse.

De havde alle tiet, og Fru Petersen gentog: Ja--de tjener deres Penge let ... Men ingen ved vel endnu, hvordan det ender, sagde hun.

-Min Broder Etatsraaden, siger, _han_ skulde ikke saette sine Penge i Centralbanken.

Konversationen blussede lidt op, da de begyndte at tale om Konferentsraad Hein: Han havde jo i Sommer paa Journalisternes Tur bedt dem alle ind paa sit Landsted i Rungsted:

-Ja, sagde Fru Petersen stramt: vi var ikke med.

De andre talte om Landstedet, Haven og Pragten i Vaerelserne: der var en Stue for hver Tidsalder ... Og Fru Petersen sagde:

-Ja, _han_ begyndte--i Nibe--bag en Disk.

Det var Fru Kaptajn Petersens Specialitet at vide, hvor hver reusseret Mand havde begyndt.

Nu tav alle igen, da Herluf Berg kom ind og hilste og gav et Par Kulissehistorier tilbedste for at opmuntre Selskabet. Nedenunder blev der valset, saa Froken Frederikkens Makartbuketter gyngede, og gennem Dansetrinene og Musiken--Pianisten slog i Klaveret, saa det hvaesede--horte man den opfarende Herres Skratten:

-Damen--fem Damer, Damen--fem Damer.

Froken Vilhelmine med fire Damer i Haelene kiggede ind ad Doren og fik Fru Arnesen af Landbruget til "den femte Finger":

-Fru Arnesen, Fru Arnesen, raabte hun, og hele Flokken fo'r afsted.

Det var Hr. Andersen, som forte op. Hr. Andersen var en lille sortsmudset Herre, hvis Specialitet det var som opforende Kavalier rundt paa Familieballerne at jage Livet af Folk til tvetydige Melodier, indtil de faldt som matte Fluer langs Vaeggene.

Herluf blev ved at fortælle, mens Damerne lo.

-Ja, sagde Fru Petersen, da han havde rejst sig og var gaaet ind i den anden Stue, de Mennesker lever lystigt....

Herluf fo'r sammen, da han horte en Stemme bag sig, han troede ikke, der var nogen i Kabinettet.

-Jo, det er mig, sagde Fru Duncker.

-Er De her? sagde Herluf forbavset.

-Ja, jeg kommer her i Huset, sagde hun, ved hojtidelige Lejligheder. Herluf satte sig, og hun sagde: Hvor det ogsaa er laenge siden, vi har set hinanden; og hun begyndte at tale og sporge og le ad en hel Del Ting, hun slet ikke taenkte paa, med en stakaandet Stemme naesten som en brystsyg, til hun tav med et. De sad noget tavse ligeoverfor hinanden, mens Herluf taenkte: Hvor hun dog har tabt sig. Det var, som om Ojnene havde braendt sig dybere ind i Hulerne, og hendes Kinder var faldet sammen, saa Kindbenene stod frem.

Pludselig sagde hun: Mon alle er kommet? og uden at vente paa noget Svar tilfojede hun:

-De ved vel, at Scheele ikke kommer mere hos os?

Herluf vidste det. Hele Kredsen havde ikke talt om andet den ganske Vinter end om Rivningerne hos Dunckers: saa kom Scheele der, og saa kom han der ikke. Saadan er det, naar det bliver for hedt, lille Herluf, tilfojede Fru Canth.

Berg nikkede kun, og Fru Duncker sagde sagte: Nej--vi har ikke set hinanden i to Maaneder.

Berg svarede intet og de tav igen. Neden under horte man Hr. Andersens kommanderende Rost; han var naaet til sit store Numer, Kaede gennem Huset, og man horte allerede Parrene som et vildt galopperende Dragonregiment trampe op ad Trapperne. Damerne hvinte, mens Hr. Andersen fo'r forrest hen forbi Forstesalsdorene, videre, opad Trappen, med den hele Raekke.

Toddyherrerne kom ud for at se til--Damerne gispede, og Herrerne sled--Raekken floj videre:

-Nej--ikke der, skreg Froken Frederikke; Andersen havde aabnet Doren til det lille Rum med de aegteskabelige Senge, der blev belyst af en enlig Lobelampe, som stod ved Siden af de seks Flasker bedre Vin, hvilke Hr. Gravesen havde bragt i Sikkerhed herop.

Doren blev staaende aaben, mens de suste videre ned igen.

De kom just i Gangen paa forste Sal, da det ringede. Hr. Gravesen, der havde holdt sig i Stueetagen i det sidste Kvarter, lukkede op. Og da "Redaktoren" kom ind med Redaktor Scheele fra "Dagen", saa' han den hele Kaede, Damer og Herrer, med strakte Arme, aandelose, flyve nedad Trappen; inde i Salen begyndte Valsen:

-Naa, sagde Redaktoren, det er det glade Kobenhavn.

Fru Duncker havde hort Dorklokken, som med en utrolig Sans, selv gennem Larmen:

-Der er de, sagde hun og rejste sig. Men hun satte sig igen, og de horte Stemmerne paa Trappen.

-Ja, sagde Herluf blot, han var lidt pint af denne Feber, som hun slet ikke forsogte at skjule.

-Ja, sagde han igen og rejste sig: det er Redaktorerne Stemmer.

Han var kommet frem midt i Stuen, da Scheele stod i Doren; og for han naaede ud, horte han Fru Duncker, der havde rejst sig, da hun saa' Scheele, sige med en ubeskrivelig Stemme, ubeskrivelig ydmyg og mild, saa Herluf vilde have givet meget til, han havde turdet vende sig og se hendes Ansigt:

-Er De virkelig _der_, sagde hun. Det er laenge siden.

Anden Dans var forbi, og der blev klappet tilbords. Man skulde spise ved smaa Borde, som var stillet op i alle Stuer mellem de skraa Mobler, lige for Dorene, saa ingen kunde komme ind eller frem, mens alle raabte og lo: der var ingen Stole--og der var ingen Tallerkener.

Tre, fire Herrer tog en Stabel Tallerkener af Armen paa Lejetjeneren og lob med Brod og Servietter og Gafler, de ranede allevegne, ud paa Gangen for at slaa sig ned paa Trappen med deres Damer.

Og i et Nu var hele Gangen fuld af en leende Karavane, der brod op med Glas og Tallerkener og Fade og slog sig ned paa Trappen, fra overst til nederst. Herrerne sprang, og Damerne fik Slaebene flaenget, til man kom til Ro.

-Brod, Brod her, raabte Andersen helt oppe, svingende med sin Serviet, som paa en Restauration.

-Brod _her_, lod det nedefra. Og Fadene blev loftet frem over Hovederne i oprakte Arme, mens de lo og klinkede og spiste med Tallerkenerne i Skodet. Hojst af alle kvidrede Froknerne Gravesen, ellevilde af Sukces'en og Dansen: Ida var saa kaad, at hun kildede Andersen i Nakken med Spidsen af sin Sko:

-Andersen, Andersen, raabte hun (han sad paa Trinet under hende) Vin, Vin....

Ragoutfadene blev plyndrede, som havde Herrerne aldrig set Mad.

-Pys, om de aad lidt mere, sagde Theodora, der bragte et nyt tomt Fad ned i Kokkenet til Fru Gravesen. Fru Gravesen var helt forstyrret: hun fyldte de sidste Snitter paa et Fad med fem Andegumpe.

-Men der _er_ ikke mer, sagde hun fortvivlet. Det var Amalie, der raabte paa endnu mere Ragout i Kokkendoren.

-Hva'? ... Ikke mere? sagde hun og lod Ojnene rask gaa hen over de rensede Fade:

-Saa maa vi synge Sangen, sagde hun resolut, og lob op for at finde Sangbunken.

-Vin reddet, raabte Andersen, der havde beholdt de seks Flasker Vin oppe ved Sengen i Kikkerten og paa en Rekognoscering endnu havde fundet de to; Hr. Gravesen vilde forst forsoge med fire flasker. Vin reddet, raabte Andersen og arbejdede sig frem oppe fra, mens han holdt to Flasker op over Froken Idas Ansigt.

-Gud, sagde hun, Redaktor-Vinen. Gem den--gem den, sagde hun og skod Skuldrene op. Den ene Flaske blev gemt ind til Vaeggen bag et

Kjoleslaeb.

Mens Redaktorvinen blev trukket op, kastede Amalie fra Afsatsen Sangen ud over Hovederne; og der blev et stort Hurlumhej, mens alle rejste sig og greb efter de flagrende Blade og raabte:

-Melodien? Melodien?

-Vi kys-ses, blev der svaret: "Her kysses vi, som har Jour--her kysses vi--og gor Kur".

-Vi kysses, lod det Trappen op, vi kysses--her kysses vi....

Amalie lob gennem Balsalen, hvor "de Gamle" spiste, ind i den anden Stue for at spille Melodien igennem paa Klaveret.

Scheele og Fru Dunker sad ved Vaeggen derinde--Fru Dunker sad laenet frem mod hans Ansigt, med de foldede Haender paa hans Knae--og Scheele rejste sig:

-Undskyld, sagde Froken Amalie med sit mest medvidende Smil og satte sig til Klaveret. Ude paa Gangen nynnede de paa Prove, mens hun spillede.

"De Gamle" rejste sig fra Bordet og traadte hen til Doren, mens de Unge sang. Paa Afsatsen stod Amalie og to anden Tenorer fra Kirkekoret--langstrakte og tynde Gestalter med vel fremarbejdede Adamsaebler--og dirigerede.

Opad hele Trappen, frem bag Gelaenderet, saa' man Hoved ved Hoved, Damernes brogede Liv og Herrernes hvide Bryst--ved Enden af Versene lo de og applauderede.

Andersen svingede Glasset med den gode ranede Vin:

-Dacapo--dacapo, raabte han.

-Et aegte Stykke Kobenhavn, Frue, sagde Redaktoren, som stod forrest i Doren, komplimenterende til Fru Gravesen.

Da Sangen var forbi, og der var raabt "leve" for Forfatteren og Hr. Gravesen havde takket, gik "de Gamle" ind, og Kaptajn Petersen lukkede Doren til Gangen:

-Han vilde, sagde han, gribe Lejligheden til at sige et Par Ord--et Ojeblik ... med Udelukkelse af de glade Unge--et Par Ord, som han _traengte_ til at faa sagt--Kaptajnen udtalte Ordet "traengte" saa inderligt som havde det vaeret selve "gamle Dannebrog", og tav saa lidt, for han gik videre og sagde:

-Det kunde ikke her vaere upassende at tomme et Glas ... at tomme et Glas, med et Par alvorlig folte Ord--for den danske Presse.

-Jeg har endnu kun kort Tid, sagde Kaptajnen, arbejdet blandt Dem, mine Herrer, men jeg regner det for en AEre, en gammel Soldat til AEre--at tjene, mine Herrer, i Deres ... i dette Blaenkerkorps for det aandelige Arbejde i Faedrelandet.

-Ja--sagde han og hans Stemme blev endnu bredere under Fylden af hans

Overbevisning--Pressen har sandelig gjort _sit_ Arbejde i disse sidste Aar. Den har været som en Herold--eller--nej, mine Damer og Herrer ... De vil forstaa mit Billede--som en Tyrtaeus har Pressen været for vort Samfund--mens det gik fremad og fremad, mod nye Maal, ad nye Baner--disse sidste Aar ... De har, mine Herrer, sat alle Deres bedste Kraeften ind paa dette Forerskab mod et stort Maal. Og Deres Del i Arbejdet, det Arbejde, der er fuldbragt og endnu fuldbringes i denne By og i dette Land, er _saa_ stor, at--ja, man tør sige det--det hele danske Folk bør vide Dem Taknemlighed for Deres Vaerk.

Selskabet sad tavst, med Ansigterne mod Taleren, der holdt inde et Ojeblik (Krans, der var placeret lidt afsides, forte langsomt højre Tommelfinger op til Naesebenet. som om han tog en lille Snus) for han vedblev i en noget anden Tone:

-Der siges undertiden, sagde han, som et Bevis paa Haederligheden hos vor Presse, at den er ubestikkelig. Men det er en mager Ros, denne--og--jeg kan sige det--den er _ufortjent_ ringe. Der er et andet og større Bevis paa vor Presses moralske Modstandsevne, mine Damer og Herrer, paa dens saedelige Lodighed: det er dens Holdning i _Konkurrencens daglige Faegtning_--der staar den sande, den svaere Prove for en Presses Moral.

De Herrer raabte Bravo, og med stigende Rost sagde Kaptejnen:

-Og her har vor Presse, mine Venner, Samvittigheden ren. _Derfor_ fortjener den sin umistelige Del af AEren for Udviklingen i vort Land.

-Et Leve--ja, mine Damer og Herrer, et taknemmeligt Leve for vor danske Presse.

Kaptajnen havde forladt sin Plads og aabnede Doren til Gangen. Vendt ud mod Trappen, udbragte han--med et Par Ord--"Levet" endnu en Gang, og alle rejste sig, raabte Hurra og viftede.

Fru Petersen, der sad til venstre for Redaktoren, var ved sin Mands Tale blevet afbrudt i nogle Bemaerkninger om Krigsbestyrelsen, men tog nu Emnet op igen:

-Kaere Frue, sagde Redaktoren, det vil være Kaptajnens største Lykke, at han har forladt den aktive Tjeneste....

Fru Petersen saa' paa ham.

-Kaptajnen er en Mand med Begejstring, sagde han, og nu vil han --Redaktoren bojede Spidsen af sit brune Overskaeg om sin Finger--nu vil han have Tid til at gore den gaeldende....

Han drak en Smule Vin og smilte--Hr. Gravesen holdt aldrig af det Smil og var ganske hed i Hovedet; han havde maattet skaenke i i sin Overordnedes Glas af den ringere Vin, som Redaktoren nu lige smagte paa--:

-Han vil gore Nytte, Frue, sagde Redaktoren, stor Nytte. Vaer vis paa det.

... Berg korte hjem med Scheele. De første ti Minuters Tid talte de om ligegyldige Ting, til Konversationen dode hen, og de sad tavse, hver i sit Hjørne.

Saa sagde Scheele pludselig i en Tone, der skulde vaere satirisk:

-Hm--Tror De egenlig, at Kvinderne hertillands er saadan rigtig anlagt paa at elske?

-Ja, sagde Berg og vendte Hovedet imod ham; han horte igen Fru Dunckers Stemme, da hun hilste paa Scheele, og folte den samme Lyst, at han dog havde set hendes Ansigt: det tror jeg, sagde han.

Og lidt efter, idet han strakte sig i Saedet, tilfojede han--og i den samme halv satiriske Tone som Scheele--:

-Jeg ved meget mindre, hvad jeg skal sige om Maendene, sagde han.

Scheele drejede hastigt Ansigtet og saa' frem mod ham i Morket:

-Nej--saagu, sagde han saa, og de faldt atter hen i Tavshed, til Drosken standsede ved "Axelhus", hvor Scheele boede, og de stod ud.

... Froknerne Gravesen var forsamlede i Kokkenet; de havde en Ulvehunger: siddende op paa Kokkenbordene, gik de de tomte Ragoutfade efter med Brodskorper--det Gravesenske Kokken var ganske udtomt.

Hr. Gravesen kom omsider ned i Kockendoren med et Lys og spurgte: om vi ikke endelig skulde se at komme i Seng: Ja, ja, Gravesen, sagde Fru Gravesen, men Bornene var sultne.

-Det er vi vel _alle_, sagde Hr. Gravesen just ikke blidt og gik op ad Trappen med Lyset Rundtom i alle Stuer stillede den sovndrukne Theodora Senge op til Frokenerne.

Fru Gravesen ventede laenge nedenunder; hun haabede, Gravesen nu var faldet i Sovn. Men han var vaagen og var _meget_ veltalende. Endelig blev han lidt efter lidt stille, og Fru Gravesen troede allerede, han var ved at sove ind, da han vendte sig om i Sengen endnu en Gang og sagde: Du ved vel, at der er taget Forskud, saa du indretter dig derefter....

Fru Gravesen, der saa' ud som en plukket Fugl, naar hun var i Nattoj, havde ladet ham tale. Hun havde blot en Gang vendt Hovedet om fra Spejlet, hvor hun flettede Haaret i to halvgraa Fletninger, tynde som Musehaler:

-Ja, ja. Gravesen, sagde hun, Pigebornene har jo dog haft en Fornojelse.

... Froknerne Gravesen sov nedenunder rundtom paa Valpladsen. Theodora havde set provende paa sit Sengeleje: der var sat skidne Tallerkener til Side paa Dynerne i Skyndingen....

Hun foretrak at sove paa Kokkenstolen ved Siden af Komfuret.

* * * * *

Livet i "Victoriaetablissementet" var laengst doet ud, og alt var slukket undtagen i Kontoret, hvor Adolf blev siddende, orkeslos, Kvarter efter Kvarter, bojet over en Bog, uden at bekvemme sig til at bryde op--med Spenner ligeoverfor sig ved Pulten: sovning skrev

Bogholderen Regninger ud. Regning efter Regning.

Det var blevet Adolfs Vane at haenge her i Kontoret til ud paa Natten kun med Selskab af den halvsovende Spenner, der tavs kradsede i sine Boger. Og naar det var blevet for koldt og snart hen paa Morgen, maatte Spenner følge ham hjem, gennem hele Byen, lige til hans Dor; skont al deres Samtale var et Par Tal, Spørgsmaal og Svar, Summen paa en Veksel eller paa en Regning--mens de gik.

Adolf strog Snese Vokssvovlstikker af, for han hjemme kom op ad Trappen og ind i sin Stue ved Siden af Foraeldrenes Sovekammer. Fru Adolf syntes, han gav sig derinde, og hun stod op af sin Seng. Men hans Dor var drejet i Laas, og hun kunde ikke komme derind.

-Ja, sagde han om Morgen. Man maa vel have Lov at vaere ene, naar man sover.

Straks efter Morgentheen gik Konstantin, og de to gamle blev alene i Stuerne, der var blevet saa underlig ubeboede og forladte at se til--som var "Herskabet" forrejt, saa stille var der, mens de to gamle sad modlose, hver i sin Krog.

-Aa ja, aa ja, sukkede gamle Adolf halvsagte mellemstunder.

-Gaar du i Forretningen, Adolf? sagde hun.

-Ja, min Pige, sagde han og gned sig over Panden ... Ja--min Pige, strax. Og han blev siddende igen, med Hagen ned mod Brystet, og gentog sit sukkende og tankelose: Aa--ja, aa--ja--til han endelig kom op og fik Tojet paa.

-Ja--saa gik vi vel, min Pige, sagde han og kyssede hende.

Men det varede en rum Tid, for han naaede op i forretningen; og tit kom han slet ikke laenger end paa Vejen, fordi han faldt i Prat den halve By paa Gaden og gik snakkesalig op og ned, _saa_ med _den_ og _saa_ med _den_--timevis; det var gamle Anekdoter, han fortalte; fra det ene kom han i det andet, uden Ende. Man talte om, han begyndte vist at gaa lidt i Barndom, gamle Adolf.

Efter Middag gik gamle Fru Adolf op til Froken Hansen. Der var ingen Kunder i Butiken, og de tre Frokener faerdedes orkeslose i det udstafferede Rum. Fru Adolf gik op med Froken Hansen, og de sad begge to tavse i det mørke Kontor.

-Ja. Froken, sagde den gamle, inde i sin evigt samme Tanke. I Teatret er der fuldt.

-Ja, sagde Froken Hansen.

De tav igen, fortsaettende hver sine Betragtninger til Fru Adolf sagde sagtere:

-Men--Froken, sagde hun--hvor blev Pengene af?

Froken Hansen fo'r sig med Haanden over Ojnene i Morket: Aa--der skal jo meget til, sagde hun beroligende.

-Ja--ja, der skal meget til, svarede den gamle. Og paa Konstantin hviler det--paa ham hviler det.

-Ja, naar blot Kapitalen maa slaa til, sagde hun og rejste sig.

Hun gik hjemad, begyndende forfra paa den samme Tankegang. der endte med samme Sporgsmaa--Dag og Nat. Om Formiddagen, naar hun vidste, Konstantin ikke var der, gik hun ud paa Victoriaetablisementet under Paaskud af at soge ham; og hun gik gennem Salene, op ad Trapperne og langs ad Gangene, som maatte hun kunne finde i Murene selv de hemmelige Porer, hvor Guldet rislede bort i dette Hus.

En Dag gik hun under et Paaskud ned i Kokkenet, og gennem et Par Dore saa' hun Fru Martens, der sad i Konservesrummet, uden Overtoj, med Ansigtet vendt ud mod det store Kokken. Det gav et Ryk i gamle Fru Adolf; de lod, som de ikke saa' hinanden, og hilste ikke; men gamle Fru Adolf forblev ganske ophidset hele Dagen, og da Konstantin kom hjem, sagde hun:

-Jeg var ude paa Victoria idag ... Saamaen helt nede i Kokkenet ... for at sporge Kokken om et Raar, sagde hun hastigt.

-Fru Martens saa'jeg derude ... Hun havde slaaet sig til Ro, tror jeg.

-Ja, sagde Konstantin utaalmodigt; det er ogsaa en Fruentimmer-Ide: hun sidder bag Doren til Bagtrappen og inspicerer....

-Det er maaske meget fornuftigt af _hende_, sagde Fru Adolf og smilte.

Om Eftermiddagen fortalte hun Froken Hansen om sit Besog i Kokkenet:

-Fru Martens har nok taget Plads derude, sagde hun--som Kokken-trappe-Inspicient.

-Hun taenker vel, Affaldet er ogsaa godt paa saadant et stort Sted ... Der er jo mange Born hos Martens, sluttede hun.

... Martens selv saa' man ikke meget til i Konsortiet: han kneb mest ud af Kontoret ned i Konversationssalen, hvor han bredte de farvede Planer til sit Sommerhotel ud paa Bordene, forklarende for hvem der vilde hore det: byggende Broer over Strandvejen med Armene i Luften, farveblaendet foran den taenkte Spisesal i mavrisk Stil med blaar og Guld.

Desuden havde han nok at gore i sine Huse: Lejerne skreg paa Reparationer og Reparationer--saa lang Ugen var, i et Kor.

Om Sondag Eftermiddagen, naar han sad hjemme i Stuen med Haedersgaverne, kunde han pludselig blive som rasende, slaa i Bordet og bryde ud i lange, hidsige Forbandelser af Leverandorerne, af Spenner, af Adolf--det hele Slaeng; og han svor og bandte som i Svendedagene og skaeldede dem baade for Tyve og Rovere.

Fru Martens gik stille rundt paa Lobetaepperne og vendte tilbage til sit Bornekammer. I sin bestandige Angst, som skulde Taget styrte over dem, rugede ogsaa hun kun over den samme Tanke: At man bestjal dem. Og Tanken gled efterhaanden i hendes Hjerne bestandig sammen med hint ene Billede fra Festaftenen: af det store Kokken og den fremmede Kok med hans Hjaelpere. Det blev en fiks Ide hos hende, at det var her, de blev

bestjaalet, af denne fede Kok, som smed det gode Kod ned at forkulle i Asken.

Og ogsaa hun begyndte at faerdes ude i Etablissementet, først under Paaskud--eller paa Lur om Aftenen, naar hun kiggede ned fra Fortovet, gennem Kaelderristene, i det lyse Kokken, fra Vindu til Vindu--til hun en Dag, da Fadebursjomfruen blev jaget væk for Tyveri, aabent tog hendes Plads. Hun installerede sig i Forraadskamret bag et Glasoje i Doren og holdt Oje med Kokkenet og Trappen.

Hun saa' hele Personalet og Hr. Desgrais selv, der skaltede dobbelt hojroset i sit Savoyard-Maal, saa det lod hen gennem hele Rummet: han vragede hidsigt mellem de maegtige, rode Kodstykker og slog det aevrede Smor op i Kasserollerne med de bare Haender.

Det var efterhaanden Madam Martens, som om det store Komfur med de hundrede Kar, hvori de rodho'dede Medhjaelpere rorte, og som de flyttede og vekslede; som om dette store, gloende Uhyre kun lod det altsammen. Smorret, den dyre Vin, Champignoner, Oliven og Trofler--Kokken _god_ de dyre Sager ud med sine travle Haender, som fo'r fra det ene i det andet, _saa_ var de i Melet, og _saa_ blev de skyllet i Vandbaekkenet--gaa op i en eneste Rog, en Damp, som stod om Kokkene, mens alting snaerrede sammen til elendige Smaaportioner, Kellnerne bar bort paa Fade, store som Tallerkener.

... Madam Martens sad bag sit Glas, forarget og raadlos.

Personalet begyndte at knurre af Misfornøjelse; for _den_ blev jaget bort og _den_ blev sagt op; de var grebne i Hustyverier: _den_ havde fyldt en Lomme med skaaret Sukker, og _den_ havde slaebt skaert Kod ud af Huset i en Skindtaske, skjult under sine Skorter.

Oldfruen maatte gaa fra sin Plads, fordi hun havde syet sig to Uldklokker af Flonel, indkøbt til Kaffeposer; Kellnerne maatte skifte, fordi de stjal af Fadene paa Trappen foran Anrettervaerelset.

Men Hr. Desgrais selv blev, som en uundvaerlig Stotte for Huset, med sine fem Procent af alle Indkobene--valtende foran Madam Martens, der blev bleg og hulkindet af Kaelderluften i sit Kammer ved Trappen....

... Da Herluf Berg skiltes fra Scheele, gik han ned forbi Victoria-Etablissementet og saa' Porten stod aaben. Han gik ind i Gaarden; der var virkelig Lys i Kontoret endnu.

Da han aabnede Doren, fo'r Adolf forskraekket op fra Stolen--han var i det hele saa nervos, saa han skraemtes ved hver Lyd i denne Tid--:

-Naa--man kommer da ikke ind paa denne Tid, sagde han vredt, uden at banke paa.

-Jo--Tyve og Rovere, sagde Berg og lo.

Hr. Spenner pakkede sine Sager sammen og sagde: Ja--saa ser jeg vel at komme hjemad, og de to andre blev ene, siddende ligeoverfor hinanden ved Pulten; Berg lod Benene dingle ned fra Kontorstolen:

-Naa--hvad sagde de saa om os derude? sagde Adolf.

-Lykonskede os til vort fulde Hus, svarede Berg.

-Hm, smilte Adolf og slog Slangen med Pennen hen over Klatpapiret.

De tav lidt. Der hortes ikke en Lyd i hele det store Hus. Foran sig saa' Berg Adolfs blege Ansigt over Pulten:

-Adolf? sagde han pludselig, og det var, som skod han en Sten fra sit Bryst ved Sporgsmaalet, der havde pint ham i Stilhed saa laenge:

-Hvor bliver vore Penge af? sagde han.

Adolf saa' op: Nogle gaar til Fattigskatten, sagde han.

-Fattigskatte?--hvad vil det sige?

-Har De virkelig _troet_ paa vort "fulde Hus"? sagde Adolf og slog en ny Slange hen over Papiret.

-Hvad vil det sige? sagde Berg igen og lagde Haenderne frem over Pulten: De mener vel ikke, vi har betalt Skat af usolgte Billetter? sagde han heftigt.

-Jo, svarede Adolf blot.

De tav lidt: Og hvorfor? sagde saa Berg med en Stemme, der rystede lidt.

-En Gang _maa_ vil vel ha' den anden Prioritet, sagde Adolf utaalmodigt.

-Vi _maa_ gore Penge, sagde han hidsigt og kastede Pennen.

-De kunde da gerne have sagt mig, at Sagen var saa alvorlig, sagde Berg.

De tav lidt igen, mens Berg stadig saa' over paa Adolf, som blev ved at holde Ansigtet ned over Pulten:

-Alvorlig?--alvorlig? sagde han. Men jeg kan ikke i al Evighed blive ved at tage til, hvad Fa'er ejer ... Naa, sagde han i en anden Tone og stod op: saa gaar det vel hjemad; det er vist paa Tiden.

De gik ned ad Trappen ved en Haandlygte, som Adolf slukkede igen og stillede indenfor Doren i Stuen. Nede paa Gaden blev Adolf munter paany, talte om Sommerfelttoget og om sin Ide at danne et Koncertbureau:

-Skilt ud fra os, sagde han; som kunde tage alting med--uden at genere _os_--Trawlfiskeri gennem Provinserne.

-Spanner var god til det, sagde han.

Berg svarede ikke. Da de havde gaaet noget--Berg fulgte Adolf uden at taenke derover--sagde Adolf:

-Tingen er, Terraenet er _dog_ lille.

-Ja, sagde Berg.

For de tænkte paa det, var de paa Kongens Nytorv, og Berg vilde endelig hjem.

-Aa--nu kunde han ogsaa gaa det Stykke, sagde Adolf og tog hans Arm.

De kom forbi en Plakattavle og blev et Ojeblik staaende:

-Hm, sagde Berg og sukkede uden at vide det--her gik vi ogsaa den Gang efter "Prinsessen af Bagdad".

-Ja, sagde Adolf.

Da de kom ned til Adolfs Hus i Tordenskjoldsgade, standsede de paa det modsatte Fortov: hele Huset var mørkt. Vinduerne sad saa besynderlig dybt i Muren, syntes det, nu i Natten.

-Herluf, sagde Adolf pludselig; og midt paa Gaden, mens han saa op mod Forældrenes Vinduer, slog han Armene knugende om Bergs Hals.

Berg blev ganske angst; og i samme Ojeblik, mens Adolfs Ansigt laa taet ind til hans, tænkte han: Hvor han ligner Gerster. Han havde ganske det samme Udtryk som Gerster--i Ojnene.

-Hvad er der dog, Adolf? sagde han aengstelig.

-Aa, man er overanstrengt, sagde Adolf og losnede Armene fra Bergs Hals for at gaa over mod Gadedoren, hvor han begyndte at soge efter Vokssvovlstikker i alle Lommer.

-Naa, sagde han. Godt er det, at den gamle har samlet en Formue ... Der kommer vel bedre Tider igen....

De skiltes, og Berg gik endelig hjemad Han blev ved at sige til sig selv: Ja, ja--ja, ja--den gamle har jo Formue--og fo'r sammen hvert andet Minut ved Lyden af sine egne Skridt, saa urolig var han.

--Ud paa foraaret blev der dannet et Koncertbureau, som havde Spenner til Chef og alle Nordens umuligste Provinsbyer til Slagmark. Alle Aviser bragte daglig Depecher om udsolgt Hus og Begejstring. Navnlig i Sverig var Concert-Bureau--og Spenner-Veksler hele Sommeren ikke vanskelige at anbringe.

III

Havde De _anet_ det? sagde Hr. Molbom--han var knap kommen indenfor Doren i Canths Entre--: _Anede_ De det?

Han blev staaende foran Sundt med udstrakte Haender:

-Det er jo, som Ven Bastrup vilde rende bort med Mo'er, sagde han.

Hr. Molbom stod midt i Gangen med udbredte Arme; Tankeeksperimentet slog ham som et Braedt gennem Hovedet.

Fru Molbom tog sine Galosker af i Tavshed.

-Og ingen vidste det, sagde Hr. Molbom og rystede paa Hovedet, som om det var det forunderligste ved Sagen og Bortforelser vanligt anonceredes paa Gadetavlerne. Jeg forstaar det ikke, sagde han.

-Der laa et Brev til Duncker, sagde Sundt, da han kom hjem, som sagde, hun var rejst og ... forklarede ham.

Molboms AErme-Elastiker i Forvaring, foran Spejlet.

-Og _han?_ sagde Fru Molbom. Det var hendes første Ord; hun havde kun hilst Goddag med et majestaetisk Nik.

-Scheele rejste nok allerede iforgaars, sagde Sundt. Selskabet havde Tojet af, og Bastrup lukkede Dagligstuedoren op for Fru Molbom og de andre.

Inde i Stuen var den ovrigte Kreds allerede samlet, med Tilvaekst af Fru Legationsraadinde Sten. En Slags "Aflaegger" af Kredsen, der var stodt til den i Aften i Anledning af Begivenheden, og som fik Detailler af Oberstinde Strom, der sad i Hjornesofaen med sine store stikkende Glasojne frittende paa hver, der kom.

-Born--Born, slog Fru Canth Allarm strax ved Doren: Born--hvad siger "Menigheden"?

Men den hojlydte Stemning vilde ikke rigtig slaa an, og man blev ved at hviske i Krogene, mens Mitte og Putte, der var blevet oppe, gik fra Skod til Skod hos Damerne og blev kaertegnede.

-Putte--Putte, kaldte Fru Sten over Gulvet og tog Putte op, der blev helt kaelen af al den Omhed og laa taet ind til Legationsraadinden, som klappede Barnets Haar, mens hun blev ved at tale med Fru Strom om Dunckers to stakkels Dreng:

-Ja, sagde hun og sukkede, de stakkels Smaa--de smaa Stakler.

De sagde alle en beklagende, distraet Saetning om Bornene Kredsen rundt--undtagen Fru Molbom, der udtrykte hele sin Indignation ved en stram Taushed--til der blev en ny Pavse, og Fru Canth sagde (Stemningen blev ved at vaere lidt tung):

-Agathe spiller vist et Stykke; og Agathe, der havde arbejdet stille ved Siden af Fru Molbom, rejste sig og gik hen til Klaveret, just som Herluf kom.

Froken Agathe, der var konfirmeret i Efteraaret og havde udviklet sig til en unaermelig ung Dame af engelsk Tilsnit med yderlig rank Ryg og opskudte Skuldre, satte sig med et velopdraget Ansigt til at spille en lettere "Sonate", mens alle sagde Goddag til Herluf: Hvad si'er De?--hvad si'er De? sagde Hr. Molbom ophidset og holdt ham fast i Frakkekraven. Herluf kom til Saede hos Fru Strom, der altid modtog ham med et ejendommeligt Nik som en Slags hemmelig "Medvider" og gjorde Plads i Sofaen.

Rundtom i Stuen talte man to og to i Ly af Musiken, mens lille Hr. Canth gik nervos frem og tilbage, uden at hore og se, frem og tilbage, og Froken Agathe blev ved at afhaspe sin Sonate, der var ensformig som et Saet Fingerovelsler.

Ved Vinduet, halvt skjult bag Gardinerne, stod Fru Canth og Sundt. Samtalen ude i Stuen blev højere og højere, kun Fru Molbom sad uforanderlig tavs under Lampen, flettende Fryndser, assisteret af Bastrup.

-Tante Strom, Tante Strom, raabte Fru Canth fra Vinduet i en underlig høj Tone, der lod, som den vilde slaa over, er det ikke ogsaa sandt, at jeg faldt i Krampegraad, da jeg horte det?

Fru Strom vendte sig og bevidnede det.

-Ja, sagde Fru Canth, lille Edvard vilde ikke tro det; og hun vendte sig igen til Vinduet.

-Jo--det var saamaen sandt, bevidnede Oberstinden, og hun begyndte at fortælle meget levende, hvordan hun kom herhen imorges--hun havde jo hort det strax ... og Anna sad der ved Sybordet....

De to ved Vinduet var blevet ganske stille, stod kun taet ved Siden af hinanden, mens de ude i Stuen lo og talte højt:

-At De tog Dem det saa naer, sagde Sundt saa langsomt og sagte.

-Ja, sagde hun og vilde se op og kunde ikke--de Stakler, sagde hun.

-_Mon?_ hvidskede Sundt. Og forvirrede, i samme Nu begge overmandede af den hemmelige Misundelse, der pinte dem, eller af Leden, der brod frem i dem, eller af en pludselig Skam--onskede de sig i samme Tanke endelig ganske _naer_ hinanden eller endelig _los_....

Mens Oberstinden blev ved med Krampegraaden, saa Sundt kunde have kvalt den gamle Sladdertaske med sine Haender:

-Anna, Anna,--blev hun ved--skriger jeg, men hun blir bare ved at hulke og hulke, til vi maatte bade hende og lukke alting op paa hende....

-Spil dog mer--spil dog mer, Agathe, raabte nu Fru Canth og traadte frem paa Gulvet. Jeg maa se til Bordet, sagde hun og gik.

Agathe havde gjort sin Pligt og vendte tilbage til sin Plads. Konversationen var nu blevet meget højroset, og hver berettede sine Enkeltheder.

-Men hvordan tog Manden det? raabte Fru Sten fra sin Puf. Oberst--De var der jo?

Oberstinden tog Ordet fra Obersten: Duncker havde selv lukket op for Obersten i Entreen og sagt, da de kom ind i Stuen: "at _dette_ var ham kaerere"....

-_Kaerere_. Alle var forargede. Fru Sten maatte hore det endnu en Gang af Obersten selv, ganske noje--han maatte komme hen til hendes Puf.

-Men hvordan _saa' han ud?_ sagde hun. Obersten kunde ikke naermere tydeliggjøre, hvordan Hr. Duncker havde set ud: Saadan--som altid, sagde han.

Man var paa Veje til at oprores igen. Fru Sten skreg indigneret paa sin Plads. Hr. Molbom, der under større Sindsbevaegelser var uimodtagelig for fremmede Ideer, sagde kun igen til Herluf:

-Forstaar De det? forstaar De det? Fem Aar er han kommet i Huset--fem Aar, tidlig og sildig ... Jeg forstaar det ikke, sagde han og gik til den naeste.

Lille Hr. Canth, der bestandig vandrede frem og tilbage, og som var saa nervos, at han havde Traekninger i Ansigtet og rystede paa Haenderne, han strakte frem mod Berg, sagde hastigt og halvhvidskende:

-Jo--_de_ to forstaar man--ikke sandt? _dette_ forstaar man, sagde den lille Mand og trykkede Bergs Haand, saa det naesten gjorde ondt i hans fingre.

Fru Canth kom tilbage, meget optagen af Mitte og Putte, der havde bedt om at maatte blive oppe til Bordet, hvis da "Fa'er" gav Lov, hvad Lille Assessor saa vist aldrig havde taenkt paa at naegte; og lidt efter blev der lukket op til Spisestuen, hvor Bornene fik Plads ved det store Bord. Alle Damerne vilde skaere for til dem, og Poderne talte hojrosted med, mens alle lo ad hver af Puttes Bemaerkninger.

Fru Sten havde blandet Salaten i den store Kumme og seende paa de Canthske to, der spiste med Servietterne halvt op til Orene, sagde hun igen:

-Ja--de stakkels smaa hos Dunkers.

Alle talte om Bornene, og Stemningen var let sentimental, mens de to Canther pludrede med, og man tog til sig af Retterne med god Appetit, i Kredsen af de vante Ansigter.

-Men man sidder dog rart, sagde Molbom og saa' sig rundt med loftet Glas: Rigtig rart.

-Vidne, Sundt--Vidne, lange Arthur....

Det var, som Hr. Molbom havde brudt Isen. Der lagde sig lidt efter lidt en egen hjemlig fornojet og hyggelig Stemning over Bordet, som ved et Familiebord, hvor alle de naermeste er kommet vel sammen.

Obersten talte om Tiderne, der maaske ikke var saa glimrende, som det saa' ud til, og de andre horte til. Ogsaa Hr. Molbom forte Ordet; og man rejste sig fra Bordet under en stille, tilfreds Munterhed, hvor man trykkede hinanden i begge Haender, med lange velmente "Velbekomme" og saa gladmaette ud.

-Pyh--her er varmt, sagde Fru Canth, og slog Doren til det konne Sovekammer op; hun havde lukket den for Bordet, da hun badede sit Ansigt med _Eau de Cologne_.

Man gik ind i Dagligstuen, og, maette, siddende to og to rundt om i Krogene, blev de Herrer og Damer filosofiske, lettende deres Hjaerter ved mere dybsindige Sentenser og dommende "Begivenheden" objektivt, under Udvikling af megen Levevisdom.

Der laa et eget Praeg af Velvaere over Stuen, hvor Herrerne og Damerne passiarede rundt om, mens Agathe, den unge Pige, stille syede ved

Lampen; og Hr. Molbom en Gang imellem maatte følge sit Hjertes Trang og gaa over Gulvet for at "Mo'er", der vendte Kinden til, med et stramt Udtryk; Fru Molbom saa' bestandig potenseret kraenket ud, naar hun fordojede.

Lille Fru Canth, som selv havde brygget Toddyerne til Herrerne, sad nu ligeoverfor Berg paa Chaiselongen, med Puderne efter "Bagdad-Modellerne" i Ryggen. Samtalen imellem dem var gaaet istaa, og hver sad i sine Tanker, mens Stemmerne lod halvhvidskende i Stuen:

-Nej--lille Herluf--sagde hun og satte pludselig Fodderne energisk i Gulvet for at rejse sig: man kan jo more sig uden at "synde", sagde hun og gik fra ham.

Man brod op lidt tidligere end saedvanlig; Berg og Sundt fulgtes ad og talte naturligvis igen om Dunckers:

-Det havde selvfølgelig vaeret _meget_ "hedt" laenge, sagde Sundt.

-Sandsynligt, sagde Berg.

-Og med _det_ kom saa naturlig alle Kvalerne ... Scenerne, Fjortendags-Bruddene--sagde Sundt i en ejendommelig misfornojet Tone--hun havde stadig Samvittighedsnag, Skrupler--overfor Mand og Born--og ... den Historie, sluttede Sundt.

De gik lidt i Tavshed. Saa sagde Sundt, lige under en Lygte i en langsom Tone:

-Nej--Gud ske Lov, Berg, man kan gaa i sin Grav som en haederlig Mand og vide, man er aldrig traadt nogens Ret for naer....

-Ja, ja, sagde han og gik videre: det er det bedste....

De gik lidt igen i Tavshed, for de skiltes ovre ved Jernbanen: Ser De, sagde Sundt, som dog stadig ikke havde faaet talt rigtig ud: Man kan jo ogsaa ... uden--ha'e det rart.

-I vort Klima, sagde Berg.

Sundt saa' paa ham og lo lidt usikkert, idet han gik.

... Familien Molbom travede over Halmtorvet ned mod den gamle By. Fru Molbom var pludselig blevet veltalende; hendes Kraenkelse gik ud over Legationsraadinde Sten og en blottet Split paa hendes Ryg. Det var Fru Molboms Specialitet at maale hver Kvarttomme af kvindelig Nogenhed hos Naesten. Og hun vidste, sagde hun, i det hele taget ikke, hvordan det kunde vaere, at "saadanne Personer" evigt sneg sig ind i deres Kreds....

Bastrup vidste det heller ikke. De gik hjemad.

--Froken Agathe Strom sad op i sin Seng og aflagde Stuepigen

Beretning. Efter at Froken Agathe var blevet voksen, var det blevet Stuepigen, hun betroede sine fortroligere lagttagelser. Nu fortalte hun om Sundt og "Konen" bag Gardinerne.

-Hm--om de tror, man ikke har Ojne, sagde hun og fortalte videre, mens

de fniste sammen, hun og Pigen. Det blev ud paa Natten, for Froken Agathe sov i sin jomfruelige Seng med Omhaenget med de lyserode Rosenknopper.

* * * * *

-Naa--Hjertet op i Livet.

Adolf sagde i Centralbankens Port Farvel til Berg, der havde fulgt ham--Alverden maatte "følge" Adolf nu, naar han blot skulde gaa ti Skridt ned ad en Gade.

Berg holdt Tommelfingeren i Vejret for at ønske Lykke, og de sagde endnu et Par Brandere, som de ligesom glemte at le ad, da Adolf brod af med et:

Naa--saa venter De i Forretningen, sagde han og lob op ad Trappen: Konferensraad Hein havde ønsket en privat Samtale med Hr. Adolf.

Han kom forbi Glasdorene ind til den store Hal, hvor Expedienter og Kunder bevaegede sig lydlost ved Disken, mens Assistenterne arbejdede Pult ved Pult, og han gik ind i en Slags Forhal, en høj flisebelagt og kold Sal, hvor Bankpersonalet haengte sit Toj, og som desuden agerede Ventesal for dem, der privat skulde tale med Chefen.

Adolf gav sit Kort til et af Budene, som bragte det ind ad den store Egetraesdor til Privatkontoret, der lukkede sig sagte paa blodt Filt, og derpaa vendte tilbage til Budestuen, bag hvis Glasdor de lande uniformerede Banktjenere, der drev langs Vaeggene med dinglende Ben, debatterede deres med de "halve Oi" staaende under Baenken.

Adolf satte sig for at vente. Der var adskillige, som skulde ind for ham, Haandvaerksmestre og Provinskobmaend, der sogte Laan paa tvivlsomme Sikkerheder, og som derfor maatte gaa lige til Chefen. De sad, den ene uden at se den anden, med Hovedet i Haenderne, evig skiftende Stilling som sovnløse, der kaster sig. Adolf blev mer og mer nervøs af at se paa disse levende Avtomater, der rejste sig og gik op og ned og atter satte sig; alle gik de rundt med samme Udtryk af Aandsfravaerelse, som om den ene smittede den anden. Og saa denne Dor, der gik op og i hvert femte, tiende Minut, lydlost, paa sit Filt ... selv troede Adolf stadig han passede paa _sit_ Ansigt, saa det forblev ligegyldigt og roligt.

Han gav sig i Snak med en svaerlemmet Provinsgrosserer, der halvsov i en Krog, traet af det meget Loberi i "Byen". Buddene talte saa højt inde i deres Rum, saa man horte Stemmerne ud i Stilheden: Nu var der kun to for ham. Han blev ved at snakke uden selv at vide, hvad han sagde: Bankembedsmaendenes Overfrakker hang med deres fine Silkefoer langs Knagerne, og Adolf begyndte paa en Gang at vaerdsætte dette konne Stof i Tankerne og taenkte:

Hvor mange af _dem_ har mon Underskud i Kasserne?

Nu kom hans Formand ud. Adolf aabnede Doren, og Konferensraaden haevede Ansigtet fra Papirene og saa' hen paa ham: Strax, sagde han og gav sig til at arbejde igen, mens han lod Adolf staa midt paa Gulvet.

Adolf fik paa en Gang som hundrede Sanser og saa' Vaerelset, Vaegkortene, det store Kronometer, Konferensraadens Profil med det

samme Blik, mens han taenkte:

-Hm--hm--mer Venten, og han drejede sig mod et Vaegkort med Ryggen mod Konferentsraaden.

Konferentsraaden skrev en Tid, mens Adolf, der holdt Haenderne nonchalent paa Ryggen, folte sin egen Puls til Lyden af det dikkende Kronometer.

-Ja--saa er jeg til Deres Disposition, sagde Konferentsraaden og saa' hastigt hen paa ham, for han atter dukkede sig over sine Papirer.

-Eller--jeg til Deres, Hr. Konferentsraad, sagde Adolf med et let Buk og satte sig.

-Ja--det er ganske vist mig, sagde Konferentsraaden langsomt, der har onsket at tale med Dem. Vi maa--han sogte noget om Ordene--en Gang tale ud med hinanden; han tav lidt.

-De spaender Deres Kredit meget staerkt, Hr. Adolf, sagde han saa og saa' paa ham: Deres og Deres Fa'ers.

-Ja--sagde Adolf smilende, uden at tage Blikket bort (og taenkte: "Hm--hvad jeg ventede"), det staar vel til at antage, at en Forretningsmand som min Fa'er ved, hvad han gor.

Konferentsraaden legede med sin store Lineal og svarede ikke.

Og Adolf sagde i en Tone, der blev endnu en Kende brosigere ved Synet af denne Lineal, der gik irriterende frem og tilbage som en Perpendikel: Det er vel kun naturligt, Hr. Konferentsraad, naar en Fader saetter sin Formue i sin Sons Forretning.

-Sin _Kredit_, rettede Konferentsraaden og legede igen lidt med Linealen, for han lagde til:

-Ja, ja--Deres Fader er jo et godt Navn. Direktor Hein lagde et lille Eftertryk paa det sidste Ord og saa' hen paa Adolf, der, som smittet af Lineallegen, var begyndte at dreje sin hoje Hat som en Molle mellem sine Ben. Konferentsraaden betragtede interesseret denne Molle, for han lagde Linealen ned og sagde:

-Jeg har imidlertid som _Ven_ villet gore Dem, _Dem_ personlig, sagde han og vendte Ansigtet helt bort mod Vinduet--der dog sikkert er bedst inde i Forretningerne--i hele Forretnings_gangen_ (udtrykte han praecisere sin Tanke og saa' ned paa Mollen, der blev ved at dreje) opmaerksom paa, at Bankdirektorerne er blevet enige om at vise megen Forsigtighed overfor Deres Foretagender.

-Ja--jeg vil endogsaa sige Dem, sagde han bestemt, en ganske saerlig Forsigtighed, Hr. Adolf.

Adolf holdt Hatten mod sit Knae: Ja, sagde han ironisk, men Ordene kom lidt hastigt efter hinanden; Bankerne maa jo vide, hvad de gor.

-De _tror_ det, sagde Konferentsraaden skarpere. Der blev en lille Pavse: Det er i Virkeligheden en _meget_ betydelig Vekselmasse, der er i Omlob paa Deres og Deres Fa'ers Navn, sagde Hr. Hein roligere.

Adolf syntes, at Timetallene paa Kronometret gik rundt som et Hjul, men han smilte og sagde:

-Ja, det vil jo altsammen vaere aendret, naar først Prioriteten er ordnet, Hr. Konferentsraad.

Det syntes at more Konferentsraaden, for han begyndte at le lystigt og lo en rum Tid: Ja, sagde han--den Dag vil jeg gratulere Dem. _Os_ staar nu Victoria-Etablissementet i halvanden tinglaeste Million.

-Vi _er_ tilfreds, sagde han. Konferentsraaden var vedblivende meget munter, mens han rejste sig, og ogsaa Adolf stod op:

-Men Centralbanken har holdt os laenge hen, Hr. Konferentsraad, sagde han og tilfojede: Paa en Tid, hvor man kunde have sluttet andre Engagementer.

Konferentsraaden havde vist slet ikke hort det, for han vedblev kun at smile en lille Stund og sagde saa, bestandig muntert og uden tilsyneladende Sammenhaeng med noget af det foregaaende:

-De er en forfaengelig Mand, Hr. Adolf--en meget forfaengelig Mand, det har jeg altid sagt.

Han gik et Par Skridt frem fra Skrivebordet: Naa--sagde han--saa vil De jo betragte denne Samtale ... der bli'r mellem os--som det, den er--som: et Venskabsbevis ... Farvel, han bukkede kort.

-Farvel.

Der var ikke mer. Haanden gav Konferentsraaden ikke. Adolf naaede Doren og fik den ogsaa lukket: rank gik han, som balancerede han paa et Braedt. Han saa' alt, Buddene og Kunderne og Assistenterne og Trappen, med en urimelig Tydelighed og vidste slet ikke, hvad han saa'.

Han gik over Gaden, hvor Spenner ventede i Kafeens Vindu: Hvad? har du nu Tandpine igen? raabte han (de var Dus nu) og greb ham i Armen. Adolfs Ansigt var fortrukket og hvidt som Kalk, og der stod Kellnere rundtomkring.

-Ja, sagde han blot og satte sig.

Der blev bragt Direktoren Kognak at holde ved Taenderne.

... Den provinsielle Grosserer maatte slaa Konferentsraaden opmuntrende paa Skuldren, for han vendte sig fra Vinduet, hvor han havde set Adolf skraa over Pladsen som var han en Sovngaenger, der listede frem langs et Tag.--I Forretningen ventede Herluf.

Han havde først siddet oppe i Kontoret, hvor Papirerne flod stovede paa Pultene, Adolf kom her jo naesten aldrig mer. Saa var han vandret rundt nede i Lokalet: Butiken saa' ud som plyndret efter det sidste Salg--et "Kronesalg", Adolfs nyeste Ide, en Konkurrence med Halvtreds-Ore-Boderne, hvor man strog de allersidste Kroner ind for Saeson-Resterne. Der hang kun rundt over Montrerne under Loftet nogle medtagne udstoppede Duer, der floj ligesom skraemte med deres udspaendte Vinger.

Berg drev rundt fra Vaeg til Vaeg og spogte med Froknerne og slog paa de tomme Cartoner, der var stillet op paa Montrerne i Figurer. Han horte efter en Kunde og holdt det ikke mere ud i Butiken, saa de begge gik op igen, i det forladte Kontor, Froken Hansen og han; og de ventede, staaende eller gaende rundt:

-At det kan vare saa laenge, sagde hun.

-Ja, sagde han. Og de tog atter Uhret frem--heroppe var Vaeg-uhret gaaet istaa--: Halv fem, sagde Herluf.

-Og han gik Klokken tre?

-Ja, sagde han.

De gik atter ned, begge to--de maatte vaere sammen--og de talte, mens de spejdede ud af Vinduerne, til de vendte tilbage igen til Kontoret:

-Maaske er han gaaet hjem, sagde Herluf og troede det ikke selv.

Telefonen ringede: Det var en Depeche fra "Spenner-Bureauets" Tourne, der var ankommet til "Victoria"; Bernhard-Schmidt-Tourneen i Ribe: Udsolgt Hus og utallige Fremkaldelser.

-Og en Kasse paa sytten Kroner, sagde Berg og lod utaalmodig Horeapparatet falde haardt ned i sin Gaffel.

De sad atter tavse: Hvor han dog bliver af, sagde Froken Hansen igen.

Hun begyndte tankelos at gaa rundt og stove af paa Pulten og inde i det lille Rum, hvor gamle Adolfs Kontrolmaerker hang glemte og gulnede paa deres Pinde.

Herluf fulgte hende derind, hun tog Pindene op: Ja, sagde hun, naar den Gamle blot ikke faar dem at se.

-Den Gamle--hvad? sagde Berg.

-Vekslerne, sagde hun, og hele hendes Ansigt blev hvidt: de to derude skriver jo Navnet.

-Men--for Guds Skyld, sagde hun og holdt Haanden hastigt og angst op for Munden. Herluf var blevet lige saa bleg som hun og greb hen mod hende. Det varede lidt, for han spurgte--og der var slet ingen Lyd i hans Stemme--:

-Hvorlaenge har det vaeret saadan?

-Laenge, sagde hun.

De traadte ud af Rummet, og Froken Hansen gik ned i Butiken. Lidt efter rev Herluf Doren op dernedtil:

-Jeg gaar ham imode, raabte han. Han kunde ikke blive, ikke laenger holde det ud; og han gik ud ad Bagdoren. Han saa' slet ikke den Dame, han strejfede i Gangen.

-Vil De ikke se mig, Berg, sagde en Stemme. Det er vel ikke nodigt --og han stod foran Asta Heltz taet ved Doren--at vi undgaar hinanden,

sagde hun.

Han sagde intet og hilste knap: At vi dog aldrig ses. sagde hun med en let Anstraengelse, og vilde holde ham et Ojeblik fast, trods hans Forvirring, som hun troede skyldtes hende:

-Vi var jo dog altid gode Venner.

Berg bojede kun stille Hovedet.

Saa sagde Asta, idet hun forte Armen frem, som vilde hun indramme hele hans nye Existens her inde og derude paa "Victoria", i en Tone, der skulde spoge, men lod lidt brudt:

-Og _her_ har De altsaa _Troen?_ sagde hun.

Og misforstaaende ham paany (det var, som Sted og Jord skulde glide bort under hans Fodder, og han blev saa bleg som et Lig) angst, for at han skulde tage det som blot Skyggen af Bebrejdelse, sagde hun mildt og bedrovet:

-Aa--Berg--desvaerre--vi var vel Tvivlere begge.

Hun drejede Hovedet ud mod den ventende Vogn: Jeg skal ind at kobe hos Dem, sagde hun. Det er Fru Stern, der venter derude--den lille Stakkel.

Berg blev som vaekket ved det fremmede Navn og saa' ud: Ja--var det Fru Stern--det lille syge, skraemte Ansigt. Han kunde slet ikke have kendt hende igen, som hun saa' ud....

-De saa' hende vist en Aften hos os, sagde Asta--for et Par Aar siden ... Den Aften, sagde hun sagtere.

Asta Heltz var gaaet ind i Butiken efter at have rakt ham Haanden. Herluf folte sig kun som bedovet og saa ganske uskikkert til at taenke, mens han, idet han gik ned mod Ostergade, vendte sig mekanisk Gang paa Gang for at stirre forbavset tilbage paa lille Fru Sterns forandrede Ansigt.

Paa Ostergade kom Adolf imod ham. Arm i Arm med Blom, stortalende og rodkindet: De maatte i "National" i Aften, sagde han, alle i "National", i Aften--der var Debut i Aften ... Adolf havde en hoj, stojende Stemme og store Bevaegelser, mens han blev ved at snakke om National, og om at _han_ inviterede Selskabet til "Victoria"....

-Men hvordan gik det? hvordan gik det? sagde Berg halvhojt og tog ham i Armen.

-Alt i Orden--naturligvis, sagde han brosig og begyndte igen at tale om "National": de maatte have Brodersen med...

De horte en Stemme bag sig. Det var gamle Adolf, der snakkesalig havde fulgt et Medlem af "Athenaeum" op og ned ad Ruten, og som vrovlede Art--mens ogsaa Konstantin blev mere og mere hojroset (mens han idelig kneb Herluf i Armen) og Fader og Son stod paa Fortovet ligeoverfor hinanden og pratete med underlige Diskantstemmer, saa det skar gennem Berg.

Endelig blev der en Pavse, og den gamle sagde med et hurtigt og sky Blik hen paa Sonnen:

-Ja--du gaar vel ikke hjem til Middag--Konstantin?

-Nej--jeg maa vaere paa "Victoria" sagde Adolf.

-Ja--Farvel da, sagde den gamle, og lo paa sin umotiverede Maade.

-Jeg gaar med, Hr. Adolf, sagde Berg. Han folte en angstfuld Medlidenhed med den gamle Mand, der blev ved at snakke uophorligt lige til sin Gadedor hjemme.

Konstantin skiltes fra Blom oppe paa Kobmagergades Hjerne. Da han lob forbi Glasdoren til Forretningen, slog han stort ud med Armen ind til Froknerne. Froken Hansen vaklede i Knaeene, da hun saa' hans Ansigt, og hun lob op ad Kontortrappen og slog Doren til.

-Hvordan er det? hvordan er det? sagde hun og kunde naeppe tale.

Han stod kun lidt med fortrukket Ansigt, for han faldt ned over Pulten som et livlost Noget og hulkede hojt.

-For Guds Skyld, for Guds Skyld--der kan komme nogen, sagde hun i den yderste Angest og tog ham om Skuldrene: Hvad er der sket--hvad er der sket? sagde hun. Sig det--sig det....

Han lofede Ansigtet og saa' kun paa hende med Ojne, der var stive og som forvaagede, idet han begyndte at hulke igen.

-Ved han det? sagde hun: ved han det? hendes Taender klaprede i Munden, og hendes Arme faldt slapt ned langs Siderne.

Han svarede ikke strax--hulkede kun. Men saa begyndte han at tale; afbrudt af Stonnen, med ludende Hoved fortalte han alt, spaekkende det med Forbandelser, anklagende dem alle: Martens med sine kalkede Ronner og Spenner, som han kaldte "en Forbryder" og Berg, den Stymper--dem alle: _Ham--ham_ lod de baere det, raabte han fortvivlet, til han som et Kadaver faldt ned over Pulten.

Froken Hansen gik op og ned, talte ikke, tog hans Haender og slap dem raadlos igen.

-Om nogen kom--om nogen kom, blev hun ved at sige og vred Haenderne.

-Hr. Adolf--Hr. Adolf--hun havde bragt Vand og dyppede sine Fingre for at vaede hans Tindinger. Der kan komme nogen, der kan komme nogen, sagde hun og vidste ikke selv, hvad hun talte.

Han lofede Hovedet og saa' forvildet paa hende. Sit Forhaar havde hun halvt revet op, og hendes Kinder braendte i Angstfeber. Adolf greb hendes Haender og trykkede hendes Fingre, saa de smertede:

-Hr. Adolf, sagde hun og trak sig en Kende bort. Men de forblev dog med Ansigterne taet indmod hinanden, begge blege, aandelose, pludselig Blik i Blik--mens hun mumlede hans Navn endnu en Gang, laenet ind mod hans Skulder.

Og i et fortvivlet, dyrisk, desperat Begaer, greb han hende om

Haandlede og forte hende ind i den gamles Rum, hvis Dor han slog til, saa den store Kinesers Hoved faldt forover, og Tungen af det rode Trae rakttes dinglende langt ud af Munden.

* * * * *

Marie Pige havde allerede nogle Gange vaeret ved Dorene for at se efter Fru Mathilde, som hun sad der igen, timevis, sammenkroben med Fodderne op paa Sofaen under Taepet, og hverken horte eller saa', men bare stirrede og stirrede frem for sig, som var der en Ulykke sket.

Marie Pige var igen ved Dorene, da det ringede. Det var Asta Heltz, der var her med Vognen.

-Det er kun mig, sagde hun straks i den forste Stue, lille Fru Mathilde fo'r sammen: Saa korer vi, sagde Asta muntert.

-Ja--Vejret er vist smukt, sagde Mathilde og nikkede mat ud imod hende.

-Hvad er der dog med dig, Mathilde? sagde Asta og tog hendes Haender, som var ganske kolde: hvad er der dog med dig? hun saa' bekymret ned i Venindens Ansigt, hvor Ojnene, syntes hun, blev større og større hver Dag, med saadant et aengstende skraemt Blik, naesten som hos et sygt lille Barn.

-Hvad er der dog. Mathilde? sagde hun mildt.

-Ingenting--ingenting, sagde Fru Stern og slog med Hovedet.

-Vist saa, sagde Asta og tog hende naesten paa Skodet: noget er der, noget maa der vaere, sagde hun og klappede hendes Haar. Hun talte til hende som til et Barn og brugte de gamle Kaelenavne fra den Gang i Pensionen, naar Mathilde kom i Morkningen (da faldt Hjemveen altid strengest over de unge Pigeborn) og krob saa taet, taet ind til Asta: Mathildes Hjemve havde vaeret som en hel stum Forstenelse, og saa havde Asta altid vaeret den, der maatte troste og hjaelpe.

-Det bli'r jo godt igen, det bli'r jo godt igen, sagde Asta nu som den Gang: Lille Mus--lille Mus.

Mathilde naesten stonnede og rev sit Hoved bort: det gamle Kaelenavn pinte hende nu: Nej, nej, sagde hun heftigt.

-Mathilde dog--men Mathilde dog.

-Jeg tager Tojet paa, sagde Mathilde hastigt og gik ud.

Asta blev siddende og ventede: hun vidste virkelig slet ingen Raad mer. Hun havde forsøgt alt, hvad hun kunde taenke--lige fra den Dag, Mathilde, der var i Visit hos dem, inde i hendes Stue med et, midt som de stod, havde kastet sig ind til hende og havde graedt og graedt, uden at svare og uden at tale, blot graedt og graedt...

Ord havde hun ikke faaet ud af hende. Da Graaden var stilnet, sad Mathilde kun tavs og forknyt paa Sofaen hos hende--laenge.

-Jeg maa jo nok komme igen til dig, sagde hun saa, da hun gik, det var, som Graaden vilde komme op igen.

Naeste Dag havde Asta hentet hende med Vognen. Hun taenkte, det vilde maaske opmuntre hende, nu Vejret var smukt, og Foraaret rigtig kom. Men Mathilde sad mest som hjemme, stille forknytt i sit Hjørne, og viste kun en egen ydmyg Taknemlighed, der naesten pinte Asta... .

... Mathilde kom tilbage med Tojet paa, og de gik ned til Vognen. Hun blev meget snaksom idag, mens de korte--en hastig og broget Snakkesalighed, der undertiden kom over hende, som vilde hun pludselig plapre sig fra det, der pinte hende, snakke og snakke, mens hun stadig sad med de samme stive og stirrende Ojne og talte, talte om lost og fast:

-I Morgen rejser jeg, sagde hun pludselig.

-Rejser? sagde Asta.

-Men hvorhen?

-Over til Gaarden ... Stern har skrevet ... Det kom alt med den samme ynksomme Hast, som legede hun "Hund og Hare" med sine egne Tanker ... Han er der ... Og der er saa smukt nu ... nu det bli'r Foraar, har han skrevet, sagde hun.

-Men hvorfor vil du rejse netop nu--nu, da du ikke er rask, sagde Asta.

-For--jo, sagde Mathilde og nikkede. Hun tav, med de stirrende Ojne ud i Luften, til de vendte hjem.

... Hun blev borte otte-ti Dage. Asta syntes, hendes Vaesen var naesten endnu mere aengstende og forskraemt, da hun kom tilbage.

Til Erhard havde hun kun skrevet to Gange, mens hun var borte: et Par korte, stumpede Breve, der havde gjort ham ganske beklemmt og forvirret, saa han gik urolig rundt--tilsidst rent forpint--og ikke vidste, hvad han skulde taenke: Hvad mon der var i Vejen?

For der maatte jo dog vaere noget i Vejen....

Mathildes mange Bud og Afbud i den allersidste Tid og hendes Flagren og Stojen, naar hun endelig kom, havde han ikke regnet for noget videre; han havde taget det for Luner eller "Folger af Foraaret", som gik over.

Men Brevene nu forstod han ikke. De var saa besynderlige, helt anderledes end for: et Par regelrette Saetninger med en Haand saa omhyggelig som Bogstaverne i en Skonskriftbog uden saa meget som et eneste af deres "egne" Ord--kun de nogne Par Saetninger.

Og Erhard blev kun endnu uroligere, da hun var vendt tilbage. Tiden, naar hun kom, havde hun ikke skrevet. Men Lange havde tilfaeldigvis vaeret ombord paa det samme Malmoskib og fortalte det:

-Man maa lufte sine Nerver, sagde han. Man maa lufte dem ... Skidt--skidt er det, sagde han og holdt sig paa Baghovedet....

-Var forresten Bekendte ombord: lille Fru Stern blandt andre--det er osse en pillet Kylling, hun, sluttede Lange.

Erhard folte, han blev bleg og talte lidt for hastigt om andet. Da han kom hjem, skrev han. Hun sendte to Gange Afbud, og en Gang ventede han ved Volden forgæves. Hjem til hende vilde han ikke gaa; og der forlob endnu et Par Dage, hvor han sagde, at "det jo i Grunden var ham saa ret ligegyldigt."

Saa skrev Mathilde, at de maatte modes en Aften ude--i Gronningen, naar det morknede.

Erhard indtraf forst og maatte vente laenge. Tilsidst kom hun, og da han kendte hendes Skikkelse, der kom hastigt imod ham i Morket, blev han forvirret, saa ingen af dem talte, mens de hurtigt ned mod Vandet. Hun var foran--hun naesten lob--og Erhard blev endnu mere forvirret ved Synet af hendes Skikkelse, der ligesom flygtede foran ham: Ja--noget er der sket, sagde han. Og han overvejede paany, hvad det kunde vaere, hvad hun vilde bebrejde ham, om hun havde erfaret en Utroskab--for han havde haft "Luner" under deres Forhold--; og midt under sin Sindsbevaegelse folte han pludselig en uimodstaaelig Nysgerrighed: hvad der vel nu vilde ske? noget nyt vilde der komme.

Mathilde vendte sig om, da han naaede Kastelsgraven. Hun blev meget livlig, mens de gik hen langs Vandet, talte og lo (hun forte kun lidt for ofte de urolige Haender op og ned i Luften, saa de mange Armringe raslede) og han talte med. Mens det for hvert Minut, de gik, var dem begge, som gled de kun bort og bort fra hinanden, og de tilsidst syntes, at alle de gamle egne Ord, som de dog blev ved at bruge med en smertelig Vedholdenhed, som piskede de Avner i en Kvaern--_altid_ havde vaeret ligesaa tomme og saa indholdslose som nu.

Fornuft blev der ikke talt. Da de tredje Gang vendte om paa deres Vej, var det ganske morkt:

-Men det er paa Tiden, sagde Mathilde hastigt og drejede bort fra Vandet.

-Naar mon vi ses, sagde Erhard med en underlig, dump, resigneret Stemme.

-Ja--jeg ved ikke, sagde Mathilde med den samme Hast. Mo'r er evig derhjemme--i den sidste Tid.

De skiltes med et af deres vante Haandslag, hvor de klaskede Haenderne djaervt i hinanden, hojt oppe fra Luften.

-Jo-s.

-Jo-s, sagde de begge.

Erhard stod i Skyggen, til Mathilde kom op i Sporvognen.

Hun naaede hjem, hvor Generalinden ventede. Hun sagde, hun havde vaeret hos Asta og faldt sammen som en Klud ved Bordet bag Lampen. Generalinden blev siddende lidt med Haekletojet og monstrede Datteren, der var bleg som et Lig. Saa rejste hun sig: hun maatte paany konferere med Marie Pige.

Hendes Naade havde aldrig haft Hemmeligheder for Marie Pige, og i denne Tid konfererede hun daglig med hende i hver en Krog: Hendes

Naade var jo--ogsaa efter Maries Oplysninger--laengst overbevist om, at der "ikke mere kunde vaere Tvivl".

Marie fik Ordre til at afgive et sidste Skon og bevaegede sin lange knoklede Person ind i Dagligstuen, hvor hun gik rundt og "satte Stole tilrette", mens hun undersøgte Fru Mathilde fra alle Sider med et Par Ojne som en klog Kone, der er hentet til en syg Hoppe.

Generalinden kaldte til The inde fra Spisestuen, for Marie havde endt sine Undersogelser, og Mathilde saa' op og modte Pigens hvasse Ojne paa sig:

-Hvad vil du? sagde hun heftigt og fo'r op.

-Nej--nej--jeg skal ingen The have, sagde hun og naesten rev sig los fra Generalinden inde i Spisestuen for at lobe ind i Sovekamret, hvis Dor hun slog til. Der kunde hun da i det mindste vaere i Fred for deres Hvisken og Synen--gemme sig og ligge i Morket.

Generalinden var forarget. Dette gik for vidt. Hele hendes Uger gamle forlegne Utaalmodighed overfor den blege, forpinte Datter slog ud i Indignation: Man var dog vel Moder og Datter og kunde vise Fortrolighed. Generalinden udoste sit Hjerte for Marie Pige, og de holdt endeligt Raad, mens Naaden drak sin The, i Dagligstuen. En Gang imellem blev Marie sendt ud for at "hore efter" og sneg sig paa Hosesokker ned forbi Sovekammerdoren; naar Mathilde horte Trinene, gemte hun sig i Puderne og tvang sig til at holde inde med at graede.

Generalinden havde imidlertid fattet sin Beslutning: Der maatte en Ende paa det. Og for hun gik hjem, kom hun ganske til Ro igen ved at laese et Par Sider i "Thornam".

Det Thornamske Sundhedsleksikon var som en Skat i Familien: Den giver jeg dig med, min Pige, havde Generalinden sagt til Mathilde et Par Dage for hendes Bryllup og havde lagt Thornam ned i Bogkassen ved Siden af H.P. Holst's Digte og Mathildes ovrigte literaere Konfirmationsgaver. "Thornam" var i den Familie som en Slags Indvielse til AEgteskabet....

Da Generalinden arriverede naeste Formiddag, lukkede Marie hende op i Entreen og hvidskede. Alt var vel--Fru Mathilde var ved Friseringen. Generalinden svarede med et Nik, som en Feltherre vilde hilse sin Front for Slaget, og gik ind i Sovekamret.

Men da hun kom derind og saa' Datteren, der sad bleg, i den hvide Friserkaabe foran Spejlet og kun hilste med en stum, traet Bojning af sit Hoved, som En der overgiver sig tavst--blev Generalinden forlegen igen, og hun begyndte at gaa frem og tilbage i Stuen, uden at vide, hvordan hun skulde gribe Sagen an, helt forvirret og naesten at sidde foran Spejlet ubevaegelig og foeltesløs: hun havde graedt alle Tanker ud inat.

Ingen af dem talte; og for hvert Sekund steg Ubehaget hos Generalinden, der flyttede sig hid og did, til hun paany blev greben af hele Forbitrelsen fra igaar, en Indignation overfor det "overdrevne" i denne abnorme Smerte, hun ikke forstod, og sagde:

-Dette her kan jeg ikke laenger forsvare, Mathilde, det--det er en ... Urimelighed--der gik en ganske svag Skaelven gennem Skikkelsen i

Friserkaaben, og Generalinden var saa echaufferet, at man rent ud kunde have sagt, hun "transpirerte"--

-Madam Jensen er her, brast det ud af "Naaden".

Mathilde rorte sig ikke, skont hun forstod, at det var Nettet, de nu trak sammen om hende.

Generalinden folte sig uendelig lettet, da hun saa' Madam Jensen, der havde biet i Spisesalen, komme frem i Doren.

Men ogsaa Madam Jensen standsede et Ojeblik forlegen foran den blege unge Frue, der havde vendt Hovedet imod hende i naesten sanselos Skraek ... Men saa gik hun med et mildt Udtryk i Ansigtet (Madam Jensen havde praktiseret i tre og tyve Aar--"diskre" sagde hun og sammenfattede hele sit Program i det ene Ord, som hun berovede dets "t"; hun vidste, hvad en "Forste-Gang" var) et Par Skridt frem og hilste.

Generalinden rejste sig og kyssede sin Datter paa Panden ligesom til en Velsignelse.

Hun og Marie Pige gik udenfor Sovekammerdoren i Spisestuen og ventede. Der var kommen en egen saer Hojtidelighed over dem, saa de var ikke ulig et Par Praestinder, som i en Tempelforgaard biede paa Aabenbaringen af de hellige Mysterier.

* * * * *

Hun kom altsaa ikke--igen ikke.

Erhard havde allerede Frakken paa for at gaa og havde slukket Lampen, saa kun Lysene for Spejlet braendte. Men han satte sig alligevel endnu en Gang i den samme Stol, hvor han havde tilbragt hele den sidste Time, og han begyndte forfra paa den ene og samme Tanke, som havde fulgt ham uafsladeligt lige fra den Aften, de var skiltes i Gronningen, Mathilde og han:

-Om det var "det"--om det kunde vaere "det"?

Og han sammenholdt paany alle Omstaendigheder ... hendes Luner ... hendes Vaesen ... det Hele fra den sidste Tid....

Han fo'r sammen, da det bankede paa Doren, og raabte saa "Kom ind"--han troede, det var Vaertens Pige. Men det bankede igen, forknytt, saa det naesten var uhorligt, og han rejste sig for at lukke op.

Det var Mathilde, der stod laenet mod Dorkarmen.

Erhard kvalte et Udbrud, da han saa' hende, og hun gik ind forbi ham med underlig sammensunkne Skuldre, som En, der er gaaet en saa lang Vej. Han blev greben af en raadlos Medlidenhed og Smerte:--_det_ var Mathilde; og han bojede sig frem og tog hendes Haender, der var kolde, som havde alt Blod forladt dem--de besvarede ikke hans Tryk.

Fra det forste Nu, han saa' hende ved Doren, havde han vidst: Ja, det er som jeg taenkte. Og mens han endnu holdt hendes Haender i sine, fo'r et Sekund alle Tankerne fra de sidste Dage paany gennem hans Hoved--og undertrykte selv hans Smerte--Aergrelse, Forventning, Beregninger af Faren og han sagde (og han fik endog Tid til at undre sig over, at han

ikke folte sig skinsyg paa Stern): Det var altsaa ogsaa derfor, hun rejste.

De begyndte begge at tale, mens Mathilde tog Tojet af og satte sig, og Erhard sagde:

-Du er saa kold ... her er jo Portvin et Steds, og begyndte at gaa frem og tilbage og tage Flaske, Glas og Bakke frem af et Skab, mens han blev ved at tale med sig selv i rasende Hast:

-Men du elsker hende jo ... Hvorfor taler du saa ikke til hende, klart, aabent, og tager Ansvaeret paa dig som en Mand? Hvorfor tager du hende ikke om Hovedet--kysser hende (hvorfor har du i det hele taget ikke kysset hende?) og siger, siger, hvad det eneste fornuftige, det eneste haederlige var: Vi to, som _elsker hinanden_, maa jo vide, det er _vort_ Barn--_jeg_ ved, jeg er dets _Fader_....

Men han gjorde ikke andet end noget kejtet at raeke hende Glasset med Vin og sagde: Det vil varme dig: og forlegen begyndte han at rulle hendes kolde Haender mellem sine, mens han i en forloren Kaeletone sagde:

-De smaa kolde Haender--de smaa kolde Haender, og satte sig ved Siden af hende for selv at drikke.

Han fyldte Glassene paany, mens de blev ved at tale med aandsfravaerende Ojne maalende hvert Minut, der forlob. Og bestandig forlegen, blot for at der skulde "ske" noget, lod Erhard sig glide ned fra Saedet paa Taepet og klappede kaertegnende hendes Fodder--"de smaa Kid"--der var kolde som et Ligs, ligesom hendes Haender.

Og enten for at overdove en ulidelig Smerte, der overvaeldede dem begge, eller i en pludselig fortvivlet Lystighed var de med et begyndt at brydes og fo'r begge op og lob rundt i Stuen efter hinanden, hede, leende og aandelose ... Erhard havde haeldt en Vandslat i det tomme Glas, da han vendte sig og saa' paa Mathilde, der var blevet staaende stirrende frem for sig, med fremrakte Haender, midt i Stuen. De holdt begge op at le: Mathilde, vilde han sige men tav og blev kun staaende.

Hun stod som forstenet, stirrende rundt om sig i Stuen, der lignede Valpladsen efter en "Tagfat", som sogte hun, Hjaelp eller Flugt--for hun mekanisk lod Haenderne synke. Greben af en Elendighed, der gennemskar hendes Forstenelse, hele hendes Barnehjernes Bedovelse som et pludseligt Lyn saa' hun i dette Kammer, haerget som af en "Blindebuk", foran Erhards Ansigt, hvor Latteren var stivnet som en flov Grimasse, hele denne Kaerlighedslegs Historie, der havde gjort hende til Moder.

Og som om hendes Tanker, der syntes at have selv Dodsmomentets spraengende Voldsomhed, havde meddelt sig til ham ved tusind elektriske Traade paa en Gang, gennemlob han dem alle og forstod hende.

Og dog han rorte sig ikke, talte ikke og holdt hende ikke tilbage; stod bare, som var han blevet lam med sit flove Ansigt, mens han saa' hende tage Tojet paa med saert stive Fingre--binde Hattebaandene om sit Ansigt som af Voks--og gaa som en Sovngaenger vilde gaa og lukke Doren sagte til.

... Da hun var gaaet, vandrede han laenge rundt i begge Stuer, flyttede

Moblerne paa Plads og stillede Glassene ind. Og med Overfrakken paa, foran de snart nedbraendte Lys, han vilde slukke, sagde han:

-Hm--du er altsaa ikke en Gang istand til at fole Sorg.

Pustede Lysene ud og gik.

* * * * *

Hos Godsejer Sterns blev der spist Frokost paa Terrassen foran den store, gammelt hyggelige Have.

Generalinden havde overtaget hele Husstyrelsen i Sommer og kaelede for "sin Son" og for Mathilde som en Rugehone for et Par Kyllinger. _Han_ fik sine Livretter og _hun_ matte "skaanes".

Hele Huset daeggede og pyllede om Fruen; de slaebte Hvilestole rundt, naar hun vilde "gaa"; (eller rettere naar Hendes Naade vilde, at hun skulde gaa, for Mathilde selv "vilde" jo ikke saa meget, lod mest handle med sig--som de syntes, bleg og stille forknyt) og naar hun havde lagt sig, sad Generalinden som en Cerberus foran Havestuedorene og tyskede paa hver Gartnerkarl, der vilde liste sig forbi Bygningen.

Frokosten var endt, og Generalinden mente, at Mathilde skulde hvile lidt nede under Blodbogen nu, der var Skygge....

Stuepigen slaebte afsted med den store Hvilestol, og Mathilde selv kom op fra sit Saede: Stot dig paa mig, sagde Generalinden, og hun nikkede endnu en Gang til Stern, mens hun gik med Mathilde ned ad Terrassen.

Stem blev siddende ved det daekkede Bord og rog en Cigar ud. Der var et eget Velvaere over ham i Sommer--det var vel Familielivet.

Han skod Cigarrogen ud i langagtige Skyer, medens han saa' efter de to, der gik ned over Plaenen.

-Ja--en udmaerket Moder, sagde han, og saa' beundrende efter Generalindens ranke Ryg.

Nede under Blodbogen var der svalt og rart. Generalinden laeste hojt i en Roman af Dickens for sin blege Datter.

... Familien Gerster laa paa Landet ved Skodsborg. Det vil sige Professoren og Professorinden, ti Erhard blev i Byen. Han gled helt tilbage i den Blomske Kreds. Stemningen var iovrigt lidt mat i Kredsen, og Erhard sad mest kun bleg og slov midt i Selskabet, stirrende frem i Luften:

-Erhard, raabte Lange: Ser du Spogelser?

-Ja, sagde Erhard tvaert: Jer. Og han sad igen som for, mens Brodersen, der ikke havde hort andet end "Erhard" og "Spogelser", sagde den kyniske Vittighed, hvoraf de alle lo:

-Ja-a, sagde han: Han er s'gu bange ... Det er derfor, han aldrig--tor ligge alene i Morke....

De lo laenge, laenge allesammen....

--Daarlig saa' Erhard ud hele Sommeren.

IV

Himlen var høj og sommerlys endnu, skont det var helt ind i September, og langs Soerne skinnede de gullige Blade mellem Lovet som om det var sydlige Frugter i Solen.

Herluf var paa Vejen ud til Gerster efter Proven, da han saa et Par kendte Rygge foran sig og raabte dem an. Det var Lange med Arnoldsens. Lange havde i den siste Tid slaaet sig paa Arnoldsens, der havde forladt "Bladet" og levede af at give Timer i Skoler for om Aftenen at undervise et Par Haandvaerkssvende i Arithmetik og Retskrivning.

Lange stak sin Arm ind under Arnoldsens, som slog han en haard Klo i hans sarte Person, naar de modtes. De talte om social Videnskab op og ned ad Gaderne:

-Han ved s'gu en Del, sagde Lange til Herluf. Egenlig en ganske fornuftig Fyr--han blinkede beskyttende--og, som sagt, han har laert en Del. Moderne Videnskab, forklarede han med en egen Snoften paa Ordene.

-Ja sagde Herluf--.

-Og Sagen er, sagde Lange og spilede Fingrene ud: man maa s'gu _vide_ noget, du ... Hvad ved de andre? At knappe deres egne Bukser ved de, sagde Lange. Men "Ideer"--Tak. Lange gjorde en Haandbevaegelse, som berovede han "de andre" en hver Ide.

-Men Arnold har dog laert en del, sagde han igen. Og saa gir man ham _Synspunkterne_--du--forstaar du--"det storre" Syn paa Tingene.

-Man laerer virkelig en Del ... Jeg maerker s'gu, man laerer ikke saa lidt: man faar dog Begrebet, forstaar du, sagde Lange.

-Men med Nerverne er det skidt, sluttede han misfornojet. Det vokser jo nok--og go'e Billeder har man nok af--s'gu brillante Billeder, du ... og man ved, hvordan Lyset skal falde ... men alligevel ... Man maa s'gu forst _laere_ noget, sagde Lange og holdt Berg i en Knap, mens han nikkede energisk med Hovedet: Imponere dem paa det videnskabelige, sluttede han sin Udvikling.

... Berg kom hen til de to Peripatetikere, der var stanset: Her gaar vi to Invalider sagde Lange og holdt sig paa Hovedet (Arnoldsens var iovrigt ingenlunde Invalid, men folte sig tvertimod meget friskere siden han var begyndt at forklare Pytagoras for sine Haandvaerkssvende); skidt, gamle Ven, skidt med Nerverne, sagde Lange.

-Maa stadig vaere i den friske Luft, sagde han.

-Det er vel Efteraaret, sagde Herluf.

-Ja--ja, nikkede Lange bekymret. Naa--man gaar og ser Tingene og laerer s'gu en Del, sagde han med et opmuntrende Nik hen til Arnoldsens, der gik ved Siden af ham, stille og blegnaebet.

-Og hvordan gaar det med Deres Haandvaerkssvende, Arnoldsen? spurgte Herluf.

-Godt, sagde Arnoldsen kort.

-Det er s'gu meget opofrende af ham, sagde Lange og nikkede ... Vi taenker jo ogsaa over, du, at lave en hel Foredragsforening for de Folk, vi, nogle Stykker, der dog ved noget ... Det gir et Menneske Ovelse, du, man laerer at udtrykke sig, sagde Lange.

-Og "Vuerne" kommer s'gu bedst, naar man _taler_, sluttede han glad.

De skiftede Emne og talte om Teatret, mens de gik ned mod Taarnbygningerne.

-Naa, sagde Lange og blinkede fornojet (Lange var besjaelet af en voksende Munterhed overfor andres Smaa-Uheld): Paa Nordmaendene gik I nok i Vandet, i Gamle.

-Der var fuldt hver Aften, sagde Herluf.

-Ja, der var nok Folk, som lod sig drive derind mod gode Ord og Fribillet, sagde Lange. De naaede Porten og sagde Farvel. Vi slaar et Slag ned mod Osterbro, sagde Lange og lagde atter Armen energisk ind i Arnoldsens.

-"Vel" du, nikkede han til Berg, der blev staaende lidt i Gersters Port og saa efter de to Rygge. Lange havde saa mange store Haandbevaegelser, mens han gik og oploste den moderne Videnskab i Synspunkter.

Oppe hos Gersters ringede han paa. Den unge Herre var ikke hjemme, sagde Stuepigen. Men Fruen--.

-Ja--hvis Fruen var visibel, sagde Herluf, der ikke havde set Professorinden, siden hun var kommen ind fra Landet. Han gik ind at vente i Gangen.

Pigen kom tilbage og lukkede Doren til Dagligstuen op: Hvis Hr. Direktoren vilde vente et Ojeblik herinde, sagde hun, saa kom Fruen strax.

Herluf gik ind i Dagligstuen, hvor de tomme Stole paa "Visitpladserne" nu, da der ingen var, stod saa underlig ubehjaelpsomt ligeoverfor hinanden som et Par forlegne Folk, der praesenteres og ikke ved, hvad de i al Verden skal begynde paa. Han ventede en god Stund, mens han horte Dorene stojende gaa inde i Spisestuen og undrede sig over, at Professoren kunde vaere hjemme nu paa denne Tid.

Til sidst kom Professorinden: Aa--man har endnu alle de landlige Vaner og la'r sig overraske hojt op paa Dagen, sagde hun og hilste.

Sandheden var, at Professorens allerede havde vaeret inde fra Landet i over fire Uger. Men Professorinden kom i den sidste Tid saa svaert videre end til "Skammekrogen", hvor hun ogsaa efter Frokost naar Erhard var gaaet, blev siddende med saa meget Arbejde. Linned og Daekketøj, hun saa efter og sorterede og talte. Husjomfruen vidste slet ikke, hvad der gik af Fruen, saa travlt hun nu havde for bare evig at kunne sidde med noget mellem Haenderne.

Berg og Fruen satte sig, og Samtalen gik saa slideligt om Sommerophold og de mange fremmede, der nu kom her Aar for Aar--mens Herluf uvilkaarligt sad og saa' paa Professorindens travle Hæklenaal: han havde aldrig for set Fru Gerster med noget Arbejde, naar der var Besog.

-Men vi tog lidt tidlig ind, sagde hun. Gerster havde hele Sommeren lamenteret over den evige Jernbanekorsel....

-Og saa var Erhard jo ogsaa saa ganske alene herinde--lagde hun til.

Der blev en Pavse. Herluf havde i Tanker taget en Bog paa det lille Marmorbord med Haandbiblioteket og læste nu paa Ryggen Titlen: Monrad, Fra Bonnens Verden. Han vidste ikke selv, hvorfor han blev forlegen og vilde skubbe Bogen tilbage ind under Hylden, da Professorinden saa' op for at sige noget og blev ligesaa forlegen som han:

-Og Vejret blev ogsaa uheldigt, sagde hun lidt stodvis.

Hun begyndte at sporge om Berg--hvor han havde vaeret og sagde saa pludselig, naesten uden at vente paa hans Svar:

-Erhard har ikke haft rigtig godt af i Sommer.

-Nej--han ser lidt daarlig ud, sagde Herluf forvirret. De folte begge, at Isen nu var brudt, og at der nu maatte tales videre om Erhard. Men de ventede og--Herluf stadig med Ojnene i Gulvet.

-Og jeg er saa bange for hans Sundhed, sagde saa Professorinden, og idet hun hastigt lagde Hækletojet bort, tilfojede hun:

-Kunde De ikke--tale med ham?

-Jeg? sagde Herluf ... Ja--hvis det kan nytte.

-For det er kun en Vane hos Erhard, sagde hun og hendes Stemme blev pludselig meget bevaeget, det er slet ikke andet end en Vane ... at han er saa lidet hjemme.

-Nej, sagde Herluf.

-Det er kun Selskabet--jeg mener, sagde hun, nogle af dem, der holder ham fast i daarligt Kompagni....

-For selv er han--i Virkeligheden er han, sagde hun, og hendes Stemme blev igen bevaeget, saa hun naeppe kunde tale, ikke andet end et Barn,--kun et Barn, sagde hun og holdt Hæklenaalen mod sine Laeber, der sitrede rebelsk.

Berg mumlede noget som en Bekraeftelse, og Professorinden sagde efter en lille Stunds Forlob sagtere:

-Har han ogsaa talt til Dem om "sin Ide"--at han vil flytte herhjemmefra.

-Ja--han har sagt noget om det, sagde Berg og saa' ned.

-Ja, der er saa mange Tvistepunkter mellem de gamle og de unge--i vor

Tid, sagde Professorinden og sogte at smile.

Til Tvistepunkter--Professorinden havde ganske Ret--var i Familien Gerster snart alt blevet mellem Himmel og Jord. Det var som Professoren og Erhard saa' sig hede paa hinanden, blot de kom i Stue sammen; og de talte sig i Brand over Literatur og Politik--over en Række Ligegyldigheder, der kun daekkede over alt det andet, hvorom de ikke talte. Det var Dag ud og Dag ind kun en gold Strid, saasnart de bare saas.

-Og Gerster er ogsaa lidt let irritabel, sagde Professorinden.

De tav igen, til Fruen atter sagde den samme Saetning:

-Og jeg er saa bange for hans Sundhed, sagde hun igen med samme skaelvende Stemme.

Herluf vilde sige noget og bryde den nye Tavshed, da de horte Professorens Skridt i Sidevaerelset, og Professorinden uvilkaarligt rejste sig halvt:

-Der er Gerster--allerede, sagde hun.

-Herluf vilde gaa, men Professoren holdt paa ham, naesten overdreven hoflig, mens de igen begyndte at tale om Landophold og Sommer.

-Jeg har netop sagt Hr. Berg, at Jernbanen dog blev Gerster besvaerlig, sagde Fruen.

-Ja--infam Korsel, sagde Professoren pludselig i en ganske anden, hoj Tone og rejste sig. Han gik op og ned ad Gulvet et Par Gange:

-Har De maaske set vor Hr. Son fornylig? spurgte han saa med et.

-Ja, sagde Berg.

-Nu vil han jo flytte, sagde Professoren i samme hede Tone. Han kan ikke mere bo herhjemme--her er blevet ham for snaevent, sagde han og slog med Armene ud i Stuen: Ikke Luft nok for et Par moderne Lunges.

Han blev ved at gaa op og ned paa Gulvet i samme Hjerne som en urolig Hund i Laenke og talte med en hidsig, bevaaget Stemme: Ikke nye Ideer nok i Atmosfaeren, sagde han.

-Ikke _Frihed_ nok, raabte han.

-Gerster, sagde Fruen.

-De ved maaske, om han allerede _har_ lejet Lejlighed, sagde Professoren og vendte sig.

-Ikke det jeg ved, sagde Berg. Ogsaa han talte som Fruen med en tovende og usikker Stemme.

-Og vi er jo beredt til at gore alt, hvad han vil, sagde Professoren pludselig standsende, i en hoj, skaendende Tone--hvis han _bliver_ her, fojede han til og vendte sig.

De tav alle tre, mens Professoren blev ved at gaa frem og tilbage i

for sig, bojet frem mod den lille Boghylde.

-Men han kunde da i alt Fald, syntes jeg, spise herhjemme, sagde hun sagte.

Herluf sad og krammede om Stolekanten: Der er jo intet sket endnu --sagde han.

Professoren vilde tale igen, men gik pludselig, virrende med Hovedet, bort over Gulvet. I Doren vendte han sig halvt og sagde barsk for at skjule sin Bevaegelse:

-Aa--Drengen er forrykt, raabte han og gik.

Professorinden blev siddende ved Boghylden. Taarerne var begyndt at lobe hende ned ad Kinderne, og hun standsede dem ikke.

Hun graed stille, uden at taenke paa, at Berg var en fremmed, der saa hendes Graad.

Og Berg vendte sig om mod Vinduet, raadlos og bevaeget ved Synet af denne "Dame", der graed. Saadan sad de laenge, mens der ikke blev vekslet et Ord.

Professorinden var hort op at graede, og da Berg vendte sig, rakte hun ham Haanden til Farvel uden at rejse sig. Hendes Stemme slog over, og hun kunde ikke tale.

Herluf bukkede kun tavs som hun.

Da han kom ud paa Gangen for at gaa, lukkede Professoren sin Dor op, og talte nogle Ojeblikke med ham som saedvanlig, mens han aabnede Entredoren. Og da Berg allerede var kommen ud paa Trappen, sagde han pludselig:

-Han kan jo faa det ganske som han vil--her hos os. Om De vil sige ham det.

Professoren blev staaende lidt, efter at han havde lukket Doren for Berg, og i en pludselig Forbitrelse drejede han Noglen to Gange om --bag disse moderne Forforere af hans Son.

Professorinden havde rejst sig og var stille gaaet tilbage til sin Krog i Spisestuen. Hun taenkte Dag og Nat kun det ene: Hvem det var, der odelagde hendes Son. Hun gik om Dagene ind i hans Vaerelse og hun sogte om et Billede, et Brev, et Tegn fra "hende". Hun aabnede hans Skrivebord med en af sine Noggler og hun undersøgte hvert Papir og hver skreven Linje--for at finde et Bud, for at vide, hvem hun var: Det var bedre, hun vidste, hvem hun var.

Men hun fandt intet--for der var ingenting.

Den Allemandslykke, som Erhard nod, satte ikke slige sentimentale Spor, som de, hun sogte. Og hun blev under sin resultatlose Forsken naesten endnu mere urolig og forpint--Dag for Dag overfor denne sin slove og viljelose Son, som hun lidt efter lidt var kommen til at omgaaes med en stille Naensomhed, som var han en Rekonvalescent, der traengte til Omhu og Pleje.

For Resten var han jo kun saa lidt hjemme hos hende--naesten kun ved Spisetiderne, og ved Middagen havde de saa den evige Strid, som Gerster ikke kunde lade fare.

Erhard havde stadig de to Stuer ved "Volden". Der var han mest. "Benene vilde til Kroen"; og han var kun som en Slags stille Dranker, der, naar det gaar hen mod Aften, af Vane, uden Begejstring og uden nogen Stoj berusede sig, ligegyldigt i hvad det var.

Herluf sad en Dag oppe hos ham ved "Volden" i Stuerne, hvor alt var falmet og uhjemligt som i et Passant-Vaerelse i et Vestervoldhotel, hvor hver Rejsende kun bliver en Nat. Efteraaret trak med sin Fugtighed ind gennem baade Vaeg og Dor.

-Erhard, sagde Herluf, synes du egentlig her er rart?

-Nae-ae.

-Ja--jeg ikke heller.

-Og hvad saa? sagde Gerster.

-Saa skulde du dog hellere forandre det--og meget andet.

-Hvorfor? sagde Gerster blot.

De tav lidt.

-Paa Alfarvej vokser der idenmindste ikke Graes, sagde Erhard og blev liggende laenge med Ojnene op i Loftet.

De talte ikke mer.

Men et par Uger efter sagde Erhard Voldvaerelserne op.

* * * * *

Herluf Berg saa' Leverandoreernes Vogne og Kaerrer udenfor "Victoria-Porten" endnu, og han vendte hastigt tilbage om Hjørnet til Jernbanegade for at vente lidt. Han undgik helst Leverandoreernes Morgenkoncert, naar Slagter og Vildthandler og Bager bragte deres Varer til Kokkenet. De vilde ikke udlevere dem uden Betaling, og de skreg paa Bagtrappen, med deres Kontraboger i Haenderne, saa man horte dem op gennem hele Gaarden.

Idag var man saerlig hojroset. En hoj og skrattende Kvindestemme skældte og svor op, saa det lod helt ud i Porten. Det var en Vadskerkone fra Roskilde, der skulde have Betaling for noget Dækketøj. Slagteren og Vildthandlerens Bud, der havde afleveret deres Rationer mod Drikkepenge, blev haengende paa Trappegelaenderet og horte til; Bagerdrengen skreg i med og vilde ikke udlevere Brodet uden mod Kontant.

Spenner var forvirret og lob op ad Trappen, mens Konen blev ved at skaende: Her vil man nok snyde Fattigfolk for deres Penge, skreg hun op efter ham.

Spenner rendte ind gennem Restaurantionssalene til Buffetjomfruen, der lige var kommen. Han tog Byttepengene ud af Skuffen og ragede alle

Skillingerne sammen i sine Haender og lob med dem.

Vadskerkonen blev stille, da han kom ud paa Trappen igen og bad hende gaa med over i Kontoret, hvor han talte Pengene op paa Pulten.

Slagteren og Vildthandlerbuddet drev flojtende afsted ud ad Porten, men Bagerdrengen blev ved at skingre forbitret gennem Gaarden og peb i Fingrene op efter Syerskerne paa Teatrets Skraeddersal, der havde faaet Vinduerne op ved Larmen og stak de fnisende Hoveder ud i Gaarden for at hore til.

Hr. Desgrais ordnede Morgenens Bytte nede i det store Kokken, skillende og vragende Kodstykker og Vildt. Det var lidt efter lidt blevet Blandingsgods, der er af Leverandorerne anbragte i "Victoria-Etablissementets" Kokken, og Hr. Degrais kasserede rigeligt, undersogende Hons og Stege med ubevaegelig Ro som en Videnskabsmand i sit Laboratorium.

Den store Kok var faerdig med at sortere og saa' provende ud over det samlede Indkob, hvoraf han havde sine fem Procent.

Han vendte sig mod Bordet med "Konserverne". Det var aargamle Daaser med en Del Rust langs Sommene. Hr. Degrais vejede dem i sine velnaerede Haender ... Der kom en Kvindeperson forbi, mens han stod der. Det var Fru Martens, der, hulkindet og bleg, gik gennem Kokkenet til sin Post.

Hr. Degrais bandte paa sin fransk, da hun gik ham forbi. Hilse gjorde de ikke paa hinanden.

... Herluf havde tilbragt Tiden med at laese Koncertplakaterne ved Hovedindgangen i Jernbanegade. Det var Plakaten til om Aftenen, Dyna Beymers forste Koncert. Det var den "belgiske Nattergal", som Hr. Theodor Franz dog havde besluttet sig til at fore til Kobenhavn--uden Garanti: Nattergalen sang for den halve Kasse. Plakaterne var meget sindrige, omkransede af Bladenes Udtalelser om Frokenens Privat-Soiree, hvor hun havde sunget for de musikalske Notabiliteter og Pressen efter "en let Dejeuner".

Da Herluf havde set Vildthandlerbuddet drive af med den hidsige Bagerdreng i Haelene, gik han tilbage forbi Restauranten og ind ad Porten. Vadskerkonen kom just ud fra Spenners Kontor, hvor Adolf stak Hovedet ud ad den modsatte Dor, da hun var gaaet.

-Naa--er De her begge? sagde Berg.

-Ja--men vi har travlt, sagde Adolf og gav blot flygtigt Haanden, for han gik igen med Spenner, og de fik lukket Doren til den indre Stue efter sig.

Herluf gik rolig ned til Proven. Han var nu snart vant til Adolfs Hast og hans og Spenners Raadslagninger i alle Kroge. Allevegne, hvor man kom, kunde man traeffe dem forhandlende for lukkede Dore.

Det var i det hele noget saert i den sidste Tid med Konsortiets medlemmer--naesten som var det Vinden, der tog dem, saa de den ene Dag var som haegtede sammen og ikke veg fra hinanden men blev i samme Kontor egentlig orkeslose tilhobe blot for at sidde her op ad hinanden, mens den tunge Maskine stonnede op gennem Huset som et svaertbelaestet sitrende Dyr.

Og paa andre Dage floj Kompagnonerne forbi hinanden paa Gangene med et hastigt Haandtryk og urolige Ojne for at komme bort igen; havende travlt med, man vidste ikke hvad; eller lukkende sig inde til de evige "Forhandlinger om Prioriteten", som Adolf og Spenner drev overalt: i Kontorerne, i de smaa Restaurationskabinetter, saagar i Garderoberne--med Kommissionaerer, Agenter og dunkle Projektmagere, der dukkede op i Etablissementet paa Trapper og Gange og blev skjulte og bespiste i alle Kroge otte Dage lang, til de gav Plads for andre.

-Ja, ja, vi har Forhandling, sagde Adolf og lob forbi Herluf ind i et Kabinet til en af disse Herrer Forhandlere, hvoraf der ofte var to eller tre paa samme Tid, gemte hver i sit Rum, for at den ene ikke skulde se den anden.

Det blev efterhaanden alle Slags Folk, med hvilke der forhandlede: en forhenvaerende Godsejer, der sogte høje Renter for sine disponible Penge, en velhavende Skuespiller, der taenkte at blive Direktor for en billig Skilling; alle Arter af hemmelighedsfulde Mellemaend, der sagde sig at vaere Bud for store unavgivne Forretningsfolk eller for anonyme Konsortier, hvis Existens var grundlost Projekt. Alle kom de otte Dage og gik igen, Godsejeren nogle tusind Kroner fattigere, men de allerfleste kun forgaeves bespiste tidligt og sildigt, med Hr. Desgrais' dyre Mad, som Kellnerne serverede for de Herrer med diskrete Ansigter, som var det "en Herre med Dame," de vartede op med de franske Kyllinger.

Der faldt i den sidste Tid rigeligt af med hemmelige Drikkepenge, som "Direktorerne" (Spenner lod sig nu ogsaa kalde Direktor, saa det rent vrimlede med "Styrere") stak til Opvarteren i al Stilhed i et Hjørne eller ude paa Gangen: "den Herre vilde ikke ses--ikke af nogen", blev der sagt, og Opvarteren forstod.

Alle havde Hemmeligheder i Victoriaetablisementet med hinanden og for hinanden lige ned til Kellnerne.

Nede i Kokkenet havde Hr. Desgrais saa travlt som i Restaurantens mest glimrende Tid. For ogsaa naar de var alene, tog Direktorerne overdaadig godt til sig og bestilte sig smaa separate Maaltider, som de pludselig fandt paa at nyde i Kabinetterne, ene, med megen Slags Vin til, saa de bagefter laa og snuede paa Sofaen hele Timer midt paa Dagen og vaagnede utilpas og rodho'dede. Saa var de saert sky og lidt forlegne for hinanden, naar de netop modtes, idet de listede ud ad Dorene.

Martens var sjældent at finde fem Minutter paa samme Sted. Han drev mest orkeslos omkring i Gaderne, der begrænsede Victoriaetablisementets Firkant, som Ildspaaetteren om Tomten, hvor det braender.

... Forste Akt af Proven var forbi--det var Arrangementsprove paa en Operette, "Den lystige Krig", som Herluf vilde se at faa op til December for at slaa saa megen Mont som muligt af den slemme dode Tid--og Herluf vendte tilbage til Spenners Kontor, hvor Adolf tog sin Overfrakke paa:

-Satan--til Svamplugt herinde, sagde han, da han kom ind.

-Ja--ubehagelig, sagde Spenner fra Pulten og begyndte geskaeftig at

snakke los om Svamp og Vejr og Prove.

-Naa--saa gaar du? sagde han midt i det, vendt til Adolf, der gik hen imod Doren.

-Ja, sagde Adolf blot.

-Hvorhen? spurgte Berg.

-Hjem, sagde han i Doren og gik.

Adolf gik ned af Trappen. Hans Tanker drog slove alle de kendte Veje for at soge "Udvej". Men der var ingen mer. Ud til de alleryderste Graenser--for tusinde Gang--af Venskab, Forretningsforbindelser og Bekendtskab gik han for at soge Udvej til Penge. Men der var ingen mer.

Spenner og han havde skaendtes, med halvhoje forbitrede Stemmer, hvor hver Saetning skar som en Kniv, mens de stod blege og pludselig fjendtlige overfor hinanden.

-Det skal altsaa vaere forbi, sagde Spenner. For femhundrede halvtreds Kroner forbi--og i Morgen har vi Leje af Theatergarderoberne.

-Tag _Du_ Pengene et Steds, sagde Adolf.

-Din Moder har Penge, sagde Spenner.

Adolf svarede ikke. Ikke en Gang for Spenner tilstod han, at _det_ laengst var forbi, som havde heddet "Moders Penge"--stakkelt to, tre tusind, som han havde fort i Munden ved Siden af "Faders Formue", og som gamle Fru Adolf laengst havde bragt ham i "Bikubebogen" en Morgen ved Theen, da gamle Adolf laa af Gigt og ikke var ved Bordet.

Angst og bange havde hun stukket Bogen til ham--Konstantin blev saa let hidsig og holdt jo ikke af, at man blandede sig i hans Ting--:

-Jeg mente kun, Konstantin, sagde hun, at hvorfor skal de staa paa et fremmed Sted, naar man selv--naar man selv har Forretning, sluttede hun helt forvirret.

Og Adolf havde taget dem med en Floskel: "skont det egentlig ikke behovedes". Da han havde faaet Tojet paa for at gaa, vendte han dog pludselig om og gik ind og kyssede den "Gamle".

Hun var saa glad: maaske det dog kunde lette lidt for Konstantin--taenkte hun.

... Nej, Penge var der ikke mer ... Men hans Tanker sogte om Vaerdier, Ting at gore i Penge, noget, hvorpaa man kunde faa penge....

Solvtojet var der.

Han taenkte igen paa Solvtojet, som han havde set en Morgen nu fornylig, da Moderen og Pigen pudsede det i Spisestuen. han var gaaet igennem Vaerelset og var standset for at se paa det. Moderen snakkede og pudsede, mens han stod og gjorde det i Penge i Tankerne, Stykke for Stykke:

-Det var Penge--ikke saa faa Penge, taenkte han.

-Det var Fodselsdagsgaflerne, sagde gamle Fru Adolf og lagde den sidste Provesolvsgaflerne, hen til de ovrige pudsede sytten.

Han gjorde Overslag med Skeer, Gafler og Bakker.

-Gaar du, Konstantin? sagde hun.

-Ja. Farvel, sagde han aandsfravaerende. Han taenkte allerede paa, hvordan man skulde kunne faa det ud af Skabene uden at det maerkedes, og uden at det blev set:

-Kommer du til Middag? spurgte hun.

Man maatte kunne pakke gamle Boger ind i Lagenerne--og gamle Papirer, saa det just blev de gamle Pakker at se til.

-Nej, sagde han som for og gik.

Fra den Dag havde Adolf stadig haft Solvskabet i Tanker--som en "Udvej": Hver Dag fordrede jo Udveje. Men han havde ikke haft Mod, skont han tidt havde vaeret derhjemme om Formiddagen, naar Huset var tomt og alle ude undtagen gamle Marie, som det var saa let at sende bort: Gamle Fru Adolf var sjældent hjemme om Formiddagene nu. Hun gik fra Dor til Dor hos Slaegt og hos Bekendte og lovtalte Konstantin--evindeligt lovtelte Konstantin, pyntet i den fine Brokades Kaabe, en Gave. som han havde sendt hjem en Dag, og som hun først havde graedt de modige Taarer over: hun blev altid saa beklemt ved Konstantins Presenter. Men siden gik hun omkring og gjorde Stads i Kaaben og lod alle beundre den.

-Ja--Gud ske Lov, sagde hun og folte selv hen ad AErmet: Konstantin kan jo gore det.

... Nej-nej--hidtil havde Adolf ikke haft Mod. Men idag maatte det vaere. Der var ingen anden Udvej:

Idag maatte han tage og pantsaette Solvtojet.

Paa Kongens Nytorv tog han et Bybud, der skulde komme om tre Kvarter: Doren stod aaben, sagde Adolf, saa han kunde gaa lige ind. Bybudet skulde komme, og Adolf gik videre hjem.

Han lukkede Entredoren saa underlig sagte op uden at gore mindste Stoj med Nogle i Laasen. I hele Huset var der stille, Dorene til Gangen stod aabne. Han haengte sit Toj op og gik gennem Stuerne med de store gamle Mobler, som han kendte, fra Barn, hvert et Stykke. Solen faldt ind over Moderens Strikkekurv paa Bordet.

Han gik ud i Kokkenet. Der var ingen og lige stille overalt. Han aabnede Bagtrappedoren for at se efter gamle Marie. Han horte hendes Stemme nede fra Kokkendoren i Stuen. Hun talte med Pigen dernede, paa Vejen til Byen....

Han blev staaende lidt, med Doren paa Klem og lyttede. Marie talte om ham, forbedrende en af Fruens lange og lovprisende Historier, som hun bragte videre til alle Kokkendore.

Adolf trak stille Doren til og gik tilbage. Han aabnede Doren ind til Sovekamret--pludselig angst for, at Moderen dog kunde være derinde. Men Forældrenes to halvsmalle Senge stod kun saa forladte ved Siden af hinanden med de hvide Tæpper, mens Vækkeuhret dikkede.

Saa tog han sig sammen og begyndte at soge Boger og Papir frem til Pakkerne inde i sin Stue. Skabsnuglerne var i Noglekurven, som han maatte hente i Forældrenes Sovekammer med sit evigt dikkende Uhr. Kurven stod bag Toilettespejlet: der havde den sin Plads, vidste han fra lille ... Han saa' bort forbi Sengene, mens han tog den.

Skabsnuglerne fandt han ikke, provede baade fire og fem, for han fik den rette, som han pludselig lod sidde i det aabne Skab greben af Angst: han havde ikke rullet ned--om nogen saa herind.

Han rullede ned i Spisestuen og inde hos sig selv, og han fik Solvtojspakkerne ud af Skabet ... en lille Pakke i lyserode Papirer faldt i Skyndingen ned fra hans Arme paa Gulvet. Han blev saa angst ved Stojen, som maatte der komme nogen ved Larmen i det tomme Hus. Det var hans Daabsbestik og hans lille Bæger, der var gledet ned paa Gulvet....

Han lagde det alt paa Spisestuebordet, forpustet et Nu, som kunde han ikke baere det.

Inde hos sig selv laasede han alle Dore, mens han loste alle Pakkerne en for en og viklede dem ud af Lagenerne; hver enkelt efterlignede han noje i Facon, stoppende de hvide Stykker ud med Papir og bindende dem sammen igen....

Han hviskede stadig med sig selv, mens han listede frem og tilbage i de to halvmørke Stuer og lagde de nye Pakker ind, vogtende over, at de laa just som for....

Bægeret og Bestikket havde han naer glemt paa sin Seng. Han stak det ind til en Side i Skabet for han stillede Noglekurven i en Krog af med Forældrenes hvide Senge.

--Bybudet var gaaet med den tunge store Haandkuffert, da Marie Pige tog i Spisestuedoren til Gangen. Den var i Laas endnu, han havde glemt at dreje den om igen.

-Ja, sagde Adolf, der lukkede op, jeg gik her rundt--og--klaedte mig paa.

Marie Pige troede, den unge Herre var blevet rent forstyrret, som han saa' ud, bleg og svedig i Ansigtet....

Adolf kom ud i Kokkenet til hende og snakkede op en hel Evighed med hende, lost og fast, lystigt--for han gik.

Bybudet skulde traeffe ham ovre i en Kafe.

* * * * *

Da Herluf efter Proven gik over i Victoria-Restauranten for at spise, horte han et hojt Skaenderi slaa op fra Kaelderens. Inde ved Buffeten var den forskraekkede Jomfru lobet fra sin Plads, og Kyperen fo'r raabende ned ad Trappen:

-Det er Chefen--det er Chefen, raabte han og lob ned.

Man horte Hr. Desgrais' Stemme, broende som en uvan Tyr og pludselig Madam Martens Rost, der blev ved at skrike det ene Ord:

-Tyv--Tyv.

Herluf lob ind i Buffetrummet og ned ad Trappen forbi Buffetjomfruen, som stod rystende ved Gelaenderet:

-Tyv, raabte Madam Martens igen.

-Hun har fundet det fordaeruede Kod, sagde Jomfruen, hvis Taender klaprede i Munden.

Herluf gik ned. Midt i Kokkenet stod Hr. Desgrais--Kokkene var sprunget til og holdt ham--foran Fru Martens, der havde slaebt Truget med det fordaeruede Kod ind i Kokkenet og vaeltet det ud paa Gulvet: hun havde fundet Truget i en af Chefens Kroge, fuldt af hans "kasserede" Kod, som han kastede derhen og lod halvraadne ubrugt:

-Tyv, Tyv, raabte hun igen. Hr. Desgrais rev sig los, og de skreg alle. Pigerne hvinede hojt, mens han lob frem mod Madam Martens med den loffede Storslov. Men pludselig rallede han, gurgende som et tykhalset Dyr og faldt over mod Vaeggen, som blev han kvalt af sit eget Raseri....

Madam Martens blev ved at staa bleg og ubevaegelig med sine knyttede Haender foran Kokken ... Ingen sandsede mer, alle lob kun hid og did.

Hr. Desgrais havde rejst sig igen og stodte Kokkene til Side, der vilde hjelpe ham. Hele hans fede Ansigt var hvidt som Kalk, mens han slyngede en eneste lang Forbandelse hen over Kokkenet og gik.

Herluf var gaaet ned; han vilde tale med Fru Martens. Men hun vendte sig fra ham og gik uden et Ord.

Oppe fra lod Kellnernes Klokker, der kaldte paa bestilte Portioner. Men nede var alt i Forvirring, Kasserollerne kogte over paa det store Komfur og en taet Os stod op fra de forladte Spid ... Ud over Gulvfliserne laa Hr. Desgrais' kasserede og halvforaeruede Kod.

Kellnernes hidsige Klokker blev ved at lyde der oppe, mens Spenner foer skrigende ned ad Trappen for at faa at vide, hvad her gik for sig.

Traegt vendte Kokke og Piger tilbage til deres Arbejde, mens Madam Martens gik op ad Bagtrappen--hjem.

Hun satte ikke mere sin Fod i Martens "Bygning".

Da Spenner havde skaffet Ro i Kokkenet, og han og Herluf kom op i Restaurationen, traf de Adolf:

-Det varede, sagde Spenner, da han saa' ham.

-Ellevehundrede, svarede Adolf blot.

-Brillant--brillant, sagde Spenner. Herluf var vant til deres Frimurervæsen: de saa' aldrig hinanden uden strax at signalisere med en Talstørrelse eller et Firma.

-Skal vi saa spise, raabte Adolf, der var febrilsk og med skinnende Øjne som En, der har drukket, og slog i Bordet med sin Stok.

-Ja--hvis vi faar noget, sagde Berg.

Spenner og han vilde til at fortælle Optrinnet i Kokkenet mellem Chefen og Madam Martens. Men da de vilde begynde, kom de til at le begge to, rent ustyrligt, saa det klukkede i dem, og man forstod ikke andet end Navnene, som de blev ved at sige, afbrudte af Latteren:

-Men hvad er det--hvad er det med Desgrais? sagde Adolf, der selv begyndte at le ligesom de to andre, uden at vide hvoraf, med sin høje generende Latter (alle lo de ligesom i Anfald, der pludselig holdt op, som glemte de at le med et): hvad er det med Desgrais? raabte Adolf igen.

-Kokken--Kokken, sagde Berg, der aldrig kom videre. Spenner bare lo; det var et Kor af deres larmende Latter, mens Adolf kaldte Kellneren til for at faa Forklaringen....

Endelig havde han faaet Historien, men de blev endnu længe ved at le, mens de drak, som om de vilde skylle Latteren ned med Vin, indtil de lidt efter lidt kom til Ro og sad forpustede af al den krampagtige Lystighed.

-At Desgrais var gaaet--var bare godt. Man fik andre--billigere, ti for en, sagde Adolf.

-Ti for en, bekræftede Spenner.

-Men, sagde Adolf, det er dog paa høje Tid, man sætter Martens ud.

-Ja, sagde Spenner, der er sket Ulykker nok.

At "sætte hinanden ud" var et Yndlingsthema blandt Direktorerne nu. Hvor af dem byggede Luftkasteller og lagde Planer om at blive ene og fri for den anden, "saa det endelige kunde gaa og man blev sin egen Herre". Adolf og Spenner vilde kobe Martens ud samme Dag "den Prioritet blev ordnet", og Martens lob Gade op og Gade ned og fortalte, at "han købte Historien kvit igen", som han sagde--til hvem, der vilde høre det.

De blev ved at spise og drikke. Herluf talte igen om Madam Martens, og de lo paa ny, mens Adolf frittede Kellneren ud, som krammede snakkesalig frem med sine Kokkenmemoirer for Direktorerne, der sad omgivne af Vinkolere og Fade, de havde sat fra sig paa Stole, som af en hel Vold.

Ved Desserten blev der banket paa Døren. Det var Biletkasserer Jespersen, der vilde afgive Rapport om Salget: der var kun solgt daarligt, rent daarligt til Koncerten.

Tohundrede og syv Kroner, raabte Adolf. Ved alle tre Salg? sagde han med loftet Glas og efterlignede Hr. Theodor Franz' Stemme, der altid lod som en halv Torden.

-Ja, sagde Hr. Jespersen, der bestandig betragtede det som en rent personlig Skaendsel, naar der var daarligt solgt ved "Hullet" og som ikke forstod al den Lystighed hos Direktorerne, der blev ved at le ad hans to hundrede og syv:

-Ved alle tre Salg, tilstod han forknyt.

-Det er ikke til Laurbaerkransene, raabte Spenner.

-Nej, sagde Hr. Jespersen, det er ikke til Udgifterne. Og da de andre stadig lo, sagde han ligesom undskyldende i en bekymret Tone:

-Men der er ingen "Traek" mer, Hr. Direktor.

-N-nej, sagde Berg.

Adolf kom slet ikke ud af sin høje, kighostelignende Latter: Jespersen maatte have et Glas, sagde han, Jespersen fortjente et Glas. Men Hr. Jespersen vaegrede sig, helt skraemt af denne lydelige Lystighed, han ikke begreb--tilsidst fik han dog et Glas i Haanden:

-Paa en god Indgang da, sagde han og drak.

Selskabet lo igen, da det bankede paany. Det var Hr. Theodor Franz i Rejsetøj; han kom lige fra Malmobaaden (efter Praesentationen havde han arbejdet i to Dage i Sydsverig), men han kendte Ulykken: Hr. Franz' forste Gang var bestandig til Kassen.

Han blev staaende indigneret foran det daekkede Bord og sagde til Jespersen, der stod fuldstaendig ulykkelig, med Glasset i Haanden:

-Jeg sogte Dem, min Herre, sagde han vaerdigt.

Berg, der blev ved at vaere meget munter, sagde: Ja--Hr. Jespersen var her just for at sporge, hvordan der skulde forholdes med Fribilletter....

-Ja--sagde Hr. Theodor Franz ophidset, for Baenkene skal vi vel ikke synge.

-Ja, Jespersen, sagde Berg og blev pludselig mismodig ved at udtale denne Saetning, han havde sagt saa tidt: Saa fylder De Huset.

-Vel, sagde Jespersen og gik til Doren. Men pludselig vendte Hr. Theodor Franz sig om og udstrakte Haanden med en stor Bevaegelse:

-Nej, sagde han, der sendes ingen ud.

-Ikke en sendes ud, sagde han: Vi ta'er Salen som den er, mine Herrer. Publikum er traet af Humbug--her har vaeret for mange udsolgte Huse:

Ingen af Direktorerne sagde noget. De sad paa en Gang slove og mismodige foran Impresarioen, som angik det hele dem slet ikke. Men Hr. Franz blev ved at begejstres for sin egen Plan, ordnende alt, gestikulerende heftigt i sin store Kavaj, der lignede en Saek: med Chefen for Klaken maatte han tale selv. Kunstnerinden turde ikke "modtages".

Hun skal erobre Publikum--Publikum skal domme selv, sagde han. Klaken tor først applaudere efter det tredje Numer.

Hr. Theodor Franz gik selv for at afbestille Buketter og Lavrbaerkranse; de passede ikke til det nye Arrangement. Jespersen og Spenner fulgte efter.

Da Doren lukkede sig, lo Adolf og Berg igen hojt og laenge, til de pludselig holdt op paa en Gang som paa Kommando, generede af deres egen tomme Latter, der dode hen. De sad laenge tavse, mens der blev ganske mørkt i Stuen:

-Ja, Saa gaar vel ogsaa vi derover, sagde Adolf og rejste sig tungt fra Saedet.

-Ja--det gor vi vel, sagde Berg.

Ovre i Foyeren var de to Herrer af "Buketten" allerede Kommen Og gik forfrosne og urolige omkring, bandende det Hele, nervose og irriterede ved at skulle ud og spille los for den tomme Sal. Selv Maskinfolkene slaebte traegere og mismodigt paa Fodderne, mens de stillede Lavrbaertraerne op i Hjørnerne paa Scenen, og ude i Salen et Par Saeder blev slaaget ned med dumpe Smaek i det store Hus.

Et Par Skuespillere kiggede, frysende, ud gennem Hulleerne:

-Nej--jeg gaar sgu hellere hjem, sagde den ene og vendte sig.

Der blev stor Stoj ude i Kulissen. Det var Hr. Theodor Franz, der smaekkede Jerndoren op for Primadonnaen, som bruste ind i Foyeren fulgt af de tre Direktorer, der skulde underholde hende i Embeds Medfor, men snart faldt slappe hen, en efter en, siddende ved Siden af hinanden langs Vaeggen som Folk, der laengst har opgivet Spillet. Sangerinden, der var svaer og kortbenet som en japansk Hone, begyndte at faeste Diamantaigretter rundt i sit Titushoved, mens hun trippede uroligt mellem de to Spejle:

-Er der saa faa! sagde hun aengstelig.

-Ikke et Menneske, erklærede Pianisten.

Hun begyndte at smore sine nogne Arme ind med Pudder ved Hjaelp af et Stykke Vat, endnu mere nervos foran disse tre tavse Herrer, der sad ubevaegelige, ret op og ned, langs Vaeggen, som sov de med aabne Ojne:

-At der er saa faa, sagde hun igen, vendt mod Vaeggen.

-Der er ikke mange, sagde Herluf; og spurgte saa, om man var faerdig, og der kunde begyndes.

-Strax, strax, sagde Damen, der blev ved at haenge uaegte Perlestads, hun tog af en Safianspose, i taette Rader om Halsen.

-Strax, sagde hun og sendte et Par forfjamskede Triller ud i Rummet for at rense Halsen.

De to Herrer gik med for at begynde, og man horte op fra Scenen Sonaten for Piano og Violin, daddellos og livlig som en lang Vuggevise. De tre Direktorer rejste sig, irriterede ved at se paa

dette korte Fruentimmer, der trippede sanseslost rundt foran Spejlene, og de vendte tilbage til Kontoret tavse, siddende hver i sin Krog uden at tale med hinanden.

Hr. Jespersen kom ind med Kassen. Den var tohundredre tre og fyretyve Kroner med Indgangen. Adolf talte dem traet og ligegyldig og vendte tilbage til sin Plads. Og Hr. Jespersen, der stadig var saa underlig uhyggelig tilmode i Aften og ikke forstod Direktorerne, sagde for dog at sige noget, for han gik.

-Nej--hun har jo ikke trukket, sagde han.

-Godnat.

De tre foresatte nikkede kun. Ude paa Scenen havde Sangerinden begyndt paa sin Arie og sendte nogle tynde og magtlose Triller ud i den hule Sal. Da Arien var forbi, lod der nogle magre Haandtjat i Huset, og Hr. Theodor Franz rev Kontordoren op:

-Publikum toer op, raabte han. Publikum toer op.

Men da ingen svarede, og han maerkede, at her ikke var synderlig Bund for Begejstring, lob han igen og vendte tilbage til Foyeren for at udskaelde Nattergalen for lukket Dor.

Forste Afdeling var forbi, og de drev alle rundt paa Scenen. De saa' ud ad Hullerne. Kritikerne fros gudhengivent paa Flankerne af de lange Baenke, hvor de opslagne Saeder gloede dumt op mod rampen. Balkonen stod ganske tom. Frisens dansende Engle saa' ud, som rakte de Naese ad det tomme Parket.

Man var begyndt igen, og Direktoratet var vandret tilbage til Foyeren ... Nede paa Scenen gik man los paa Aftenens afgorende Nummer, en Arie med Piano og Violin, Programmets piece de resistance. Klaken faldt tjenstvillig ind efter den forste Sats, men de faa Betalere blev siddende uimodtagelige og slove; et Par enkelte hyssede, saa Hr. Theodor Franz lob fra Kulissen op i Foyeren, ude af sig selv, mens han raabte:

-Hvad vil de Folk, sagde han. Vil De sige mig, hvad de vil--de Folk?

Han plantede sig foran Herluf, der intet svarede og kun rystede paa Hovedet. Men Hr. Theodor Franz blev ved at rase--holdende inde mellem Vredesudbrudene, lyttende, haabende endnu, at Stemningen kunde vende sig: Hun har fyldt Trocaderos store Sal, sagde han, trippende paa Benene. Mine Herrer, hun har fyldt Trocadero.

Men Arien var forbi, og man horte ikke andet end Klakens dumpe Naever i Salen.

-Ind, ind, raabte Hr. Theodor Franz ned til Sangerinden, som havde mistet al Besindelse og tumlede som et drejesygt Faar i Kulissen.

Og han vendte sig atter mod de tre Direktorer, skaendende endnu voldsommere, saa Herluf lukkede Doren til, for at man ikke skulde hore ham ned paa Scenen. Han talte hojere og hojere, udskaeldte Publikum, Salen, Akustiken, Byen, blandende to, tre Sprog--ude af sig selv, mens han lob op og ned.

Adolf vilde gaa, men paa Vejen hen mod Doren tabte han Taalmodigheden, og han begyndte at raabe ligesom Hr. Franz, skældende Sangerinden ud, kaldende hende et gammelt Cirkusdyr--en Dragon--en forældet Humbug er hun, raabte han, hvis De vil vide det.

-Man maa vel ogsaa kende, hvad det var, man sendte til en By som Kobenhavn, sluttede Adolf tilsidst.

-En By som Kobenhavn, skreg Hr. Theodor Franz i det yderste Raseri, mine Herrer, en By som Kobenhavn ... Skal jeg sige Dem, hvad den er--Deres By Kobenhavn? En tom Blaere, min Herre--en tom Blaere er den, skal jeg sige Dem....

-Dumme Gaas, raabte han, pludseligt afbrydende, og floj hen mod Nattergalen, der frygtsomt aabnede Doren, som hun i samme Nu fik slaaet i lige paa sin Naese.

Hr. Theodor Franz pustede, seende sig rundt efter en ny Genstand for sit Raseri. Men han fandt ingen og gentog kun endnu en Gang sit skingrende:

-En tom Blaere, mine Herrer, idet han greb sin Hat og Stok.

-Adieu, sagde han, mens han svingede arrigt med sine Ben, som vilde han ryste Stedets Stov af sine Saaler:

-Prosit--Deres Kobenhavn, sagde han og slog Jerndoren i, saa det rungede.

Nede paa Scenen spillede Violinisten en fransk "Berceuse".

Herluf Berg rejste sig: Jeg gaar ned paa "Bladet", sagde han. Han vilde forsøge at mildne Nederlaget, saa vidt det stod i hans Magt. Helt ned i Gaarden horte han Primadonnaens evneløse og forskrækkede Kvadder. Da han kom gennem Porten, var han nær falden over en Karre, hvorpaa der var opstablet en stor Trækuffert. Det var Hr. Desgrais', der ikke vilde blive saa længe som Natten over i Etablissementet: og da Herluf kom forbi Glasdøren til Hovedtrappen, saa' han Chefen, bred og stormægtig, skride rejsefaerdig ned ad Trinene til Forstuen.

Nede paa "Bladet" var der halv Belysning i alle Stuerne, hvor Medarbejderne sad bojede over Bordene. Herluf fik en hastig og distraet Haand rakt frem til Tryk, og der blev skrevet videre. Musikanmelderen gik ham forbi med et "God Aften", for at lukke sig inde og skrive sin Notits.

Redaktoren alene havde fuldt Lys i sit Kontor, hvor han sad ved sit Bord ligeoverfor Kaptajn Petersen, der var i Kjole varm og ophidset efter en første Debut som Foredragsholder. Han havde i Frederiksberg Vaabenbrodreforening talt om Betydningen af at fejre de nationale Mindedage som Fester.

-Der var Loftelse, sagde han med sin bevægede og brede Stemme, der var virkelig Loftelse over Forsamlingen ... Og tusind Mennesker, omtrent tusind Mennesker, anslog Formanden, sluttede Kaptajnen.

Redaktoren sad lidt, til han vendte sig om mod Herluf:

-Ja--_der_ ser De, Hr. Berg, sagde han, det er de billige Fornojelser,

som Folk vil ha'e.

Det gav et Saet i Kaptajnen, og han rejste sig. Undertiden forstod han ikke ret Redaktorens Udtryksmaade. Han gik ind til Gravesen, der horte paa ham med nogle smaa Grynt uden at afbryde sit Arbejde: Hr. Gravesen arbejdede tungt i sine Oversaettelser det sidste Aar. Ballet havde trukket saa meget efter sig af Invitationer og ny Omgang.

Fru Petersen kom tilsidst frem i Doren til Konversationsvaerelset for at afbryde Kaptejns noget overflodige Veltalenhed; hun var i den skotske Galla, hun havde overvaeret Foredraget paa en Haedersplads ved Siden af Tribunen.

-Petersen, kaldte hun. Kaptajnen brod op.

-Det var vel nyttigere, om du ogsaa tog til de andre Aviser, sagde Fru Petersen.

-Naturlig--min Engel--naturlig, sagde Kaptajnen noget or. AEgteparret drog videre i Droske for at forkynde Kaptajns patriotiske Sukces i de ovrigte velsindede Redaktioner.

Berg brod med en rask Beslutning ind til Musikanmelderen, der i Notitsen i hoflige Ord talte om "en let Indisposition, der i ovrigt naesten havde fortaget sig i Lobet af Aftenen."

-Hun synger vel ikke oftere! sagde han, da han havde laest Notitsen hojt.

... Hr. Theodor Franz havde stoppet hele sin Kunstnerbuket i en Droske, og de rullede hjemad. Impresario'ens forste Ophidselse havde sat sig, og hans Stemning var naermest vemodig. Han lodsede Nattergalen, der endnu ikke var kommen til rigtig Besindelse igen, men bare krampagtig holdt om sin Safranspose med Stadsen, ud foran "Hotel d'Angleterre" tilligemed de to Herrer. Han selv blev staaende nogle Ojeblikke paa Fortoget og saa sorgmodig ud over det store Torv, der laa mørkt og forladt i Oktoberaftenen:

-Skade--Skade sagde den store Impresario i en trist Tone: det var et saa smukt "Terrain".

Han bojede om ad Hovedvagtsgade for at gaa til Telegrafstationen: han meldte til Goteborg et "velbesat Hus og fuldstaendig kunstnerisk Sejr".

... Adolf havde fundet Gerster ude i "Victoria" efter Koncerten, og havde haegtet sig til ham, saa de havde spist til Aften sammen, skont de egenlig ikke kunde udstaa hinanden. Men det var dog Selskab og bedre end at sidde ene--for begge Parter.

Nu gik de hjem over Kongens Nytorv. Erhard fulgte saa slovt med lige til Adolfs Dor, hvor de sagde Farvel, og Gerster gik tilbage hostende, saa det lod hen gennem den hele Gade.

Det var Adolfs vaerste Ojeblik paa hele Dognet, naar han skulde have denne Gadedør op om Natten for at naa op ad Trappen og gaa ind gennem Foraeldrenes stille, forladte Stuer. Al hans Angst brod frem paa en Gang, al den Angst, der lod ham gaa som en fremmed gennem alle Dagens Begivenheder--Ansten for Mørket, for Natten, og endnu mer for Dagen imorgen end for Natten.

I Spisestuen gik Voxsvovlstiken ud, og det varede noget, for han havde fundet Lys og taendt....

Han var allerede halv klaedt af og sad paa sin Seng, da han atter drejede Noglen om paa sin Dor og listede sagte ind i Spisestuen igen. Noglekurven stod endnu i Vinduskarmen _der_, hvor han havde sat den.

Han blev staaende og lyttede noget, men alt forblev stille i Huset.

Saa tog han Skabsnoglen og sneg sig frem til Skabet, som han fik lukket op. Pakkerne laa der ganske, som han havde lagt dem; han folte et Par Gange hen derover med sine Haender, for han lukkede igen....

Sagte trak han Sovekammerdoren til ... I Stagen braendte Lyset ned ved Siden af den blundendes Seng.

Inde i Foraeldrenes Sovekammer vendte man sig i Sengene. Adolf --hvorfor sover du ikke, hvidskede gamle Fru Adolf. Men gamle Adolf svarede ikke og laa stille som en Mus. Og atter laa de to Gamle uden at rore sig--sovnlose i det tavse Hus, hvor kun vandet rundt i Rorene sagte sukkede.

* * * * *

Det var en Eftermiddag først i December, da Herluf kom hjem og fandt et Brev paa sit Bord. Udskriften _var_ Gersters Haand, skont den var saa flygtig og ulaeselig, at han naeppe kunde kende den, og Brevet selv var skrevet ulaeseligere endnu.

Der stod:

Kaere H.

Du ved maaske slet ikke, at jeg er syg, eller at det nu er blevet vaerre. I de sidste Dage taler de om at slaebe mig til Montreux eller Mentona eller et andet Sted mod Syden. Og kunde du, vilde jeg jo gerne se dig forinden.

Din EG.

Herluf sad ganske lamslaaet med Brevet i Haanden: at Erhard var saa syg, alvorlig syg--skulde mod syd, og han havde slet ikke vidst det ... Han syntes dog, han havde nyligt set ham og talt med ham paa Gaden ... Men det kunde ogsaa gerne vaere, det var en hel Maaned siden. Tiden gik saadan nu, bare optagen af _det_ ene: at holde sig oppe, oven Vande; af Krigen paa Kniven for at naa fra Dag til Dag til nu i Terminen, hvor Spenner og Adolf sagde, de havde Hjaelpen sikker, og der skulde blive Ende, Slut paa alle Forlegenhederne en Gang--

Ja--det kunde godt vaere en Maaned siden, han havde talt med ham, og da havde han set elendig ud, elendig....

Herluf vilde strax gaa derud, og mens han gik et Par Huse ned ad Frederiksborggade, blev han mer og mer urolig. Strax da Pigen lukkede op i Entreen, var det som Sygelugts-Stemningen, hvor den laegger sig som usynlige Filter om alting, slog imod ham, saa han uvilkaarlig hviskede:

-Hvordan er det? sagde han.

-Ikke godt, sagde hun. Blodspytningen kom jo i Nat....

-Den unge Herre venter Dem, sagde hun og aabnede Spisestudoren. Men han maa ikke tale laenge.

Herluf gik gennem Spisestuen varsomt, som galdt det ikke at vaeke en sovende.

-Er det dig, spurgte Erhards Stemme, da han kom paa Taerskelen.

-Ja, sagde Herluf

-Luk Doren og taend saa Lampen, sagde Erhard: her er jo ganske mørkt.

-Ja, sagde Herluf, som rystede paa Haenderne af Bevaegelse ved Lyden af Erhards Stemme, der var saa mat, og dog var blevet saa underlig melodisk, syntes han.

-Stil den bag Hovedgaerdet.

-Ja, sagde Herluf og gjorde det, for han satte sig ved Sengen.

-Ja--her ligger _jeg_, du, sagde Erhard og lod de hvide Haender falde ned paa Dynen.

Herluf var blevet ganske forskraekket ved at se hans Ansigt, der var blevet saa magert, saa ganske lille og magert: Hvor er det muligt? taenkte han. I saa kort Tid--saa kort Tid--og han er kun fem og tyve Aar, knap fem og tyve Aar ... _Yngre end vi andre_, blev han ved at taenke. Og forvirret sagde han fuldstaendig dumt:

-Og du var dog nylig ude, sagde han. Han var endnu helt som bedovet; pludselig revet ud som han var blevet af denne Dagkamp paa Livet, hen til en Kammerat, der imens havde lagt sig hen for at do--

Erhard laa og saa paa ham med de syges store og vogtende Ojne:

-Ja det kom jo pludselig, sagde han. Det vil sige--nu det sidste kom jo pludseligt.

De tav lidt. Herluf var stadig forvirret og vidste ikke, hvad han skulde sige: Men naar det nu bliver taget i Tide, sagde han, og du kommer til Syden....

Erhard rystede paa Hovedet og lukkede Ojnene, som vilde han ikke i Herlufs Ansigt laese Bekraeftelsen paa sin Opgivelse.

-Mo'r er allerede begyndt at gaa i Kirke, sagde han med lidt af et Smil. Hvor saadan en Fruentimmerhjerne er underlig, du, sagde han og holdt sig paa Hovedet. Os opdrager de til at blive ganske ligegyldige, og saa naar vi--naar vi skal til at sige Adieu, bliver de troende.

-Men--Erhard--fordi man bliver syg--

-Ja--ja, sagde han traet, lad nu det vaere godt ... Han laa og stirrede frem mod Vaeggen: Er der ogsaa saa stort tabt? sagde han. Hvad var man vel blevet til, du? Skrive som de bedste i dette Land eller snakke som

de ovriges--ved du, det var knap Umagen vaerd.

Han tav. Herluf saa' kun op paa den stille Plet af Lampen.

-Herluf, sagde Erhard saa igen sagtere--men jeg er--jeg er Fa'r, du, sagde han.

Det gav et formeligt Saet i Herluf, og han kom til at le sagte, mod sin Vilje: han saa' paa det lille pillede Drengensigt paa Pudens:

-Fa'r? sagde han.

Erhard gjorde en lille Bevaegelse i Sengen, som folte han en Smerte et Steds, og lagde Hovedet dybere ned i Skyggen; Ja, sagde han.

-Husker du en Aften, jeg kom op til dig--eller en Nat--og du kastede Noglene ned paa Gaden fra dit Vindue ... og jeg kom op--fra _hende_....

-Det varede over et Aar--halvandet Aar, sagde han og udtalte halvandet uendelig dvaelende-blodt ... Du vidste det vel forresten? sagde han og saa op....

Herluf nikkede lidt ubestemt uden at se paa ham.

-Jeg var meget--meget (og han tovede paany foran dette Ord "elske", som han, der nu skulde do paa Grund af sin Mangel paa Respekt for Kjaerlighedens Gjerninger, havde haft saa besynderlig en Sky for at udtale hele sit Liv) forelsket en Tid, sagde han saa ... Indtil _det_ kom ... og hun brod....

-Brod, gentog han; og i en anden Tone, et Forsog paa Ironi, der ikke lykkedes, sagde han:

-Hun vilde ikke godkende mig som Fa'r.

Der var stille i Stuen; man horte kun Erhards hastige, syge Aande. Herluf havde daekket Ojnene med sin Haand. Det var ham i disse Ojeblikke, der samlede de tusinde Erindringer, som sad han ved Dodslejet af deres hele Ungdom--deres afmaegtige, resultatlose Ungdom....

-Nej, sagde Erhard, vi voxer ikke ud til at blive Faedre, du.

De tav laenge, hver fortabt i sine Tanker, til Erhard begyndte at sporge om Kammeraterne, om Lange og Arnoldsens--Isaer om Arnoldsens, hvad de tog sig til, og hvad de vilde.

Herluf fortalte, og Erhard horte til, liggende stille paa Pudens og seende paa ham med et Par vagtsomme Ojne:

-Ja, sagde han kun et Par Gange: naar det blot blir til noget--naar det blot blir til noget.

De tav igen, og Herluf rejste sig: Du maa ikke tale mer nu, sagde han; Erhard holdt ham ikke tilbage.

-Saa ser jeg dig maaske ikke mer, sagde han og saa ham ind i hans Ansigt--for jeg rejser.

-Farvel--du, hviskede Herluf.

-Farvel--og hils de andre, sagde Erhard ganske sagte.

-Ja--naturligvis--jeg skriver, sagde Herluf.

-Ja--Tak.

De saa ikke mer paa hinanden, og Herluf gik.

Ude i Spisestuen ventede Pigen, og han spurgte om Fruen: hun var i Dagligstuen. Herluf saa' hende kun dunkelt, da han kom derind. Der var Skaerm over Lampen, som stod i et andet Hjørne. Men hendes Stemme var meget kold og formel, som var han en ganske fremmed.

-Ja--de rejste til Montreux, saa snart som muligt ... men Rejsen var jo besvaerlig.

-Den vaerste Rejsetid, sagde Herluf.

Samtalen slaebte sig hen, og han fik sig ikke rejst, for de horte Skridt i den naeste Stue, og Professoren stod i Doren i Galla--fra Onsdagstaflet kom han:

-Er du der? sagde han.

-Ja, sagde Fruen....

I samme Ojeblik saa' Professoren Herluf og stansede et Nu, for han gik et Par Skridt frem og sagde lige foran Berg, med en Stemme, der dirrede, saa den blev ganske haes:

-Har De dog ikke i Sinde at lade ham do i Fred?

Herluf vilde svare, men Professoren blev kun staaende tavs og seende paa ham tre Skridt fra Doren; og Herluf gik hen over Gulvet, uden at sige noget, uden en Lyd--ud ad Doren, med Professoren i Haelene, tavs, lige til Gangdoren, som blev aabnet og atter lukket. Berg blev staaende paa Trappen.

-Vist ud, sagde han lakonisk og saa' uvilkaarligt op og ned ad den konne imiterede Egetraesdor med "Gerster-Professor" paa Pladen--for han gik ned ad Trappen.

Professoren gik ind igen, bleg og dirrende:

-Gerster, sagde Fruen blot.

-Nu tor man vel rense sit Hus, sagde han med sin hoje Stemme. Ellers er det dig maaske ikke nok, at vi har udleveret dem vor Son?

-Ja--udleveret, raabte han, _udleveret_ ... Vi har slaebt dem herind--vi har taalt dem ved vort Bord--disse Folk--disse gudlose Folk, sagde han og knyttede Haenderne.

Og hele hans Raseri, opsamlet i Aar, hele hans Fortvivlelse god sig ud i en Strom af haese Ord, Skaeldsnavne, hans Dagblads banale Beskyldninger, Ukvemsord, Forbandelser af "disse Apostle":

-Forbrydere, raabte han, Forbrydere ... Falsknere af
Moralen--Falsknere af Moralens, gentog han, bidende sig fast i hvert
Skaeldsord, der kom ham paa Tungen overfor disse Mennesker--hvis Boger
vi laeser, hvis Aviser vi faar ind ad vore Dore hvis Liv vi lever ...
Liv vi lever, gentog han: _Deres_ var denne By--de havde bygget den
... disse Mennesker, disse "Frihedens" Folk, bygget den med deres frie
Kaerlighed. bygget den med deres frie Tanke--med deres "Abetro".

-Hvor har de gjort af Gud, raabte han pludselig, hvor har de gjort af
Gud? raabte han, som først havde fundet Navnet Gud igen i dette sidste
Halvaars Kampe med Erhard.

Og han talte atter om Byen, skaendende den, forbandende den, givende
den Navn af baade Sodoma og Babel--Tyven af hans Son:

-Til hvad har de gjort den? raabte han. Hvad har de gjort den til?
--en Goglerby--et _Paradis for Goglere_....

Stemmen forsagede ham og han naesten rallede, han kunde ikke tale mer.
Baandet om hans Hals var sprunget op, og Kommandorkorset laa midt paa
Taeppet.

Fru Gerster svarede ikke, da han tav. Hun sad kun laenge, som bedovet,
og saa' paa den Mand, hun havde skabt. Tomme for Tomme, og givet al
sin Stilling i den By, han skaendede.

Hun havde ingen Tanker. Hun sad kun forbavset, forvirret, laenge; til
hun rejste sig tungt og gik tilbage til Spisestuen til sin Krog, hvor
hun satte sig som lammet, bestandig uden Tanker og--begyndte at bede.

* * * * *

Herluf drev om i Gaderne laenge, et Par Timer, saa da han kom til
"Victoria-Etablissementet", var Forestillingen forbi. Men Kelneren i
Restauranten sagde, at Hr. Adolf ventede Hr. Berg i "National".

-Og Hr. Spenner? sagde Berg halvt tankelost.

-Ja--Hr. Spenner har jo ikke vaeret her idag, sagde Kelneren.

Spenner var stadig sygemeldt i den sidste Tid og blev dagvis borte
fra "Victoria".

Da Herluf kom over Gaden, saa' han Adolf gaa op og ned udenfor
Indgangen, frem og tilbage paa Fortovet, uden Hat:

-Men, Adolf, sagde han.

-Jeg frsker mig lidt, sagde Adolf febrilsk og blev ved at gaa. Jeg
kommer strax.

-Men--uden Hat, sagde Berg.

-Den er derinde, sagde Adolf blot i samme Tone. Jeg kommer strax.

Berg gik ind ganske urolig ved Adolfs underlig forstyrrede Ansigt.
Oppe i Logen sad Blom og Brodersen med en Hvid-Vins-Flaske i Koler.
Lidt efter kom ogsaa Adolf tilbage, men Stemningen var trykket. Forst

talte man om Gerster og saa om blonde Krause: "han havde maattet kvittere", som Brodersen sagde. "Hollandsk Soldat, Gamle" ... Herluf talte kun lidt, og Adolf stirrede blot ud i Rummet, farende pludselig med Haanden til Hovedet hvert Ojeblik--som jog han en usynlig Flue bort.

Brodersen sad med begge Armene paa Bordet: Ja, sagde han med sin fede Stemme: nogen maa jo vaere Bukkene, der sendes ud i Orkenen. Adolf vendte sig og lo laenge, overstadig ad Brodersens bibelske Vittighed:

-Ja, Skaal for Bukkene, sagde han og stodte sit Glas mod de andres, mens han blev ved at le. Saa rejste han sig og gik et Par Gange rundt i Salen og kom tilbage og satte sig igen og rev sig saa los.

-Jeg vil tale med dig, sagde han til Herluf, som blev forundret over dette "Du". De gik hen til Doren og stod lidt, for Adolf sagde helt aandsfravaerende:

-Ja--naar kan vi ses imorgen?

-Imorgen tidlig, sagde Berg forbavset. Til Generalproven.

-Ja--ja--imorgen tidlig....

-Og naar er det? spurgte han i den samme saert opfarende Tone.

-Klokken ti, sagde Berg.

-Adieu, sagde Adolf og vendte sig. Men han kom strax tilbage igen og tog hans Haand paany, klemmende den i sin:

-Saa imorgen, sagde han og gik.

Herluf vilde raabe efter ham, men Doren slog allerede i, og Adolf var ude ... Berg vilde blot hente sit Toj i Logen, han vilde hjem.

Brodersen og Blom sad alene tilbage. De var matte i Humoret i Aften.

-Du, sagde Blom og saa ud over Gulvet, stuvende fuldt af det leende, "brunhatte'de" Ung-Kobenhavn, vi kunde s'gu gerne traekke os tilbage nu--der _er_ Efterfolgere....

-Ja, sagde Brodersen, der er "opdraget" et net lille Kuld--et nydeligt Kuld ... Man har jo laert dem, hvordan et Slips skal bindes, sagde han tilfreds.

-Ja, vel, sagde Blom, men hvad saa--Gamle?

-Man bli'r AEgtemaend, sagde Brodersen og snoftede, og vendende tilbage til sine Citaters bestandige Kilde, sagde han:

-Og opfylder Budene, du, og gor sig Jorden underdanig....

... Herluf kom ud paa Gaden. Fra Tunnelen, fra Cirkusbygningen, fra National lod "Fahrbacherne"s Stoj, Violiner, Trommer og Triangel i en Tummel, som for at holde Gaesterne sammen til et allersidste Glas....

Og midt i den glade og hidsige Larm, laa Victoriateatrets korte Facade tavs og mork lig et underligt Gravmaele.

V

Den rigtige Vinter vilde dog ikke komme. Det var den samme evige Taage, der svobte alting i sit Graat--ogsaa idag.

Herluf var gaaet meget tidligt hjemmefra; han var urolig over Adolfs saere Vaesen igaar og vilde tale med ham for Generalproven. Men i Direktionskontoret traf han ingen, hverken Adolf eller Spenner, og han gik nedenunder for at soge _der_; Koristerne begyndte allerede at springe paa Trappen til Generalproven.

Doren til Spenners Kontor stod aaben paa vid Gab, men inde var der ingen. Med sine nogne Pulte og Lugten af Svamp saa' Kontoret ud, som var det laengst forladt og stod til Leje; Batterier af tomte Flasker fyldte allevegne. Herluf fo'r sammen, da han kom ind i den naeste Stue og saa' en fremmed Mand, der hilste:

-Ja--Doren stod aaben, sagde han undskyldende. Det var Bankbudet.

-Ja, sagde Herluf. Hr. Adolf er her ikke.

Bankbudet gik, og Herluf vendte tilbage til Direktionskontoret. Den stramme Lugt af Svampen slog i det fugtige Vejr op fra Kaeldrene og maerkedes gennem hele Huset. Ovenpaa begyndte Koristerne allerede at stoje i Garderoben, og ude paa Scenen repeterede Barytonisten til Klaver midt mellem Maskinfolkene, der i Halvmorket rumsterede med deres Saetstykker.

Og Adolf kom endnu ikke.

Herluf telefonerede til Forretningen og fik intet Svar. De to gamle Magistratsbetjente kom paa deres vante Morgenrunde for at kontrollere Billetterne til Fattigskatten. De maatte taende et Gasblus for at se i Tusmorket og de begyndte sendraegtigt paa Optaellingen, mens Herluf gik urolig op og ned og ventede.

Det bankede igen. Det var Froken Hansen, der kom bleg og forpustet: De? sagde Herluf, mens Vejret naesten gik fra ham: Hvor er Adolf?

-Har han ikke vaeret her? sagde hun.

Herluf rystede paa Hovedet og de stod et Ojeblik bestyrtede, uden at tale: Har Bankbudet vaeret her, sagde hun saa, hviskende af Hensyn til de to Gamle, der stadig talte deres Billetter under Gasblusset.

-Ja.

-Ogsaa hos os.

De gik ind i det andet Vaerelse, og Froken Hansen greb Herluf krampagtigt om Haandleddet: Hvor er han? sagde hun. Jeg er saa angst.

-Maaske hjemme, sagde Herluf og troede det ikke selv.

Froken Hansen horte det ikke, hun stirrede ud i Luften: Han har jo

altid talt om idag, sagde hun ... jo længe talte om idag.

-Ja, sagde Herluf

Han kom til at tænke paa, at de forfaldne Vekselsummer stod noterede paa Spenners Almanak, og de gik begge ned for at soge den. Paa Vaeggen hang den ikke mere, men Pulten var ulaaset, og omsider fandt de Almanaken mellem kasseret Klatpapir og gamle Pennekasser. Der stod ingen Tal opfort ved Dagen, kun tre Kors, ved Siden af Datum: den ottende December.

-Og hvor er _han_, sagde Froken Hansen.

-Spenner?

-Ja.

-De siger han er syg, sagde Herluf.

De stod lidt, bestandig bestyrkede. Jeg vil gaa hjem, sagde Froken Hansen og lukkede Pulten.

-Til de Gamle?

-Ja.

De gik begge ud paa Gangen, hvor Koristerne hang stojende over Gelaenderne i deres brogede Uniformer:

-Ja, sagde Herluf, her er jo Generalprove.

Oppe fra Damegarderoben horte man Regissorens Klokke, og Koristinderne rutschede leende ned ad Trapperne med de vatterede Pageben.

-De kommer jo igen, sagde Herluf.

-Ja.

De skiltes, og Herluf vendte tilbage til Direktionsvaerelset, hvor de Gamle var ved at pakke sammen under Lampen.

-Naa, sagde den ene og nikkede. Det har vaeret lidt smaat i den sidste Tid, Hr. Direktor ... Men nu blir det vel bedre--skont det er Julemaaneden nu.

-Ja, sagde Herluf, det er det ... Farvel.

De to Gamle kom afsted, just som Regissoren meldte, at alt var i Orden. Taeppe kunde gaa.

-Vel--saa begynd, sagde Herluf og blev i Kontoret. Ouverturen begyndte og lod daempet op bag Taeppe, mens Solisterne lob febrilsk til og fra deres Garderobes.

Men Herluf blev; han kunde ikke gaa ned i Salen, han vilde ikke kunne udholde det. Han vandrede kun op og ned, ventende paa Adolf, forestillende sig alle Ulykker, overbevist om, at det var forbi, at alt var ude, det var slut og at nu Huset vilde styrte om dem.

Og hvor var de henne? Hvor var de? Hvor var Spenner? Var de da alle lobet af Landet? Spenner, der var ansat, der var Embedsmand, der havde til Pligt at være her? Hvor var Spenner?

Hele Herlufs Angst samlede sig, mens han ventede, i et pludseligt meningsløst Raseri mod dette ene Menneske, Spenner, med det ode Kontor, aabent for alle Vinde, den nøgne, ulaasede Pult--hele denne Forladthed, der forraadte dem, der kompromitterede dem--selv om de ogsaa reddede sig.

For de _maatte_ redde sig....

Han satte sig ved sit Bord og havde ikke hort, det bankede--da der stod en fremmed Mand indenfor Doren og hilste.

-Hvad vil De, sagde han og fo'r op.

Den fremmede svarede ikke strax: Jeg er fra Politiet, sagde han saa blot hoflig og daempet.

-Hvad er der sket? sagde Herluf kun. Han troede, hans Hjerter var holdt op at slaa. Den fremmede svarede ikke, gik blot over Gulvet og aabnede den modsatte Dor for Hr. Rowan, Chefen, der kom ind; Herluf kendte ham:

-Kun ingen Stoj, sagde han og rakte Haanden tyssende ud mod Herluf:

-Hr. Spenners Kontor er jo nedenunder?

-Ja, sagde Herluf.

-Og her?

-Er mit, sagde Herluf.

Hr. Rowan konfererede med Betjenten--de talte begge daempet, som Laeger i en Sygestue: Og det var godt, om De gik ned til Proven, sagde Hr. Rowan.

-Ja. Herluf vendte sig. Han saa' hverken Gulv eller Vaeg. Ude paa Gangen sank han sammen et Ojeblik ved Gelaenderet. Ogsaa foran Spenners Dor stod der en fremmed Mand, som maalte ham.

Herluf gik ned. Han vist baade svarede og spurgte i Kulissen, for ham kom ned i Salen, hvor der var mørkt. Menneskene paa Scenen saa' han som Skyggerne af en Laterna magica, og han sad rank, vogtende paa sig selv som en drukken. Det var Scenen med Logene, de spillede--Hollaenderen, der graed for sine Log, sine firehundrede Log.

Et Par Skuespillere slog sig ned paa Baenken lige bag ham og profeterede, for at gore sig behagelige, en stor Sukces:

-Ja, sagde den ene hojt, den redder os Terminen.--Vi gaar ind i det nye Aar, bekræftede den anden, mens Hollaenderen blev ved at jamre.

Men pludselig fo'r Direktoren op og standsede Orkestret, raabende til et par Korister, der hviskede i Baggrunden--hidsig, i Angst for, at de vidste det, at det var _det_, de hviskede; skaeldende dem ud over al Maade, mens Synderne stod forjamskede med skraevende Ben....

Og med et lob han, som vilde han forhale det et Ojeblik, opholde det blot et Minut, op paa Scenen, omordnede Grupperingen, eksperimenterede med Kormassen, gav nye Ideer; opfindsom midt i sin Angst, omkalfatrede han alt, blot for at opholde det uundgaaelige et Minut.

Under Finalen gik han.

Udenfor sin Dor modte han Froken Hansen, bleg og forstyrret. Han var der ikke, sagde hun. Jeg blev opholdt.

Han aabnede Doren uden at tale, og hun vilde sporge--da hun holdt inde ved Synet af den fremmede, der bestandig gik op og ned, stum, uden at hilse, som en fjendtlig Vagtpost: Hvem er det? hvidskede hun stakaandet.

Og pludselig gaettede hun, laenende sig et Ojeblik mod Vaeggen, for hun gik frem over Gulvet mod Bordet. Og som forstenede sad de begge tavse og ventende, hver paa sin Side af Skrivebordet foran den tavse fremmede. Udenfor var Akten forbi, og de herte Koristerne, der stojende lob til deres Garderaber opad Trappen. De skaelvede, naar de horte Skuespillernes Stemmer taet ved Doren.

Froken Hansen saa' hele Tiden de to Gamle, som de havde siddet Sorgmodige og forknytte ved Thebordet, da hun kom: Ja, sagde den gamle Frue, vi sidder ene, Konstantin bliver paa Victoria nu; og hun havde set paa hende med sine smaa aengstelige frittende Ojne, mens Froken Hansen havde fundet et Paaskud for sit Komme og hastigt vilde gaa igen. Men den gamle Hr. Adolf vilde slaa Folge med hende, og det varede en halv Evighed, for de kom afsted, mens den gamle Frue blev ved at sporge med sin angstfyldte Stemme.

-Hils, hils ham, havde hun raabt tilsidst, da de gik, ud over Gelaenderet.

Og saa havde Froken Hansen maattet gaa, Gade op og Gade ned, med den gamle Herre, der ikke vilde slippe hende, men snakkede og angstfulde ganske som den gamle Frues.

-Ja ja, ja ja--hils derude, hils derude, havde han endelig sagt og var bleven staaende og havde set efter hende lige til hun var bojet om Hjørnet....

... De sad stadig ubevaegelige paa samme Plads. Herluf lyttede efter Skuespillernes Fodtrin paa Trapperne, raadvild og skamfuld, som fornam han allerede deres Klager og Forbandelser nu, mens han ventede.

Men Regissorens Klokke gik som saedvanlig og de horte Forspillet og Koret af Fyrstinde Artemisias Hofdamer:

En Kop endnu, om jeg maa be'. En Kop endnu! Nej vil man se--hun drikker tre--Tre Kopper The.

Der blev banket let paa den modsatte Dor, og Betjenten gik ud.

-Hvor er han? sagde Froken Hansen, straekkende sig hastigt frem over Bordet, hviskende, som hun ikke turde tale.

-Jeg ved det ikke, sagde Herluf i samme Tone og de tav igen.

-Dette Hus, dette Hus, sagde Froken Hansen pludselig og loftede de knyttede Haender.

Den fremmede vendte tilbage og de da atter tavse, mens de horte Fyrstinde Artemisias skrattende gamle Stemme og Hofdamerne, der svarede hende med Omkvaedet:

Ja--saa skal det vise sig, at det er en lystig Krig, saa lysrig, saa lystig, saa lystig en Krig.

Ogsaa Betjenten havde sat sig. Han rokkede lidt efter lidt med Hovedet, med, et ret muntert Ansigt, i Takt til Musikken, da Doren gik op, og de alle stod op. Det var Chefen. Han lukkede Doren efter sig og sagde efter et lille Ojeblikks Stilhed med sin ejendommelige, varsomme Stemme:

-Ja, det er jo i alt Fald en Fallit.

Herluf bojede Hovedet, han kunde ikke svare. Froken Hansen lagde Panden ned mod Bordet og graed stille.

Ude sang de endnu--Kaerlighedsduetten:

Kun _det_ Kys aegte blir, som Elskov Elskov gir, hvor Laebe bringer Laebe Bud om Flamme, taendt af Elskovs Gud--som Elskov Elskov gir.

Pludselig horte de ilfaerdige Skridt frem og tilbage paa Gange og Trapper, og mange Stemmer, der hviskede. Musikken holdt op, og Folk lob forvirret frem over Scenen. Herluf havde allerede vendt sig mod Doren, der aabnede sig foran en Flok af forskraekkede Ansigter:

-Menneske dog, raabte Ornulf, hvad gaar her for sig? Hvad er her sket?

Ingen svarede, og han saa' fra den ene til den anden: Er det en Fallit? sagde han saa med halv Stemme.

-Ja, sagde Herluf sagte.

Doren lukkede sig igen. Forvirrede lob alle Skuespillerne ned paa Scenen, samlende sig i smaa maallose Flokke, staaende raadlose, i deres Operettepynt, midt mellem Saetstykkerne, forstenede som Brandlidte om en Tomt, Korister. Maskinfolk og Musikere. Og man horte ikke andet end den hoje Jamren fra en gammel Komiker, der uafsladelig gik op og ned og slog begge de loftede Haender ned mod sin Isse:

-Nej, Herre Jesus, forbarme sig--nej, Herre Jesus forbarme sig.

Lidt efter lidt kom de behjertede Herrer til sig selv, og en af dem sprang op paa et Saetstykke og raabte: Skuespilpersonalet til Foyeren.

De svarede alle: Ja--Skuespilpersonalet til Foyeren; og de strommede ind i Samlingsstuen, hvor Dagslyset faldt ind gennem Skodderne. Knap var Dorene lukkede, for de alle begyndte at tale i Munden paa hinanden, hidsige eller klagende, lignende en Flok Markedsgoglere, i deres Stads, med de aftagne Parykker i Haenderne, latterlige som en Skare Klowner, mens de alle skreg med de kalkede Ansigter, der stive af Sminken, fortrak sig til Grimasser, naar de talte.

Og pludselig blev der atter mere stille, mens hver enkelt blev staaende aandsfravaerende, stirrende frem for sig; med et fortabt i et langt aengsteligt Regnestykke som et Svaelg uden Bund af Forpligtelser, Bekymringer og Angst--til han igen begyndte at skribe op, medlost, endnu hojere, sogende om Hjaelp, foreslaende Udveje:

-Nu for Jul, nu for Jul, sagde de alle.

De samlede sig alle om denne ene Saetning, der ligesom skaerpede deres Fortvivelse; og de valgte en Deputation til at gaa til Herluf: man maatte i alt Fald have Oplysninger, man maatte have Erklaeringer.

Deputationen var valgt og gik op over Scenen, hvor Koristerne raadslog, ophidsede og talende i Munden paa hinanden ligesom Skuespillerne, mens Maskinfolkene stod stille i Kulisserne, tavse og tungsindige, vante til Striker og "Spadseren". Orkestermedlemmerne var vendt tilbage til Orkestret, hvor de sad hvidskende mellem Pultene: Et var dog godt, at Balsaesonen begyndte saa kort efter Jul.

Deputationen kom ind i Kontoret. Ornulf var Ordforer for Kammeraterne.

-Ja, sagde Herluf, jeg skal komme.

Han ventede et Ojeblik, for han gik ud og ned over Scenen, hvor Arbejderne sorgmodigt tog Hatte og Huer af i Kulisserne. Koristerne fulgte bagefter ham hen imod Foyer-Doren i en stor Flok. Der blev ganske stille, da han kom ind. Men da Herluf saa' alle disse sminkede Ansigter--skraemte og ventende--her i Dagslyset, blev han paany greben af Forvirring, saa man knap horte Ordene, han sagde:

-Ja--jeg kan kun sige Dem ... han holdt inde og begyndte igen med sin skaelvende og naesten uhorlige Stemme: Ulykken, som har ramt os--os alle og dette Hus ... Ved de sidste to Ord slog hans Stemme over, og han brast i Graad, vinkende med Haanden, at han kunde ikke tale, idet han gik.

Et Ojeblik forblev der tyst, mens alle stod grebne af den samme Bevaegelse, bestormede alle af de samme Erindringer: Huset--dette Hus ... Stille veg Koristerne til Side og gjorde Plads for Herluf, der gik ned over Scenen, de unge Piger begyndte at snofte og graede.

Herluf gik ind i Kontoret og satte sig. Han hulkede med Hovedet ned mod sit Bord. Saa loftede han Ansigtet og vendte sig mod Betjenten:

-Vil De sige dem, at vi korer til Centralbanken, sagde han. Om de vil vaelge et Par til at folge med.

Han blev atter rolig, og han overvejede alle Enkeltheder. Det var den eneste Udvej: Personalet maatte have Gager--nu for Jul maatte de i hvert Fald have Gager. Og Centralbanken vilde selv ikke kunne opgive Teatret, kunde ikke lade Krach'et strække sig til Driften uden selv at lide Tab.

Han begyndte at gore Overslag i Hovedet om de aftenlige Udgifter og om mulige Bespareser. Tojet havde han allerede paa, da Hr. Staehr arriverede. Han var meget echaufferet, med alle Lommer fulde af strittende Papirer; han vilde have Oplysninger, mens han vedblev at snakke, sogende Bekraeftelse paa en Maengde Enkeltheder, Herluf slet ikke kendte:

-Man siger, den falske Vekselmasse vil naa op til halvfemsindstyvetusind--at det har kunnet gaa saa laenge, maerkvaerdigt ... Hr. Staehr satte sig, med aaben Overfrakke, sporgende ud om Adolfs Forsvinden og Spenners Forspring: Fire Dage mener man, har ham Forspring, sagde han. Fire Dage ... Ja--han var vel egenlig Sjaelen, Sjaelen i det hele ... Nu dukker der jo ogsaa Ting op om hans Fortid....

Hr. Staehr blev ved.

Herluf sagde blot: Ja--kaere Staehr--jeg ved ingenting ... Vi tager til Centralbanken. Og han gik for at hente de to andre, mens Hr. Staehr gik ned paa den forladte Scene--undersogende alt, hastigt inspireret af dette Billede af Flugt og Odelaeggelse, som den dybe, tavse Sal syntes at stirre paa som et mørkt gennemborende Oje....

De to Skuespillere steg ind i Drosken tilligemed Berg. De blev, aandsfravaerende ud af Vinduerne:

-Ja, ja--hvad mon han egenlig vil sige? sagde den ene, den første Elsker.

Og Ornulf svarede:

-Ja--man maa forstaa at tage ham.

Herluf sagde ikke et Ord, for de naaede Banken og stod ud. De maatte vente en Tid, mens Skuespillerne blev mer og mer nervose, rettede paa sig og fo'r med Haenderne gennem de svedige Tupeer.

-Min Ven, sagde Ornulf, Sagen er Kammeraternes; og de ventede igen, febrilske, ligesom for, indtil de endelig kom ind.

Konferentsraaden gik frem og tilbage paa Gulvet: Jeg havde naesten ventet Dem, mine Herrer, sagde han og bod dem tage Plads. Der var en hastig Bestemthed over ham, medens han spurgte, hvad de da egenlig havde taenkt dem; hvorledes de da mente, Banken kunde stille sig overfor dem--som var hans Saetninger endnu kortere og klarere end vanligt.

Men de to Skuespillere havde slet intet taenkt, og de begyndte kun at fortabe sig i lange Deklamationer om "det hele Personales fortvivlede Stilling" og "Kammeraterne, der vilde staa Last og Brast". Konferentsraaden sad bojet over sit Bord, mens Ornulf blev ved at tale, gestikulerende heftigt med begge Armene, og den første Elsker, der havde mistet Vejret og var faldet fra, ledsagede hans Veltalighed med vekslende Stillinger ligesom et Akkompagnement.

Herluf talte ikke. Det var som de andre Omgivelser, maaske just dette Vaerelse først havde vakt og aeggede hele Folelsen af hans Smerte.

-Ja, sagde Ornulf, Kammeraterne vil holde sammen.

-Vi vil staa sammen, sluttede han, og finde os i _Hans_ Vilje. Ornulf havde loftet Ojnene op mod Loftet og rav; og Konferentsraaden lod Skuespillerens Ord do hen i en ganske lille naesten umaerkelig Pavse, for han sagde, med Ansigtet med mod sine Papirer:

-Ja--jeg kan jo meget godt forstaa og ... dele disse mere almindelige og humane Synspunkter. Men, sagde han, Banken maa dog regne med visse Tal ... Og Konferentsraaden spurgte om Gagebudgettet og om Kontrakternes mulige Gyldighed.

Men Ornulf forlod hurtig Tallene og blev atter religios og talte om Forsynet og den menneskelige Folelse, rort og med taarefyldte Ojne over sin egen Veltalenhed, mens den forste Elsker som henreven stirrede ham ind i Ansigtet. Konferentsraaden havde drejet sin Stol, saa han vendte Ansigtet helt om mod dem, og han sad, med Haenderne stottede mod sine Krae og saa', ufravendt, lige paa de to Komedianter. Elskeren, der begyndte at fole sig usikker under Konferentsraadens Blik og som svedte som Helten i et faedrelandshistorisk Skuespil, vilde endelig standse sin Kollega og sagde:

-Kammeraterne mente saa, man kunde garantere dem Gagen.

Ornulf holdt inde som med et Ryk og tog sig til Hovedet: Ja--sagde han i en anden Tone--Betingelsen maa vaere de garanterede Gager.

Der blev igen en Pavse, for Konferentsraaden atter vendte sig mod Skrivebordet og sagde: Ja--Bankraadet traeder just nu sammen--og hvad der kan ske, vil naturligvis afhaenge af de Herrers Beslutninger ... Jeg tror dog at turde sige, at der vil vaere en overvejende Sandsynlighed for, at man beslutter sig til forelobig at overtage Driften ... under en passende Ledelse....

Herluf bojede sig lidt frem bag det store Skrivebord, hvor han sad, og han sagde med lidt Moje (det var overhovedet de forste Ord, han fremforte):

-Ja--_jeg_ er naturligvis traadt bort fra al Ledelse. Stemmen lod knap frem gennem Rummet, og der var et Ojeblik stille i Stuen, som ventede Konferentsraaden, en af Skuespillerne skulde tale; med de tav begge, og med en lidt anden Stemme--enten utaalmodig eller maaske bevaeget--sagde Konferentsraaden: Ja--det er maaske under disse Omstaendigheder bedst, at Ledelsen vaelges (Konferentsraaden tovede et bitte Ojeblik foran Ordet) udaf Kammeraternes Midte....

Han tav, og idet han rejste sig, sagde han: Vi vil jo ikke foretage literaere Experimenter, mine Herrer.

-Nej--Hr. Konferentsraad, plumpede det samstemmende ud af den forste Elsker:

-Kun hytte Skindet. Og begge Skuespillerne lo, lettede og glade, indtil ogsaa Konferentsraaden faldt ind med sin ejendommelige halve Latter, mens han bestandig saa' paa de to Kunstnere. Herluf stod bleg ved Siden af Bordet.

-Saa vil De faa Besked om en Timestid, sagde Konferentsraaden afsluttende. Og Ornulf, der atter blev meget bevaeget og holdt Konferentsraadens fremrakte Haand laenge i sin, sagde:

-Ja--saa ske--saa ske, hvad der maa.

De to Skuespillere gik hen mod Doren og Konferentsraaden sagde til Herluf: Naar saa' De Adolf sidst?

-laftes.

-Ja--han skal jo først være flygtet imorges, sagde Konferentsraaden. Han stod et Ojeblik foran Berg, som han endnu vilde sige et Par Ord, men han fandt ingen og sagde kun et hastigt og meningsløst:

-Ja--lev vel, og vendte sig.

-Adieu, sagde Herluf.

Ude paa Trappen komplimenterede den første Elsker sin Kollega.

-Ja--det gik jo, sagde Ornulf.

-Brillant, sagde Elskeren.

-Jeg talte for Kammeraterne, Ornulf rort og bredt, og han maatte standse for at række sin Ven begge Hænderne, midt paa Trappen.

Konferentsraaden tovede nogle Ojeblikke, for han aabnede Døren til den store Hal for at gaa til Bankraadssalen. Det var allerede sent, og Hallen var mørk, saa Kunder og Expedienter gled frem og tilbage som listende Skygger, og Assistenterne sad bojede over de store Pulte, der rejste sig som saere Skafotter.

-Om vi fik Lys herinde, sagde Konferentsraaden højt fra Vindeltrappens Trin. Og han blev staaende, mens der blev tændt fra Pult til Pult: det saa' saa mærkeligt ud, som om Mørket kun flygtede som store hastige Flagermus op under Hvalvingerne og gemte sig.

Konferentsraaden gik op.

I Bankraadssalen var der tændt, og de Herrer var allerede kommen. De var arriverede ligefra Børsen, irriterede og ubehagelige til Mode ved Rygterne og Forespørgslerne, utilpas ved det fugtige Vejr, der kaldte alle deres smaa Svagheder frem: Excellencen, der allerede var i Kjole for at køre til Middag, kunde ved dette Vejr slet ikke høre.

Konferentsraaden hilste, og de Herrer tog Plads uden Ord, siddende om Bordet som en højtidelig Jury, mens Konferentsraaden tog Ordet og sagde--halvt frem mod Excellencen, der begyndte at manøvrere med et meget omfangsrigt Horeror--at han havde anset det for sin Pligt strax at sammenkalde de Herrer ... navnlig, sagde han, for at berolige Bankraadet.

De Herrer blev ved at sidde uimodtagelige og tavse, og Konferentsraaden sagde: Thi der var i Virkeligheden ingen Grund, for Banken ikke nogen Grund til at ængstes over denne indtrufne Kalamitet.

-Saasnart man, sagde han, undersøger de nogle Tal.

Han aabnede sin Mappe og begyndte at klarlægge Situationen og at give alle Oplysninger, mens han talte i den forretningsmaessige og rent refererende Tone, som han altid anvendte i Omtalen af mindre frugtbringende Transaktioner, og hvori han rangerede Tabstallene ind som givne Regnskabsposter, summerende og adderende de uskyldige Tal i lange Kolonner, der langsomt beroligede Nerverne.

Han opgjorde Summerne, idet han til en Begyndelse dvælede ved enkelte

Tusinder, der "maaske for Ojeblikket kunde vise sig mere tvivlsomme": han afvejede Taxationsvaerdierne, ansaettende lavt: Lad os saette lavt, mine Herrer, blev han ved at sige: vi saetter lavt--af Hensyn til Tiderne; og han afrundede Summerne "med alle de upaaagtede Vaerdier", som han kaldte dem: Inventar, Garderobe, Dekorationer....

Han specificerede, bladende i sine Papirer, mens han klatrede fra tusind til tusind. Excellencens Horeror gik op og ned som i samstemmende Nik.

-Overfor disse Vaerdier, mine Herrer, sagde Konferensraaden, staar da for Banken de halvanden tinglaeste Million.

Han lukkede Mappen og saa' for forste Gang op. De Herrer var laengst beroligede og akklamerede Oplysningerne, gorende smaa private Bemaerkninger fra Stol til Stol. Og som noget ganske selvolgeligt tilfojede Konferentsraaden en Bemaerkning om den forelobige Overtagelse af Driften: man var med Skuespillerne saa godt som enig og vilde af deres Midte lade vaelge en kunstnerisk Ledelse.

De Herrer skod allerede Stolene tilbage for at bryde op, tilfredse og hojrostede: For Hr. Henrik Hansen var der ikke megen Tid: han boede endnu paa Strandvejen--flyttede forst ind til Jul ... Dumheder, Dumheder, sagde Generalkonsul Brodersen ... Ja--Damerne, sagde Hr. Henrik Hansen og trak paa Skuldrene; det er Damerne....

Men Konferentsraaden holdt de Herrer tilbage: Hva', raabte Excellencen, hva' sier han? er der mere? han var hojst misfornojet.

-Ja, Excellence, raabte Konferensraaden: der var en Meddelelse endnu.

De Herrer satte sig, ret surmulende, og kun Konferentsraaden blev staaende foran sin Stol, stottet til Bordet:

-Det er forelobig kun, sagde han, en kort Meddelelse, jeg kan gore de Herrer. Alle naermere Oplysninger vil jeg--som De vil kunne forstaa--naturligvis forst senere se mig i Stand til at yde Bankraadets. Staden Kobenhavn--sagde han, og det var, som han uvilkaarligt haevede Rosten--ser sig, for at fyldestgore en saa hastig Udviklings mangfoldige, naturlige Krav, foranlediget til at optage et nyt Millionlaan.

-Kobenhavns Kommune beaerer os, mine Herrer, beaerer Centralbanken, med Emissionen af dette Papir.

Konferentsraaden tav, og der var et lille Ojeblik stille i Bankraadets Sal.

... De Herrer var gaaet, og Konferentsraaden vendte gennem den lyse Hal tilbage til sit Kontor:

Dagen var hans.

Han skrev kun endnu det korte Brev til "Victoriateatrets samlede Personale" og sendte det bort med et Bud.

Han havde allerede Overfrakken paa og havde slukket Lampen, men han blev i Tanker staaende bag Skrivebordet. Lyset fra Fortovslygterne faldt ind paa Vaeggen henover Nordevropas store Kort. Han stirrede

laenge paa Kortet, paa Danmark: det var som blev i det flakkende Lys dets Konturer urolige og vidskedes ud. Laenge stod Konferentsraad Hein foran det store Kort eftertaensksom, med et Udtryk naesten af Smerte.

* * * * *

-Ja--sig saa De det, sagde Herluf. "Deputationen" var staaet af ved Hovedportalen og gik ned gennem Logegangen. De to andre gik videre, og han aabnede en af Dorene til Logerne. Der var mørkt i det store Hus, mørkt oppe og nede, og Herluf syntes, det var, som dulmede det at sidde her.

Han sad der laenge, til han vaekkedes af nogle høje, jublende Hurraraab. Det var Skuespillerne, der havde faaet Konferentsraadens Brev og som lod Elskeren og Ornulf leve højt.

Saa horte han dem bryde op, og Stojen dode hen. Der var blevet tyst.

Med Hovedet hvilende mod Logekanten stirrede han ned paa Scenen, hvor Saetstyk-Bjergene laa vaeltede rundt omkring. Det var, som hver enkelt lille Stump og Stykke interesserede ham og som vilde han for bestandig indpraente sig dets Billede.

Et Par Maskinister gik nu over Scenen og saa blev der helt slukket.

Herluf Berg var naeppe kommen hjem, for det ringede igen. Det var en civil Betjent, der skulde hente ham til Raadhuset.

De gik over mod Boulevarden og op gennem Norregade uden at veksle et Ord. Da de naaede Raadhuset, gik de over Gaarden og ned gennem Kaelderen.

-Hm, sagde Herluf i en besynderlig Trang til at forstille sig, og spøge: De holder underjordiske Gange her.

-Ja, sagde Betjenten kort, og de gik videre gennem Gangen, hvor deres Fodtrin lod staerkt mod Fliserne frem langs de hvidtede Vaegge. Ad en lille Trappe kom de op foran Chefens Dor.

Stuen var meget stor, og kun Skrivebordet, hvor Chefen sad, laa i Lys af et Par Lamper. Hr. Rowan loftede Hovedet op fra sine Akter og hilste, med sit anstrengte eller bedrovede Blik frem mod Herluf.

-Jeg har maattet ulejlige Dem endnu iaften, sagde han med sin maerkelig daempede Stemme, som talte han bestandig i et Sygevaerelse. Vi maatte strax--endnu i Dag fore den anholdte sammen med Dem og Hr. Martens.

Berg blev nu forst Martens vaer, henne ved Doren, i Morket. Bygmestren sad trykket ind mod Karmen, helt ude paa Kanten af en Stol og forte uafledelig Haenderne frem og tilbage, den ene over den anden--med en egen aengstelig Underdanighed over sig, som var han en Haandvaerkssvend, der ventede paa Raadhuset for at faa skrevet i Vandrebogen.

-Ja, sagde Hr. Rowan, vil De saa fore ham herop. Betjenten gik frem over det maattebelagte Gulv, og de ventede alle tre tavse, til Doren blev lukket op igen. Berg saa' ikke op, men det var som folte han dette Billede af Adolf, der stod ved Siden af Betjenten; han var saa ganske "Fangen" med bojet Nakke og holdt de ustadige Ojne (rode i det hvide, som var alle Aarerne sprungne) stivt ned mod Gulvet--som var

han allerede, syntes Berg, skilt fra dem ved baade Slaa og Mure, saadan som han der stod.

Hr. Rowan spurgte, og de svarede efter Tur. Det begyndte med Martens. Det gjaldt om at fastslaa Udviklingen for at komme til Klarhed om Graensen og Omfanget af Falsknerierne. Man maatte kende Midlerne, Kapitalen, med hvilken der fra Begyndelsen var arbejdet.

Men Martens vidste intet og blev kun ved at naevne det ene Navn: Spenner og Spenner i den underligt klynkende Tone som en Almuesmand, der for Herskabet skal rede for sig. Men Hr. Rowan blev ved at afhore ham, formende sine Sporgsmaal skarpere, ligesom med et Skaer af Utaalmodighed overfor denne uafledelige Klynken, der gemte sig bag en anden.

-Men hvad _mener_ De, De havde, sagde han tilsidst. Hvormed begyndte de at bygge "Victoria-Etablissementet?"

Martens saa' pludselig op: Med et Par Hundredetusind, sagde han med et i en hoj, skinger Tone, der skar hen gennem Stuen: Et Par Hundredetusind rammede de vel En ned i Grunden med deres Paele.

Og for forste Gang reven ud af sin forknytte og stumpe AEngstelighed ved Tanken om disse Hundredetusinder, man havde begravet for ham midt i Stadsgravens Mudder, man havde pumpet ham bort som den smeltende Sne--greben af en pludselig Forbitrelse, Arbejderens gamle Raseri i ham mod Herrerne, der havde misbrugt og forurettet ham, fortalte han hele dette skonne Hus Historie.

Han havde set alt, med Smaakaarsmandens mistroiske Ojne: Leverandorenes Bedragerier og Haandvaerksmestrenes Svindel; og som en uvorn Dreng, der pludselig odelaegger det egne Legetoj og sonderlider Stykke for Stykke, fortalte han om Murvaerket, hvor der var iblandet Sten fra nedbrudte Ronner; Bjaelkerne, som havde udtjent i gamle Bindingsvaerkshuse; om Vandet, der var som en So, hvori de rejste Grunden for at opnaa det forste Laan; Svampen, som aad sig ind i alle Mure og slog ud paa hver en Vaeg; Jernkorsene, hvormed man havde afstivet Kaelderhvaelvingerne, der revnede--traevlende det op, hele sit Vaerk, hvor man bedrog og blev bedraget, blev han ved at fortaelle: Om Imitationens Stads, der solgtes og modtoges for aegte; Haandvaerksmestrene, der satte deres Navne paa Veksler, forledte af Spenner; Leverandorerne, betalte paa Sigt, der afrundede deres opskruede Regninger; Kokkene, som lod Kodet fordaerve for at rane Indkobs-Procenterne; om Fribilletterne, af hvilke man betalte Skat; om Nordmaendene med deres fyrretyve udsolgte Hus, der maatte drage hjem for Skillingerne fra pantsatte Kufferter--alt fortalte han, staaende op og talende forbitret og hojt, mens han faegtede med de knyttede Haender, som rettede han bestandige voldsomme Slag mod usynlige Ansigter.

Hr. Rowan havde ladet ham tale og kun uafbrudt set paa ham med sine forskende Ojne. Adolf stod bestandig kun som med bagbundne Haender, ubevaegelig.

Men hvordan kunde De blive i det Foretagende, sagde Hr. Rowan, naar De vidste alt det?

Martens havde sat sig:

-Hm, sagde han mumlende: man ved det jo nok ... men man er vel i'et....

-Og, sagde han pludselig i en anden Tone og slog ud med Haanden ligesom for: _De_ (han saa' frem paa Berg og Adolf og talte atter gennemtraengende, som raabte han til en stor Forsamling)_ De spillede jo Velhaverne_.

Martens tav, og der var stille lidt igen, til Hr. Rowan atter vendte sig til Adolf, der svarede med den samme slukte Stemme. Forhoret over ham var kort. Han havde jo tilstaaet alt.

Berg horte ubevaegelig til, med Hovedet ned mod sit Bryst. Han folte kun en slov og blytung Traethed, mens de naevnede endnu en Gang alle disse Tal og Summer, al den stjaalne og falske Mont, der havde vaeret deres hele Driftskapital.

-Saa var der altsaa egenlig, sagde Hr. Rowan, slet ingen naevnevaerdig Kapital at begynde med:

-Kun Deres Faders gode Navn, sluttede han.

Han rettede endnu et Par Sporgsmaal til Berg om Driften, og Forhoret var forbi.

Adolf havde allerede med Betjenten vendt sig for at gaa, da han begreb, at han og Berg skulde ikke mere ses: han vendte sig hastigt et Nu og strakte som bedende Haanden halvvejs frem; hvert Traek i hans Ansigt sitrede. Og for Betjenten kunde hindre det eller Hr. Rowan tale, greb Herluf Adolfs Haand--saalaenge han levede, vilde Berg mindes denne Haand, saa stiv og kold som en Doendes--og lagde et Ojeblik sit Hoved ind mod hans Skulder:

-Aa, Adolf, sagde han sagte, mens Taarerne pludselig sprang frem af hans Ojne, de "Papirer" har vi jo alle vaeret med at skrive paa.

Adolf var ude, Doren lukket. Og Berg og Martens ventede begge paa, at Hr. Rowan skulde rejse sig: Ja, mine Herrer, sagde han og stod op: saa er det altsaa forbi.

Og idet han rakte Haanden frem mod Bergs hojre, som han beholdt et Ojeblik i sin, sagde han:

-De har ikke ret kendt Grunden, hvor De byggede, Hr. Berg.

-Farvel.

Herluf og Martens gik samme Vej, som Berg var kommen. Martens fulgte bagefter, talende uafbrudt med sig selv i en mumlende og utydelig Tone.

Oppe paa Torvet gik Herluf hjemad, trykket taet ind mod Husene. Pludselig fo'r han sammen og blev et Ojeblik staaende: Det var et Ansigt--Fru Martens', der dukkede frem fra Skyggen i en Port, bleg, med et ubeskriveligt Udtryk af Had i de opspilede Ojne.

* * * * *

Da Berg den naeste Formiddag ringede paa hos gamle Adolfs, lukkede den

gamle Pige op. Inde i Dagligstuen sad seks, syv Damer tavse, med Haenderne i Skodet, i en Kreds ude paa Gulvet, som sad de paa Vagt om et usynligt Lig.

Der var saa mørkt, at man knap kendte Ansigterne. Det var lutter Paarørende og saa Froken Hansen, der sad ved Siden af Fru Adolf og hele Tiden klappede hendes Haender.

Ingen af dem talte til Berg, de nikkede kun og blev siddende tavse i deres Kreds.

Gamle Hr. Adolf kom ind fra Spisestuen og gik med rokkende Hoved om paa Gulvet: Naa, Mo'er, naa, Mo'er, sagde han og klappede sin Kone paa Haaret og gik rundt igen.

Fru Adolf sad kun med rystende Hoved og gentog hvert femte Minut den samme, stadig den samme Saetning:

-At han sidder der og fryser, sagde hun med en underlig snovlende Stemme. At han sidder der og fryser.

Pludselig saa' hun hen paa Berg og Spurgte--som hun havde spurgt enhver--: Tror De, jeg maa sende Klaeder der op, sagde hun.

-Aa, ja, sagde Berg.

-Tror De? gentog hun.

-Naa, Mo'r--naa, Mo'r, horte man gamle Adolf igen.

Pludselig kastede Froken Hansen sig ned paa Gulvet og hulkede hojt med Ansigtet ned i den gamle Frues Skod.

Berg kunde ikke holde det ud derinde, og han gik ind i den anden Stue. Gamle Adolf fulgte efter ham og lukkede sagte Doren. Ogsaa herinde blev han ved at trippe rundt, hvilelos, frem og tilbage, til han tilsidst kom hen og lagde begge Haender paa Bergs Skuldre og saa' ham ind i Ansigtet med sine smaa, fortvivlede Ojne.

Og, idet han bevaegede Laeberne til en Klage, der ikke fik Lyd, lagde han med Et sit Hoved ind mod Bergs Bryst og ind til den unge, halvfremmede Man graed den gamle hjaelpelost over sit plyndrede Hus, over sit agtede Navn og over sin Son.

-Hr. Adolf--Hr. Adolf, stammede Berg kun og vidste ikke et Ord til Trost.

Den Gamle var gaet og havde aabnet Dagligstuedoren igen. Derinde var der atter saa tyst som for. Berg vendte sig og gik: her var der ingen Hjaelp at yde og intet Raad at give.

Han lukkede Doren til Gangen, og naeppe havde Damerne i Dagligstuen hort Lyden af Doren, som blev lukket, for der brod ud en Strom af Bebrejdelser og Forbandelser mod "dem, der havde forledt ham".

Da Berg horte Stemmerne ud i Gangen, forstod han strax. Og langt borte i Gaden syntes han endnu, det var, som disse Forbandelser naaede ham og traf ham som Lyn.

Han vilde ikke gaa hjem. Han vilde blive i frisk Luft. Han gik ud ad Bredgade til Gronningen. Men Taagen haengte tungt i de bladlose Traeer.

Han bojede ind paa Langelinje; han traengte til at se Vandet, det vide frie Vand. Men Sundet laa dorsk og graat--dodt under Taagens Masse. Ude paa Reden stak et Par Skibe som Skeletter Masterne og ovre fra Vaerfterne lod Klangen af Hamrene mod de høje Skibsskrog som Lyden af besynderlig dumpe og brustne Klokker.

Berg sad der laenge, stirrende frem mod Taagen og det dode Sund.

Da han kom hjem, laa der et Brev paa hans Bord. Efter at han havde laest Udskriften, gled Konvoluten ud af hans Haand; Herluf huskede pludselig hin Aften, da han her paa samme Sted havde fundet Brevet med Svalen. Det havde vaeret Astas sidste Brev.

Og med et, mens han taenkte paa alt dette, var det som om han pludselig folte al den gamle Laengsel efter Asta, som alt samlede sig i en laengselsfuld Tanke om hende--lykkelig som de forste kaerlighedssikre Dage.

Til han paa en Gang sagde, han eller "Hr. Sokrates" med denne besynderlige muntre Betoning:

-Naa--saa det skulde du nu vaere fejd nok til.

-Det skulde du vel nu til at forsøge at bilde dig ind. Det vilde jo ogsaa vaere saa rart, sagde "Stemmen"--rigtig saa nemt.

-Nej, nej, sagde Herluf og rejste sig energisk: nej, nej, alt andet--kun ikke det.

Han gik op og ned i Stuen for han igen satte sig med et Suk og laeste Brevet: Asta var stadig ovre hos Sterns i Blekingen for at pleje Mathilde og vaere hende til Selskab.

-Den Lille er dod, skrev hun. Maaske var det godt. Forelobig bliver jeg her hos Mathilde, den lille Stakkel: her, kaere Ven, gaelder det af et sygt Barn at faa gjort et helt og rigtigt Menneske. Men der er noget, som stadig optager og foruroliger Mathilde: hun har hort at Deres Ven, Erhard Gerster, skulde vaere meget syg og lidende i Begreb med at rejse til Mentona eller ialfald et steds i Syden. Vil De ikke, hvis De ved noget og har paalidelige Efterretninger, skrive mig det til for at berolige den stakkels Mathilde.

De vilde bevise en Tjeneste ogsaa mod

Deres hengivne Asta Heltz

Det bankede, mens Herluf endnu sad med Brevet i sin Haand. Det var Vaertinden, som sagde, at der ventede en Herre derude, som gerne vilde tale med Hr. Berg.

Det var Edvard Sundt.

-_Dem_, sagde Berg.

-Ja, sagde Sundt. Jeg taenkte, De havde vel idag ikke noget videre at forsomme ved en lille Passiar.

-Aa, nej--det ikke, sagde Berg trist.

De kom til Saede, og efterat de havde talt lidt om Begivenheden, sogte Sundt at slaa ind paa mere ligegyldige Ting, mens hans Stemme stadig blev ved at have den samme milde, ligesom hjælpsomme Klang, som Berg havde fornummet straks ved de første Ord, da han kom ind.--

Samtalen vilde dog ikke komme rigtig i Trit, og Sundt gik om og saa' paa Nips og Billeder. Foran Billedet af Herlufs Fader, der hang over Skrivebordet, blev han staaende lidt:

-Ja, sagde han, han faldt derovre.

Han blev ved at se paa Billedet og satte sig ved Skrivebordet: Nej, _det_ glemmer vel ikke nogen af os, der var med, sagde han.

Og maaske for at adspredde Herlufs Tanker (muligt, at han ogsaa selv just var saert modtagelig for alle de Erindringer) begyndte han at fortælle--først sogende om Ordene og med lange Pavser mellem hvert Minde, siden alt hastigere--om "den Tid derovre".

Han fortalte om Flugten fra Dannevirke langs Frostnattens spejlblanke Landeveje, hvor Mandskabet krob, krob paa alle fire--Mand mellem Fae, sagde han.

-Har De set, naar en Flue er falden i et slebet Glas med Maelk, og saa har naaet Kanten? Hvordan den kaemper og kravler og kaemper op ad den glatte Side og bliver ved og ved.... Jeg kan aldrig se saadan en Skabning--saa dumt det er--uden et Sekund, et Nu i det mindste at tænke paa den Nat--"Marchen" fra Dannevirke....

-Og det blev ikke bedre, da vi kom derhen, sagde han og saa' op paa Portraetet.

Han talte om Livet ved Dybbol. Det var jo kun den langsomme "Skiveskydning" om Liv og Lemmer, sagde han. Han fortalte om Skanserne, hvor de rodede og levede, skidne som Dyr og saa lystige--hver Gang, Loddet igen var slaaet dem forbi, og de havde et Dogn, hele fire og tyve Timer, hvor de vidste, _de_ skulde ikke "rykke ud"....

Herluf sad og stirrede paa Faderens Portraet og horte naesten kun halvt. Det var, som om alle Erindringer fra hans første Hjem vaagnede paa en Gang, og han saa' Gaarden og Haven og sin Moders Ansigt og sin Fader den Nat, de sejlede bort paa det store Skib op om Sonderborg.

Sundt blev ved at fortælle; i en underlig daempet halvhojtidelig Tone talte han, naesten som den, hvori overtroiske Folk fortæller Spogelsehistorier--greben af Erindring efter Erindring.

Han havde haft en Ven, der maatte rykke ud.

-Bentsen hed han--lige kommen som Sekondlieutenant fra Skolen.... Han var nitten Aar og skulle "rykke ud"....

-Han kom ind til mig, da han havde faaet det at vide, ligbleg, forstyrret, rystende som det Dyr; Jeg kan ikke do, raabte han, jeg er kun nitten Aar ... nitten Aar. jeg kan ikke do, raabte han.

-Og han kastede sig ned paa den opblodte Jord og rev i Snavset med sine fortvivlede Fingre, mens han hulkede og graed og bad ... og atter rejste sig op og laa paa sine Knae og skreg:

-Lille Gud--nej--lille Gud; som et Barn raabte han: Du lille Gud....

-Og der var ikke noget at sige eller at troste, sagde Sundt: han skulle jo rykke ud.

-Men det var vel nok det elendigste Syn i mit Liv, sagde han, at se ham ligge der uden Sanser, paa Jorden, som en Orm og raabe paa sine nitten Aar og paa den "lille Gud"....

-En Time efter drog han afsted ... Jeg saa' ham i Spidsen for sine Folk ... Han raabte et Hurra og svingede sin Sabel over Hovedet.... Derudefra kom ingen igen....

Sundt tav.

-Ja, sagde han saa lidt efter og saa' atter op paa Billedet over Skrivebordet: De faldt.

-Men--ved De hvad, sagde han og rejste sig, jeg tror egenlig, at alle vi, som var med den Gang, vi mistede alle et eller andet usynligt Ben eller en Arm (Sundt smilte selv ved Tanken om dette mærkelige usynlige tredje Ben eller Arm) og hemmeligt gaar vi vanfore omkring og har aldrig forvundet Blodtabet....

-Jeg tror, at vi aldrig rigtig har kunnet forvinde det, sagde han i Tanker. Og derfor er vi blevet saadan Maend som vi er.

Han tav lidt igen, og Herluf taenkte pludselig paa lille Fru Canth og den Aften, da Fru Duncker var rejst med Scheele.

-Og har De, sagde Sundt og saa' hen paa Berg, aldrig taenkt paa, at hele denne Menage, denne Virksomhed--og Sundt pegede ud mod Byen--den ligner kun en Saarfeber, De....

-Det er ikke andet end Saarfeberen fra Dybbol, sagde Sundt og vendte sig mod Vinduet.

-Det er et lysteligt Billede af Dem, sagde Herluf efter en Pavse. Og hvordan skal det saa staa til med os, der er kommet efter?

-Ja, sagde Sundt og vendte sig atter for at se paa ham. Hvordan?

-I skulde laere den vanskelige Kunst at vaere smaa, sagde han; og meget alvorligt, mens han betragtede Skovriderens Portraet tilfojede han sagtere: Og i Stilhed aere dem, der dode for vor sidste Vildfarelse.

Der var stille i Stuen en Tid, til Sundt i en anden Tone sagde:

-Og hvad vil nu De, Berg?

-Hm--vel skrive videre, sagde Berg. Han stod lidt:

-For det er kun Bogerne, der slutter, sagde han traet: Livet fortsaettes.

-Ja, sagde Sundt og slog den flade Haand ned mod Bordet.

Han vilde gaa nu.

-Tak, fordi De kom, sagde Berg, og De var saa--elskvaerdig.

-Naa--hvad Elskvaerdigheden anbelanger, sagde Sundt: Farvel nu--og frisk Mod. De var kommet helt ned paa Trappeafsatsen, for de skiltes:

-Idag har man talt sig lidt ud med hinanden, sagde Sundt. Farvel.

-Farvel, sagde Berg.

Han blev staaende paa Afsatsen, efter at Sundt var gaaet, og uden at taenke over det, saa' han ud af Gangvinduet, der vendte til Gaarden.

Der kom en sortsmudsket Lirekassemand ind ad Porten med en Kone i et stort, luvslidt, graat Sjal. De fik Lirekassen stillet op, og Konen tog to smaa, rod-bukseklædte Aber frem af Sjalet og satte dem op paa Lirekassen.

Manden spillede, og Berg saa' paa de to Aber, der begyndte at skaere Grimasser og danse. Pludselig horte han Melodien. Det var "Kyssenes Sang". Og ud af syv, otte Kokkenvinduer i den store Gaard trallede musikalske Piger i mange Tonarter Visen:

Her kyskes vi, og gor Kur--her kyskes vi.

Herluf stod laenge og saa' paa disse to Aber, der dansede paa Lirekasselaaget, mens Pigerne sang.

Han vendte sig, da han blev tiltalt af en Stemme paa Trappen. Det var en Kommissionaer, der var "saa glad ved at traeffe Hr. Direktoren hjemme". Han tog en fiddet Regning frem af en Brevtaske og praesenterede den.

Det var en "Nota" fra en Sommerrestauration.

Berg havde ikke en Skilling: Ja--De maa komme igen, sagde han og gik utaalmodig op ad Trappen.

Men Kommissionaeren fulgte efter og brugte Mund, saa det kunde hores over hele Trappegangen:

-Nette Herrer, fine Herrer--spise og drikke, det er de med til ... men Betalingen kan man hente hos Fogeden....

Berg fik lukket Doren. Men udenfor paa Trappen blev Kommissionaeren ved at raabe....

Herluf gik ind. I Stuen begyndte det at blive mørkt. Traet satte han sig ved sit Skrivebord; rundt om sad den stumme himmelske Forsamling paa Etagerer og Bordkanter.

* * * * *

Fru Heltz og Etatsraadinde Knudsen holdt hinanden ved Selskab og havde uдост Hjerterne for hinanden: de forstod ikke rigtig deres egne Born.

Fru Heltz folte sig saa tit lidt ene. Asta var jo helt borte, ovre i Blekingen, og Julie "havde naesten nok med at danse", som Konferentsraadinden sagde.

-Naar hun bare havde lidt af de Tanker, den anden har for mange, sagde hun.

-Ja, ja, nikkede Fru Knudsen.

-Men man forstaar dem ikke rigtig, sagde Konferentsraadinden ind mod Oret af Veninden; forstaar dem ikke--hverken den ene eller den anden.

-Nae, nae, rystede Etatsraadinden.

-Man ser bare, du, at noget er der i Vejen, sagde Konferentsraadinden. Og Skylden er vel vor, Anna, sagde hun: vi har vel ikke forstaaet at passe rigtig paa dem.

-Konferentsraadinden havde Taarer i sine store gode Ojne; hun taenkte paa Asta, som var hendes kaereste og nu "sad derovre og passede Syge"....

De to gamle Veninder sad laenge tavse og triste ved Siden af hinanden.

Saa horte de Teatervognene paa Gaden og tog et Par Torklaeder om, for at staa lidt i det aabne Vindu.

Vognene rullede rask forbi, og Svaermen begyndte at vaelde frem oppe over Torvet. Det var det "hele Kobenhavn", der havde villet vise "det", som Bladene skrev, "uden Skyld saa haardt ramte Personale" sin Deltagelse og havde overvaeret "Victoriateatrets" Forsteforestilling.

Konferentsraadinden og Fru Knudsen horte dem snakke og tralle, mens de strommede ned gennem Nygade langs Fortovene. Det blev et muntert, syngende Myldr under deres Vinduer. Raekke nynnede efter Raekke i alle Tonarter den samme Vise, mens Ansigterne straalte og lo i Lygteskaeret:

Ja--saa skal det vise sig, At det er en lystig Krig. Saa lystig, saa lystig, Saa lystig en Krig.

Droskerne blev ved at rulle frem midt ad Gaden i en hel Raekke. Der kom en lejet Karet fra den modsatte Side, og det gav en pludselig Standsning, saa Kuskene bandede.

Det var Kaptajn Petersen fra "Bladet", hvis Hoved stak frem af Karetdoren. Han gestikulerede med to hvidtbehandskede Haender til Kusken. Kaptajnen var i Galla: han kom fra en Forening, hvor han havde holdt patriotisk og populaert Foredrag om: "Vore tusindaarige slesvigske Valpladsen".

Endelig kom Vogntoget i Gang igen, og Kaptajnen tog Hovedet til sig.

Paa Fortovene drog Strommen stadig forbi og trallede:

Ja--kun det Kys aegte blir, som Elskov Elskov gir, hvor Laebe bringer Laebe Bud om Flammer, taendt af Elskovs Gud--som Elskov Elskov gir.

De to gamle Damer stod i Vinduet. De saa' ret mismodigt ned paa

Svaermen.

-Ja, sagde Konferentsraadinden ind i Fru Knudsens Ore: Hvor Livet er underligt, du....

-Ja, nikkede den dove med sit mærkelige, bestandig uforstaaende Udtryk: Underligt.

De to Damer gik tilbage og lukkede Vinduet.

... Svaermen dernede var borte. Den skyllede ned gennem Ostergade ud paa Kongens Nytorv og skiltes.

Og lidt efter lidt blev der stille i alle Gader og i alle Gyder.

Kun en enkelt Fodgaenger gled forbi "Hesten", hvor Banditerne blundede paa Baenkene. De vaagnede og stirrede ud paa Fodgaengeren gennem Morket.

Saa faldt de hen igen.

--Men Decemberrnatten taetnede kun Taagen, der laa over Staden Kobenhavn.

End of the Project Gutenberg EBook of Stuk, by Herman Bang

*** END OF THIS PROJECT GUTENBERG EBOOK STUK ***

***** This file should be named 12698.txt or 12698.zip *****

This and all associated files of various formats will be found in:

<http://www.gutenberg.net/1/2/6/9/12698/>

Produced by Steen Christensen, Heidi Christensen and PG Distributed Proofreaders

Updated editions will replace the previous one--the old editions will be renamed.

Creating the works from public domain print editions means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg-tm electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG-tm concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for the eBooks, unless you receive specific permission. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the rules is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. They may be modified and printed and given away--you may do practically ANYTHING with public domain eBooks. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

*** START: FULL LICENSE ***

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg-tm mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg-tm License (available with this file or online at <http://gutenberg.net/license>).

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg-tm electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg-tm electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg-tm electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg-tm electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg-tm electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg-tm electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg-tm electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg-tm electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is in the public domain in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg-tm mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg-tm works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg-tm name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg-tm License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement

before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg-tm work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country outside the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg-tm License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg-tm work (any work on which the phrase "Project Gutenberg" appears, or with which the phrase "Project Gutenberg" is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.net

1.E.2. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is derived from the public domain (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase "Project Gutenberg" associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg-tm trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg-tm electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg-tm License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg-tm License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg-tm.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg-tm License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg-tm work in a format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg-tm web site (www.gutenberg.net), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg-tm License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg-tm works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg-tm electronic works provided that

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg-tm works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg-tm License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg-tm works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg-tm works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg-tm electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from both the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and Michael Hart, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread public domain works in creating the Project Gutenberg-tm collection. Despite these efforts, Project Gutenberg-tm electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right

of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg-tm trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg-tm electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH F3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you 'AS-IS' WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg-tm electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg-tm electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg-tm work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg-tm work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg-tm

Project Gutenberg-tm is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need, is critical to reaching Project Gutenberg-tm's goals and ensuring that the Project Gutenberg-tm collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg-tm and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation web page at <http://www.pglaf.org>.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Its 501(c)(3) letter is posted at <http://pglaf.org/fundraising>. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's principal office is located at 4557 Melan Dr. S. Fairbanks, AK, 99712., but its volunteers and employees are scattered throughout numerous locations. Its business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887, email business@pglaf.org. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's web site and official page at <http://pglaf.org>

For additional contact information:

Dr. Gregory B. Newby
Chief Executive and Director
gbnewby@pglaf.org

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg-tm depends upon and cannot survive without wide spread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit <http://pglaf.org>

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition

against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg Web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: <http://pglaf.org/donate>

Section 5. General Information About Project Gutenberg-tm electronic works.

Professor Michael S. Hart is the originator of the Project Gutenberg-tm concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For thirty years, he produced and distributed Project Gutenberg-tm eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg-tm eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our Web site which has the main PG search facility:

<http://www.gutenberg.net>

This Web site includes information about Project Gutenberg-tm, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.